

VETERINÁRNÍ UNIVERZITA BRNO

FAKULTA VETERINÁRNÍ HYGIENY A EKOLOGIE

Ústav ochrany a welfare zvířat a
veřejného veterinárního lékařství

**Modelové případy
v ochraně pokusných zvířat**

MVDr. Lenka Válková
prof. Ing. Eva Voslářová, Ph.D.

BRNO 2022

Obsah

1.	Úvod	3
2.	Ochrana pokusných zvířat	4
3.	Modelové případy v ochraně pokusných zvířat	6
3.1.	Oprávnění k činnostem s pokusnými zvířaty	6
3.2.	Odborná komise pro zajišťování dobrých životních podmínek pokusných zvířat	10
3.3.	Odborná způsobilost na úseku ochrany pokusných zvířat	20
3.4.	Vedoucí projektu pokusů	23
3.5.	Projekt pokusů	25
3.6.	Účely pokusů	32
3.7.	Případy použití zvířat, na které se nevztahují ustanovení na ochranu pokusných zvířat	35
3.8.	Případy použití zvířat, na které se vztahují ustanovení na ochranu pokusných zvířat	42
3.9.	Případy použití zvířat k pokusům, které by jinak byly považovány za týrání	46
3.10.	Zvířata používaná k pokusům	55
3.11.	Odchyt zvířat za účelem jejich použití k pokusům	76
3.12.	Místo provádění pokusů na zvířatech	87
3.13.	Požadavky na místnosti, technologie, mikroklima, prostředí, čistotu, zvířata, osoby při pokusech na zvířatech	90
3.14.	Požadavky na prostor pro pokusná zvířata	96
3.15.	Požadavky na teplotu pro pokusná zvířata	107
3.16.	Koncepce 3R	109
3.17.	Klasifikace závažnosti pokusů	116
3.18.	Postup schvalování projektů pokusů	122
3.19.	Ukončení pokusů na zvířatech	127
3.20.	Usmrcování pokusných zvířat	132
3.21.	Dozor nad ochranou pokusných zvířat	155
3.22.	Činnost orgánů ochrany zvířat na úseku ochrany pokusných zvířat	164
3.23.	Přestupky na úseku ochrany pokusných zvířat	182
4.	Literatura	200

1. Úvod

Výukový text přináší soubor modelových případů, které nemusí vždy odpovídat skutečnosti a modelují situace také na základě simulací, které se opírají o stavy a souvislosti, které nejsou anebo nemohou být skutečné, s cílem vytvořit v některých případech modelově extrémní případy pro jejich efektivnější osvojení si jako modelu k fixování poznatků anebo postupů k řešení obdobných ve skutečnosti reálných případů.

Autorky věří, že studenti při řešení modelových případů lépe pochopí studovanou problematiku, naučí se uplatnit své znalosti v praktických situacích při hledání řešení předložených modelových případů a zvýší se tím úroveň jejich přípravy na výuku souvisejících předmětů, na státní závěrečnou zkoušku i do praxe.

Databáze modelových případů byla vytvořena s finanční podporou projektu IVA VETUNI 2022FVHE/2410/41 (Databáze modelových případů v ochraně pokusných zvířat). Autorky děkují také prof. MVDr. Vladimíru Večerkovi, CSc., MBA za poskytnuté náměty a konzultace ke zpracovávané problematice.

Autorky

2. Ochrana pokusných zvířat

Pokusy na zvířatech v minulosti měly a stále mají zásadní roli při rozvoji vědeckého poznání, nezastupitelné je využití pokusných zvířat při vývoji nových léků a léčebných postupů. Pokusy na zvířatech jsou i dnes důležitou součástí základního a aplikovaného výzkumu v medicíně, biologii a dalších oblastech, současně je však třeba zajistit, aby jejich využití nebylo bezúčelné a utrpení pokusných zvířat bylo minimalizováno. Pravidla používání pokusných zvířat se v současnosti řídí zásadami pro odpovědné a rozumné užití zvířat v experimentu, které definovali britští biologové William Russell a Rex Burch ve své knize Principy humánních experimentálních technik již v roce 1959 a které se staly základem právní úpravy provádění pokusů na zvířatech ve všech vyspělých státech světa. Tyto zásady jsou dnes známé jako Koncepce 3R (Replacement, Reduction, Refinement), jejich podstatou je nahrazení a omezení používání pokusných zvířat a šetrného zacházení s nimi. Aplikace zásady nahrazení (Replacement) v praxi znamená, že kdykoli to je možné, je požadováno místo pokusu na zvířatech použít vědecky vyhovující metodu či zkušební strategii, při níž se nepoužívají živá zvířata. Pokud použití alternativní metody není možné a pokus na zvířatech je žádoucí provést (podléhá posouzení příslušným orgánem), počet pokusných zvířat použitých v projektech pokusů musí být snížen na minimum (Reduction) a musí jim být zajištěno šetrné zacházení při jejich chovu, umístění a péči o ně, jakož i šetrné metody používané k pokusům, přičemž se odstraní nebo na nejnižší možnou míru sníží případná bolest, utrpení, strach nebo trvalé poškození pokusných zvířat (Refinement).

Na evropské úrovni se tyto hlavní zásady promítly nejdříve do Evropské dohody o ochraně obratlovců používaných pro pokusné a jiné vědecké účely přijaté Radou Evropy dne 18. března 1986 ve Štrasburku. Dohoda vstoupila v platnost dne 1. ledna 1991. Členské státy Rady Evropy, signatáři Dohody, se dohodly, že jejich cílem je chránit živá zvířata používaná pro pokusné a jiné vědecké účely tak, aby bylo zajištěno, že bolest, utrpení, úzkost nebo trvalé poškození, kterým jsou vystavena při procedurách na nich prováděných, byly omezeny na minimum. Jménem České republiky byla Dohoda podepsána ve Štrasburku dne 9. listopadu 2000 a vstoupila v platnost pro Českou republiku dne 1. října 2003 (Sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 116/2003 Sb. m. s., o přijetí Evropské dohody o ochraně obratlovců používaných pro pokusné a jiné vědecké účely (č. 123).

Při zpracování Dohody Rada Evropy úzce spolupracovala s Evropským společenstvím, které přijalo později ve stejném roce (24. listopadu 1986) obsahově velmi podobnou Směrnicí Rady 86/609/EHS o sblížování právních a správních předpisů členských států týkajících se ochrany zvířat používaných pro pokusné a jiné vědecké účely. Důvodem byla existence rozdílů mezi platnými právními předpisy jednotlivých států o ochraně zvířat používaných pro určité pokusné účely a potřeba tyto rozdíly odstranit, aby právní předpisy členských států byly v této oblasti uvedeny v soulad tak, aby tímto sladěním bylo zaručeno, že se počet zvířat používaných k pokusným a jiným vědeckým účelům omezí na minimum, že se zvířatům dostane náležitá péče, že budou ušetřena zbytečných bolestí, útrap, strachu a trvalých poškození, které mají být, pokud jsou nezbytné, omezeny na nejmenší míru. Směrnice je specifický nástroj harmonizace předpisů členských států, každý členský stát tak musel zajistit řádné (obsahově správné a včasné) promítnutí obsahu směrnice do vnitrostátního transpozičního opatření a zajistit jeho řádnou aplikaci a vymahatelnost. V roce 2010 byla tato směrnice nahrazena novým předpisem, když byla vydána Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely. Potřeba revidovat stávající předpis vyplývala z toho, že od přijetí původní směrnice se mezi členskými státy objevily další odlišnosti. Některé členské státy přijaly vnitrostátní prováděcí opatření, která zaručovala vysokou úroveň ochrany zvířat používaných pro vědecké účely, zatímco jiné uplatňovaly pouze minimální požadavky stanovené ve směrnici 86/609/EHS. Objevily se také nové vědecké poznatky o skutečnostech

ovlivňujících dobré životní podmínky zvířat a o schopnosti zvířat vnímat a dávat najevo bolest, utrpení, strach a trvalé poškození. Proto bylo nutné zlepšit životní podmínky zvířat používaných k vědeckým postupům tím, že budou v souladu s nejnovějším vědeckým vývojem zvýšeny minimální normy pro ochranu těchto zvířat.

V České republice se stal základním předpisem upravujícím ochranu pokusných zvířat zákon na ochranu zvířat proti týrání, který přijala Česká národní rada dne 15. dubna 1992 a který byl vydán ve Sbírce zákonů pod číslem 246/1992 s účinností od 29. května 1992. Během následujících let byl tento zákon opakovaně novelizován mimo jiné i v návaznosti na změny nadnárodních předpisů, kterými je Česká republika vázána. Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, v platném znění, vychází z premisy, že zvířata jsou stejně jako člověk živými tvory, schopnými na různém stupni pociťovat bolest a utrpení, a zasluhují si proto pozornost, péči a ochranu ze strany člověka. Zákon zakazuje týrání zvířat, propagaci týrání zvířat, vykonávání zásahů způsobujících bolest (mimo uvedené výjimky), opuštění zvířete s úmyslem se ho zbavit nebo vyhnat a bezdůvodné usmrcování zvířat. Samostatná pátá část zákona stanoví zvláštní podmínky pro ochranu pokusných zvířat. Tyto podmínky zahrnují postup udělování oprávnění k chovu, oprávnění k dodávce a oprávnění k používání pokusných zvířat, postup schvalování projektů pokusů, požadavky na odbornou způsobilost na úseku pokusných zvířat, podmínky provádění pokusů na zvířatech, požadavky na zařízení, prostory a vybavení a péči o pokusná zvířata a kontrolu dodržování stanovených požadavků. Výkonem dozoru nad dodržováním povinností uložených chovatelům a ostatním fyzickým a právnickým osobám na úseku ochrany pokusných zvířat je zákonem pověřena Státní veterinární správa, zákonem jsou stanoveny také postihy za porušení povinností stanovených tímto zákonem a obecně závaznými právními předpisy vydanými na jeho základě a zvláštní opatření na úseku ochrany pokusných zvířat. K provedení vybraných paragrafů zákona byla vydána vyhláška č. 419/2012 Sb., o ochraně pokusných zvířat, která mimo jiné upřesňuje požadavky na prostory a vybavení zařízení, požadavky na prostředí a jeho kontrolu a další požadavky na zařízení, prostory a vybavení, požadavky týkající se péče a umístění pokusných zvířat, kritéria přiřazování pokusů do jednotlivých kategorií závažnosti, faktory a příklady různých pokusů zařazených do jednotlivých kategorií závažnosti na základě faktorů a metody usmrcování jednotlivých druhů pokusných zvířat.

Vyspělá společnost se vykazuje respektem k živým tvorům, a proto nastavuje pravidla jejich ochrany a zajišťování dobrých životních podmínek pro ně. V současné době se stále neobejdeme bez používání zvířat ve výzkumu zaměřeném na získání nových poznatků týkajících se nemoci a zdraví člověka a zvířat a případně dalších zásadních podmínek spojených s kvalitou života. Používání zvířat k pokusným účelům však musí být omezeno a v případech, kdy je jejich použití nezbytné, se musí konat jen za stanovených podmínek.

3. Modelové případy v ochraně pokusných zvířat

3.1. Oprávnění k činnostem s pokusnými zvířaty

1.

Jako pracovník Ústavu pro výzkum léků, dezinfekčních látek a repelentů, jste dostal na starost zřídit zařízení pro používání pokusných zvířat na tomto ústavu pro ryby, myši, králíky a kura domácího. Co musíte stanovit a případně zajistit jako základní podmínky pro získání oprávnění ústavu používat pokusná zvířata?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 15a odst. 1: Chovat, dodávat nebo **používat pokusná zvířata smí jen osoba**, které bylo k těmto činnostem **uděleno oprávnění**.

§ 15b odst. 1: Oprávnění k chovu pokusných zvířat, k dodávce pokusných zvířat nebo k používání pokusných zvířat uděluje **ministerstvo** na základě žádosti podané na předepsaném formuláři, jehož závazný vzor uveřejní ministerstvo na svých internetových stránkách. Žádost obsahuje kromě obecných náležitostí stanovených správním řádem také

- a) **adresu místa**, kde hodlá žadatel vykonávat svoji činnost, včetně přesného umístění, názvu, případně jiného označení jednotlivých prostor, kde má být činnost prováděna, zejména označení jednotlivých místností, stájí a obdobných částí zařízení; pokud má být na základě žádosti v rozhodnutí o udělení daného oprávnění stanoveno, že je možno chovat, dodávat nebo používat pokusná zvířata i mimo zařízení, uvede žadatel v žádosti specifikaci místa, kde bude činnost prováděna, zejména zda bude činnost prováděna ve volné přírodě a na jakém území,
- b) **druh činnosti**; u uživatelů pokusných zvířat také účel, za jakým mohou být pokusy prováděny,
- c) **druhy pokusných zvířat** určených k chovu, dodávce nebo použití, jejich **maximální denní stavy** celkem a v jednotlivých místnostech, stájích nebo obdobných částech zařízení, a **hmotnostní kategorii** zvířat, ke které se maximální denní stav zvířat vztahuje,
- d) **osobní údaje**, adresu místa trvalého pobytu a číslo osvědčení podle § 15d nebo § 15e osoby **odpovědné za péči** o pokusná zvířata a **určeného veterinárního lékaře** a osobní údaje statutárního orgánu, který je odpovědný za dodržování tohoto zákona.

Vyhláška č. 419/2012 Sb., o ochraně pokusných zvířat, ve znění pozdějších předpisů

§ 3 odst. 1: Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat nebo uživatel pokusných zvířat, který žádá o udělení oprávnění k chovu pokusných zvířat, oprávnění k dodávce pokusných zvířat nebo oprávnění k používání pokusných zvířat (dále jen „žadatel“), posuzovatelům předloží

- a) **doklad opravňující k používání stavby** k chovu nebo dodávce pokusných zvířat nebo k provádění pokusů na pokusných zvířatech podle stavebního zákona nebo závazný posudek příslušné krajské veterinární správy v územním, stavebním a kolaudačním řízení, je-li požadován jinými právními předpisy,
- b) **písemné vyjádření příslušné krajské veterinární správy k činnosti** zařízení, které
- c) **provozní řád zařízení**, včetně **havarijního řádu** zařízení chovatele pokusných zvířat, dodavatele pokusných zvířat nebo uživatele pokusných zvířat,
- d) **technologické postupy**; chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat nebo uživatel pokusných zvířat, který je povinen zpracovávat standardní operační postupy

podle jiného právního předpisu (vyhláška č. 86/2008 Sb.), předloží standardní operační postupy,

- e) **dokumentaci o charakteru objektů zařízení, včetně**
- 1. adresy, přesného umístění, názvu, popřípadě jiného označení jednotlivých prostor,** které slouží k chovu nebo dodávce pokusných zvířat nebo kde jsou prováděny pokusy na pokusných zvířatech, zejména označení jednotlivých místností, stájí a obdobných částí zařízení,
 - 2. druhů pokusných zvířat** určených k chovu, dodávce nebo použití, jejich **maximálních** zejména **denních stavů** celkem a v jednotlivých místnostech, stájích nebo obdobných částech zařízení a **hmotnostní kategorie** zvířat, ke které se maximální denní stav zvířat vztahuje,
 - 4. uvedení systému chovu** používaného v zařízení, zejména zda se jedná o systém **otevřený, bariérový nebo izolátorový,** nebo o používání zvířat ve volné přírodě,
 - 5. popisu technického vybavení** vhodného pro druhy pokusných zvířat, které jsou v něm umístěny, a jsou-li v daném zařízení prováděny pokusy, rovněž pro provádění pokusů, jejich počet, typ a velikost,
 - 6. půdorysného plánu zařízení,** ve kterém jsou vyznačeny jednotlivé místnosti, stáje a obdobné části zařízení,
- f) **záznamy o odborné způsobilosti k navrhování pokusů** a projektů pokusů a o odborné způsobilosti **k provádění pokusů** na pokusných zvířatech, **péči o pokusná zvířata** a **usmrcování pokusných zvířat** podle § 15d odst. 8 zákona,
- g) doklad o **ustanovení osoby odpovědné za péči o pokusná zvířata** a její osvědčení o odborné způsobilosti k navrhování pokusů a projektů pokusů,
- h) doklad o **zřízení odborné komise** pro zajišťování dobrých životních podmínek pokusných zvířat,
- i) seznam členů odborné komise pro zajišťování dobrých životních podmínek pokusných zvířat, doklad o ustanovení členem této odborné komise, osvědčení členů této odborné komise o odborné způsobilosti k navrhování pokusů a projektů pokusů,
- j) **doklad o ustanovení určeného veterinárního lékaře** a doklad prokazující získání jeho příslušného veterinárního vysokoškolského vzdělání podle zákona o vysokých školách nebo jeho osvědčení o odborné způsobilosti k navrhování pokusů a projektů pokusů, nebo patřičně kvalifikovaného odborníka, který je pověřen poskytováním poradenství ohledně dobrých životních podmínek pokusných zvířat a zacházení s nimi, a jeho osvědčení o odborné způsobilosti k navrhování pokusů a projektů pokusů.

2.

Jako pracovník Ústavu pro výzkum léků, dezinfekčních látek a repelentů, jste dostal na starost vést dokumentaci týkající se pokusných zvířat. Jakou dokumentaci týkající se pokusných zvířat musíte vést, abyste naplnil povinnost ústavu vyplývající z oprávnění provádět pokusy na zvířatech?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Vyhláška č. 419/2012 Sb., o ochraně pokusných zvířat, ve znění pozdějších předpisů

§ 3 odst. 2: Žádá-li žadatel o udělení oprávnění k chovu pokusných zvířat, k dodávce pokusných zvířat nebo k používání pokusných zvířat na další období, předloží posuzovatelům za předchozí období uděleného oprávnění, kromě údajů a dokladů podle odstavce 1,

a) dokumentaci o

1. chovu pokusných zvířat, jde-li o chovatele pokusných zvířat nebo dodavatele pokusných zvířat, a
2. chovu a použití pokusných zvířat, jde-li o uživatele pokusných zvířat,

- b) **záznamy vedené podle § 17g odst. 1 zákona,**
- c) informace a dokumentaci podle § 17h odst. 1 zákona, pokud se jedná o žadatele, který chová, dodává nebo používá psy, kočky nebo subhumánní primáty,
- e) **záznamy o kontrolách zdravotního stavu pokusných zvířat,** včetně výsledků kontrolních laboratorních vyšetření,
- g) **projekty pokusů,**
- h) **protokoly pokusů,** včetně **zápisů o kontrole prováděné osobou odpovědnou za péči o pokusná zvířata a odbornou komisí** pro zajišťování dobrých životních podmínek pokusných zvířat, jedná-li se o uživatele pokusných zvířat,
- i) **dokumentaci o použitých pokusných zvířatech** ve vztahu k příslušným projektům pokusů.

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 17g odst. 1: Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen vést záznamy o těchto skutečnostech:

- a) **počet a druh pokusných zvířat,** která jsou chována, nebo byla získána, dodána, použita k pokusům, vypuštěna do volné přírody či umístěna do chovu,
- b) **původ pokusných zvířat,** včetně údajů o tom, zda jsou chována pro použití k pokusům,
- c) **data, kdy byla pokusná zvířata získána,** dodána, vypuštěna do volné přírody nebo umístěna do chovu,
- d) jméno, popřípadě jména, příjmení a adresa nebo název nebo obchodní firma, identifikační číslo nebo obdobný údaj a adresa sídla (dále jen „**identifikační údaje**“) **osoby, která zvířata dodala,**
- e) identifikační údaje příjemce pokusných zvířat,
- f) **počet a druh pokusných zvířat, která v jednotlivých zařízeních uhynula nebo byla usmrcena;** u pokusných zvířat, která uhynula, je třeba zaznamenat příčinu smrti, je-li známa,
- g) v případě uživatelů pokusných zvířat **projekty pokusů,** v jejichž rámci se pokusná zvířata používají k pokusům.

§ 17h odst. 1: Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen o jednotlivých psech, kočkách a subhumánních primátech vést další záznamy.

3.

Jako pracovník Ústavu pro výzkum léků, dezinfekčních látek a repelentů, jste dostal na starost kontrolu prostor a vybavení týkajícího se pokusných zvířat. Na jaké požadavky byste se zaměřil, abyste naplnil povinnosti vyplývající z oprávnění provádět pokusy na zvířatech.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 17 odst. 1: Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen

- a) zajistit, aby všechna jeho zařízení měla **prostory a vybavení vhodné pro druhy pokusných zvířat,** které jsou v nich umístěny, a jsou-li v daném zařízení prováděny pokusy, rovněž pro provádění těchto pokusů,
- b) **dodržovat další požadavky na zařízení, prostory a vybavení stanovené prováděcím právním předpisem.**

§ 17 odst. 3: Požadavky na prostory a vybavení zařízení, pokud jde o jejich funkci a obecné uspořádání, chovné prostory, prostory pro provádění obecných a specifických pokusů, provozní prostory, požadavky na prostředí a jeho kontrolu, pokud jde o větrání a teplotu,

osvětlení, hluk, poplašné systémy, a další požadavky na zařízení, prostory a vybavení stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

§ 17a odst. 1: Pokud jde o péči a umístění pokusných zvířat, je chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat povinen zajistit, aby

- a) **všem pokusným zvířatům bylo zajištěno umístění, životní prostředí, krmivo, voda a péče**, které odpovídají jejich zdravotnímu stavu a dobrým životním podmínkám,
- c) **podmínky prostředí**, v němž jsou pokusná zvířata chována, držena nebo používána, byly **denně kontrolovány**.

§ 17a odst. 2: Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je dále povinen

- d) zabezpečit **dezinfekci, dezinfekci, deratizaci**,
- e) zřídit **samostatné prostory** a stanovit technologický postup pro skladování a úpravu tekutin a **krmiv, podestýlky a pomůcek**,
- f) zřídit a vybavit **prostory** a stanovit technologický postup pro neškodné ukládání a likvidaci používaných biologických materiálů, pomůcek a **odpadů** způsobem, který zabezpečuje ochranu pokusných zvířat a vnějšího prostředí.

4.

Jako pracovník Ústavu pro výzkum léků, dezinfekčních látek a repelentů jste dostal na starost získat oprávnění k používání pokusných zvířat na tomto ústavu pro ryby, myši, králíky a kura domácího. Jaké administrativní úkony týkající se stavby a prostor pro pokusná zvířata musíte provést, aby ústav získal oprávnění provádět pokusy na zvířatech.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 15a odst. 1: Chovat, dodávat nebo **používat pokusná zvířata smí jen osoba**, které bylo k těmto činnostem **uděleno oprávnění**.

§ 15b odst. 1: Oprávnění k chovu pokusných zvířat, k dodávce pokusných zvířat nebo k používání pokusných zvířat **uděluje ministerstvo na základě žádosti** podané na předepsaném formuláři, jehož závazný vzor uveřejní ministerstvo na svých internetových stránkách.

§ 15c odst. 1: Zařízení chovatele pokusných zvířat, dodavatele pokusných zvířat nebo uživatele pokusných zvířat před rozhodnutím o udělení oprávnění podle § 15b odst. 1 **posoudí nejméně 2 posuzovatelé**, kteří posuzují, zda zařízení splňuje všechny požadavky stanovené tímto zákonem a právními předpisy vydanými k jeho provedení, a vypracují společný písemný posudek. Společně s posuzovateli se posouzení zařízení může zúčastnit zaměstnanec ministerstva.

§ 15c odst. 2: Posuzovatele jmenuje a odvolává ministerstvo.

Vyhláška č. 419/2012 Sb., o ochraně pokusných zvířat, ve znění pozdějších předpisů

§ 3 odst. 1: Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat nebo uživatel pokusných zvířat, který žádá o udělení oprávnění k chovu pokusných zvířat, oprávnění k dodávce pokusných zvířat nebo oprávnění k používání pokusných zvířat (dále jen „žadatel“), posuzovatelům předloží

- a) **doklad opravňující k používání stavby** k chovu nebo dodávce pokusných zvířat nebo k provádění pokusů na pokusných zvířatech podle stavebního zákona nebo závazný posudek příslušné krajské veterinární správy v územním, stavebním a kolaudačním řízení, je-li požadován jinými právními předpisy,
- b) **písemné vyjádření příslušné krajské veterinární správy k činnosti** zařízení,
- c) **provozní řád zařízení**, včetně **havarijního řádu** zařízení chovatele pokusných zvířat, dodavatele pokusných zvířat nebo uživatele pokusných zvířat,

- d) **technologické postupy**; chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat nebo uživatel pokusných zvířat, který je povinen zpracovávat standardní operační postupy podle jiného právního předpisu (vyhláška č. 86/2008 Sb.), předloží standardní operační postupy,
- e) **dokumentaci o charakteru objektů zařízení.**

3.2. Odborná komise pro zajišťování dobrých životních podmínek pokusných zvířat

5.

Jako pracovník Ústavu pro výzkum léků, dezinfekčních látek a repelentů, jste dostal na starost prověřit odbornou způsobilost osob k používání pokusných zvířat na tomto ústavu pro ryby, myši, králíky a kura domácího. Jaké komise a osoby a jaké odborné kvalifikace tyto osoby musí mít, aby ústav mohl provádět pokusy na zvířatech.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 15g odst. 1: Každý chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen pro své zařízení **zřídit odbornou komisi pro zajišťování dobrých životních podmínek pokusných zvířat** (dále jen „odborná komise“) a zajistit podmínky pro řádné plnění úkolů komise stanovené jí tímto zákonem.

§ 15g odst. 2: Odborná komise zřízená uživatelem pokusných zvířat musí mít alespoň 3 členy. Odborná komise zřízená chovatelem pokusných zvířat nebo dodavatelem pokusných zvířat musí mít alespoň 2 členy.

§ 15g odst. 3: Členy odborné komise musí být všechny **osoby odpovědné za péči o pokusná zvířata** a v případě uživatele pokusných zvířat i **vědecký pracovník, který je lékařem, veterinárním lékařem** nebo osobou s odpovídajícím vzděláním podle § 15d odst. 3. Odborná komise rovněž získává informace od určeného veterinárního lékaře nebo odborníka uvedeného v § 15f odst. 5.

§ 15d odst. 2: **Osoba, která bude navrhovat pokusy a projekty pokusů, provádět pokusy na pokusných zvířatech, pečovat o pokusná zvířata nebo usmrcovat pokusná zvířata,** musí před prováděním těchto úkonů absolvovat náležité vzdělávání a odbornou přípravu v

- a) navrhování pokusů a projektů pokusů,
- b) provádění pokusů na pokusných zvířatech,
- c) péči o pokusná zvířata, nebo
- d) usmrcování pokusných zvířat.

§ 15d odst. 3: Úkony uvedené v odstavci 2 písm. a) mohou provádět pouze lékaři, veterinární lékaři a osoby s jiným vysokoškolským vzděláním v oblasti biologických oborů, pokud se během studia nebo postgraduálního studia prokazatelně seznámili s metodami chovu a práce na pokusných zvířatech, s jejich ochranou a s vyhledáváním a používáním alternativních metod a kteří absolvovali kurz odborné přípravy a získali osvědčení o odborné způsobilosti k navrhování pokusů a projektů pokusů. Na základě tohoto osvědčení mohou tyto osoby provádět také pokusy na pokusných zvířatech, péči o pokusná zvířata a usmrcování pokusných zvířat.

§ 15d odst. 4: Provádět úkony uvedené v odstavci 2 písm. b), c) nebo d) mohou pouze osoby, které absolvovaly kurz odborné přípravy a získaly osvědčení o odborné způsobilosti k provádění pokusů na pokusných zvířatech, péči o pokusná zvířata a usmrcování pokusných zvířat.

§ 15g odst. 5: Každý chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat musí **určit veterinárního lékaře s odbornou způsobilostí** v oblasti zdravotní problematiky pokusných zvířat (dále jen „určený veterinární lékař“), nebo pokud je to vhodnější, patřičně kvalifikovaného odborníka, který je pověřen poskytováním poradenství ohledně dobrých životních podmínek pokusných zvířat a zacházení s nimi. Za patřičně pokud je to vhodnější, patřičně kvalifikovaného odborníka podle věty první se považuje lékař nebo osoba s jiným vysokoškolským vzděláním v oblasti biologických oborů, pokud se během studia nebo postgraduálního studia prokazatelně seznámila s metodami chovu a práce na pokusných zvířatech, s jejich ochranou, s vyhledáváním a používáním alternativních metod.

§ 15f odst. 6: Osoba odpovědná za péči o pokusná zvířata, vedoucí projektu pokusů, jeho zástupce nebo jiný kvalifikovaný odborník podle odstavce 5, a členové odborné komise zařízení pro dobré životní podmínky pokusných zvířat musí mít osvědčení o odborné způsobilosti k navrhování pokusů a projektů pokusů nebo osvědčení o prodloužení doby platnosti osvědčení o odborné způsobilosti k navrhování pokusů a projektů pokusů.

6.

Univerzita používá pokusná zvířata k výzkumu v rámci získávání nových vědeckých poznatků o nemocech zvířata. Aby mohla pokusná zvířata používat, musí mít podle zákona na ochranu zvířat proti týrání zřízenou odbornou komisi. Představitel univerzity jmenoval 4 členy komise: vedoucího, který má řídit činnost komise, dále pracovníka, který má být odpovědný za péči o pokusná zvířata, dále pracovníka absolventa oboru Ochrana zvířat a welfare, a dále výzkumného pracovníka, který zpracoval nejvíce projektů pokusů k jejich schválení v odborné komisi. Je jmenování komise správné nebo musí být počet a zastoupení členů upraveno? S jakými dalšími osobami musí komise na instituci i mimo ni spolupracovat a kdo se podílí na realizaci případných pokusů?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 3: Pro účely tohoto zákona se rozumí

- y) **uživatel pokusných zvířat** fyzická nebo právnická osoba, která používá pokusná zvířata k pokusům, ať již v zájmu dosažení zisku či nikoli,
- w) **chovatelem pokusných zvířat** fyzická nebo právnická osoba, která chová zvířata uvedená v § 17f odst. 1 pro následné použití k pokusům nebo proto, aby jejich tkáň nebo orgány byly použity pro vědecké účely, nebo která chová jiná zvířata především pro tyto účely, ať již v zájmu dosažení zisku či nikoli,
- x) **dodavatelem pokusných zvířat** fyzická nebo právnická osoba jiná než chovatel pokusných zvířat, která dodává pokusná zvířata pro použití k pokusům nebo proto, aby jejich tkáň a orgány byly použity pro vědecké účely, ať již v zájmu dosažení zisku či nikoli.

§ 15g odst. 1: Každý **chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat** je povinen pro své zařízení zřídit **odbornou komisi** pro zajišťování dobrých životních podmínek pokusných zvířat (dále jen „odborná komise“) a zajistit podmínky pro řádné plnění úkolů komise stanovené jí tímto zákonem.

§ 15g odst. 2: Odborná komise zřízená **uživatel pokusných zvířat** musí mít **alespoň 3 členy**. Odborná komise zřízená **chovatelem pokusných zvířat nebo dodavatelem pokusných zvířat** musí mít **alespoň 2 členy**.

§ 15g odst. 3: Členy odborné komise musí být všechny **osoby odpovědné za péči o pokusná zvířata** a v případě uživatele pokusných zvířat i **vědecký pracovník, který je lékařem, veterinárním lékařem** nebo osobou s odpovídajícím vzděláním podle § 15d odst. 3.

Odborná komise rovněž získává informace od určeného veterinárního lékaře nebo odborníka uvedeného v § 15f odst. 5.

- § 15f odst. 6: **Osoba odpovědná za péči o pokusná zvířata**, vedoucí projektu pokusů, jeho zástupce nebo jiný kvalifikovaný odborník podle odstavce 5, a členové odborné komise zařízení pro dobré životní podmínky pokusných zvířat **musí mít osvědčení o odborné způsobilosti k navrhování pokusů** a projektů pokusů nebo osvědčení o prodloužení doby platnosti osvědčení o odborné způsobilosti k navrhování pokusů a projektů pokusů.
- § 15f odst. 6: Osoba odpovědná za péči o pokusná zvířata, vedoucí projektu pokusů, jeho zástupce nebo jiný kvalifikovaný odborník podle odstavce 5, a **členové odborné komise** zařízení pro dobré životní podmínky pokusných zvířat **musí mít osvědčení o odborné způsobilosti k navrhování pokusů** a projektů pokusů nebo osvědčení o prodloužení doby platnosti osvědčení o odborné způsobilosti k navrhování pokusů a projektů pokusů.
- § 15g odst. 5: Každý chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat musí **určit veterinárního lékaře s odbornou způsobilostí v oblasti zdravotní problematiky pokusných zvířat (dále jen „určený veterinární lékař“), nebo** pokud je to vhodnější, patřičně kvalifikovaného **odborníka**, který je pověřen poskytováním **poradenství ohledně dobrých životních podmínek pokusných zvířat** a zacházení s nimi. Za patřičně pokud je to vhodnější, patřičně kvalifikovaného odborníka podle věty první se považuje lékař nebo osoba s jiným vysokoškolským vzděláním v oblasti biologických oborů, pokud se během studia nebo postgraduálního studia prokazatelně seznámila s metodami chovu a práce na pokusných zvířatech, s jejich ochranou, s vyhledáváním a používáním alternativních metod.
- § 15d odst. 2: **Osoba, která bude navrhovat pokusy a projekty pokusů**, provádět pokusy na pokusných zvířatech, pečovat o pokusná zvířata nebo usmrcovat pokusná zvířata, musí před prováděním těchto úkonů absolvovat náležité vzdělávání a odbornou přípravu v
- navrhování pokusů a projektů pokusů,
 - provádění pokusů na pokusných zvířatech,
 - péči o pokusná zvířata, nebo
 - usmrcování pokusných zvířat.
- § 15d odst. 3: Úkony uvedené v odstavci 2 písm. a) mohou provádět pouze lékaři, veterinární lékaři a osoby s jiným vysokoškolským vzděláním v oblasti biologických oborů, pokud se během studia nebo postgraduálního studia prokazatelně seznámili s metodami chovu a práce na pokusných zvířatech, s jejich ochranou a s vyhledáváním a používáním alternativních metod a kteří **absolvovali kurz odborné přípravy** a získali osvědčení o odborné způsobilosti k navrhování pokusů a projektů pokusů. Na základě tohoto osvědčení mohou tyto osoby provádět také pokusy na pokusných zvířatech, péči o pokusná zvířata a usmrcování pokusných zvířat.
- § 15f odst. 4: Vedoucí projektu pokusů si může stanovit svého zástupce; ustanovení odstavce 3 se na zástupce vedoucího pokusů použije obdobně. **Vedoucí projektu pokusů** nebo jeho zástupce **se nesmí účastnit zpracování stanoviska, které se týká jejich projektu pokusů, jako člen odborné komise** pro zajišťování dobrých životních podmínek pokusných zvířat nebo státního orgánu příslušného ke schvalování projektů pokusů.
- § 15d odst. 4: Provádět úkony uvedené v odstavci 2 písm. b), c) nebo d) (tj. **provádění pokusů na pokusných zvířatech, péče o pokusná zvířata a usmrcování pokusných zvířat**) mohou pouze osoby, které absolvovaly **kurz odborné přípravy a získaly osvědčení o odborné způsobilosti k provádění pokusů na pokusných zvířatech, péči o pokusná zvířata a usmrcování pokusných zvířat.**

7.

Výzkumný ústav pro výživu zvířat používá pokusná zvířata k výzkumu v rámci získávání nových vědeckých poznatků o nemocech zvířata. Aby mohl pokusná zvířata používat, musí mít podle zákona na ochranu zvířat proti týrání zřízenou odbornou komisi. Představitel ústavu jmenoval 2 členy komise: vedoucího, který má řídit činnost komise, a dále výzkumného pracovníka, který zpracoval nejvíce projektů pokusů k jejich schválení v odborné komisi. Je jmenování komise správné nebo musí být počet a zastoupení členů upraveno? S jakými dalšími osobami musí komise na instituci i mimo ni spolupracovat a kdo se podílí na realizaci případných pokusů?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 3: Pro účely tohoto zákona se rozumí

- y) **uživatelé pokusných zvířat** fyzická nebo právnická osoba, která používá pokusná zvířata k pokusům, ať již v zájmu dosažení zisku či nikoli,
- w) **chovatelem pokusných zvířat** fyzická nebo právnická osoba, která chová zvířata uvedená v § 17f odst. 1 pro následné použití k pokusům nebo proto, aby jejich tkáně nebo orgány byly použity pro vědecké účely, nebo která chová jiná zvířata především pro tyto účely, ať již v zájmu dosažení zisku či nikoli,
- x) **dodavatelem pokusných zvířat** fyzická nebo právnická osoba jiná než chovatel pokusných zvířat, která dodává pokusná zvířata pro použití k pokusům nebo proto, aby jejich tkáně a orgány byly použity pro vědecké účely, ať již v zájmu dosažení zisku či nikoli.

§ 15g odst. 1: Každý **chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat** je povinen pro své zařízení zřídit **odbornou komisi** pro zajišťování dobrých životních podmínek pokusných zvířat (dále jen „odborná komise“) a zajistit podmínky pro řádné plnění úkolů komise stanovené jí tímto zákonem.

§ 15g odst. 2: Odborná komise zřízená **uživatelé pokusných zvířat** musí mít **alespoň 3 členy**. Odborná komise zřízená **chovatelem pokusných zvířat nebo dodavatelem pokusných zvířat** musí mít **alespoň 2 členy**.

§ 15g odst. 3: Členy odborné komise musí být všechny **osoby odpovědné za péči o pokusná zvířata** a v případě uživatele pokusných zvířat i **vědecký pracovník, který je lékařem, veterinárním lékařem** nebo osobou s odpovídajícím vzděláním podle § 15d odst. 3. Odborná komise rovněž získává informace od určeného veterinárního lékaře nebo odborníka uvedeného v § 15f odst. 5.

§ 15f odst. 6: **Osoba odpovědná za péči o pokusná zvířata**, vedoucí projektu pokusů, jeho zástupce nebo jiný kvalifikovaný odborník podle odstavce 5, a členové odborné komise zařízení pro dobré životní podmínky pokusných zvířat **musí mít osvědčení o odborné způsobilosti k navrhování pokusů** a projektů pokusů nebo osvědčení o prodloužení doby platnosti osvědčení o odborné způsobilosti k navrhování pokusů a projektů pokusů.

§ 15f odst. 6: Osoba odpovědná za péči o pokusná zvířata, vedoucí projektu pokusů, jeho zástupce nebo jiný kvalifikovaný odborník podle odstavce 5, a **členové odborné komise** zařízení pro dobré životní podmínky pokusných zvířat **musí mít osvědčení o odborné způsobilosti k navrhování pokusů** a projektů pokusů nebo osvědčení o prodloužení doby platnosti osvědčení o odborné způsobilosti k navrhování pokusů a projektů pokusů.

§ 15g odst. 5: Každý chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat musí **určit veterinárního lékaře s odbornou způsobilostí v oblasti zdravotní problematiky pokusných zvířat (dále jen „určený veterinární lékař“), nebo** pokud je to vhodnější, patřičně kvalifikovaného **odborníka**, který je pověřen poskytováním **poradenství ohledně dobrých životních podmínek pokusných zvířat a zacházení s nimi**.

Za patřičně pokud je to vhodnější, patřičně kvalifikovaného odborníka podle věty první se považuje lékař nebo osoba s jiným vysokoškolským vzděláním v oblasti biologických oborů, pokud se během studia nebo postgraduálního studia prokazatelně seznámila s metodami chovu a práce na pokusných zvířatech, s jejich ochranou, s vyhledáváním a používáním alternativních metod.

8.

Firma Anidodat, s.r.o., nakupuje pokusná zvířata a prodává je výzkumným ústavům, sama zvířata nakupuje od firmy Ailab, s.r.o., která chová a prodává pokusná zvířata k výzkumu. Aby mohla pokusná zvířata dodávat výzkumným ústavům, musí mít podle zákona na ochranu zvířat proti týrání zřízenou odbornou komisi. Představitel firmy jmenoval 2 členy komise: vedoucího, který má řídit činnost komise, dále pracovníka, který má být odpovědný za péči o pokusná zvířata. Je jmenování komise správné nebo musí být počet a zastoupení členů upraveno? S jakými dalšími osobami musí komise na instituci i mimo ni spolupracovat?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 3: Pro účely tohoto zákona se rozumí

- y) **uživatel pokusných zvířat** fyzická nebo právnická osoba, která používá pokusná zvířata k pokusům, ať již v zájmu dosažení zisku či nikoli,
- w) **chovatelem pokusných zvířat** fyzická nebo právnická osoba, která chová zvířata uvedená v § 17f odst. 1 pro následné použití k pokusům nebo proto, aby jejich tkáň nebo orgány byly použity pro vědecké účely, nebo která chová jiná zvířata především pro tyto účely, ať již v zájmu dosažení zisku či nikoli,
- x) **dodavatelem pokusných zvířat** fyzická nebo právnická osoba jiná než chovatel pokusných zvířat, která dodává pokusná zvířata pro použití k pokusům nebo proto, aby jejich tkáň a orgány byly použity pro vědecké účely, ať již v zájmu dosažení zisku či nikoli.

§ 15g odst. 1: Každý **chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat** je povinen pro své zařízení zřídit **odbornou komisi** pro zajišťování dobrých životních podmínek pokusných zvířat (dále jen „odborná komise“) a zajistit podmínky pro řádné plnění úkolů komise stanovené jí tímto zákonem.

§ 15g odst. 2: Odborná komise zřízená **uživatel pokusných zvířat** musí mít **alespoň 3 členy**. Odborná komise zřízená **chovatelem pokusných zvířat nebo dodavatelem pokusných zvířat** musí mít **alespoň 2 členy**.

§ 15g odst. 3: Členy odborné komise musí být všechny **osoby odpovědné za péči o pokusná zvířata** a v případě uživatele pokusných zvířat i **vědecký pracovník, který je lékařem, veterinárním lékařem** nebo osobou s odpovídajícím vzděláním podle § 15d odst. 3. Odborná komise rovněž získává informace od určeného veterinárního lékaře nebo odborníka uvedeného v § 15f odst. 5.

§ 15f odst. 6: **Osoba odpovědná za péči o pokusná zvířata**, vedoucí projektu pokusů, jeho zástupce nebo jiný kvalifikovaný odborník podle odstavce 5, a členové odborné komise zařízení pro dobré životní podmínky pokusných zvířat **musí mít osvědčení o odborné způsobilosti k navrhování pokusů** a projektů pokusů nebo osvědčení o prodloužení doby platnosti osvědčení o odborné způsobilosti k navrhování pokusů a projektů pokusů.

§ 15f odst. 6: Osoba odpovědná za péči o pokusná zvířata, vedoucí projektu pokusů, jeho zástupce nebo jiný kvalifikovaný odborník podle odstavce 5, a **členové odborné komise** zařízení pro dobré životní podmínky pokusných zvířat **musí mít osvědčení o odborné**

způsobilosti k navrhování pokusů a projektů pokusů nebo osvědčení o prodloužení doby platnosti osvědčení o odborné způsobilosti k navrhování pokusů a projektů pokusů.

§ 15g odst. 5: Každý chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat musí **určit veterinárního lékaře s odbornou způsobilostí v oblasti zdravotní problematiky pokusných zvířat (dále jen „určený veterinární lékař“), nebo** pokud je to vhodnější, patřičně kvalifikovaného **odborníka**, který je pověřen poskytováním **poradenství ohledně dobrých životních podmínek pokusných zvířat** a zacházení s nimi. Za patřičně pokud je to vhodnější, patřičně kvalifikovaného odborníka podle věty první se považuje lékař nebo osoba s jiným vysokoškolským vzděláním v oblasti biologických oborů, pokud se během studia nebo postgraduálního studia prokazatelně seznámila s metodami chovu a práce na pokusných zvířatech, s jejich ochranou, s vyhledáváním a používáním alternativních metod.

9.

Firma Ailab, s.r.o., chová a prodává myši laboratorní, potkany laboratorní, morčata domácí a králíky domácí k výzkumu. Aby mohla pokusná zvířata chovat, musí mít podle zákona na ochranu zvířat proti týrání zřízenou odbornou komisí. Představitel firmy jmenoval 3 členy komise: vedoucího, který má řídit činnost komise, dále pracovníka, který jménem firmy prodává pokusná zvířata, a dále pracovníka, který se stará o pokusná zvířata. Je jmenování komise správné nebo musí být počet a zastoupení členů upraveno? S jakými dalšími osobami musí komise na instituci i mimo ni spolupracovat?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 3: Pro účely tohoto zákona se rozumí

- y) **uživatel** pokusných zvířat fyzická nebo právnická osoba, která používá pokusná zvířata k pokusům, ať již v zájmu dosažení zisku či nikoli,
- w) **chovatelem pokusných zvířat** fyzická nebo právnická osoba, která chová zvířata uvedená v § 17f odst. 1 pro následné použití k pokusům nebo proto, aby jejich tkáň nebo orgány byly použity pro vědecké účely, nebo která chová jiná zvířata především pro tyto účely, ať již v zájmu dosažení zisku či nikoli,
- x) **dodavatelem pokusných zvířat** fyzická nebo právnická osoba jiná než chovatel pokusných zvířat, která dodává pokusná zvířata pro použití k pokusům nebo proto, aby jejich tkáň a orgány byly použity pro vědecké účely, ať již v zájmu dosažení zisku či nikoli.

§ 17f odst. 1: **Myši laboratorní** (*Mus musculus*), **potkani laboratorní** (*Rattus norvegicus*), **morčata domácí** (*Cavia porcellus*), **křečci zlatí** (*Mesocricetus auratus*), **křečci čínští** (*Cricetulus griseus*), **pískomilové mongolští** (*Meriones unguiculatus*), **králíci domácí** (*Oryctolagus cuniculus*), **psi domácí** (*Canis familiaris*), **kočky domácí** (*Felis catus*), **subhumánní primáti, drápatky vodní a tropické** (*Xenopus laevis* a *tropicalis*), **skokani hnědí a levhartí** (*Rana temporaria* a *pipiens*) nebo **danio pruhované** (*Danio rerio*) smějí být používáni k pokusům pouze tehdy, byli-li pro použití k pokusům chováni.

§ 15g odst. 1: Každý **chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat** je povinen pro své zařízení zřídit **odbornou komisí** pro zajišťování dobrých životních podmínek pokusných zvířat (dále jen „odborná komise“) a zajistit podmínky pro řádné plnění úkolů komise stanovené jí tímto zákonem.

§ 15g odst. 2: Odborná komise zřízená **uživatel** pokusných zvířat musí mít **alespoň 3 členy**. Odborná komise zřízená **chovatelem pokusných zvířat nebo dodavatelem pokusných zvířat** musí mít **alespoň 2 členy**.

- § 15g odst. 3: Členy odborné komise musí být všechny **osoby odpovědné za péči o pokusná zvířata** a v případě uživatele pokusných zvířat i **vědecký pracovník, který je lékařem, veterinárním lékařem** nebo osobou s odpovídajícím vzděláním podle § 15d odst. 3. Odborná komise rovněž získává informace od určeného veterinárního lékaře nebo odborníka uvedeného v § 15f odst. 5.
- § 15f odst. 6: **Osoba odpovědná za péči o pokusná zvířata**, vedoucí projektu pokusů, jeho zástupce nebo jiný kvalifikovaný odborník podle odstavce 5, a členové odborné komise zařízení pro dobré životní podmínky pokusných zvířat **musí mít osvědčení o odborné způsobilosti k navrhování pokusů** a projektů pokusů nebo osvědčení o prodloužení doby platnosti osvědčení o odborné způsobilosti k navrhování pokusů a projektů pokusů.
- § 15f odst. 6: Osoba odpovědná za péči o pokusná zvířata, vedoucí projektu pokusů, jeho zástupce nebo jiný kvalifikovaný odborník podle odstavce 5, a **členové odborné komise** zařízení pro dobré životní podmínky pokusných zvířat **musí mít osvědčení o odborné způsobilosti k navrhování pokusů** a projektů pokusů nebo osvědčení o prodloužení doby platnosti osvědčení o odborné způsobilosti k navrhování pokusů a projektů pokusů.
- § 15g odst. 5: Každý chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat musí **určit veterinárního lékaře s odbornou způsobilostí v oblasti zdravotní problematiky pokusných zvířat (dále jen „určený veterinární lékař“), nebo** pokud je to vhodnější, patřičně kvalifikovaného **odborníka**, který je pověřen poskytováním **poradenství ohledně dobrých životních podmínek pokusných zvířat** a zacházení s nimi. Za patřičně pokud je to vhodnější, patřičně kvalifikovaného odborníka podle věty první se považuje lékař nebo osoba s jiným vysokoškolským vzděláním v oblasti biologických oborů, pokud se během studia nebo postgraduálního studia prokazatelně seznámila s metodami chovu a práce na pokusných zvířatech, s jejich ochranou, s vyhledáváním a používáním alternativních metod.

10.

Firma Ailab, s.r.o., chová a prodává andulky. Jako odbyt svých zvířat našla výzkumný ústav, který se zabývá výzkumem nemocí papoušků. Od výzkumného ústavu se dozvěděla, že aby mohla dodávat andulky do výzkumného ústavu, musí mít podle zákona na ochranu zvířat proti týrání zřízenou odbornou komisi pro zajištění dobrých životních podmínek pokusných zvířat. Představitel firmy jmenoval 2 členy komise: vedoucího, který má řídit činnost komise, dále pracovníka, který se stará o andulky. Je jmenování komise správné nebo musí být počet a zastoupení členů upraveno? S jakými dalšími osobami musí komise na instituci i mimo ni spolupracovat?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 3: Pro účely tohoto zákona se rozumí

- y) **uživatel pokusných zvířat** fyzická nebo právnická osoba, která používá pokusná zvířata k pokusům, ať již v zájmu dosažení zisku či nikoli,
- w) **chovatelem pokusných zvířat** fyzická nebo právnická osoba, která chová zvířata uvedená v § 17f odst. 1 pro následné použití k pokusům nebo proto, aby jejich tkáň nebo orgány byly použity pro vědecké účely, nebo která chová jiná zvířata především pro tyto účely, ať již v zájmu dosažení zisku či nikoli,
- x) **dodavatelem pokusných zvířat** fyzická nebo právnická osoba jiná než chovatel pokusných zvířat, která dodává pokusná zvířata pro použití k pokusům nebo proto, aby jejich tkáň a orgány byly použity pro vědecké účely, ať již v zájmu dosažení zisku či nikoli.

- § 17f odst. 1: **Myši laboratorní** (*Mus musculus*), **potkani laboratorní** (*Rattus norvegicus*), **morčata domácí** (*Cavia porcellus*), **křečci zlatí** (*Mesocricetus auratus*), **křečci čínští** (*Cricetulus griseus*), **pískomilové mongolští** (*Meriones unguiculatus*), **králíci domácí** (*Oryctolagus cuniculus*), **psi domácí** (*Canis familiaris*), **kočky domácí** (*Felis catus*), **subhumánní primáti, drápatky vodní a tropické** (*Xenopus laevis* a *tropicalis*), **skokani hnědí a levhartí** (*Rana temporaria* a *pipiens*) nebo **danio pruhované** (*Danio rerio*) smějí být používáni k pokusům pouze tehdy, byli-li pro použití k pokusům chováni.
- § 15g odst. 1: Každý **chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat** je povinen pro své zařízení zřídit **odbornou komisi** pro zajišťování dobrých životních podmínek pokusných zvířat (dále jen „odborná komise“) a zajistit podmínky pro řádné plnění úkolů komise stanovené jí tímto zákonem.
- § 15g odst. 2: Odborná komise zřízená **uživatelem pokusných zvířat** musí mít **alespoň 3 členy**. Odborná komise zřízená **chovatelem pokusných zvířat nebo dodavatelem pokusných zvířat** musí mít **alespoň 2 členy**.
- § 15g odst. 3: Členy odborné komise musí být všechny **osoby odpovědné za péči o pokusná zvířata** a v případě uživatele pokusných zvířat i **vědecký pracovník, který je lékařem, veterinárním lékařem** nebo osobou s odpovídajícím vzděláním podle § 15d odst. 3. Odborná komise rovněž získává informace od určeného veterinárního lékaře nebo odborníka uvedeného v § 15f odst. 5.
- § 15f odst. 6: **Osoba odpovědná za péči o pokusná zvířata**, vedoucí projektu pokusů, jeho zástupce nebo jiný kvalifikovaný odborník podle odstavce 5, a členové odborné komise zařízení pro dobré životní podmínky pokusných zvířat **musí mít osvědčení o odborné způsobilosti k navrhování pokusů** a projektů pokusů nebo osvědčení o prodloužení doby platnosti osvědčení o odborné způsobilosti k navrhování pokusů a projektů pokusů.
- § 15f odst. 6: Osoba odpovědná za péči o pokusná zvířata, vedoucí projektu pokusů, jeho zástupce nebo jiný kvalifikovaný odborník podle odstavce 5, a **členové odborné komise** zařízení pro dobré životní podmínky pokusných zvířat **musí mít osvědčení o odborné způsobilosti k navrhování pokusů** a projektů pokusů nebo osvědčení o prodloužení doby platnosti osvědčení o odborné způsobilosti k navrhování pokusů a projektů pokusů.
- § 15g odst. 5: Každý chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat musí **určit veterinárního lékaře s odbornou způsobilostí v oblasti zdravotní problematiky pokusných zvířat** (dále jen „určený veterinární lékař“), nebo pokud je to vhodnější, patřičně kvalifikovaného **odborníka**, který je pověřen poskytováním **poradenství ohledně dobrých životních podmínek pokusných zvířat** a zacházení s nimi. Za patřičně pokud je to vhodnější, patřičně kvalifikovaného odborníka podle věty první se považuje lékař nebo osoba s jiným vysokoškolským vzděláním v oblasti biologických oborů, pokud se během studia nebo postgraduálního studia prokazatelně seznámila s metodami chovu a práce na pokusných zvířatech, s jejich ochranou, s vyhledáváním a používáním alternativních metod.

11.

Ústav pro výzkum stresu vytváří nově odbornou komisi pro zajišťování dobrých životních podmínek pokusných zvířat. Jako absolvent studijního programu Ochrana zvířat a welfare jste poté, co jste absolvoval kurs a získal osvědčení o odborné způsobilosti k navrhování pokusů a projektů pokusů (podle § 15d odst. 3), byl stanoven vedoucím této odborné komise ve výzkumném ústavu. Komise obdržela od pracovníka ústavu k projednání projekt pokusů zaměřený na sledování stresového zatížení lišek (sledováním změn chování a analýzou stresových hormonů) při štěkotu loveckých psů. Jaké úkony komise učiní ve vztahu k tomuto projektu?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 15g odst. 1: Každý chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen pro své zařízení zřídit odbornou komisi pro zajišťování dobrých životních podmínek pokusných zvířat (dále jen „odborná komise“) a zajistit podmínky pro řádné plnění úkolů komise stanovené jí tímto zákonem.

§ 15g odst. 5: Odborná komise v zařízení provozovaném uživatelem pokusných zvířat plní dále tyto úkoly:

- a) projednává a **vyjadřuje se k předloženému projektu pokusů písemným stanoviskem** s odůvodněním, které **postoupí státnímu orgánu příslušnému ke schvalování projektů pokusů** a současně o tomto písemně **vyrozumí předkladatele**; nemá-li projekt pokusů veškeré náležitosti, vrátí jej předkladateli k doplnění, přitom je povinna ověřit všechny náležitosti projektu pokusů,
- b) **na základě rozhodnutí o schválení projektu pokusů vydaného státním orgánem** příslušným ke schvalování projektů pokusů **vydává vedoucímu projektu pokusů souhlas k zahájení projektu pokusů**; zahájit projekt pokusů je možné až po vydání tohoto souhlasu,
- c) **kontroluje, zda jsou o pokusech vedeny protokoly** a jsou v nich zaznamenávány údaje stanovené příslušným projektem pokusů,
- d) **zpracovává a odevzdává státnímu orgánu** příslušnému ke schvalování projektů pokusů nejpozději do 31. ledna roku následujícího **souhrnnou zprávu o činnosti** za kalendářní rok.

12.

Pracovník Výzkumného ústavu veterinárního vyvinul novou soupravu pro odběr krve a chtěl by ověřit její funkčnost. Zpracoval projekt pokusů zaměřený na porovnání stávajícího postupu odběru krve od krav do otevřené zkumavky a nového postupu odběru krve do uzavřené umělohmotné kapsle s nasávacím podtlakem. Projekt pokusů odeslal odborné komisi ústavu. Odborná komise jej vyrozuměla o tom, že projekt projednala a vyjádřila se k němu pozitivně. Pracovník týden poté, co obdržel vyrozumění od odborné komise, zahájil pokusné sledování a výsledky ho pozitivně překvapily natolik, že uvažuje o patentování tohoto nového způsobu odběru vzorků krve od krav. Byl postup týkající se projektu pokusů a následného pokusného ověřování a nového postupu odběru krve v pořádku?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 16: Nikdo nesmí provést nebo nařídit provedení projektu pokusů nebo pokusu bez jeho předchozího schválení státním orgánem příslušným ke schvalování projektů pokusů. Pokusy smí uživatel pokusných zvířat provádět výhradně v rámci určitého schváleného projektu

pokusů. Projekt pokusů musí být prováděn v souladu s rozhodnutím o schválení projektu pokusů.

§ 15g odst. 5: Odborná komise v zařízení provozovaném uživatelem pokusných zvířat plní dále tyto úkoly:

- a) projednává a **vyjadřuje se k předloženému projektu pokusů písemným stanoviskem** s odůvodněním, které **postoupí státnímu orgánu příslušnému ke schvalování projektů pokusů** a současně o tomto písemně **vyrozumí předkladatele**; nemá-li projekt pokusů veškeré náležitosti, vrátí jej předkladateli k doplnění, přitom je povinna ověřit všechny náležitosti projektu pokusů,
- b) **na základě rozhodnutí o schválení projektu pokusů vydaného státním orgánem příslušným ke schvalování projektů pokusů vydává vedoucímu projektu pokusů souhlas k zahájení projektu pokusů**; zahájit projekt pokusů je možné až po vydání tohoto souhlasu.

13.

Pracovník Výzkumného ústavu pro volně žijící živočichy se zabývá sledováním zdravotního stavu mloka skvrnitého v lokalitě Salamandra v údolí řeky Pěnivky. K výzkumu potřebuje mloky v lokalitě vyhledat a na místě odebrat od nich krev k vyšetření a následně by je vypustil zpět do jejich lokality. Pracovník pro tento výzkum zpracoval projekt pokusů. Projekt pokusů odeslal odborné komisi ústavu. Odborná komise jej vyrozuměla o tom, že projekt neobsahuje všechna potřebná vyjádření jiných orgánů, a projekt mu vrátila k dopracování. Jaké vyjádření jiných orgánů musí pracovník k projektu pokusů doložit?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 16a odst. 1: Uživatel pokusných zvířat musí podat státnímu orgánu příslušnému ke schvalování projektů pokusů **žádost o schválení projektu pokusů** na předepsaném formuláři. Žádost obsahuje kromě obecných náležitostí stanovených správním řádem také

- g) **veterinární podmínky pro provádění pokusů na pokusných zvířatech stanovené krajskou veterinární správou** v případech uvedených v jiném právním předpise,
- h) **v případě použití jedinců druhů volně žijících zvířat vyjádření místně příslušného orgánu ochrany přírody.**

3.3. Odborná způsobilost na úseku ochrany pokusných zvířat

14.

Univerzita připravuje výzkum zaměřený na změny v biochemických parametrech krve u drůbeže po přidavku kontryhelu do krmiva nosnic. Byl jste stanoven jako vedoucí projektu pokusů, v rámci kterého se výzkum má uskutečnit. Máte určit osobu, která bude provádět pokusy na pokusných nosnicích, tzn. bude přimíchávat kontryhel do krmiva pro nosnice, bude zaznamenávat případné změny v chování nosnic a bude odebírat krev z křídelní žíly nosnic a předávat vzorky do laboratoře k vyšetření. Doporučena vám byla paní Kotková, laborantka, která má prý již zkušenosti z dřívější doby s odběry krve od drůbeže. Můžete určit paní Kotkovou jako osobu, která bude provádět pokusy na nosnicích, případně jaké musí tato osoba splňovat podmínky?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 15d odst. 2: **Osoba, která bude provádět pokusy na pokusných zvířatech**, pečovat o pokusná zvířata nebo usmrcovat pokusná zvířata, musí před prováděním těchto úkonů absolvovat náležité vzdělávání a odbornou přípravu v

- b) provádění pokusů na pokusných zvířatech,
- c) péči o pokusná zvířata, nebo
- d) usmrcování pokusných zvířat.

§ 15d odst. 4: Provádět úkony uvedené v odstavci 2 písm. b), c) nebo d) mohou pouze osoby, které **absolvovaly kurz odborné přípravy a získaly osvědčení o odborné způsobilosti k provádění pokusů na pokusných zvířatech**, péči o pokusná zvířata a usmrcování pokusných zvířat. Toto osvědčení vydává ministerstvo, a to na dobu 7 let.

15.

Výzkumný ústav pro chov zvířat sestavuje nově odbornou komisi pro zajišťování dobrých životních podmínek pokusných zvířat. Byl jste stanoven, jako absolvent studijního programu Ochrana zvířat a welfare, osobou odpovědnou za péči o pokusná zvířata ve výzkumném ústavu. Můžete být určen osobou odpovědnou za péči o pokusná zvířata ve výzkumném ústavu, případně jaké musí tato osoba splňovat podmínky, aby mohla být touto osobou jmenována, a může být tato osoba členem odborné komise?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 15f odst. 6: **Osoba odpovědná za péči o pokusná zvířata**, vedoucí projektu pokusů, jeho zástupce nebo jiný kvalifikovaný odborník podle odstavce 5, a členové odborné komise zařízení pro dobré životní podmínky pokusných zvířat **musí mít osvědčení o odborné způsobilosti k navrhování pokusů a projektů pokusů** nebo osvědčení o prodloužení doby platnosti osvědčení o odborné způsobilosti k navrhování pokusů a projektů pokusů (podle § 15d odst. 3).

§ 15d odst. 2: Osoba, která bude navrhovat pokusy a projekty pokusů, musí před prováděním těchto úkonů absolvovat náležité vzdělávání a odbornou přípravu v

- a) navrhování pokusů a projektů pokusů,
- b) provádění pokusů na pokusných zvířatech,
- c) péči o pokusná zvířata, nebo
- d) usmrcování pokusných zvířat.

§ 15d odst. 3: **Úkony uvedené v odstavci 2 písm. a) mohou provádět pouze lékaři, veterinární lékaři a osoby s jiným vysokoškolským vzděláním v oblasti biologických oborů, pokud**

se během studia nebo postgraduálního studia prokazatelně seznámili s **metodami chovu a práce na pokusných zvířatech**, s jejich ochranou a s vyhledáváním a používáním alternativních metod a kteří absolvovali kurz odborné přípravy a získali osvědčení o **odborné způsobilosti k navrhování pokusů a projektů pokusů**. Na základě tohoto osvědčení mohou tyto osoby provádět také pokusy na pokusných zvířatech, péči o pokusná zvířata a usmrcování pokusných zvířat. Osvědčení o odborné způsobilosti k navrhování pokusů a projektů pokusů vydává ministerstvo, a to na dobu 7 let.

§ 15g odst. 3: **Členy odborné komise musí být všechny osoby odpovědné za péči o pokusná zvířata** a v případě uživatele pokusných zvířat i vědecký pracovník, který je lékařem, veterinárním lékařem nebo osobou s odpovídajícím vzděláním podle § 15d odst. 3.

16.

Výzkumný ústav pro chov zvířat sestavuje nově odbornou komisi pro zajišťování dobrých životních podmínek pokusných zvířat (dále jen „odborná komise“). Byl jste stanoven, jako absolvent studijního programu Ochrana zvířat a welfare, členem této odborné komise ve výzkumném ústavu. Můžete být určen členem odborné komise ve výzkumném ústavu, případně jaké musí tato osoba splňovat podmínky, aby mohla být členem odborné komise jmenována?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 15f odst. 6: Osoba odpovědná za péči o pokusná zvířata, vedoucí projektu pokusů, jeho zástupce nebo jiný kvalifikovaný odborník podle odstavce 5, a **členové odborné komise** zařízení pro dobré životní podmínky pokusných zvířat **musí mít osvědčení o odborné způsobilosti k navrhování pokusů a projektů pokusů** nebo osvědčení o prodloužení doby platnosti osvědčení o odborné způsobilosti k navrhování pokusů a projektů pokusů (podle § 15d odst. 3).

§ 15d odst. 2: Osoba, která bude navrhovat pokusy a projekty pokusů, musí před prováděním těchto úkonů absolvovat náležité vzdělávání a odbornou přípravu v

- a) navrhování pokusů a projektů pokusů,
- b) provádění pokusů na pokusných zvířatech,
- c) péči o pokusná zvířata, nebo
- d) usmrcování pokusných zvířat.

§ 15d odst. 3: **Úkony** uvedené v odstavci 2 písm. a) **mohou provádět pouze lékaři, veterinární lékaři a osoby s jiným vysokoškolským vzděláním v oblasti biologických oborů, pokud se během studia nebo postgraduálního studia prokazatelně seznámili s metodami chovu a práce na pokusných zvířatech**, s jejich ochranou a s vyhledáváním a používáním alternativních metod a kteří absolvovali kurz odborné přípravy a získali osvědčení o **odborné způsobilosti k navrhování pokusů a projektů pokusů**. Na základě tohoto osvědčení mohou tyto osoby provádět také pokusy na pokusných zvířatech, péči o pokusná zvířata a usmrcování pokusných zvířat. Osvědčení o odborné způsobilosti k navrhování pokusů a projektů pokusů vydává ministerstvo, a to na dobu 7 let.

17.

Jste studentem studijního programu Ochrana zvířat a welfare a v rámci bakalářské práce zpracováváte téma Vliv přídavku zinku na reprodukční schopnosti a vnitřní prostředí kohoutů. V průběhu experimentální části bakalářské práce máte jako student odebírat krev z křídelní žíly kohoutů s cílem provedení biochemické analýzy krevního séra. Můžete v rámci své bakalářské práce odebírat krev od kohoutů, případně při splnění jakých předpokladů a za jakých podmínek?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 15d odst. 7: **Studenti středních a vysokých škol, kteří provádějí úkony** uvedené v odstavci 2 písm. b), c) nebo d) (b) **provádění pokusů na pokusných zvířatech**, c) péči o pokusná zvířata, nebo d) **usmrcování pokusných zvířat**) v rámci vyššího vzdělávání nebo odborné přípravy za účelem získání, udržení nebo zlepšení odborných znalostí, **nemusí absolvovat kurz odborné přípravy k získání osvědčení o odborné způsobilosti k provádění pokusů na pokusných zvířatech**, péči o pokusná zvířata a **usmrcování pokusných zvířat**, pokud nad nimi chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a **uživatel pokusných zvířat zajistí při plnění jejich úkolů trvalý dohled. Pracovník dohledu musí mít osvědčení o odborné způsobilosti k navrhování pokusů a projektů pokusů, musí být vždy přítomen provádění pokusů a manipulaci se zvířaty a poskytovat přímý dohled a poradenství.** Výjimka z povinnosti absolvovat kurz odborné přípravy podle věty první se při splnění podmínek uvedených v tomto odstavci vztahuje na studenty postgraduálního studia po dobu prvních šesti měsíců od zahájení jejich postgraduálního studia.

18.

Jste začínajícím studentem doktorského studijního programu Ochrana zvířat a welfare (studujete 3 měsíce) a v rámci disertační práce zpracováváte téma Stresové zatížení krůt při náhlých hlukových podnětech. V průběhu experimentální části disertační práce máte jako doktorand odebírat krev z křídelní žíly krůt s cílem zjištění hladiny stresových hormonů u krůt. Můžete v rámci své disertační práce jako začínající student odebírat krev od krůt, případně při splnění jakých předpokladů a za jakých podmínek?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 15d odst. 7: **Studenti středních a vysokých škol, kteří provádějí úkony** uvedené v odstavci 2 písm. b), c) nebo d) (b) **provádění pokusů na pokusných zvířatech**, c) péči o pokusná zvířata, nebo d) **usmrcování pokusných zvířat**) v rámci vyššího vzdělávání nebo odborné přípravy za účelem získání, udržení nebo zlepšení odborných znalostí, **nemusí absolvovat kurz odborné přípravy k získání osvědčení o odborné způsobilosti k provádění pokusů na pokusných zvířatech**, péči o pokusná zvířata a **usmrcování pokusných zvířat**, pokud nad nimi chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a **uživatel pokusných zvířat zajistí při plnění jejich úkolů trvalý dohled. Pracovník dohledu musí mít osvědčení o odborné způsobilosti k navrhování pokusů a projektů pokusů, musí být vždy přítomen provádění pokusů a manipulaci se zvířaty a poskytovat přímý dohled a poradenství.** Výjimka z povinnosti absolvovat kurz odborné přípravy podle věty první se při splnění podmínek uvedených v tomto odstavci vztahuje na studenty postgraduálního studia po dobu prvních šesti měsíců od zahájení jejich postgraduálního studia.

19.

Jste zkušeným studentem doktorského studijního programu Ochrana zvířat a welfare (studujete 3 roky) a v rámci disertační práce zpracováváte téma **Stresové zatížení králíků při náhlých hlukových podnětech**. V průběhu experimentální části disertační práce máte jako doktorand odebrat krev z ušní žíly králíků s cílem zjištění hladiny stresových hormonů u králíků. Můžete v rámci své disertační práce jako zkušený student odebrat krev od králíků, případně při splnění jakých předpokladů a za jakých podmínek?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 15d odst. 7: **Studenti středních a vysokých škol, kteří provádějí úkony** uvedené v odstavci 2 písm. b), c) nebo d) (b) **provádění pokusů na pokusných zvířatech**, c) péči o pokusná zvířata, nebo d) **usmrcování pokusných zvířat**) v rámci vyššího vzdělávání nebo odborné přípravy za účelem získání, udržení nebo zlepšení odborných znalostí, **nemusí absolvovat kurz odborné přípravy k získání osvědčení o odborné způsobilosti k provádění pokusů na pokusných zvířatech, péči o pokusná zvířata a usmrcování pokusných zvířat, pokud nad nimi chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat zajistí při plnění jejich úkolů trvalý dohled. Pracovník dohledu musí mít osvědčení o odborné způsobilosti k navrhování pokusů a projektů pokusů, musí být vždy přítomen provádění pokusů a manipulaci se zvířaty a poskytovat přímý dohled a poradenství. Výjimka z povinnosti absolvovat kurz odborné přípravy podle věty první se při splnění podmínek uvedených v tomto odstavci vztahuje na studenty postgraduálního studia po dobu prvních šesti měsíců od zahájení jejich postgraduálního studia.**

3.4. Vedoucí projektu pokusů

20.

Jako pracovník Ústavu pro výzkum léků, dezinfekčních látek a repelentů jste byl určen vedoucím projektu pokusů, na poradě předkládáte svému vedoucímu povinnosti, za které odpovídáte.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 15 odst. 3: Osoby, které odpovídají **za celkové provedení projektu pokusů a za jeho soulad s rozhodnutím o schválení projektu pokusů** (dále jen „vedoucí projektu pokusů“), musí zajistit, aby

- a) bylo zastaveno působení veškeré bolesti, utrpení, strachu nebo trvalého poškození pokusného zvířete v průběhu pokusu, ledaže je to pro účely pokusu zcela nevyhnutelné,
- b) **projekty pokusů byly prováděny v souladu s rozhodnutím o schválení projektu pokusů**, a aby v případě porušení požadavků byla přijata a zaznamenána vhodná nápravná opatření,
- c) **byl zpracován projekt pokusů a předložen ke stanovisku odborné komisi pro zajišťování dobrých životních podmínek pokusných zvířat**,
- d) v případě **schválení projektu pokusů to bylo oznámeno krajské veterinární správě**,
- e) po zahájení pokusu byl **veden protokol** a v něm potvrzovány úkony stanovené projektem pokusů,
- f) byla umožněna osobě odpovědné za péči o pokusná zvířata, odborné komisi pro zajišťování dobrých životních podmínek pokusných zvířat a orgánům ochrany zvířat

kontrola plnění podmínek projektu pokusů, včetně provádění zápisů o této kontrole do protokolu,

- g) **byla zabezpečena péče o pokusná zvířata** při pokusu a kontrolována činnost dalších zaměstnanců související s pokusem, zejména ošetřovatelů, kteří se na ní podílejí,
- h) **byl pokus ukončen** po dosažení cíle nebo nejpozději v **termínu stanoveném projektem pokusů**.

§ 15 odst. 4: Vedoucí projektu pokusů si **může stanovit svého zástupce**; ustanovení odstavce 3 se na zástupce vedoucího pokusů použije obdobně. Vedoucí projektu pokusů nebo jeho zástupce se nesmí účastnit zpracování stanoviska, které se týká jejich projektu pokusů, jako člen odborné komise pro zajišťování dobrých životních podmínek pokusných zvířat nebo státního orgánu příslušného ke schvalování projektů pokusů.

§ 15 odst. 6: **Osoba odpovědná za péči o pokusná zvířata, vedoucí projektu pokusů**, jeho zástupce nebo jiný kvalifikovaný odborník podle odstavce 5, **a členové odborné komise** zařízení pro dobré životní podmínky pokusných zvířat **musí mít osvědčení o odborné způsobilosti k navrhování pokusů a projektů pokusů** nebo osvědčení o prodloužení doby platnosti osvědčení o odborné způsobilosti k navrhování pokusů a projektů pokusů.

21.

Výzkumný ústav pro chov zvířat řízený Ministerstvem zemědělství připravuje zkoumání v oblasti automatizace některých úkonů v průběhu výkrmu brojlerů. Výzkum se soustředí na automatizaci v naskladňování vykrmených brojlerů do přepravních boxů určených k přepravě brojlerů na jatky. **Ověření automatického naskladňování brojlerů do přepravních boxů se má uskutečnit ve výkrmně brojlerů firmy Kur s.r.o.** Jako vedoucí projektu pokusů jste vypracoval projekt pokusů, který pozitivně projednala a souhlasně se k němu vyjádřila odborná komise výzkumného ústavu a dále projekt pokusů schválilo Ministerstva zemědělství, odborná komise výzkumného ústavu vám jako vedoucímu pokusů vydala souhlas k zahájení realizace projektu pokusů. **Jaké povinnosti máte nyní jako vedoucí projektu pokusů?**

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 15 odst. 3: Osoby, které odpovídají za celkové provedení projektu pokusů a za jeho soulad s rozhodnutím o schválení projektu pokusů (dále jen „vedoucí projektu pokusů“), musí zajistit, aby

- a) bylo zastaveno **působení veškeré bolesti, utrpení, strachu nebo trvalého poškození pokusného zvířete v průběhu pokusu**, ledaže je to pro účely pokusu zcela nevyhnutelné,
- b) **projekty pokusů byly prováděny v souladu s rozhodnutím o schválení projektu pokusů**, a aby v případě porušení požadavků byla přijata a zaznamenána vhodná nápravná opatření,
- c) byl zpracován projekt pokusů a předložen ke stanovisku odborné komisi pro zajišťování dobrých životních podmínek pokusných zvířat,
- d) **v případě schválení projektu pokusů to bylo oznámeno krajské veterinární správě**,
- e) **po zahájení pokusu byl veden protokol** a v něm potvrzovány úkony stanovené projektem pokusů,
- f) **byla umožněna osobě odpovědné za péči o pokusná zvířata**, odborné komisi pro zajišťování dobrých životních podmínek pokusných zvířat a orgánům ochrany zvířat kontrola **plnění podmínek projektu pokusů**, včetně provádění zápisů o této kontrole do protokolu,
- g) **byla zabezpečena péče o pokusná zvířata** při pokusu a kontrolována činnost dalších zaměstnanců související s pokusem, zejména ošetřovatelů, kteří se na ní podílejí,

h) **byl pokus ukončen po dosažení cíle nebo nejpozději v termínu stanoveném projektem pokusů.**

22.

Univerzita v rámci vzdělávání studentů uskutečňuje výuku zaměřenou na fixaci prasat pomocí nosní smyčky a podkožní aplikaci (v rámci výuky fyziologického roztoku). Byl jste stanoven jako vedoucí projektu pokusů, v rámci kterého se výuka má uskutečnit. Jste absolvent studijního programu Ochrana zvířat a welfare, můžete být stanoven vedoucím projektu pokusů a případně jaké musíte splňovat podmínky?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 15d odst. 2: **Osoba, která bude navrhovat pokusy a projekty pokusů**, musí před prováděním těchto úkonů absolvovat náležité vzdělávání a odbornou přípravu v

- a) navrhování pokusů a projektů pokusů,
- b) provádění pokusů na pokusných zvířatech,
- c) péči o pokusná zvířata, nebo
- d) usmrcování pokusných zvířat.

§ 15d odst. 3: **Úkony uvedené v odstavci 2 písm. a) mohou provádět pouze lékaři, veterinární lékaři a osoby s jiným vysokoškolským vzděláním v oblasti biologických oborů, pokud se během studia nebo postgraduálního studia prokazatelně seznámili s metodami chovu a práce na pokusných zvířatech**, s jejich ochranou a s vyhledáváním a používáním alternativních metod a kteří absolvovali kurz odborné přípravy a získali osvědčení o odborné způsobilosti k navrhování pokusů a projektů pokusů. Na základě tohoto osvědčení mohou tyto osoby provádět také pokusy na pokusných zvířatech, péči o pokusná zvířata a usmrcování pokusných zvířat. Osvědčení o odborné způsobilosti k navrhování pokusů a projektů pokusů vydává ministerstvo, a to na dobu 7 let.

3.5. Projekt pokusů

23.

Jako pracovník Ústavu pro výzkum léků, dezinfekčních látek a repelentů, jste dostal na starost vysvětlit, k čemu je projekt pokusů, jak se takovýto projekt pokusů zpracovává, a kdo ho může zpracovat.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 15d odst. 2: **Osoba, která bude navrhovat pokusy a projekty pokusů**, provádět pokusy na pokusných zvířatech, pečovat o pokusná zvířata nebo usmrcovat pokusná zvířata, musí před prováděním těchto úkonů absolvovat náležité vzdělávání a odbornou přípravu v

- a) navrhování pokusů a projektů pokusů,
- b) provádění pokusů na pokusných zvířatech,
- c) péči o pokusná zvířata, nebo
- d) usmrcování pokusných zvířat.

§ 15d odst. 3: **Úkony uvedené v odstavci 2 písm. a) mohou provádět pouze lékaři, veterinární lékaři a osoby s jiným vysokoškolským vzděláním v oblasti biologických oborů, pokud se během studia nebo postgraduálního studia prokazatelně seznámili s metodami chovu a práce na pokusných zvířatech**, s jejich ochranou a s vyhledáváním a používáním alternativních metod a kteří absolvovali kurz odborné přípravy a získali osvědčení o odborné

způsobilosti k navrhování pokusů a projektů pokusů. Na základě tohoto osvědčení mohou tyto osoby provádět také pokusy na pokusných zvířatech, péči o pokusná zvířata a usmrcování pokusných zvířat.

§ 16: **Nikdo nesmí provést nebo nařídit provedení projektu pokusů nebo pokusu bez jeho předchozího schválení státním orgánem příslušným ke schvalování projektů pokusů.** Pokusy smí uživatel pokusných zvířat provádět výhradně v rámci určitého schváleného projektu pokusů. Projekt pokusů musí být prováděn v souladu s rozhodnutím o schválení projektu pokusů.

§ 16a odst. 1: Uživatel pokusných zvířat musí podat státnímu orgánu příslušnému ke schvalování projektů pokusů **žádost o schválení projektu pokusů** na předepsaném formuláři, jehož závazný vzor uveřejní ministerstvo na svých internetových stránkách. Žádost obsahuje kromě obecných náležitostí stanovených správním řádem také

a) **adresu** místa, kde hodlá vykonávat uživatel pokusných zvířat svoji činnost, včetně přesného umístění, názvu, případně jiného označení jednotlivých prostor, kde má být činnost prováděna; pokud má být na základě žádosti v rozhodnutí stanoveno, že je možno využívat pokusná zvířata i mimo zařízení, uvede žadatel v žádosti specifikaci místa, kde bude činnost prováděna, zejména zda bude činnost prováděna ve volné přírodě a na jakém území,

b) číslo jednací a spisovou značku rozhodnutí o udělení oprávnění k používání pokusných zvířat a dobu jeho platnosti,

c) název projektu pokusů, úkolu studie, případně označení grantu,

d) následující informace

1. význam a **zdůvodnění používání pokusných zvířat, včetně jejich původu, odhadovaného počtu, druhů a stadií vývoje; význam a zdůvodnění pokusů,**

2. uplatnění metod v zájmu nahrazení a omezení používání pokusných zvířat a šetrného zacházení s nimi,

3. **plánované použití anestezie, analgezie nebo jiných metod tlumících bolest,**

4. případné omezení a zmírnění všech forem utrpení pokusných zvířat od narození po smrt a zabránění tomuto utrpení,

5. **používání hledisek humánního zacházení s pokusnými zvířaty,**

6. pokusné nebo pozorovací strategie a statistický **plán pro minimalizaci počtu pokusných zvířat,** jejich bolesti, utrpení a strachu a případného dopadu na životní prostředí,

7. **opětovné použití pokusných zvířat a jeho kumulativní dopad na daná pokusná zvířata,**

8. **navrhované klasifikace závažnosti pokusů,**

9. **zabránění případnému neodůvodněnému opakování pokusů,**

10. **podmínky umístění a chovu pokusných zvířat a péče o ně,**

11. **metody usmrcování pokusných zvířat,**

12. **seznam osob, které se na projektu pokusů podílejí, a čísla jejich osvědčení podle § 15d odst. 3 a 4 nebo § 15e,**

e) návrh projektu pokusů, včetně **písemného stanoviska odborné komise** podle § 15g k předloženému projektu pokusů,

f) **netechnické shrnutí projektu pokusů,**

g) **veterinární podmínky pro provádění pokusů na pokusných zvířatech stanovené krajskou veterinární správou** v případech uvedených v jiném právním předpise,

h) v případě **použití jedinců druhů volně žijících zvířat vyjádření místně příslušného orgánu ochrany přírody a**

i) odůvodnění a vědecké doložení nutnosti provedení konkrétního pokusu mimo schválené zařízení uživatele pokusných zvířat, pokud má být na základě žádosti v rozhodnutí stanoveno, že je možno využívat pokusná zvířata i mimo toto zařízení.

§ 16a odst. 2: Netechnické shrnutí projektu pokusů je anonymní a neobsahuje jména ani adresy uživatele pokusných zvířat ani jeho zaměstnanců. S výhradou ochrany duševního vlastnictví a důvěrných informací obsahuje **netechnické shrnutí projektu pokusů tyto údaje:**

a) informace o cílech projektu pokusů, včetně předpokládané újmy a předpokládaného přínosu, a počtu a druhů pokusných zvířat, která mají být použita,

b) prokázání toho, že byl dodržen požadavek nahrazení a omezení používání pokusných zvířat a šetrného zacházení s nimi.

§ 23 odst. 1: Státním orgánem příslušným ke schvalování projektů pokusů je ústřední orgán státní správy věcně příslušný podle předmětu činnosti uživatele pokusných zvířat podle zákona o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, není-li dále stanoveno jinak.

§ 23 odst. 2: Jedná-li se

a) o pokusy na volně žijících zvířatech, je státním orgánem příslušným ke schvalování projektů pokusů Ministerstvo životního prostředí, s výjimkou použití pokusných zvířat v kurzech na úseku ochrany zvířat proti týrání,

b) o použití pokusných zvířat v kurzech na úseku ochrany zvířat proti týrání, je státním orgánem příslušným ke schvalování projektů pokusů ministerstvo,

c) o pokusy prováděné veřejnou výzkumnou institucí Akademie věd České republiky, je státním orgánem příslušným ke schvalování projektů pokusů Akademie věd České republiky.

24.

Výzkumný ústav pro imunologii zvířat se zabývá vývojem nové vakcíny proti Aujeszského chorobě. V rámci ověření vakcíny potřebuje provést pokus na králících, kdy jedné skupině králíků infikovaných Aujeszského chorobou bude aplikována vakcína a druhé skupině králíků vakcína aplikována nebude. Budou sledovány klinické projevy u králíků v obou skupinách (nemoc se projevuje klinicky u králíků intenzivním pruritem – škrábáním) a počet uhynulých zvířat. Jak byste vypracoval projekt pokusů v následujících bodech:

- **zdůvodnění (význam) pokusů**
- **zdůvodnění používání pokusných zvířat,**
- **druhy, původ pokusných zvířat**
- **podmínky umístění a chovu pokusných zvířat a péče o ně,**
- **počet zvířat a statistický plán pro minimalizaci počtu pokusných zvířat**
- **zdůvodnění případného opětovného použití pokusných zvířat a jeho kumulativní dopad na daná pokusná zvířata**
- **zabránění případnému neodůvodněnému opakování pokusů,**
- **postupy humánního zacházení s pokusnými zvířaty**
- **použití anestezie, analgezie nebo jiných metod tlumících bolest**
- **metody usmrcování pokusných zvířat,**
- **navrhované klasifikace závažnosti pokusů,**
- **netechnické shrnutí projektu pokusů,**
- **seznam osob, které se na projektu pokusů podílejí, a čísla jejich osvědčení.**

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 16a odst. 1 písm. d): Uživatel pokusných zvířat musí podat státnímu orgánu příslušnému ke schvalování projektů pokusů žádost o schválení **projektu pokusů** na předepsaném formuláři. Žádost obsahuje také následující informace

1. význam a **zdůvodnění používání pokusných zvířat, včetně jejich původu, odhadovaného počtu**, druhů a stadií vývoje; **význam a zdůvodnění pokusů**,
 2. uplatnění metod v zájmu nahrazení a omezení používání pokusných zvířat a šetrného zacházení s nimi,
 3. **plánované použití anestezie, analgezie nebo jiných metod tlumících bolest**,
 4. případné omezení a zmírnění všech forem utrpení pokusných zvířat od narození po smrt a zabránění tomuto utrpení,
 5. **používání hledisek humánního zacházení s pokusnými zvířaty**,
 6. pokusné nebo pozorovací strategie a statistický **plán pro minimalizaci počtu pokusných zvířat**, jejich bolesti, utrpení a strachu a případného dopadu na životní prostředí,
 7. **opětovné použití pokusných zvířat a jeho kumulativní dopad na daná pokusná zvířata**,
 8. **navrhované klasifikace závažnosti pokusů**,
 9. **zabránění případnému neodůvodněnému opakování pokusů**,
 10. **podmínky umístění a chovu pokusných zvířat a péče o ně**,
 11. **metody usmrcování pokusných zvířat**,
 12. **seznam osob, které se na projektu pokusů podílejí, a čísla jejich osvědčení podle § 15d odst. 3 a 4 nebo § 15e**,
- e) návrh projektu pokusů, včetně **písemného stanoviska odborné komise** podle § 15g k předloženému projektu pokusů,
- f) **netechnické shrnutí projektu pokusů**,
- g) **veterinární podmínky pro provádění pokusů na pokusných zvířatech stanovené krajskou veterinární správou** v případech uvedených v jiném právním předpise,
- h) v případě **použití jedinců druhů volně žijících zvířat vyjádření místně příslušného orgánu ochrany přírody** a
- i) odůvodnění a vědecké doložení nutnosti provedení konkrétního pokusu mimo schválené zařízení uživatele pokusných zvířat, pokud má být na základě žádosti v rozhodnutí stanoveno, že je možno využívat pokusná zvířata i mimo toto zařízení.
- § 16a odst. 2: Netechnické shrnutí projektu pokusů je anonymní a neobsahuje jména ani adresy uživatele pokusných zvířat ani jeho zaměstnanců. S výhradou ochrany duševního vlastnictví a důvěrných informací obsahuje **netechnické shrnutí projektu pokusů tyto údaje:**
- a) **informace o cílech projektu pokusů, včetně předpokládané újmy a předpokládaného přínosu, a počtu a druzích pokusných zvířat, která mají být použita**,
 - b) **prokázání toho, že byl dodržen požadavek nahrazení a omezení používání pokusných zvířat a šetrného zacházení s nimi.**

25.

Výzkumný ústav pro výzkum stresu u zvířat se zabývá určením dávky nového analgetika při jeho použití k utlumování bolesti způsobené v průběhu odrokování telat starších 4 týdnů. V rámci určení dávky nového analgetika výzkumný ústav potřebuje provést pokus na 3-měsíčních jalovicích, kdy první skupině 5 jalovic bude aplikována dávka 0,5 mg/kg, druhé skupině 5 jalovic 1,0 mg/kg a třetí skupině 5 jalovic 2,0 mg/kg. Všem jalovicím budou odstraňovány rohy kauterizací. Budou sledovány klinické projevy u jalovic ve všech skupinách z pohledu projevu stresu, bolesti a utrpení. Jak byste vypracoval projekt pokusů v následujících bodech:

- zdůvodnění (význam) pokusů,
- zdůvodnění používání pokusných zvířat,
- druhy, původ pokusných zvířat,
- podmínky umístění a chovu pokusných zvířat a péče o ně,
- počet zvířat a statistický plán pro minimalizaci počtu pokusných zvířat,
- zdůvodnění případného opětovného použití pokusných zvířat a jeho kumulativní dopad na daná pokusná zvířata,
- zabránění případnému neodůvodněnému opakování pokusů,
- postupy humánního zacházení s pokusnými zvířaty,
- použití anestezie, analgezie nebo jiných metod tlumících bolest,
- metody usmrcování pokusných zvířat,
- navrhované klasifikace závažnosti pokusů,
- netechnické shrnutí projektu pokusů,
- seznam osob, které se na projektu pokusů podílejí, a čísla jejich osvědčení.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 16a odst. 1 písm d): Uživatel pokusných zvířat musí podat státnímu orgánu příslušnému ke schvalování projektů pokusů žádost o schválení **projektu pokusů** na předepsaném formuláři. Žádost obsahuje také následující informace

1. význam a **zdůvodnění používání pokusných zvířat, včetně jejich původu, odhadovaného počtu, druhů a stadií vývoje; význam a zdůvodnění pokusů,**
2. uplatnění metod v zájmu nahrazení a omezení používání pokusných zvířat a šetrného zacházení s nimi,
3. **plánované použití anestezie, analgezie nebo jiných metod tlumících bolest,**
4. případné omezení a zmírnění všech forem utrpení pokusných zvířat od narození po smrt a zabránění tomuto utrpení,
5. **používání hledisek humánního zacházení s pokusnými zvířaty,**
6. pokusné nebo pozorovací strategie a statistický **plán pro minimalizaci počtu pokusných zvířat,** jejich bolesti, utrpení a strachu a případného dopadu na životní prostředí,
7. **opětovné použití pokusných zvířat a jeho kumulativní dopad na daná pokusná zvířata,**
8. **navrhované klasifikace závažnosti pokusů,**
9. **zabránění případnému neodůvodněnému opakování pokusů,**
10. **podmínky umístění a chovu pokusných zvířat a péče o ně,**
11. **metody usmrcování pokusných zvířat,**
12. **seznam osob, které se na projektu pokusů podílejí, a čísla jejich osvědčení podle § 15d odst. 3 a 4 nebo § 15e,**

- e) návrh projektu pokusů, včetně **písemného stanoviska odborné komise** podle § 15g k předloženému projektu pokusů,
 - f) **netechnické shrnutí projektu pokusů**,
 - g) **veterinární podmínky pro provádění pokusů na pokusných zvířatech stanovené krajskou veterinární správou** v případech uvedených v jiném právním předpise,
 - h) v případě **použití jedinců druhů volně žijících zvířat vyjádření místně příslušného orgánu ochrany přírody** a
 - i) odůvodnění a vědecké doložení nutnosti provedení konkrétního pokusu mimo schválené zařízení uživatele pokusných zvířat, pokud má být na základě žádosti v rozhodnutí stanoveno, že je možno využívat pokusná zvířata i mimo toto zařízení.
- § 16a odst. 2: Netechnické shrnutí projektu pokusů je anonymní a neobsahuje jména ani adresy uživatele pokusných zvířat ani jeho zaměstnanců. S výhradou ochrany duševního vlastnictví a důvěrných informací obsahuje **netechnické shrnutí projektu pokusů tyto údaje:**
- a) **informace o cílech projektu pokusů, včetně předpokládané újmy a předpokládaného přínosu, a počtu a druhů pokusných zvířat, která mají být použita,**
 - b) **prokázání toho, že byl dodržen požadavek nahrazení a omezení používání pokusných zvířat a šetrného zacházení s nimi.**

26.

Výzkumný ústav pro výzkum chování zvířat chce zkoumat rozdíly v učenlivosti plemen psů, a to plemene pudl a ohař. Přípravuje projekt pokusů, v němž se uplatňuje jak pozitivní motivace (potravní) při správném rozhodnutí, tak také negativní motivace (impuls vyvolávající nepříjemný zvukový pocit) při chybném rozhodnutí. Do pokusu má být zařazeno 8 tříletých pudlů (4 samci a 4 samice) a 8 tříletých ohařů (4 samci a 4 samice). Jak byste vypracoval projekt pokusů v následujících bodech:

- zdůvodnění (význam) pokusů,
- zdůvodnění používání pokusných zvířat,
- druhy, původ pokusných zvířat,
- podmínky umístění a chovu pokusných zvířat a péče o ně,
- počet zvířat a statistický plán pro minimalizaci počtu pokusných zvířat,
- zdůvodnění případného opětovného použití pokusných zvířat a jeho kumulativní dopad na daná pokusná zvířata,
- zabránění případnému neodůvodněnému opakování pokusů,
- postupy humánního zacházení s pokusnými zvířaty,
- použití anestezie, analgezie nebo jiných metod tlumících bolest,
- metody usmrcování pokusných zvířat,
- navrhované klasifikace závažnosti pokusů,
- netechnické shrnutí projektu pokusů,
- seznam osob, které se na projektu pokusů podílejí, a čísla jejich osvědčení.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 16a odst. 1 písm. d): Uživatel pokusných zvířat musí podat státnímu orgánu příslušnému ke schvalování projektů pokusů žádost o schválení **projektu pokusů** na předepsaném formuláři. Žádost obsahuje také následující informace

1. význam a **zdůvodnění používání pokusných zvířat, včetně jejich původu, odhadovaného počtu, druhů a stadií vývoje; význam a zdůvodnění pokusů,**
2. uplatnění metod v zájmu nahrazení a omezení používání pokusných zvířat a šetrného zacházení s nimi,

3. **plánované použití anestezie, analgie nebo jiných metod tlumících bolest,**
 4. případné omezení a zmírnění všech forem utrpení pokusných zvířat od narození po smrt a zabránění tomuto utrpení,
 5. **používání hledisek humánního zacházení s pokusnými zvířaty,**
 6. pokusné nebo pozorovací strategie a statistický **plán pro minimalizaci počtu pokusných zvířat,** jejich bolesti, utrpení a strachu a případného dopadu na životní prostředí,
 7. **opětovné použití pokusných zvířat a jeho kumulativní dopad na daná pokusná zvířata,**
 8. **navrhované klasifikace závažnosti pokusů,**
 9. **zabránění případnému neodůvodněnému opakování pokusů,**
 10. **podmínky umístění a chovu pokusných zvířat a péče o ně,**
 11. **metody usmrcování pokusných zvířat,**
 12. **seznam osob, které se na projektu pokusů podílejí, a čísla jejich osvědčení podle § 15d odst. 3 a 4 nebo § 15e,**
- e) návrh projektu pokusů, včetně **písemného stanoviska odborné komise** podle § 15g k předloženému projektu pokusů,
- f) **netechnické shrnutí projektu pokusů,**
- g) **veterinární podmínky pro provádění pokusů na pokusných zvířatech stanovené krajskou veterinární správou** v případech uvedených v jiném právním předpise,
- h) v případě **použití jedinců druhů volně žijících zvířat vyjádření místně příslušného orgánu ochrany přírody** a
- i) odůvodnění a vědecké doložení nutnosti provedení konkrétního pokusu mimo schválené zařízení uživatele pokusných zvířat, pokud má být na základě žádosti v rozhodnutí stanoveno, že je možno využívat pokusná zvířata i mimo toto zařízení.
- § 16a odst. 2: Netechnické shrnutí projektu pokusů je anonymní a neobsahuje jména ani adresy uživatele pokusných zvířat ani jeho zaměstnanců. S výhradou ochrany duševního vlastnictví a důvěrných informací obsahuje **netechnické shrnutí projektu pokusů tyto údaje:**
- a) **informace o cílech projektu pokusů, včetně předpokládané újmy a předpokládaného přínosu, a počtu a druhů pokusných zvířat, která mají být použita,**
 - b) **prokázání toho, že byl dodržen požadavek nahrazení a omezení používání pokusných zvířat a šetrného zacházení s nimi.**
- § 17f odst. 1: **Psi domácí (*Canis familiaris*) smějí být používáni k pokusům pouze tehdy, byli-li pro použití k pokusům chováni.**
- § 17f odst. 3: **Ministerstvo může udělit výjimku z odstavců 1 a 2, je-li uživatelem pokusných zvířat prokázáno, že je to vědecky doloženo.**

27.

Výzkumný ústav pro chov zvířat připravuje projekt pokusů ve svém výzkumné zařízení, v rámci kterého se bude zabývat dopadem injekční aplikace železa u tříměsíčních telat na krevní obraz zvířat, zejména červených krvinek. Byl jste pověřen vedením dokumentace k tomuto schválenému projektu pokusů. Jaké záznamy budete evidovat, abyste naplnil požadavky pro správnou evidenci v rámci realizace projektu pokusů.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 17g odst. 1: Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen vést záznamy o těchto skutečnostech:

- a) **počet a druh pokusných zvířat,** která jsou chována, nebo byla získána, dodána, **použita k pokusům,** vypuštěna do volné přírody či umístěna do chovu,

- b) **původ pokusných zvířat**, včetně údajů o tom, zda jsou chována pro použití k pokusům,
- c) **data, kdy byla pokusná zvířata získána**, dodána, vypuštěna do volné přírody nebo umístěna do chovu,
- d) **jméno, popřípadě jména, příjmení a adresa nebo název nebo obchodní firma, identifikační číslo nebo obdobný údaj a adresa sídla (dále jen „identifikační údaje“) osoby, která zvířata dodala,**
- e) **identifikační údaje příjemce pokusných zvířat,**
- f) **počet a druh pokusných zvířat, která v jednotlivých zařízeních uhynula nebo byla usmrcena;** u pokusných zvířat, která uhynula, je třeba zaznamenat **příčinu smrti**, je-li známa.
- g) **v případě uživatelů pokusných zvířat projekty pokusů, v jejichž rámci se pokusná zvířata používají k pokusům.**

3.6. Účely pokusů

28.

Ústav pro výzkum stresu a bolesti zvířat se zabývá reflexní reakcí na stimulující podnět u zvířat. Záměrem je zkoumat dobu, která uplyne od stimulujícího podnětu k reflexní reakci zvířete, a zjistit, zda tato doba závisí na vzdálenosti od místa stimulu k místu centrální nervové soustavy a vzdálenosti od centrální nervové soustavy k orgánu reflexní činnosti. Ústav připravuje pokusné sledování u koní, kdy bude postupně u 5 koní prováděna aplikace stimulujícího podnětu mírným elektrickým impulsem do kůže v místě prstu, kolena a stehna a bude měřena doba reflexní svalové reakce na tento impuls, s cílem zjistit rychlost svalové reakce na vzdálenost stimulujícího impulsu od centrální nervové soustavy. V projektu pokusů jako účel pokusů přichází do úvahy základní výzkum – aplikovaný výzkum – vývoj léčiv, potravin, krmiv a jiných látek - ochrana životního prostředí – zachování druhů. Výzkumný ústav označil jako účel pokusů zachování druhů s tím, že rychlost reflexu rozhoduje při únikové reakci v přírodě. Odborná komise posuzuje správnost podaného projektu pokusů i ve smyslu určení účelu výzkumu. Jaké je její pravděpodobné posouzení?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:
 Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů
 § 18 odst. 1 písm. a): **Pokusy lze provádět výhradně pro tyto účely základní výzkum.**

29.

Ústav pro chov zvířat se zabývá možnostmi zvýšení produkce zvířat chovaných k hospodářským účelům. V bachoru přežvýkavce žijícího ve volné přírodě ve velmi skromných podmínkách objevil druh nálevníků, kteří pravděpodobně zvyšují účinnost trávení celulózy v bachoru přežvýkavců. Ústav připravuje pokus, jehož záměrem je aplikovat tyto nové nálevníky do bachoru vykrmovaných býků s cílem využít pozitivní výsledky pokusu k využití v praxi pro efektivnější trávení celulózy vykrmovanými býky, a tím dosáhnout úspory při výkrmu skotu. V projektu pokusů jako účel pokusů přichází do úvahy základní výzkum – aplikovaný výzkum – vývoj léčiv, potravin, krmiv a jiných látek - ochrana životního prostředí – zachování druhů. Výzkumný ústav označil jako účel pokusů základní výzkum s tím, že se jedná o nový poznatek, o němž se neví, jestli bude moci být uplatněn v praxi. Odborná komise posuzuje správnost podaného projektu pokusů i ve smyslu určení účelu výzkumu. Jaké je její pravděpodobné posouzení?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:
Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů
§ 18 odst. 1 písm. b): **Pokusy lze provádět výhradně pro tyto účely:**

b) aplikovaný výzkum s cílem

1. zabránit a předejít onemocnění, špatnému zdravotnímu stavu nebo jiným anomáliím nebo jejich následkům u lidí, zvířat nebo rostlin a diagnostikovat je nebo léčit,
2. posoudit, zjistit, regulovat nebo upravit fyziologické předpoklady lidí, zvířat nebo rostlin, nebo
3. **zlepšit životní podmínky a podmínky produkce zvířat chovaných k zemědělským účelům.**

30.

Ústav pro zdraví zvířat se zabývá hledáním nových látek proti parazitům – plicnivkám u ovcí. Objevil novou látku, u které předpokládá na základě pokusů in vitro, že bude usmrcovat plicnivky v organismu ovcí, a tak zabráni vzniku plicních zánětů u ovcí parazitárního původu. Ústav připravuje pokus, jehož záměrem je aplikovat tuto novou látku ovcím v jedné polovině stáda a ovcím druhé poloviny stáda tuto látku neaplikovat. Aplikace se má uskutečnit před vyhnáním ovcí na letní pastvu na podhorské louky. V průběhu pastvy bude sledováno chování ovcí a klinické příznaky zánětu plic u ovcí označených s aplikací látky a u ovcí neoznačených a sloužících jako kontrola. V projektu pokusů jako účel pokusů přichází do úvahy základní výzkum – aplikovaný výzkum – vývoj léčiv, potravin, krmiv a jiných látek - ochrana životního prostředí – zachování druhů. Výzkumný ústav označil jako účel pokusů vývoj léčiv s tím, že se jedná o novou látku k prevenci plicního onemocnění u ovcí. Odborná komise posuzuje správnost podaného projektu pokusů i ve smyslu určení účelu výzkumu. Jaké je její pravděpodobné posouzení?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:
Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů
§ 18 odst. 1 písm. c): **Pokusy lze provádět výhradně pro tyto účely:** pro jakýkoli z cílů uvedených v písmeni b) **při** vývoji, výrobě nebo **zkoušení** kvality, **účinnosti** a nezávadnosti **léčiv**, potravin, krmiv a jiných látek nebo výrobků.

31.

Ústav pro výzkum podmínek chovu zvířat se zabývá hledáním krmivových postupů, které by mohly zlepšovat kondici zvířat chovaných v zoologických zahradách. Zkoumání zaměřil na soby polární chované v zájmových chovech. Kondice sobů v zájmových chovech v středoevropských podmínkách není příliš vysoká a paroží je velmi slabé a nevyvinuté. Ústav se domnívá, že příčinou mohou být nedostatky ve výživě sobů. Připravuje pokus, jehož záměrem je přidat jedné skupině sobů do krmiva přísady lišejníků, dovezených ze severských zemí, druhé skupině sobů aplikovat injekčně výtazek z lišejníků do podkoží a třetí skupinu ponechat s původní výživou jako kontrolu. V průběhu následujícího roku bude sledována kondice a vývoj paroží u sobů chovaných v zájmovém chovu. V projektu pokusů jako účel pokusů přichází do úvahy základní výzkum – aplikovaný výzkum – zkoušení léčiv, potravin, krmiv a jiných látek - ochrana životního prostředí – zachování druhů. Výzkumný ústav označil jako účel pokusů zachování druhů s tím, že se jedná o možnou léčivou látku a možný přídatek do krmiva k zvýšení kondice a vývoje paroží u sobů polárních chovaných v zoologických zahradách. Odborná komise posuzuje správnost podaného projektu pokusů i ve smyslu určení účelu výzkumu. Jaké je její pravděpodobné posouzení?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů - §18 odst. 1 písm. c): **Pokusy lze provádět výhradně pro tyto účely:** pro jakýkoli z cílů uvedených v písmeni b) **při** vývoji, výrobě nebo **zkoušení** kvality, **účinnosti** a nezávadnosti **léčiv**, potravin, **krmiv** a jiných látek nebo výrobků.

32.

Ústav pro etologii volně žijících zvířat se zabývá podmínkami návratu tetřeva hlušce do volné přírody. Zkoumání zaměřil na 4 různé lokality volné přírody. Do těchto vybraných lokalit plánuje vypuštění tetřeva hlušce (vždy hejno složené z 1 kohouta a 4 slepic). Záměrem je sledování chování hejna pomocí telemetrie, porovnání odlišnosti chování zvířat ve vztahu k odlišným životním podmínkám a po roce odchyt těchto zvířat a vyšetření jejich zdravotního stavu (klinické posouzení, odběr krve, odběr výkalů) a navrácení zvířat zpět do původních lokalit. V projektu pokusů jako účel pokusů přichází do úvahy základní výzkum – aplikovaný výzkum – zkoušení léčiv, potravin, krmiv a jiných látek - ochrana životního prostředí – zachování druhů. Výzkumný ústav označil jako účel pokusů zachování druhů s tím, že se jedná o výzkum zaměřený na zachování tetřeva hlušce jako druhu v středoevropské přírodě. Odborná komise posuzuje správnost podaného projektu pokusů i ve smyslu určení účelu výzkumu. Jaké je její pravděpodobné posouzení?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 18 odst. 1 písm. e): **Pokusy lze provádět výhradně pro tyto účely:** výzkum zaměřený na zachování druhů **zachování druhů**.

33.

Univerzita v rámci výuky studentů zařadila do výuky aplikaci inhalační anestezie s následným měřením dechu, pulsu, teploty a krevního tlaku. Tuto výuku nelze nahradit alternativními metodami výuky (např. počítačovou simulací nebo videoprezentací), protože při této výuce studenti musí získat také praktické dovednosti v zavedení inhalační anestezie a regulace její úplnosti podle zpětných reakcí zvířete. Výuka se má uskutečnit na králících v předmětu Anesteziologie. Univerzita pro tuto výuku připravila projekt pokusů. V projektu pokusů jako účel pokusů přichází do úvahy základní výzkum – aplikovaný výzkum – zkoušení léčiv, potravin, krmiv a jiných látek - ochrana životního prostředí – zachování druhů – vyšší vzdělávání. Univerzita označila jako účel pokusů vyšší vzdělávání s tím, že se jedná o výuku studentů. Odborná komise posuzuje správnost podaného projektu pokusů i ve smyslu určení účelu výzkumu. Jaké je její pravděpodobné posouzení?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 18 odst. 1 písm. f): **Pokusy lze provádět výhradně pro tyto účely:** vyšší vzdělávání nebo odborná příprava za účelem získání, udržení nebo zlepšení odborných znalostí.

34.

Výzkumný ústav pro traumatologii zvířat byl požádán o provedení studie porovnávající účinnost usmrcení kachny divoké po zásahu olověnými broky a železnými broky ze vzdálenosti 50 m. Výzkum je odůvodňován potřebou zjistit, zda je rozdíl mezi olověnými a železnými broky v rychlosti usmrcení zvířete, a to z důvodu získání poznatků pro novou legislativu k používání broků k lovu kachen. Výzkumný ústav nyní zjišťuje, zda může výzkumné sledování provádět, případně za jakých podmínek by je mohl provést.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 18 odst. 2: **Provádět na zvířatech pokusy za účelem vývoje nebo zkoušení zbraní, bojových látek nebo munice a k nim příslušných zařízení je zakázáno.**

3.7. Případy použití zvířat, na které se nevztahují ustanovení na ochranu pokusných zvířat

35.

Výzkumný ústav pro výživu zvířat porovnává úroveň výživy jalovic na pastvě a výživy jalovic krmených pouze senem. K výzkumu výzkumný ústav požádal o spolupráci ZD Pastevní a ZD Senná. V rámci výzkumu bude provádět u jalovic těchto chovatelů sledování hmotnosti zvířat, chování zvířat a posuzovat stav srsti, kůže a osvalení zvířat. Lze chovy jalovic těchto podniků použít k těmto pokusům a případně za jakých podmínek?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 15 odst. 3: **Ustanovení tohoto zákona, která upravují ochranu pokusných zvířat, se nevztahují na případy, kdy jsou pokusná zvířata použita pro**

a) **nepokusné úkony prováděné v zemědělství,**

f) **úkony, které pravděpodobně zvířeti nezpůsobí bolest, utrpení, strach ani trvalé poškození o intenzitě odpovídající nejméně bolesti, utrpení, strachu nebo trvalému poškození způsobenému vpichem jehly podle řádné veterinární praxe.**

36.

Výzkumný ústav pro etologii zvířat se zabývá výzkumem změny hierarchie v skupinách vykrmovaných prasat (běhounů) v průběhu růstu. K tomuto účelu v chovu, který vlastní, potřebuje pro následná výzkumná pozorování snadno rozpoznávat jednotlivá vykrmovaná zvířata. V tomto chovu tak provede označení všech prasat zařazených do výzkumu ušní značkou. Za jakých podmínek může výzkumný ústav výzkum uskutečnit?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 15 odst. 3: **Ustanovení tohoto zákona, která upravují ochranu pokusných zvířat, se nevztahují na případy, kdy jsou pokusná zvířata použita pro**

e) **úkony, jejichž hlavním účelem je identifikace zvířete.**

f) **úkony, které pravděpodobně zvířeti nezpůsobí bolest, utrpení, strach ani trvalé poškození o intenzitě odpovídající nejméně bolesti, utrpení, strachu nebo trvalému poškození způsobenému vpichem jehly podle řádné veterinární praxe.**

37.

Výzkumný ústav pro etologii zvířat se zabývá výzkumem chování v skupinách jalovic s vyvinutými rohy, po odstranění rohů a bezrohými. K tomuto účelu v chovu, který vlastní, potřebuje pro následná výzkumná pozorování vytvořit skupinu jalovic, kterým budou odstraněny rohy. V tomto chovu tak provede odstranění již narostlých rohů u jalovic zařazených do příslušné skupiny v rámci výzkumu. Za jakých podmínek může výzkumný ústav výzkum uskutečnit?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 15 odst. 3: **Ustanovení tohoto zákona**, která upravují ochranu pokusných zvířat, **se nevztahují na případy**, kdy jsou pokusná zvířata použita pro

d) **úkony prováděné pro účely uznaných chovatelských postupů.**

f) **úkony**, které pravděpodobně zvířeti nezpůsobí bolest, utrpení, strach ani trvalé poškození **o intenzitě** odpovídající nejméně bolesti, utrpení, strachu nebo trvalému poškození **způsobenému vpichem jehly** podle řádné veterinární praxe.

§ 7 odst. 1: S výjimkou pokusů na pokusných zvířatech se mohou vykonávat zásahy, které způsobují bolest, jedině po celkovém nebo místním znecitlivění zvířete osobou odborně způsobilou podle veterinárního zákona.

§ 7 odst. 3 písm. b): **Jestliže je zákrok prováděn osobou odborně způsobilou podle veterinárního zákona, pak se znecitlivění rovněž nepožaduje při** odrohování nebo tlumení růstu rohů u telat a kůzlat ve věku do 4 týdnů provedenou chemickou kauterizací, tepelnou kauterizací nástrojem, který vyvíjí potřebné teplo po dobu nejméně 10 sekund,

§ 7 odst. 4: Zákroky uvedené v odstavci 3 písm. a) a b) je možné u zvířat starších, než je uvedeno v těchto ustanoveních, provádět pouze se znecitlivěním.

38.

Výzkumný ústav pro etologii zvířat se zabývá výzkumem chování dojníc v průběhu hojení po ošetření Rusterholtzova vředu (vřed na spodní části paznehtu u skotu). V chovu ZD Ruster tak chce vyhledávat kulhající dojnice, nechat je ošetřit veterinárním lékařem a dojnice s vředem na spodní část paznehtu označit na hřbetě potravinovou barvou a následně sledovat a vyhodnocovat jejich chování. Za jakých podmínek může výzkumný ústav výzkum uskutečnit.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 15 odst. 3: **Ustanovení tohoto zákona**, která upravují ochranu pokusných zvířat, **se nevztahují na případy**, kdy jsou pokusná zvířata použita pro

b) **nepokusné klinické veterinární úkony.**

f) **úkony**, které pravděpodobně zvířeti nezpůsobí bolest, utrpení, strach ani trvalé poškození **o intenzitě** odpovídající nejméně bolesti, utrpení, strachu nebo trvalému poškození **způsobenému vpichem jehly** podle řádné veterinární praxe.

39.

Výzkumný ústav pro veterinární léčiva vyvinul nové léčivo proti motolicím skotu. V pokusných stájích výzkumného ústavu bylo ověřeno, že léčivo velmi dobře působí. Výzkumný ústav proto požádal Ústav pro registraci veterinárních léčiv, aby provedl registraci nového léčiva. Ústav pro registraci veterinárních léčiv potřebuje získat výsledky ještě z klinického hodnocení léčiva v běžném chovu skotu. Výzkumný ústav pro veterinární léčiva však nemá oprávnění k pokusům na skotu mimo svá schválená zařízení. Řeší proto, jak v této situaci postupovat, aby získal registraci pro nové léčivo co nejdříve.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 15 odst. 3 písm. c): Ustanovení tohoto zákona, která upravují ochranu pokusných zvířat, se nevztahují na případy, kdy jsou pokusná zvířata použita pro veterinární klinická hodnocení požadovaná při registraci veterinárního léčivého přípravku.

40.

Výzkumný ústav pro stres, bolest a utrpení u zvířat připravuje pokusné sledování bolesti spojené s kastrací telat-býčků. Protože nemá vlastní pokusné stáje pro skot, dohodl se v rámci spolupráce se zemědělským podnikem Taurus, že by kastrace a následné sledování mohlo probíhat v tomto zemědělském podniku. Pokus by byl organizován tak, že by bylo v chovu vykastrováno bez znecitlivění 10 býčků ve věku 7 týdnů, kastraci by provedl veterinární lékař. Stresové zatížení, bolest a utrpení zvířat by bylo sledováno na základě projevů chování a měřením změn povrchové teploty zvířat pomocí termokamery, a to každý den v průběhu týdne před kastrací a pak každý den v průběhu týdne po kastraci vždy 3x denně v určené denní hodiny. Výzkumný ústav nyní zjišťuje, zda může výzkumné sledování provádět, případně za jakých podmínek by je mohl provést.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 15 odst. 3 písm. d): Ustanovení tohoto zákona, která upravují ochranu pokusných zvířat, se nevztahují na případy, kdy jsou pokusná zvířata použita pro úkony prováděné pro účely uznaných chovatelských postupů.

§ 7 odst. 1: S výjimkou pokusů na pokusných zvířatech se mohou vykonávat zásahy, které způsobují bolest, jedině po celkovém nebo místním znecitlivění zvířete osobou odborně způsobilou podle veterinárního zákona.

§ 7 odst. 3 písm. a): Jestliže je zákrok prováděn osobou odborně způsobilou podle veterinárního zákona, pak se znecitlivění rovněž nepožaduje při kastraci samců mladších 7 dnů u prasat a mladších 8 týdnů u skotu, ovcí, koz nebo králíků, kteří netrpí anatomickou vadou pohlavních orgánů,

§ 7 odst. 4: Zákroky uvedené v odstavci 3 písm. a) a b) je možné u zvířat starších, než je uvedeno v těchto ustanoveních, provádět pouze se znecitlivěním.

§ 3 písm. t): Pro účely tohoto zákona se rozumí pokusem jakékoli invazivní či neinvazivní použití zvířete pro pokusné nebo jiné vědecké účely se známým nebo neznámým výsledkem nebo pro vzdělávací účely, které může zvířeti způsobit bolest, utrpení, strach nebo trvalé poškození nejméně o intenzitě odpovídající vpichu jehly podle běžné veterinární praxe. Pokusem se rozumí rovněž jakýkoli způsob jednání, který má nebo může vést k tomu, že se zvíře narodí nebo vylíhne nebo že vznikne a je zachována geneticky modifikovaná linie zvířete v takovém stavu.

41.

Výzkumný ústav pro etologii zvířat připravuje pokusné sledování chování ovcí na pastvě. Dohodl se v rámci spolupráce se zemědělským podnikem Ovis, že by sledování mohlo probíhat v tomto zemědělském podniku po jarním vyhnání ovcí na pastvu. Pokus by byl organizován tak, že by bylo ve stádě vybráno 20 jehňat oveček a 20 jehňat beránek a tato zvířata by byla odlišně označena ušním štítkem. Po vyhnání na pastvu by byly sledovány odlišnosti v chování oveček a beránek v průběhu pastevní sezóny. Výzkumný ústav nyní zjišťuje, zda může výzkumné sledování provádět, případně za jakých podmínek by je mohl provést.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 15 odst. 3 písm. e): **Ustanovení tohoto zákona, která upravují ochranu pokusných zvířat, se nevztahují na případy, kdy jsou pokusná zvířata použita pro úkony, jejichž hlavním účelem je identifikace zvířete.**

§ 3 písm. t): Pro účely tohoto zákona se rozumí **pokusem jakékoli invazivní či neinvazivní použití zvířete pro pokusné nebo jiné vědecké účely se známým nebo neznámým výsledkem nebo pro vzdělávací účely, které může zvířeti způsobit bolest, utrpení, strach nebo trvalé poškození nejméně o intenzitě odpovídající vpichu jehly podle běžné veterinární praxe.** Pokusem se rozumí rovněž jakýkoli způsob jednání, který má nebo může vést k tomu, že se zvíře narodí nebo vylíhne nebo že vznikne a je zachována geneticky modifikovaná linie zvířete v takovém stavu.

42.

Výzkumný ústav pro pesticidy chce ověřit účinnost nové látky Culexfob hubící komáry. Ve svém zařízení chce uskutečnit pokus, v rámci kterého do uzavřeného insektária umístí 500 komárů a do tohoto insektária vstříkne aerosol roztoku Culexfobu. Po 5 minutách, po 30 minutách a po 1 hodině bude zjišťovat počet uhynulých komárů. V druhém insektáriu bude umístěno také 500 komárů a do tohoto insektária bude vstříknut aerosol roztoku bez Culexfobu. Za jakých podmínek může výzkumný ústav výzkum uskutečnit?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 2 odst. 1: Zakazuje se týrání zvířat.

§ 5 odst. 1: Nikdo nesmí bez důvodu usmrtit zvíře.

§ 3 písm. a): Pro účely tohoto zákona se rozumí **zvířetem každý živý obratlovec**, kromě člověka, nikoliv však plod nebo embryo.

§ 3 písm. j): Pro účely tohoto zákona se rozumí **pokusným zvířetem**

1. **živý obratlovec, který je nebo má být použit k pokusům**, s výjimkou člověka, včetně samostatně se živících larválních forem a plodů savců od poslední třetiny jejich běžného vývoje, nebo

2. živý hlavonožec, který je nebo má být použit k pokusům;

za pokusné zvíře se považuje také zvíře, které je v ranějším stadiu vývoje, než je stadium uvedené v bodě 1, pokud má být zvířeti umožněno žít nad rámec tohoto stadia vývoje a v důsledku prováděných pokusů je pravděpodobné, že po dosažení tohoto stadia vývoje je postihne bolest, utrpení, strach nebo trvalé poškození.

43.

Výzkumný ústav pro pesticidy chce ověřit účinnost nové látky Culexfob hubící komáry přímo v chovu králíků. Ve svém zařízení chce uskutečnit pokus, v rámci kterého do uzavřeného chovu králíků umístí 500 komárů a do tohoto chovu vstříkne aerosol roztoku Culexfobu. Po 5 minutách, po 30 minutách a po 1 hodině bude zjišťovat počet uhynulých komárů. V druhém uzavřeném chovu králíků bude umístěno také 500 komárů a do tohoto chovu bude vstříknut aerosol roztoku bez Culexfobu. Za jakých podmínek může výzkumný ústav výzkum uskutečnit?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 2 odst. 1: Zakazuje se týrání zvířat.

§ 5 odst. 1: Nikdo nesmí bez důvodu usmrtit zvíře.

§ 3 písm. a): Pro účely tohoto zákona se rozumí **zvířetem každý živý obratlovec**, kromě člověka, nikoliv však plod nebo embryo.

§ 3 písm. j): Pro účely tohoto zákona se rozumí **pokusným zvířetem**

1. **živý obratlovec, který je nebo má být použit k pokusům**, s výjimkou člověka, včetně samostatně se živících larválních forem a plodů savců od poslední třetiny jejich běžného vývoje, nebo

2. živý hlavonožec, který je nebo má být použit k pokusům;

za pokusné zvíře se považuje také zvíře, které je v ranějším stadiu vývoje, než je stadium uvedené v bodě 1, pokud má být zvířeti umožněno žít nad rámec tohoto stadia vývoje a v důsledku prováděných pokusů je pravděpodobné, že po dosažení tohoto stadia vývoje je postihne bolest, utrpení, strach nebo trvalé poškození.

§ 15 odst. 3 písm. f): **Ustanovení tohoto zákona**, která upravují ochranu pokusných zvířat, **se nevztahují na případy**, kdy jsou pokusná zvířata použita pro **úkony**, které pravděpodobně zvířeti nezpůsobí bolest, utrpení, strach ani trvalé poškození **o intenzitě** odpovídající nejméně bolesti, utrpení, strachu nebo trvalému poškození **způsobenému vpichem jehly podle řádné veterinární praxe**.

44.

Výzkumný ústav pro pesticidy chce ověřit účinnost nové látky Ixodfob odpuzující klíšťata od psů. Ve svém zařízení chce uskutečnit pokus, v rámci kterého do laboratorního chovu 5 psů (chovaných pro účely výzkumu) umístí 25 klíšťat a srst psů ošetří aerosolem roztoku Ixodfobu. Po 5 minutách, po 30 minutách a po 1 hodině bude zjišťovat počet klíšťat na kůži psů. V druhém laboratorním chovu 5 psů (chovaných pro účely výzkumu) bude umístěno také 25 klíšťat a srst psů bude ošetřena aerosolem roztoku bez Idoxfobu. Za jakých podmínek může výzkumný ústav výzkum uskutečnit?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 2 odst. 1: Zakazuje se týrání zvířat.

§ 5 odst. 1: Nikdo nesmí bez důvodu usmrtit zvíře.

§ 3 písm. a): Pro účely tohoto zákona se rozumí **zvířetem každý živý obratlovec**, kromě člověka, nikoliv však plod nebo embryo.

§ 3 písm. j): Pro účely tohoto zákona se rozumí **pokusným zvířetem**

1. **živý obratlovec, který je nebo má být použit k pokusům**, s výjimkou člověka, včetně samostatně se živících larválních forem a plodů savců od poslední třetiny jejich běžného vývoje, nebo

2. živý hlavonožec, který je nebo má být použit k pokusům;

za pokusné zvíře se považuje také zvíře, které je v ranějším stadiu vývoje, než je stadium uvedené v bodě 1, pokud má být zvířeti umožněno žít nad rámec tohoto stadia vývoje a v důsledku prováděných pokusů je pravděpodobné, že po dosažení tohoto stadia vývoje je postihne bolest, utrpení, strach nebo trvalé poškození.

§ 15 odst. 3 písm f): **Ustanovení tohoto zákona**, která upravují ochranu pokusných zvířat, **se nevztahují na případy**, kdy jsou pokusná zvířata použita pro **úkony**, které pravděpodobně zvířeti nezpůsobí bolest, utrpení, strach ani trvalé poškození **o intenzitě odpovídající nejméně bolesti, utrpení, strachu nebo trvalému poškození způsobenému vpichem jehly podle řádné veterinární praxe.**

45.

Ústav pro zdravou výživu chce porovnat vliv způsobu tradičního usmrcování raků v horké vodě a nového způsobu mechanického usmrcování raků. Ve svém zařízení chce uskutečnit porovnání postupů, v rámci kterého budou raci nakoupení z chovu raků vhozeni v počtu 10 raků do vroucí vody a v počtu 10 raků bude provedeno mechanické usmrcení. Po 1 minutě bude zjišťováno, ve které skupině došlo k usmrcení raků. Za jakých podmínek může výzkumný ústav výzkum uskutečnit?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 2 odst. 1: Zakazuje se týrání zvířat.

§ 5 odst. 1: Nikdo nesmí bez důvodu usmrtit zvíře.

§ 3 písm. a): Pro účely tohoto zákona se rozumí **zvířetem každý živý obratlovec**, kromě člověka, nikoliv však plod nebo embryo.

§ 3 písm. j): Pro účely tohoto zákona se rozumí **pokusným zvířetem**

1. živý obratlovec, který je nebo má být použit k pokusům, s výjimkou člověka, včetně samostatně se živících larválních forem a plodů savců od poslední třetiny jejich běžného vývoje, nebo

2. živý hlavonožec, který je nebo má být použit k pokusům;

za pokusné zvíře se považuje také zvíře, které je v ranějším stadiu vývoje, než je stadium uvedené v bodě 1, pokud má být zvířeti umožněno žít nad rámec tohoto stadia vývoje a v důsledku prováděných pokusů je pravděpodobné, že po dosažení tohoto stadia vývoje je postihne bolest, utrpení, strach nebo trvalé poškození.

46.

Univerzita se zabývá výzkumem stresových hormonů u bažantů. Pro zjištění referenčních hodnot metabolitů stresových hormonů v trusu zvířat u bažantů chovaných na univerzitě odebírá trus a v něm provádí analýzy metabolitů stresových hormonů u bažantů. Lze takovýto výzkum realizovat a případně je k němu potřeba projekt pokusů, případně za jakých podmínek lze výzkum realizovat?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 3 písm. t): Pro účely tohoto zákona se rozumí **pokusem jakékoli invazivní či neinvazivní použití zvířete pro pokusné nebo jiné vědecké účely se známým nebo neznámým výsledkem nebo pro vzdělávací účely, které může zvířeti způsobit bolest, utrpení, strach nebo trvalé poškození nejméně o intenzitě odpovídající vpichu jehly podle běžné veterinární praxe.** Pokusem se rozumí rovněž jakýkoli způsob jednání, který má nebo může vést k tomu, že se zvíře narodí nebo vylíhne nebo že vznikne a je zachována geneticky modifikovaná linie zvířete v takovém stavu.

47.

Univerzita se zabývá výzkumem povrchové teploty u koz. Pro zjištění potřebných hodnot u koz chovaných na univerzitě měří termokamerou povrchovou teplotu 3x denně a z hodnot zjišťuje fyziologický teplotní stav povrchu těla koz. Lze takovýto výzkum realizovat a je k němu potřeba projekt pokusů, případně za jakých podmínek lze výzkum realizovat?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 3 písm. t): Pro účely tohoto zákona se rozumí **pokusem jakékoli invazivní či neinvazivní použití zvířete pro pokusné nebo jiné vědecké účely se známým nebo neznámým výsledkem nebo pro vzdělávací účely, které může zvířeti způsobit bolest, utrpení, strach nebo trvalé poškození nejméně o intenzitě odpovídající vpichu jehly** podle běžné veterinární praxe. Pokusem se rozumí rovněž jakýkoli způsob jednání, který má nebo může vést k tomu, že se zvíře narodí nebo vylíhne nebo že vznikne a je zachována geneticky modifikovaná linie zvířete v takovém stavu.

48.

Výzkumný ústav pro etologii zvířat připravuje pokusné sledování chování papoušků andulek. Sledování by mohlo probíhat ve voliére výzkumného ústavu. Nicméně výzkumný ústav nemá oprávnění k provádění pokusů na papoušcích, a tak mu odborná komise nechce dát souhlas k provedení pokusů. Pokus by chtěl výzkumný ústav organizovat tak, že v jedné voliére by byli papoušci se standardním vybavením (část krytá před povětrnostními vlivy, dřevěná bidýlka, budky, napáječky, krmítka, pískový povrch na podlaze voliéry). V druhé voliére by k standardnímu vybavení byly přidány prvky enrichmentu, a to olistěné větve měněné 1x týdně, suché malé kmeny stromů, malá vodní nádrž, v květináčích rostoucí trsy vysokých travin, úkryty ve formě dutin v částech kmenů, dutinky v silných větvích naplněné semeny, jejichž poloha a různost plnění by měla být každý den měněna. Výzkumný ústav nyní zjišťuje, zda může výzkumné sledování provádět, případně za jakých podmínek by je mohl provést.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 3 písm. t): Pro účely tohoto zákona se rozumí **pokusem jakékoli invazivní či neinvazivní použití zvířete pro pokusné nebo jiné vědecké účely se známým nebo neznámým výsledkem nebo pro vzdělávací účely, které může zvířeti způsobit bolest, utrpení, strach nebo trvalé poškození nejméně o intenzitě odpovídající vpichu jehly** podle běžné veterinární praxe. Pokusem se rozumí rovněž jakýkoli způsob jednání, který má nebo může vést k tomu, že se zvíře narodí nebo vylíhne nebo že vznikne a je zachována geneticky modifikovaná linie zvířete v takovém stavu.

§ 15 odst. 3 písm. f): Ustanovení tohoto zákona, která upravují ochranu pokusných zvířat, se nevztahují na případy, kdy jsou pokusná zvířata použita pro úkony, které pravděpodobně zvířeti nezpůsobí bolest, utrpení, strach ani trvalé poškození o intenzitě odpovídající nejméně bolesti, utrpení, strachu nebo trvalému poškození způsobenému vpichem jehly podle řádné veterinární praxe.

49.

Univerzita hledá nové postupy léčení u zvířat. Záměrem je využít pro léčení zvířat také akupunkturní medicínu. V rámci výzkumu se tak univerzita zaměřila na sledování chování kočky při tlakové stimulaci akupunkturních bodů na uchu. Navrhovatel výzkumu nyní neví, zda může výzkumné sledování provádět, případně za jakých podmínek by je mohl provést.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 3 písm. t): Pro účely tohoto zákona se rozumí **pokusem jakékoli invazivní či neinvazivní použití zvířete pro pokusné nebo jiné vědecké účely se známým nebo neznámým výsledkem nebo pro vzdělávací účely, které může zvířeti způsobit bolest, utrpení, strach nebo trvalé poškození nejméně o intenzitě odpovídající vpichu jehly podle běžné veterinární praxe. Pokusem se rozumí rovněž jakýkoli způsob jednání, který má nebo může vést k tomu, že se zvíře narodí nebo vylíhne nebo že vznikne a je zachována geneticky modifikovaná linie zvířete v takovém stavu.**

3.8. Případy použití zvířat, na které se vztahují ustanovení na ochranu pokusných zvířat

50.

Výzkumný ústav pro mikroklima se zabývá výzkumem možnosti ovlivnění komfortní teplotní zóny prouděním vzduchu u jednotýdenních kuřat. Pro zjištění reakce kuřat na různé úrovně teploty v kombinaci s různou rychlostí proudění vzduchu připravuje pokusy s teplotou 35 °C, 30 °C, 25 °C a 20 °C při rychlosti proudění vzduchu 0,5 m/s po dobu 1 hodiny. Lze takovýto výzkum realizovat a je k němu potřeba projekt pokusů, případně za jakých podmínek lze výzkum realizovat?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 3 písm. t): Pro účely tohoto zákona se rozumí **pokusem jakékoli invazivní či neinvazivní použití zvířete pro pokusné nebo jiné vědecké účely se známým nebo neznámým výsledkem nebo pro vzdělávací účely, které může zvířeti způsobit bolest, utrpení, strach nebo trvalé poškození nejméně o intenzitě odpovídající vpichu jehly podle běžné veterinární praxe. Pokusem se rozumí rovněž jakýkoli způsob jednání, který má nebo může vést k tomu, že se zvíře narodí nebo vylíhne nebo že vznikne a je zachována geneticky modifikovaná linie zvířete v takovém stavu.**

51.

Univerzita vyučuje studenty veterinární medicíny. Výuka injekční aplikace do svalů se uskutečňuje na kravách s použitím aplikace 1 ml fyziologického roztoku do hýžd'ových svalů. Lze takovou výuku realizovat a je k ní potřeba projekt pokusů, případně za jakých podmínek lze výuku realizovat?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 3 písm. t): Pro účely tohoto zákona se rozumí **pokusem jakékoli invazivní či neinvazivní použití zvířete pro pokusné nebo jiné vědecké účely se známým nebo neznámým**

výsledkem nebo pro vzdělávací účely, které může zvířeti způsobit bolest, utrpení, strach nebo trvalé poškození nejméně o intenzitě odpovídající vpichu jehly podle běžné veterinární praxe. Pokusem se rozumí rovněž jakýkoli způsob jednání, který má nebo může vést k tomu, že se zvíře narodí nebo vylíhne nebo že vznikne a je zachována geneticky modifikovaná linie zvířete v takovém stavu.

§ 18d odst. 1: **Pokusné zvíře** již použité k jednomu či více pokusům smí uživatel pokusných zvířat **opětovně použit k novému pokusu**, k němuž by bylo možné použít pokusné zvíře dosud k žádnému pokusu nepoužité, pouze **pokud jsou splněny tyto podmínky**:

- a) **skutečná závažnost předchozího pokusu byla mírná nebo střední,**
- b) **je prokázáno, že pokusné zvíře je v dobrém zdravotním stavu a má znovu v plné míře dobré životní podmínky,**
- c) **další pokus je klasifikován jako mírný, střední nebo jako pokus, při němž již pokusné zvíře nenabude vědomí, a**
- d) **je to v souladu s doporučením veterinárního lékaře s ohledem na způsob předchozího použití pokusného zvířete.**

§ 18d odst. 2: Odchylně od odstavce 1 písm. a) může státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů ve výjimečných případech a po veterinárním vyšetření pokusného zvířete povolit jeho opětovné použití, pokud pokusné zvíře nebylo použito více než jedenkrát k pokusu spojenému se značnými bolestmi, strachem nebo odpovídajícím utrpením.

Příloha č. 9 k vyhlášce č. 419/2012 Sb. odst. 4 písm. f): **Mírné druhy pokusů zahrnují podání látek** subkutánní, **intramuskulární**, intraperitoneální cestou, prostřednictvím sondy a nitrožilně prostřednictvím povrchových cév, **kdy látka nemá na pokusné zvíře větší než mírný dopad** a objem je v rámci náležitých limitů pro velikost a druh pokusného zvířete

52.

Univerzita vyučuje studenty veterinární medicíny. V rámci výuky farmakologie je z ušní žíly králíka odebírána krev. Lze takovou výuku realizovat a případně je k ní potřeba projekt pokusů, případně za jakých podmínek lze výuku realizovat?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 3 písm. t): Pro účely tohoto zákona se rozumí **pokusem jakékoli invazivní či neinvazivní použití zvířete pro pokusné nebo jiné vědecké účely se známým nebo neznámým výsledkem nebo pro vzdělávací účely, které může zvířeti způsobit bolest, utrpení, strach nebo trvalé poškození nejméně o intenzitě odpovídající vpichu jehly** podle běžné veterinární praxe. Pokusem se rozumí rovněž jakýkoli způsob jednání, který má nebo může vést k tomu, že se zvíře narodí nebo vylíhne nebo že vznikne a je zachována geneticky modifikovaná linie zvířete v takovém stavu.

§ 18d odst. 1: **Pokusné zvíře** již použité k jednomu či více pokusům smí uživatel pokusných zvířat **opětovně použit k novému pokusu**, k němuž by bylo možné použít pokusné zvíře dosud k žádnému pokusu nepoužité, pouze **pokud jsou splněny tyto podmínky**:

- a) **skutečná závažnost předchozího pokusu byla mírná nebo střední,**
- b) **je prokázáno, že pokusné zvíře je v dobrém zdravotním stavu a má znovu v plné míře dobré životní podmínky,**
- c) **další pokus je klasifikován jako mírný, střední nebo jako pokus, při němž již pokusné zvíře nenabude vědomí, a**
- d) **je to v souladu s doporučením veterinárního lékaře s ohledem na způsob předchozího použití pokusného zvířete.**

§ 18d odst. 2: Odchylně od odstavce 1 písm. a) může státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů ve výjimečných případech a po veterinárním vyšetření pokusného zvířete

povolit jeho opětovné použití, pokud pokusné zvíře nebylo použito více než jedenkrát k pokusu spojenému se značnými bolestmi, strachem nebo odpovídajícím utrpením.

Příloha č. 9 k vyhlášce č. 419/2012 Sb. odst. 4 písm. b): **Mírné druhy pokusů zahrnují** farmakokinetické studie, kdy se pokusnému zvířeti podává pouze jedna dávka a **odebírá omezený počet krevních vzorků, tedy celkové množství menší než 10 % objemu v oběhu**, a neočekává se, že daná látka způsobí zjistitelný nepříznivý účinek.

53.

Univerzita se zabývá výzkumem účinku léčiva látky Capronol na kozy. Pro zjištění účinku léčiva léčivo aplikuje intravenózně 10 kozám a po uplynutí 1, 6, 12, 24, 48 a 72 hodin bude od koz odebírat z krční žíly 5 ml krve, pro stanovení koncentrace léčiva v krvi a bude také pozorovat dopad léčiva na chování anebo projevy zdraví u zvířat. Lze takový výzkum realizovat a případně je k němu potřeba projekt pokusů, případně za jakých podmínek lze výzkum realizovat?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 3 písm. t): Pro účely tohoto zákona se rozumí **pokusem jakékoli invazivní či neinvazivní použití zvířete pro pokusné nebo jiné vědecké účely se známým nebo neznámým výsledkem nebo pro vzdělávací účely, které může zvířeti způsobit bolest, utrpení, strach nebo trvalé poškození nejméně o intenzitě odpovídající vpichu jehly** podle běžné veterinární praxe. Pokusem se rozumí rovněž jakýkoli způsob jednání, který má nebo může vést k tomu, že se zvíře narodí nebo vylíhne nebo že vznikne a je zachována geneticky modifikovaná linie zvířete v takovém stavu.

§ 18d odst. 1: **Pokusné zvíře** již použité k jednomu či více pokusům smí uživatel pokusných zvířat **opětovně použít k novému pokusu**, k němuž by bylo možné použít pokusné zvíře dosud k žádnému pokusu nepoužité, pouze **pokud jsou splněny tyto podmínky:**

a) skutečná závažnost předchozího pokusu byla mírná nebo střední,

b) je prokázáno, že pokusné zvíře je v dobrém zdravotním stavu a má znovu v plné míře dobré životní podmínky,

c) další pokus je klasifikován jako mírný, střední nebo jako pokus, při němž již pokusné zvíře nenabude vědomí, a

d) je to v souladu s doporučením veterinárního lékaře s ohledem na způsob předchozího použití pokusného zvířete.

§ 18d odst. 2: Odchylně od odstavce 1 písm. a) může státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů ve výjimečných případech a po veterinárním vyšetření pokusného zvířete povolit jeho opětovné použití, pokud pokusné zvíře nebylo použito více než jedenkrát k pokusu spojenému se značnými bolestmi, strachem nebo odpovídajícím utrpením.

Příloha č. 9 k vyhlášce č. 419/2012 Sb., o ochraně pokusných zvířat, ve znění pozdějších předpisů, odst. 4 písm. b): **Mírné druhy pokusů zahrnují** farmakokinetické studie, kdy se pokusnému zvířeti podává pouze jedna dávka a **odebírá omezený počet krevních vzorků, tedy celkové množství menší než 10 % objemu v oběhu**, a neočekává se, že daná látka způsobí zjistitelný nepříznivý účinek.

54.

Výzkumný ústav vyvíjí novou vakcínu proti virovému onemocnění králíků – moru králíků. Vakcínu je třeba ověřit pokusem na laboratorních králících. Vakcína by měla být aplikována 10 králíkům infikovaných virem a v kontrolní skupině by 10 králíkům s virem neměla být aplikována. Měl by být sledován dopad působení viru na králíky a pozitivní účinek na úhyny, zdraví a příznaky u vakcinovaných králíků. Lze takový výzkum realizovat a je k němu potřeba projekt pokusů, případně za jakých podmínek lze výzkum realizovat?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 3 písm. t): Pro účely tohoto zákona se rozumí **pokusem jakékoli invazivní či neinvazivní použití zvířete pro pokusné nebo jiné vědecké účely se známým nebo neznámým výsledkem nebo pro vzdělávací účely, které může zvířeti způsobit bolest, utrpení, strach nebo trvalé poškození nejméně o intenzitě odpovídající vpichu jehly** podle běžné veterinární praxe. Pokusem se rozumí rovněž jakýkoli způsob jednání, který má nebo může vést k tomu, že se zvíře narodí nebo vylíhne nebo že vznikne a je zachována geneticky modifikovaná linie zvířete v takovém stavu.

§ 18d odst. 1: **Pokusné zvíře** již použité k jednomu či více pokusům smí uživatel pokusných zvířat **opětovně použit k novému pokusu**, k němuž by bylo možné použít pokusné zvíře dosud k žádnému pokusu nepoužité, pouze **pokud jsou splněny tyto podmínky:**

a) skutečná závažnost předchozího pokusu byla mírná nebo střední,

b) je prokázáno, že pokusné zvíře je v dobrém zdravotním stavu a má znovu v plné míře dobré životní podmínky,

c) další pokus je klasifikován jako mírný, střední nebo jako pokus, při němž již pokusné zvíře nenabude vědomí, a

d) je to v souladu s doporučením veterinárního lékaře s ohledem na způsob předchozího použití pokusného zvířete.

§ 18d odst. 2: Odchylně od odstavce 1 písm. a) může státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů ve výjimečných případech a po veterinárním vyšetření pokusného zvířete povolit jeho opětovné použití, pokud pokusné zvíře nebylo použito více než jedenkrát k pokusu spojenému se značnými bolestmi, strachem nebo odpovídajícím utrpením.

Příloha č. 9 k vyhlášce č. 419/2012 Sb., o ochraně pokusných zvířat, ve znění pozdějších předpisů, odst. 6 písm. c): **Závažné druhy pokusů zahrnují testování účinnosti vakcín provázené trvalým zhoršením stavu pokusného zvířete, pokusným onemocněním vedoucím ke smrti, spojeným s dlouhodobou středně intenzivní bolestí, strachem nebo utrpením.**

3.9. Případy použití zvířat k pokusům, které by jinak byly považovány za týrání

55.

Ústav pro výzkum zdraví zvířat zkoumá reakce zvířat na zdravotní a stresové zatížení zvířat způsobené různými vlivy. Výzkum má přispět k bližšímu poznání chování a reakcí organismu zvířat a dopadů vlivů na zdraví a nemocnost zvířat s cílem vědeckého poznání a následně zdůvodnění omezení faktorů negativně ovlivňujících chov, zacházení a případně nevhodné usmrcování zvířat. Ústav chce zkoumat v souvislosti s nadměrnou sportovní zátěží koní odezvu vnitřního prostředí na tuto zátěž v hematologických a biochemických parametrech. Pokus by se měl uskutečnit simulací závodu koní na závoděšti, avšak na místo jednoho okruhu by koně měly absolvovat okruhy dva, které překračují již jejich standardní síly. Následně by měla být od koní odebrána krev pro stanovení hematologických a biochemických parametrů. V zákoně na ochranu zvířat proti týrání je však ustanovení, které by tuto činnost mohlo považovat za týrání. Navrhovatel výzkumu nyní neví, zda může výzkumné sledování provádět, případně za jakých podmínek by je mohl provést.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 4 odst. 1 písm. a): Za týrání se považuje **nutit zvíře k výkonům, které neodpovídají jeho fyzickému stavu a biologickým schopnostem a prokazatelně překračují jeho síly.**

§ 4 odst. 2 písm. b): Ustanovení odstavce 1 se nevztahují na zákroky nebo činnosti prováděné podle schváleného projektu pokusů.

56.

Ústav pro výzkum zdraví zvířat zkoumá reakce zvířat na zdravotní a stresové zatížení zvířat způsobené různými vlivy. Výzkum má přispět k bližšímu poznání chování a reakcí organismu zvířat a dopadů vlivů na zdraví a nemocnost zvířat s cílem vědeckého poznání a následně zdůvodnění omezení faktorů negativně ovlivňujících chov, zacházení a případně nevhodné usmrcování zvířat. Ústav chce zkoumat reakce a změnu vnitřního prostředí u kuřat při omezeném napájení. Pokus by měl probíhat v chovu kuřat a simulovat poruchu napájecího zařízení. V průběhu omezení napájení by měly být sledovány změny chování u kuřat a poté odběr krve k zjištění změn v hematologických a biochemických parametrech. V zákoně na ochranu zvířat proti týrání je však ustanovení, které by tuto činnost mohlo považovat za týrání. Navrhovatel výzkumu nyní neví, zda může výzkumné sledování provádět, případně za jakých podmínek by je mohl provést.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 4 odst. 1 písm. c) bod 1: Za týrání se považuje z jiných než zdravotních důvodů **omezovat výživu zvířete včetně jeho napájení**, nestanoví-li zvláštní předpis jinak.

§ 4 odst. 2 písm. b): Ustanovení odstavce 1 se nevztahují na zákroky nebo činnosti prováděné podle schváleného projektu pokusů.

57.

Ústav pro výzkum zdraví zvířat zkoumá reakce zvířat na zdravotní a stresové zatížení zvířat způsobené různými vlivy. Výzkum má přispět k bližšímu poznání chování a reakcí organismu zvířat a dopadů vlivů na zdraví a nemocnost zvířat s cílem vědeckého poznání a následně zdůvodnění omezení faktorů negativně ovlivňujících chov, zacházení a případně nevhodné usmrcování zvířat. Ústav chce ve svých zařízeních zkoumat náhradu slámy v krmivu pro dojnice stimulující činnost bachoru pomocí kousků silných igelitů a sledovat odezvu na toto krmení v chování dojnic a ve změně vnitřního prostředí na tuto zátěž v hematologických a biochemických parametrech. Výsledek pokusu by byl využitelný v podmínkách chovu, kde není dostupná sláma jako součást krmiva stimulující činnost bachoru, např. v podmínkách chovů v přípouštních podmínkách. V zákoně na ochranu zvířat proti týrání je však ustanovení, které by tuto činnost mohlo považovat za týrání. Navrhovatel výzkumu nyní neví, zda může výzkumné sledování provádět, případně za jakých podmínek by je mohl provést.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 4 odst. 1 písm. c) bod 2: Za týrání se považuje z jiných než zdravotních důvodů **podávat zvířeti potravu obsahující příměsi nebo předměty**, které mu způsobují bolest, utrpení nebo jej jinak poškozují.

§ 4 odst. 2 písm. b): **Ustanovení odstavce 1 se nevztahují na zákroky nebo činnosti prováděné podle schváleného projektu pokusů.**

58.

Ústav pro výzkum zdraví zvířat zkoumá reakce zvířat na zdravotní a stresové zatížení zvířat způsobené různými vlivy. Výzkum má přispět k bližšímu poznání chování a reakcí organismu zvířat a dopadů vlivů na zdraví a nemocnost zvířat s cílem vědeckého poznání a následně zdůvodnění omezení faktorů negativně ovlivňujících chov, zacházení a případně nevhodné usmrcování zvířat. Ústav chce zkoumat potřebu minimálního prostoru při přepravě králíků. Pokus by měl probíhat tak, že králíci budou umístěni do přepravních boxů s třemi různými plochami na jedno zvíře, a to první skupina ve velmi malém prostoru pro jedno zvíře, druhá skupina v standardní ploše pro jedno zvíře a třetí skupina ve vysoce nadstandardní ploše na jedno zvíře. Králíci v přepravních boxech budou umístěni do přepravního prostředku a po dvou hodinách simulované přepravy bude sledováno chování zvířat a odezva na tuto zátěž ve vnitřním prostředí stanovením hematologických a biochemických parametrů. V zákoně na ochranu zvířat proti týrání je však ustanovení, které by tuto činnost mohlo považovat za týrání. Navrhovatel výzkumu nyní neví, zda může výzkumné sledování provádět, případně za jakých podmínek by je mohl provést.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 4 odst. 1 písm. c) bod 3: Za týrání se považuje z jiných než zdravotních důvodů **omezovat bez nutnosti svobodu pohybu nutnou pro zvíře určitého druhu, pokud by omezování způsobilo utrpení zvířete.**

§ 4 odst. 2 písm. b): **Ustanovení odstavce 1 se nevztahují na zákroky nebo činnosti prováděné podle schváleného projektu pokusů.**

59.

Ústav pro výzkum zdraví zvířat zkoumá reakce zvířat na zdravotní a stresové zatížení zvířat způsobené různými vlivy. Výzkum má přispět k bližšímu poznání chování a reakcí organismu zvířat a dopadů vlivů na zdraví a nemocnost zvířat s cílem vědeckého poznání a následně zdůvodnění omezení faktorů negativně ovlivňujících chov, zacházení a případně nevhodné usmrcování zvířat. Ústav chce zkoumat změny ve výkonu koní po podání dopingové látky. Zkoumání má probíhat tak, že pěti koním se podá dopingová látka a pěti koním nikoli a tato skupina 10 koní poběží standardní dostihový závod. V průběhu závodu bude pozorováno chování zvířat, jejich výkon a po ukončení závodu bude sledována odezva vnitřního prostředí na tuto zátěž v hematologických a biochemických parametrech. V zákoně na ochranu zvířat proti týrání je však ustanovení, které by tuto činnost mohlo považovat za týrání. Navrhovatel výzkumu nyní neví, zda může výzkumné sledování provádět, případně za jakých podmínek by je mohl provést.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 4 odst. 1 písm. e): Za týrání se považuje **podávat zvířeti dopingové látky** a jiné látky poškozující organismus s cílem změnit jeho výkon nebo vzhled.

§ 4 odst. 2 písm. b): **Ustanovení odstavce 1 se nevztahují na zákroky nebo činnosti prováděné podle schváleného projektu pokusů.**

60.

Ústav pro výzkum zdraví zvířat zkoumá reakce zvířat na zdravotní a stresové zatížení zvířat způsobené různými vlivy. Výzkum má přispět k bližšímu poznání chování a reakcí organismu zvířat a dopadů vlivů na zdraví a nemocnost zvířat s cílem vědeckého poznání a následně zdůvodnění omezení faktorů negativně ovlivňujících chov, zacházení a případně nevhodné usmrcování zvířat. Ústav chce zkoumat míru stresového zatížení odchovávaných bažantů ve farmovém chovu při zjištění přítomnosti dravce v chovu. Pokus by měl probíhat ve třech skupinách ve farmovém chovu bažantů, první skupina bude kontrolní bez přítomnosti dravce, druhá skupina bude vystavena přítomnosti vycpaného jestřába ve vzdálenosti 50 metrů, třetí skupina bude vystavena přítomnosti živého jestřába na bidýlku ve vzdálenosti 50 metrů po dobu 10 minut. V průběhu výzkumu bude sledováno chování bažantů a případně živého jestřába a po skončení vystavení přítomnosti dravce bude bažantům odebrána krev k zjištění hormonů stresového zatížení. V zákoně na ochranu zvířat proti týrání je však ustanovení, které by tuto činnost mohlo považovat za týrání. Navrhovatel výzkumu nyní neví, zda může výzkumné sledování provádět, případně za jakých podmínek by je mohl provést.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 4 odst. 1 písm. f): Za týrání se považuje cvičit nebo zkoušet zvíře na jiném živém zvířeti, s výjimkou výcviku loveckého dravce, **používat jiných živých zvířat jako lákadel nebo nástrah, aniž by to vyžadoval lov.**

§ 4 odst. 2 písm. b): **Ustanovení odstavce 1 se nevztahují na zákroky nebo činnosti prováděné podle schváleného projektu pokusů.**

61.

Ústav pro výzkum zdraví zvířat zkoumá reakce zvířat na zdravotní a stresové zatížení zvířat způsobené různými vlivy. Výzkum má přispět k bližšímu poznání chování a reakcí organismu zvířat a dopadů vlivů na zdraví a nemocnost zvířat s cílem vědeckého poznání a následně zdůvodnění omezení faktorů negativně ovlivňujících chov, zacházení a případně nevhodné usmrcování zvířat. Ústav chce zkoumat změnu chemického složení parohů v souvislosti s jejich vývojem. Výzkum by měl probíhat na farmovém chovu jelenů, kde jelenům bude v průběhu vývoje paroží vždy každý měsíc u několika kusů paroží odřezáno a podrobena chemické analýze. V zákoně na ochranu zvířat proti týrání je však ustanovení, které by tuto činnost mohlo považovat za týrání. Navrhovatel výzkumu nyní neví, zda může výzkumné sledování provádět, případně za jakých podmínek by je mohl provést.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 4 odst. 1 písm. g) bod 2: Za týrání se považuje provádět nebo nechat provést chirurgické zákroky za účelem změny vzhledu nebo jiných vlastností zvířete, a to i v případě, že by uvedené zákroky byly provedeny za použití prostředků pro celkové nebo místní znecitlivění, prostředků snižujících bolest nebo jiných metod, nejde-li o případy uvedené v § 7 odst. 3 a 4, zejména z jiných než zdravotních důvodů řezat paroží nebo jeho části ve vývojové fázi živé tkáně.

§ 4 odst. 2 písm. b): Ustanovení odstavce 1 se nevztahují na zákroky nebo činnosti prováděné podle schváleného projektu pokusů.

62.

Ústav pro výzkum zdraví zvířat zkoumá reakce zvířat na zdravotní a stresové zatížení zvířat způsobené různými vlivy. Výzkum má přispět k bližšímu poznání chování a reakcí organismu zvířat a dopadů vlivů na zdraví a nemocnost zvířat s cílem vědeckého poznání a následně zdůvodnění omezení faktorů negativně ovlivňujících chov, zacházení a případně nevhodné usmrcování zvířat. Ústav vyvinul nový pohaněč zvířat využitelný na jatkách. Připravil proto výzkum, v rámci kterého bude nový pohaněč produkující elektrické impulsy různé intenzity a v různě dlouhých intervalech využít na pohánění skotu na jatkách. V průběhu zkoumání bude sledováno chování skotu a po poražení bude odebrána krev k zjištění odezvy vnitřního prostředí u zvířat s touto zátěží a bez této zátěže v hematologických a biochemických parametrech. V zákoně na ochranu zvířat proti týrání je však ustanovení, které by tuto činnost mohlo považovat za týrání. Navrhovatel výzkumu nyní neví, zda může výzkumné sledování provádět, případně za jakých podmínek by je mohl provést.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 4 odst. 1 písm. i): Za týrání se považuje **používat podnětů, předmětů nebo bolest vyvolávajících pomůcek tak, že působí klinicky zjevné poranění** nebo následné dlouhodobé klinicky prokazatelné negativní změny v činnosti nervové soustavy nebo jiných orgánových systémů zvířat.

§ 4 odst. 2 písm. b): Ustanovení odstavce 1 se nevztahují na zákroky nebo činnosti prováděné podle schváleného projektu pokusů.

63.

Ústav pro výzkum zdraví zvířat zkoumá reakce zvířat na zdravotní a stresové zatížení zvířat způsobené různými vlivy. Výzkum má přispět k bližšímu poznání chování a reakcí organismu zvířat a dopadů vlivů na zdraví a nemocnost zvířat s cílem vědeckého poznání a následně zdůvodnění omezení faktorů negativně ovlivňujících chov a zacházení se zvířaty. Ústav chce zkoumat reakce prasat na přemnožení potkanů. Byl připraven výzkum v prostorách ústavu, kdy do jednoho uzavřeného kotce by mělo být umístěno 5 prasat a do kotce vypuštěno 5 potkanů, v druhém uzavřeném kotci by mělo být 5 prasat bez potkanů. V průběhu výzkumu by mělo být sledováno chování prasat a případně chování potkanů, po 24 hodinách by měla být prasatům odebrána krev na zjištění úrovně stresových hormonů a další odezvy vnitřního prostředí na tuto zátěž v hematologických a biochemických parametrech. V zákoně na ochranu zvířat proti týrání je však ustanovení, které by tuto činnost mohlo považovat za týrání. Navrhovatel výzkumu nyní neví, zda může výzkumné sledování provádět, případně za jakých podmínek by je mohl provést.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 4 odst. 1 písm. k): Za týrání se považuje vyvolávat **bezdůvodně nepřiměřené působení stresových vlivů biologické, fyzikální nebo chemické povahy.**

§ 4 odst. 2 písm. b): **Ustanovení odstavce 1 se nevztahují na zákroky nebo činnosti prováděné podle schváleného projektu pokusů.**

64.

Ústav pro výzkum zdraví zvířat zkoumá reakce zvířat na zdravotní a stresové zatížení zvířat způsobené různými vlivy. Výzkum má přispět k bližšímu poznání chování a reakcí organismu zvířat a dopadů vlivů na zdraví a nemocnost zvířat s cílem vědeckého poznání a následně zdůvodnění omezení faktorů negativně ovlivňujících chov, zacházení a případně nevhodné usmrcování zvířat. Ústav chce zkoumat reakci papoušků – andulek na vysokou teplotu ve voliére. Sledování by mělo probíhat v zařízení výzkumného ústavu, kdy jedné skupině v uzavřené voliére bude krátkodobě zvýšena teplota na hraniční hodnotu její přijatelnosti, a v druhé uzavřené voliére budou andulky ve standardním tepelném režimu. V průběhu změny teploty bude sledováno chování zvířat a po ukončení sledování bude od zvířat odebrána krev k zjištění odezvy vnitřního prostředí na tuto zátěž v hematologických a biochemických parametrech. V zákoně na ochranu zvířat proti týrání je však ustanovení, které by tuto činnost mohlo považovat za týrání. Navrhovatel výzkumu nyní neví, zda může výzkumné sledování provádět, případně za jakých podmínek by je mohl provést.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 4 odst. 1 písm. k): Za týrání se považuje vyvolávat **bezdůvodně nepřiměřené působení stresových vlivů biologické, fyzikální nebo chemické povahy.**

§ 4 odst. 2 písm. b): **Ustanovení odstavce 1 se nevztahují na zákroky nebo činnosti prováděné podle schváleného projektu pokusů.**

65.

Ústav pro výzkum zdraví zvířat zkoumá reakce zvířat na zdravotní a stresové zatížení zvířat způsobené různými vlivy. Výzkum má přispět k bližšímu poznání chování a reakcí organismu zvířat a dopadů vlivů na zdraví a nemocnost zvířat s cílem vědeckého poznání a následně zdůvodnění omezení faktorů negativně ovlivňujících chov, zacházení a případně nevhodné usmrcování zvířat. Ústav chce zkoumat vliv zvýšeného obsahu NH_3 ve vzduchu na chování a sliznice drůbeže. Byl připraven pokus v zařízeních výzkumného ústavu, kde v uzavřené voliére s 15 kusy 30-denních brojlerů bude zvýšen obsah NH_3 ve vzduchu na vysoké hodnoty, a v druhé uzavřené voliére s 15 kusy 30-denních brojlerů bude obsah NH_3 v běžných hodnotách. V průběhu zkoumání bude sledováno chování zvířat a po ukončení sledování bude vyšetřen stav sliznic a odebrána krev na zjištění odezvy vnitřního prostředí na tuto zátěž v hematologických a biochemických parametrech. V zákoně na ochranu zvířat proti týrání je však ustanovení, které by tuto činnost mohlo považovat za týrání. Navrhovatel výzkumu nyní neví, zda může výzkumné sledování provádět, případně za jakých podmínek by je mohl provést.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 4 odst. 1 písm. k): Za týrání se považuje vyvolávat **bezduvodně nepřiměřené působení stresových vlivů biologické, fyzikální nebo chemické povahy.**

§ 4 odst. 2 písm. b): **Ustanovení odstavce 1 se nevztahují na zákroky nebo činnosti prováděné podle schváleného projektu pokusů.**

66.

Ústav pro výzkum zdraví zvířat zkoumá reakce zvířat na zdravotní a stresové zatížení zvířat způsobené různými vlivy. Výzkum má přispět k bližšímu poznání chování a reakcí organismu zvířat a dopadů vlivů na zdraví a nemocnost zvířat s cílem vědeckého poznání a následně zdůvodnění omezení faktorů negativně ovlivňujících chov, zacházení a případně nevhodné usmrcování zvířat. Ústav chce zkoumat vytváření hierarchie u prasat chovaných v omezeném prostoru. Byl připraven výzkum v prostorách ústavu, v rámci kterého do skupiny 6 prasat o hmotnosti 70 kg s utvořenou hierarchií bude přidáno další prase o hmotnosti 100 kg. Po 3 dnech bude z chovu toto prase odstraněno. Bude sledováno chování prasat v původní skupině, po přidání dalšího jedince a po odstranění přidaného jedince. V průběhu sledování bude prasatům 1x denně odebrána krev z ušní žíly na sledování stresového zatížení a další odezvu vnitřního prostředí na tuto zátěž v hematologických a biochemických parametrech. V zákoně na ochranu zvířat proti týrání je však ustanovení, které by tuto činnost mohlo považovat za týrání. Navrhovatel výzkumu nyní neví, zda může výzkumné sledování provádět, případně za jakých podmínek by je mohl provést.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 4 odst. 1 písm. l): Za týrání se považuje **chovat, zejména rozmnožovat zvířata v nevhodných podmínkách nebo tak, aby si sama nebo vzájemně způsobovala utrpení.**

§ 4 odst. 2 písm. b): **Ustanovení odstavce 1 se nevztahují na zákroky nebo činnosti prováděné podle schváleného projektu pokusů.**

67.

Ústav pro výzkum zdraví zvířat zkoumá reakce zvířat na zdravotní a stresové zatížení zvířat způsobené různými vlivy. Výzkum má přispět k bližšímu poznání chování a reakcí organismu zvířat a dopadů vlivů při usmrcování zvířat s cílem vědeckého poznání a následně zdůvodnění omezení faktorů negativně ovlivňujících faktory nevhodného usmrcování zvířat. Ústav vyvinul nový omračovací přístroj s upoutaným projektilem využitelný pro porážení skotu, nicméně nejsou zatím poznatky o jeho účinnosti při omračování zvířat. Přístroj potřebuje ověřit v provozu na jatkách, je připraven proto výzkum, v rámci kterého bude poráženo 20 býků s využitím standardního omračovacího přístroje a 20 býků s využitím nového omračovacího přístroje. V průběhu sledování bude vyhodnocován výskyt reflexů po omráčení zvířat a na základě tohoto sledování bude posouzena možnost používání nového omračovacího přístroje v provozu. V zákoně na ochranu zvířat proti týrání je však ustanovení, které by tuto činnost mohlo považovat za týrání. Navrhovatel výzkumu nyní neví, zda může výzkumné sledování provádět, případně za jakých podmínek by je mohl provést.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 4 odst. 1 písm. n): Za týrání se považuje **zacházet se zvířetem způsobem, který vyvolává nepřiměřenou bolest, utrpení nebo poškození zdraví.**

§ 4 odst. 2 písm. b): **Ustanovení odstavce 1 se nevztahují na zákroky nebo činnosti prováděné podle schváleného projektu pokusů.**

68.

Ústav pro výzkum zdraví zvířat zkoumá reakce zvířat na zdravotní a stresové zatížení zvířat způsobené různými vlivy. Výzkum má přispět k bližšímu poznání chování a reakcí organismu zvířat a dopadů vlivů na zdraví a nemocnost zvířat s cílem vědeckého poznání a následně zdůvodnění omezení faktorů negativně ovlivňujících chov, zacházení a případně nevhodné usmrcování zvířat. Ústav chce zkoumat vývoj steatózy jater u kachen v průběhu jejich překrmování. Je připraven výzkum, v rámci kterého v zařízení výzkumného ústavu budou násilně (ručně) překrmovány kachny v počtu 50 zvířat a v průběhu jejich chovu každý týden bude usmrceno 5 zvířat a u těchto zvířat bude odebrán vzorek jater k chemickému a histologickému vyšetření a dále krev k sledování odezvy vnitřního prostředí na tuto zátěž v hematologických a biochemických parametrech. V zákoně na ochranu zvířat proti týrání je však ustanovení, které by tuto činnost mohlo považovat za týrání. Navrhovatel výzkumu nyní neví, zda může výzkumné sledování provádět, případně za jakých podmínek by je mohl provést.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 4 odst. 1 písm. r): Za týrání se považuje **překrmovat nebo krmit zvíře násilným způsobem, nejde-li o zákrok nezbytný k záchraně jeho života nebo zachování jeho zdraví.**

§ 4 odst. 2 písm. b): **Ustanovení odstavce 1 se nevztahují na zákroky nebo činnosti prováděné podle schváleného projektu pokusů.**

69.

Ústav pro výživu zvířat zkoumá vliv různých diet na zdraví dojnic. Ústav chce ve svých zařízeních zkoumat vliv nedostatku krmiva tak, že dojnicím po porodu ve vysoké laktaci omezí výživu, a chce sledovat, po jaké době toto omezení výživy vyvolá ketózu, jaké další onemocnění případně vyvolá a jaká bude odezva na toto omezení krmení ve změně vnitřního prostředí v hematologických a biochemických parametrech. V zákoně na ochranu zvířat proti týrání je však ustanovení, které by tuto činnost mohlo považovat za týrání. Navrhovatel výzkumu nyní neví, zda může výzkumné sledování provádět, případně za jakých podmínek by je mohl provést.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 4 odst. 1 písm. c) bod 1: Za týrání se považuje z jiných než zdravotních důvodů **omezovat výživu zvířete** včetně jeho napájení, nestanoví-li zvláštní předpis.

§ 4 odst. 2 písm. b): **Ustanovení odstavce 1 se nevztahují na zákroky nebo činnosti prováděné podle schváleného projektu pokusů.**

70.

Ústav pro zdraví zvířat zkoumá vliv různých povrchů ve stáji na zdraví dojnic. Ústav chce ve svých zařízeních zkoumat vliv speciálního nátěru na podlahové ploše v kotcích pro prasata, který zvyšuje omyvatelnost povrchu a je odolnější na dezinfekční přípravky. Zkoumání je připraveno tak, že jedna skupina prasat bude mít upravený povrch novým nátěrem a druhá skupina prasat bude mít původní standardní povrch. Je však obava, že nový nátěr zvýší kluzkost podlahy a prasata by se mohla na kluzké podlaze poranit. V zákoně na ochranu zvířat proti týrání je ustanovení, které by tuto činnost mohlo považovat za týrání. Navrhovatel výzkumu nyní neví, zda může výzkumné sledování provádět, případně za jakých podmínek by je mohl provést.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 4 odst. 1 písm. l) Za týrání se považuje **chovat zvířata v nevhodných podmínkách nebo tak, aby si sama nebo vzájemně způsobovala utrpení,**

§ 4 odst. 2 písm. b): **Ustanovení odstavce 1 se nevztahují na zákroky nebo činnosti prováděné podle schváleného projektu pokusů.**

71.

Ústav pro výzkum bolesti u zvířat zkoumá úroveň stresu a bolestivých projevů při kastraci prasat. Přípravuje pokus ve svém zařízení, kde by chtěl provést kastraci u kanečků ve věku 5 dnů, 5 týdnů, 15 týdnů a 25 týdnů. Aby mohl zkoumat projevy stresu a bolesti, připravuje pokus bez použití znecitlivění. Kastraci by prováděl vedoucí projektu pokusů. Výzkumný ústav nyní zjišťuje, zda může výzkumné sledování provádět, případně za jakých podmínek by je mohl provést.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 7 odst. 1: **S výjimkou pokusů na pokusných zvířatech se mohou vykonávat zásahy, které způsobují bolest, jedině po celkovém nebo místním znecitlivění zvířete** osobou odborně způsobilou podle veterinárního zákona.

§ 7 odst. 2: Znecitlivění se nepožaduje

a) jestliže se při srovnatelných zákrocích na lidech znecitlivění neprovádí,

- b) pokud podle úsudku veterinárního lékaře není znecitlivění proveditelné nebo nutné anebo by způsobilo bolest větší než zákrok sám, nebo
- c) pokud jde o označování označovaných zvířat podle plemenářského zákona chovatelem hospodářských zvířat za podmínek stanovených veterinárním zákonem.

§ 7 odst. 3: **Jestliže je zákrok prováděn osobou odborně způsobilou podle veterinárního zákona, pak se znecitlivění rovněž nepožaduje při**

- a) **kastraci samců mladších 7 dnů u prasat** a mladších 8 týdnů u skotu, ovcí, koz nebo králíků, kteří netrpí anatomickou vadou pohlavních orgánů,
- b) odrohování nebo tlumení růstu rohů u telat a kůzlat ve věku do 4 týdnů provedenou chemickou kauterizací, tepelnou kauterizací nástrojem, který vyvíjí potřebné teplo po dobu nejméně 10 sekund,
- c) krácení ocasu u selat mladších 7 dnů, jehňat a štěňat psa (dále jen „štěně“) mladších 8 dnů,
- d) odstraňování ostruh, hřebenů, posledních článků křídel, **krácení zobáků**, drápů, nastříhování meziprstních blan během prvního dne života drůbeže, u pižmových kachen odstraňování drápů a zkrácení horní části zobáku do 21 dní věku,
- e) kauterizaci zobáků u kuřat mladších 10 dnů, která jsou určena k produkci konzumních vajec,
- f) obrušování nebo odštípnutí zubů savých selat,
- g) označování zvířat jejich tetováním, ušní známkou nebo elektronickým čipem,
- h) označování zvířat vrubováním uší, označování koní výžehem nebo označování ryb vymrazováním.

§ 7 odst. 4: **Zákroky uvedené v odstavci 3 písm. a) a b) je možné u zvířat starších, než je uvedeno v těchto ustanoveních, provádět pouze se znecitlivěním.**

§ 15d odst. 2: Osoba, která bude navrhovat pokusy a projekty pokusů, provádět pokusy na pokusných zvířatech, pečovat o pokusná zvířata nebo usmrcovat pokusná zvířata, musí před prováděním těchto úkonů absolvovat náležité vzdělávání a odbornou přípravu v

- a) navrhování pokusů a projektů pokusů,
- b) provádění pokusů na pokusných zvířatech,
- c) péči o pokusná zvířata, nebo
- d) usmrcování pokusných zvířat.

§ 15d odst. 3: Úkony uvedené v odstavci 2 písm. a) mohou provádět pouze **lékaři, veterinární lékaři a osoby s jiným vysokoškolským vzděláním v oblasti biologických oborů**, pokud se během studia nebo postgraduálního studia prokazatelně seznámili s metodami chovu a práce na pokusných zvířatech, s jejich ochranou a s vyhledáváním a používáním alternativních metod a kteří **absolvovali kurz odborné přípravy a získali osvědčení o odborné způsobilosti k navrhování pokusů a projektů pokusů**. Na základě tohoto osvědčení mohou tyto osoby **provádět také pokusy na pokusných zvířatech**, péči o pokusná zvířata a usmrcování pokusných zvířat.

3.10. Zvířata používaná k pokusům

72.

Ústav pro výzkum chování zvířat připravuje pokus na morčatech s cílem získání hyperimunního séra. Morčata mu k prodeji nabízí Zemědělská univerzita, která morčata chová pro pokusy v rámci svých výzkumů, firma Morče, s.r.o., která prodává morčata do Zverimexů, firma Labanimal, s.r.o., která chová morčata pro pokusné účely, a nejlevněji pan Nováček, kterému se morčata přemnožila v jeho chovu doma. Od koho může Ústav pro výzkum chování zvířat morčata nakoupit a za jakých podmínek může pokusy provést?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 17f odst. 1: **Myši laboratorní** (*Mus musculus*), **potkani laboratorní** (*Rattus norvegicus*), **morčata domácí** (*Cavia porcellus*), **křečci zlatí** (*Mesocricetus auratus*), **křečci čínští** (*Cricetulus griseus*), **pískomilové mongolští** (*Meriones unguiculatus*), **králíci domácí** (*Oryctolagus cuniculus*), **psi domácí** (*Canis familiaris*), **kočky domácí** (*Felis catus*), **drápatky vodní a tropické** (*Xenopus laevis a tropicalis*), **skokani hnědí a levhartí** (*Rana temporaria a pipiens*) nebo **danio pruhované** (*Danio rerio*) **subhumánní primáti, smějí být používáni k pokusům pouze tehdy, byli-li pro použití k pokusům chováni.**

§ 15a odst. 1: Chovat, dodávat nebo používat pokusná zvířata smí **jen osoba**, které bylo k těmto činnostem **uděleno oprávnění.**

§ 15a odst. 2: Pokusy mohou být prováděny **pouze ve schválených zařízeních uživatele** pokusných zvířat. Ministerstvo může udělit výjimku z požadavku uvedeného ve větě první, pokud uživatel pokusných zvířat prokáže, že je to vědecky odůvodněno. Udělit výjimku k provádění pokusů mimo schválené zařízení uživatele pokusných zvířat bez uvedení adresy místa, kde hodlá žadatel vykonávat svoji činnost, je možné pouze v případě provádění pokusů ve volné přírodě.

§ 16a odst. 1: Uživatel pokusných zvířat musí podat státnímu orgánu příslušnému ke schvalování projektů pokusů **žádost o schválení projektu pokusů** na předepsaném formuláři, žádost obsahuje kromě obecných náležitostí stanovených správním řádem také

- g) **veterinární podmínky pro provádění pokusů** na pokusných zvířatech stanovené krajskou veterinární správou v případech uvedených v jiném právním předpise,
- h) v případě použití jedinců druhů volně žijících zvířat vyjádření místně příslušného orgánu ochrany přírody a
- i) odůvodnění a vědecké doložení nutnosti provedení konkrétního pokusu mimo schválené zařízení uživatele pokusných zvířat, pokud má být na základě žádosti v rozhodnutí stanoveno, že je možno využívat pokusná zvířata i mimo toto zařízení.

73.

Ústav pro výzkum bolesti připravuje pokus na kočkách s cílem zkoumat hranici prahu bolesti u koček. Kočky mu zdarma nabízí Útulek Kopes, který má problémy s financováním plného stavu zvířat, firma Mačka, s.r.o., která provozuje kočičí zoo, firma Labanimal, s.r.o., která chová kočky pro pokusné účely, a paní Maříková, které se kočky přemnožily v jejím chovu doma. Od koho může Ústav pro výzkum bolesti kočky nakoupit a za jakých podmínek může pokusy provést?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 17f odst. 1: ... **kočky domácí (*Felis catus*)...**, **smějí být používány k pokusům pouze tehdy, byly-li pro použití k pokusům chovány.**

§ 17h odst. 1: Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen **o jednotlivých psech, kočkách**

a) **zaznamenávat následující informace:**

1. podrobnosti o jejich identitě,
2. místo a datum jejich narození, pokud jsou tyto údaje dostupné,
3. zda jsou chováni pro použití k pokusům a

b) **vést úplnou dokumentaci, která sleduje život pokusného zvířete**, dokud je chováno pro použití k pokusům; tato dokumentace musí

1. být založena při jeho narození nebo co nejdříve poté a
2. obsahovat veškeré důležité informace o reprodukci a veterinární a sociální informace o jednotlivých pokusných zvířatech a projektech pokusů, k nimž se používala.

§ 17h odst. 3: Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen

a) všechny psy, **kočky** nejpozději při odstavení od matky co nejméně bolestivým způsobem trvale **označit** individuálním identifikačním prostředkem,

b) po přijetí neoznačeného psa, kočky odstaveného od matky jej co nejdříve a co nejméně bolestivým způsobem trvale označit, nebo

c) na požádání příslušného orgánu ochrany zvířat zdůvodnit, proč není pokusné zvíře označeno.

§ 17h odst. 4: Je-li pes, kočka před odstavením od matky přemístěn od jednoho chovatele pokusných zvířat, dodavatele pokusných zvířat nebo uživatele pokusných zvířat k jinému a není z praktických důvodů možné pokusné zvíře předem označit, musí příjemce pokusného zvířete až do jeho označení uchovat údaje o matce pokusného zvířete.

§ 15a odst. 1: Chovat, dodávat nebo **používat pokusná zvířata smí jen osoba**, které bylo k těmto činnostem **uděleno oprávnění**.

§ 15a odst. 2: Pokusy mohou být prováděny **pouze ve schválených zařízeních uživatele** pokusných zvířat. Ministerstvo může udělit výjimku z požadavku uvedeného ve větě první, pokud uživatel pokusných zvířat prokáže, že je to vědecky odůvodněno. Udělit výjimku k provádění pokusů mimo schválené zařízení uživatele pokusných zvířat bez uvedení adresy místa, kde hodlá žadatel vykonávat svoji činnost, je možné pouze v případě provádění pokusů ve volné přírodě.

§ 16a odst. 1: Uživatel pokusných zvířat musí podat státnímu orgánu příslušnému ke schvalování projektů pokusů **žádost o schválení projektu pokusů** na předepsaném formuláři, žádost obsahuje kromě obecných náležitostí stanovených správním řádem také

g) **veterinární podmínky pro provádění pokusů na pokusných zvířatech stanovené krajskou veterinární správou** v případech uvedených v jiném právním předpise,

h) v případě použití jedinců druhů volně žijících zvířat vyjádření místně příslušného orgánu ochrany přírody a

i) odůvodnění a vědecké doložení nutnosti provedení konkrétního pokusu mimo schválené zařízení uživatele pokusných zvířat, pokud má být na základě žádosti v rozhodnutí stanoveno, že je možno využívat pokusná zvířata i mimo toto zařízení.

74.

Ústav pro výzkum nemocí zvířat připravuje pokus na ovčích s cílem zkoumat rychlost parazitární invaze motolicemi u ovcí. Ovce mu zdarma nabízí Zemědělské družstvo Salaš, které má zájem o výsledek pokusů, firma Ovis, s.r.o., která provozuje útulek pro ovce, firma Labanimal, s.r.o., která chová ovce pro pokusné účely, a paní Nedomová, které se ovce přemnožily v jejím hospodářství. Od koho může Ústav pro výzkum nemocí nakoupit a za jakých podmínek může pokusy provést?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 3 písm. j): Pro účely tohoto zákona se rozumí pokusným zvířetem

1. živý obratlovec, který je nebo má být použit k pokusům, s výjimkou člověka, včetně samostatně se živících larválních forem a plodů savců od poslední třetiny jejich běžného vývoje, nebo
 2. živý hlavonožec, který je nebo má být použit k pokusům;
- za pokusné zvíře se považuje také zvíře, které je v ranějším stadiu vývoje, než je stadium uvedené v bodě 1, pokud má být zvířeti umožněno žít nad rámec tohoto stadia vývoje a v důsledku prováděných pokusů je pravděpodobné, že po dosažení tohoto stadia vývoje je postihne bolest, utrpení, strach nebo trvalé poškození.

§ 17f odst. 1: Uvedené druhy zvířat nejsou v § 17f odst. 1 vyjmenovány mezi druhy, které smějí být používány k pokusům pouze tehdy, byly-li pro použití k pokusům chovány.

§ 15a odst. 1: Chovat, dodávat nebo používat pokusná zvířata smí jen osoba, které bylo k těmto činnostem uděleno oprávnění.

§ 15a odst. 2: Pokusy mohou být prováděny pouze ve schválených zařízeních uživatele pokusných zvířat. Ministerstvo může udělit výjimku z požadavku uvedeného ve větě první, pokud uživatel pokusných zvířat prokáže, že je to vědecky odůvodněno. Udělit výjimku k provádění pokusů mimo schválené zařízení uživatele pokusných zvířat bez uvedení adresy místa, kde hodlá žadatel vykonávat svoji činnost, je možné pouze v případě provádění pokusů ve volné přírodě.

§ 16a odst. 1: Uživatel pokusných zvířat musí podat státnímu orgánu příslušnému ke schvalování projektů pokusů žádost o schválení projektu pokusů na předepsaném formuláři, žádost obsahuje kromě obecných náležitostí stanovených správním řádem také

- g) veterinární podmínky pro provádění pokusů na pokusných zvířatech stanovené krajskou veterinární správou v případech uvedených v jiném právním předpise,
- h) v případě použití jedinců druhů volně žijících zvířat vyjádření místně příslušného orgánu ochrany přírody a
- i) odůvodnění a vědecké doložení nutnosti provedení konkrétního pokusu mimo schválené zařízení uživatele pokusných zvířat, pokud má být na základě žádosti v rozhodnutí stanoveno, že je možno využívat pokusná zvířata i mimo toto zařízení.

75.

Ústav pro výzkum nemocí zvířat připravuje pokus na zebříčkách s cílem zkoumat stresové reakce u zvířat zájmových chovů. Zebříčky (ptáci zájmových chovů) mu zdarma nabízí společnost Avex, s.r.o., která chová zájmová zvířata a má zájem o výsledek pokusů, firma Zverex, s.r.o., která provozuje zverimex a prodává zebříčky, firma Labanimal, s.r.o., která chová zebříčky pro pokusné účely, a paní Králová, která má zebříčky doma a chce jejich chov ukončit. Od koho může Ústav pro výzkum nemocí zebříčky nakoupit a za jakých podmínek může pokusy provést?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:
Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů
§ 3 písm. j): Pro účely tohoto zákona se rozumí pokusným zvířetem

1. **živý obratlovec**, který je nebo má být použit k pokusům, s výjimkou člověka, včetně samostatně se živících larválních forem a plodů savců od poslední třetiny jejich běžného vývoje, nebo
2. živý hlavonožec, který je nebo má být použit k pokusům;
za pokusné zvíře se považuje také zvíře, které je v ranějším stadiu vývoje, než je stadium uvedené v bodě 1, pokud má být zvířeti umožněno žít nad rámec tohoto stadia vývoje a v důsledku prováděných pokusů je pravděpodobné, že po dosažení tohoto stadia vývoje je postihne bolest, utrpení, strach nebo trvalé poškození.

§ 17f odst. 1: **Uvedené druhy zvířat nejsou v § 17f odst. 1 vyjmenovány mezi druhy, které smějí být používány k pokusům pouze tehdy, byly-li pro použití k pokusům chovány.**

§ 15a odst. 1: Chovat, dodávat nebo používat pokusná zvířata smí jen osoba, které bylo k těmto činnostem **uděleno oprávnění.**

§ 15a odst. 2: Pokusy mohou být prováděny pouze **ve schválených zařízeních uživatele** pokusných zvířat. Ministerstvo může udělit výjimku z požadavku uvedeného ve větě první, pokud uživatel pokusných zvířat prokáže, že je to vědecky odůvodněno. Udělit výjimku k provádění pokusů mimo schválené zařízení uživatele pokusných zvířat bez uvedení adresy místa, kde hodlá žadatel vykonávat svoji činnost, je možné pouze v případě provádění pokusů ve volné přírodě.

§ 16a odst. 1: Uživatel pokusných zvířat musí podat státnímu orgánu příslušnému ke schvalování projektů pokusů žádost o schválení projektu pokusů na předepsaném formuláři, žádost obsahuje kromě obecných náležitostí stanovených správním řádem také

- g) **veterinární podmínky pro provádění pokusů na pokusných zvířatech stanovené krajskou veterinární správou** v případech uvedených v jiném právním předpise,
- h) v případě použití jedinců druhů volně žijících zvířat vyjádření místně příslušného orgánu ochrany přírody a
- i) odůvodnění a vědecké doložení nutnosti provedení konkrétního pokusu mimo schválené zařízení uživatele pokusných zvířat, pokud má být na základě žádosti v rozhodnutí stanoveno, že je možno využívat pokusná zvířata i mimo toto zařízení.

76.

Ústav pro výzkum nemocí zvířat připravuje pokus na žábách ropuchách obecných s cílem zkoumat produkci jedovatých látek kůží. Žáby ropuchy mu zdarma nabízí společnost Bufo, s.r.o., která chová obojživelníky a má zájem o výsledek pokusů, firma Zverex, s.r.o., která provozuje zverimex a prodává žáby ropuchy, firma Labanimal, s.r.o., která chová žáby ropuchy pro pokusné účely, a paní Veselá, která má ropuchy na pozemku na chatě a chce se jich tam zbavit. Od koho může Ústav pro výzkum nemocí ropuchy nakoupit a za jakých podmínek může pokusy provést?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:
Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů
§ 3 písm. j): Pro účely tohoto zákona se rozumí pokusným zvířetem

1. **živý obratlovec**, který je nebo má být použit k pokusům, s výjimkou člověka, včetně samostatně se živících larválních forem a plodů savců od poslední třetiny jejich běžného vývoje, nebo
2. živý hlavonožec, který je nebo má být použit k pokusům;
za pokusné zvíře se považuje také zvíře, které je v ranějším stadiu vývoje, než je stadium uvedené v bodě 1, pokud má být zvířeti umožněno žít nad rámec tohoto stadia vývoje a v

důsledku prováděných pokusů je pravděpodobné, že po dosažení tohoto stadia vývoje je postihne bolest, utrpení, strach nebo trvalé poškození.

§ 17f odst. 1: **Uvedené druhy zvířat nejsou v § 17f odst. 1 vyjmenovány mezi druhy, které smějí být používány k pokusům pouze tehdy, byly-li pro použití k pokusům chovány.**

§ 15a odst. 1: Chovat, dodávat nebo používat pokusná zvířata smí jen osoba, které bylo k těmto činnostem **uděleno oprávnění.**

§ 15a odst. 2: Pokusy mohou být prováděny pouze **ve schválených zařízeních uživatele** pokusných zvířat. Ministerstvo může udělit výjimku z požadavku uvedeného ve větě první, pokud uživatel pokusných zvířat prokáže, že je to vědecky odůvodněno. Udělit výjimku k provádění pokusů mimo schválené zařízení uživatele pokusných zvířat bez uvedení adresy místa, kde hodlá žadatel vykonávat svoji činnost, je možné pouze v případě provádění pokusů ve volné přírodě.

§ 16a odst. 1: Uživatel pokusných zvířat musí podat státnímu orgánu příslušnému ke schvalování projektů pokusů žádost o schválení projektu pokusů na předepsaném formuláři, žádost obsahuje kromě obecných náležitostí stanovených správním řádem také

g) **veterinární podmínky pro provádění pokusů na pokusných zvířatech stanovené krajskou veterinární správou** v případech uvedených v jiném právním předpise,

h) **v případě použití jedinců druhů volně žijících zvířat vyjádření místně příslušného orgánu ochrany přírody a**

i) odůvodnění a vědecké doložení nutnosti provedení konkrétního pokusu mimo schválené zařízení uživatele pokusných zvířat, pokud má být na základě žádosti v rozhodnutí stanoveno, že je možno využívat pokusná zvířata i mimo toto zařízení.

77.

Ústav pro výzkum nemocí zvířat připravuje pokus na rybách dáníích s cílem zkoumat látky účinné proti plísním na rybách. Ryby mu zdarma nabízí společnost Danio, s.r.o., která chová akvariijní ryby, provozuje jejich trvalou výstavu a má zájem o výsledek pokusů, firma Zverex, s.r.o., která provozuje zverimex a prodává dánia, firma Labanimal, s.r.o., která chová dánia pro pokusné účely, a paní Rybná, která má doma akvária a dánia se jí přemnožila a chce se přemnožených ryb zbavit. Od koho může Ústav pro výzkum nemocí dánia nakoupit a za jakých podmínek může pokusy provést?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 3 písm. j): Pro účely tohoto zákona se rozumí pokusným zvířetem

1. **živý obratlovec**, který je nebo má být použit k pokusům, s výjimkou člověka, včetně samostatně se živících larválních forem a plodů savců od poslední třetiny jejich běžného vývoje, nebo

2. živý hlavonožec, který je nebo má být použit k pokusům;

za pokusné zvíře se považuje také zvíře, které je v ranějším stadiu vývoje, než je stadium uvedené v bodě 1, pokud má být zvířeti umožněno žít nad rámeček tohoto stadia vývoje a v důsledku prováděných pokusů je pravděpodobné, že po dosažení tohoto stadia vývoje je postihne bolest, utrpení, strach nebo trvalé poškození.

§ 17f odst. 1: **Danio pruhované (*Danio rerio*) smí být používáno k pokusům pouze tehdy, bylo-li pro použití k pokusům chováno.**

§ 15a odst. 1: Chovat, dodávat nebo používat pokusná zvířata smí jen osoba, které bylo k těmto činnostem uděleno oprávnění.

§ 15a odst. 2: Pokusy mohou být prováděny pouze **ve schválených zařízeních uživatele** pokusných zvířat. Ministerstvo může udělit výjimku z požadavku uvedeného ve větě první, pokud uživatel pokusných zvířat prokáže, že je to vědecky odůvodněno. Udělit výjimku

k provádění pokusů mimo schválené zařízení uživatele pokusných zvířat bez uvedení adresy místa, kde hodlá žadatel vykonávat svoji činnost, je možné pouze v případě provádění pokusů ve volné přírodě.

- § 16a odst. 1: Uživatel pokusných zvířat musí podat státnímu orgánu příslušnému ke schvalování projektů pokusů **žádost o schválení projektu pokusů** na předepsaném formuláři, žádost obsahuje kromě obecných náležitostí stanovených správním řádem také
- g) veterinární podmínky pro provádění pokusů na pokusných zvířatech stanovené krajskou veterinární správou v případech uvedených v jiném právním předpise,
 - h) v případě použití jedinců druhů volně žijících zvířat vyjádření místně příslušného orgánu ochrany přírody a
 - i) odůvodnění a vědecké doložení nutnosti provedení konkrétního pokusu mimo schválené zařízení uživatele pokusných zvířat, pokud má být na základě žádosti v rozhodnutí stanoveno, že je možno využívat pokusná zvířata i mimo toto zařízení.

78.

Ústav pro toxicitu látek v prostředí připravuje pokus na jednoročních pstruzích s cílem zkoumat jejich odolnost proti pesticidům pronikajících do potoků z pesticidy ošetřených luk. Jednoroční pstruhy mu zdarma nabízí společnost Trutta, s.r.o., která rozmnožuje pstruhy pro jejich vysazování do potoků a má zájem o výsledek pokusů, firma Pstruží, s.r.o., která provozuje umělý chov pstruhů k jejich prodeji, firma Labanimal, s.r.o., která chová pstruhy pro pokusné účely, a paní Podlesná, která má u chaty potok a mohla by tam malé pstruhy nachytat. Od koho může Ústav pro toxicitu látek v prostředí pstruhy nakoupit a za jakých podmínek může pokusy provést?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 3 písm. j): Pro účely tohoto zákona se rozumí pokusným zvířetem

1. **živý obratlovec**, který je nebo má být použit k pokusům, s výjimkou člověka, včetně samostatně se živících larválních forem a plodů savců od poslední třetiny jejich běžného vývoje, nebo
2. živý hlavonožec, který je nebo má být použit k pokusům;
za pokusné zvíře se považuje také zvíře, které je v ranějším stadiu vývoje, než je stadium uvedené v bodě 1, pokud má být zvířeti umožněno žít nad rámec tohoto stadia vývoje a v důsledku prováděných pokusů je pravděpodobné, že po dosažení tohoto stadia vývoje je postihne bolest, utrpení, strach nebo trvalé poškození.

§ 17f odst. 1: **pstruzi nepatří k vyjmenovaným druhům, které smí být používány k pokusům pouze tehdy, byly-li pro použití k pokusům chovány, lze proto dodat z rybářských chovů.**

§ 15a odst. 1: Chovat, dodávat nebo používat pokusná zvířata smí jen osoba, které bylo k těmto činnostem uděleno **oprávnění**.

§ 15a odst. 2: Pokusy mohou být prováděny pouze **ve schválených zařízeních** uživatele pokusných zvířat. Ministerstvo může udělit výjimku z požadavku uvedeného ve větě první, pokud uživatel pokusných zvířat prokáže, že je to vědecky odůvodněno. Udělit výjimku k provádění pokusů mimo schválené zařízení uživatele pokusných zvířat bez uvedení adresy místa, kde hodlá žadatel vykonávat svoji činnost, je možné pouze v případě provádění pokusů ve volné přírodě.

§ 16a odst. 1: Uživatel pokusných zvířat musí podat státnímu orgánu příslušnému ke schvalování projektů pokusů **žádost o schválení projektu pokusů** na předepsaném formuláři, žádost obsahuje kromě obecných náležitostí stanovených správním řádem také

- g) veterinární podmínky pro provádění pokusů na pokusných zvířatech stanovené krajskou veterinární správou v případech uvedených v jiném právním předpise,
- h) v případě použití jedinců druhů volně žijících zvířat vyjádření místně příslušného orgánu ochrany přírody a
- i) odůvodnění a vědecké doložení nutnosti provedení konkrétního pokusu mimo schválené zařízení uživatele pokusných zvířat, pokud má být na základě žádosti v rozhodnutí stanoveno, že je možno využívat pokusná zvířata i mimo toto zařízení.

79.

Ústav pro toxicitu látek v prostředí připravuje pokus na racích říčních s cílem zkoumat jejich odolnost proti pesticidům pronikajících do potoků z pesticidy ošetřených luk. Raky mu zdarma nabízí společnost Astacus, s.r.o., která rozmnožuje raky pro jejich vysazování do potoků a má zájem o výsledek pokusů, firma Korýši, s.r.o., která provozuje umělý chov raků k jejich prodeji do restaurací, firma Labanimal, s.r.o., která chová raky pro pokusné účely, a paní Kamenná, která má u chaty potok a mohla by tam malé raky nachytat. Od koho může Ústav pro toxicitu látek v prostředí raky nakoupit a za jakých podmínek může pokusy provést?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 3 písm. j): Pro účely tohoto zákona se rozumí pokusným zvířetem

1. **živý obratlovec**, který je nebo má být použit k pokusům, s výjimkou člověka, včetně samostatně se žijících larválních forem a plodů savců od poslední třetiny jejich běžného vývoje, nebo
2. živý hlavonožec, který je nebo má být použit k pokusům;
za pokusné zvíře se považuje také zvíře, které je v ranějším stadiu vývoje, než je stadium uvedené v bodě 1, pokud má být zvířeti umožněno žít nad rámeček tohoto stadia vývoje a v důsledku prováděných pokusů je pravděpodobné, že po dosažení tohoto stadia vývoje je postihne bolest, utrpení, strach nebo trvalé poškození.

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů

§ 5 odst. 1: Všechny druhy rostlin a živočichů jsou chráněny před zničením, poškozováním, sběrem či odchytém, který vede nebo by mohl vést k ohrožení těchto druhů na bytí nebo k jejich degeneraci, k narušení rozmnožovacích schopností druhů, zániku populace druhů nebo zničení ekosystému, jehož jsou součástí. Při porušení těchto podmínek je orgán ochrany přírody oprávněn rušivou činností omezit stanovením závazných podmínek.

§ 50 odst. 1: **Zvláště chránění živočichové jsou chráněni ve všech svých vývojových stádiích.**

§ 50 odst. 2: **Je zakázáno** škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje zvláště chráněných živočichů, zejména **je chytat**, chovat v zajetí, rušit, zraňovat nebo usmrcovat. Není dovoleno sbírat, ničit, poškozovat či přemísťovat jejich vývojová stadia nebo jimi užívaná sídla. Je též zakázáno je držet, chovat, dopravovat, prodávat, vyměňovat, nabízet za účelem prodeje nebo výměny.

Příloha č. III vyhlášky č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů

1. **Za druhy kriticky ohrožené se prohlašují: rak kamenáč, rak říční.**
3. **Za druhy ohrožené se prohlašují: rak bahenní.**

80.

Ústav pro výzkum chování zvířat připravuje pokus na chobotnicích s cílem zkoumat jejich reakce na přirozené i umělé. Chobotnice mu zdarma nabízí společnost Měkkýš, s.r.o., která chová chobotnice v akváriích a vystavuje je pro veřejnost a má zájem o výsledek pokusů, firma Hlavonožec, s.r.o., která provozuje umělý chov chobotnic k jejich prodeji do restaurací, firma Labanimal, s.r.o., která chová chobotnice pro pokusné účely, a paní Sépiová, která má mořské akvárium a v něm chobotnice chová. Od koho může Ústav pro výzkum chování zvířat chobotnice nakoupit a za jakých podmínek může pokusy provést?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 3 písm. j): Pro účely tohoto zákona se rozumí pokusným zvířetem

1. živý obratlovec, který je nebo má být použit k pokusům, s výjimkou člověka, včetně samostatně se živících larválních forem a plodů savců od poslední třetiny jejich běžného vývoje, nebo
2. **živý hlavonožec**, který je nebo má být použit k pokusům;
za pokusné zvíře se považuje také zvíře, které je v ranějším stadiu vývoje, než je stadium uvedené v bodě 1, pokud má být zvířeti umožněno žít nad rámec tohoto stadia vývoje a v důsledku prováděných pokusů je pravděpodobné, že po dosažení tohoto stadia vývoje je postihne bolest, utrpení, strach nebo trvalé poškození.

§ 17f odst. 1: **hlavonožci nepatří k vyjmenovaným druhům, které smí být používány k pokusům pouze tehdy, byly-li pro použití k pokusům chovány, lze proto dodat z jiných chovů.**

§ 15a odst. 1: Chovat, dodávat nebo používat pokusná zvířata smí jen osoba, které bylo k těmto činnostem uděleno **oprávnění.**

§ 15a odst. 2: Pokusy mohou být prováděny pouze **ve schválených zařízeních** uživatele pokusných zvířat. Ministerstvo může udělit výjimku z požadavku uvedeného ve větě první, pokud uživatel pokusných zvířat prokáže, že je to vědecky odůvodněno. Udělit výjimku k provádění pokusů mimo schválené zařízení uživatele pokusných zvířat bez uvedení adresy místa, kde hodlá žadatel vykonávat svoji činnost, je možné pouze v případě provádění pokusů ve volné přírodě.

§ 16a odst. 1: Uživatel pokusných zvířat musí podat státnímu orgánu příslušnému ke schvalování projektů pokusů žádost o **schválení projektu pokusů** na předepsaném formuláři, žádost obsahuje kromě obecných náležitostí stanovených správním řádem také

- g) **veterinární podmínky pro provádění pokusů na pokusných zvířatech stanovené krajskou veterinární správou** v případech uvedených v jiném právním předpise,
- h) v případě použití jedinců druhů volně žijících zvířat vyjádření místně příslušného orgánu ochrany přírody a
- i) odůvodnění a vědecké doložení nutnosti provedení konkrétního pokusu mimo schválené zařízení uživatele pokusných zvířat, pokud má být na základě žádosti v rozhodnutí stanoveno, že je možno využívat pokusná zvířata i mimo toto zařízení.

81.

U vyder říčních v lokalitě Vydří bylo zaznamenáno podezření na onemocnění plovacích blan na končetinách (pravděpodobně plísňového původu). Univerzita připravila výzkumné sledování, na základě kterého plánuje odchyt vyder do pastí – sklopců, veterinární vyšetření vyder, odběr krve, vyzkoušení injekční aplikace protiplísňového preparátu, vypuštění vyder zpět do původní lokality a sledování účinnosti léčby pomocí kamerových záznamů. Lze takovýto výzkum realizovat a případně za jakých podmínek? (Vydra říční je ohroženým druhem zvířat podle Nařízení Rady v kategorii přílohy A).

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 17b odst. 1: **Jedinci ohrožených druhů uvedených v příloze A nařízení Rady (ES) č. 338/97** ze dne 9. prosince 1996 o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi, na které se nevztahuje čl. 7 odst. 1 uvedeného nařízení, se k pokusům nesmějí používat, s výjimkou pokusů, které splňují tyto podmínky:

- a) **pokus slouží jednomu z účelů** uvedených v § 18 odst. 1 písm. b) bodě 1 nebo v § 18 odst. 1 písm. c) nebo e),
- b) **je vědecky doloženo, že účelu pokusu nelze dosáhnout za použití jiných druhů pokusných zvířat** než těch, které jsou vyjmenovány v uvedené příloze.

§ 18 odst. 1: Pokusy lze provádět výhradně pro tyto účely:

- b) translační nebo **aplikovaný výzkum** s cílem
 1. **zabránit a předejít onemocnění, špatnému zdravotnímu stavu nebo jiným anomáliím nebo jejich následkům u lidí, zvířat** nebo rostlin a diagnostikovat je nebo léčit,
- c) pro jakýkoli z cílů uvedených v písmeni b) při vývoji, výrobě nebo zkoušení kvality, účinnosti a **nezávadnosti léčiv, potravin, krmiv a jiných látek** nebo výrobků,
- e) **výzkum zaměřený na zachování druhů.**

Nařízení Rady (ES) č. 338/97 o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi, **Příloha A (např.)**

- rys ostrovid, **vydra říční**,
- jestřáb lesní, krahujec obecný, káně lesní a rousná, raroh velký, sokol stěhovavý, poštolka obecná,
- kalous ušatý, sýček obecný, výr velký, puštík obecný, sova pálená,
- amazoňan velký, ara,
- lvíček, tamarin, kotul, kočkodan, lemur,
- gorila, šimpanz, orangutan.

Nařízení Rady (ES) č. 338/97 čl. 7 odst. 1: na exempláře druhů zařazených do přílohy A, které se narodily a byly odchovány v zajetí, nebo které byly uměle vypěstovány, vztahují stejná ustanovení jako na exempláře druhů zařazených do přílohy B.

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 15a odst. 1: Chovat, dodávat nebo používat pokusná zvířata smí jen osoba, které bylo k těmto činnostem uděleno **oprávnění**.

§ 15a odst. 2: Pokusy mohou být prováděny pouze **ve schválených zařízeních uživatele** pokusných zvířat. Ministerstvo může udělit výjimku z požadavku uvedeného ve větě první, pokud uživatel pokusných zvířat prokáže, že je to vědecky odůvodněno. Udělit **výjimku k provádění pokusů mimo schválené zařízení uživatele pokusných zvířat** bez uvedení adresy místa, kde hodlá žadatel vykonávat svoji činnost, je možné pouze v případě provádění pokusů **ve volné přírodě**.

- § 16a odst. 1: Uživatel pokusných zvířat musí podat státnímu orgánu příslušnému ke schvalování projektů pokusů žádost o **schválení projektu pokusů** na předepsaném formuláři, žádost obsahuje kromě obecných náležitostí stanovených správním řádem také
- g) **veterinární podmínky pro provádění pokusů na pokusných zvířatech stanovené krajskou veterinární správou** v případech uvedených v jiném právním předpise,
 - h) **v případě použití jedinců druhů volně žijících zvířat vyjádření místně příslušného orgánu ochrany přírody a**
 - i) **odůvodnění a vědecké doložení nutnosti provedení konkrétního pokusu mimo schválené zařízení uživatele pokusných zvířat**, pokud má být na základě žádosti v rozhodnutí stanoveno, že je možno využívat pokusná zvířata i mimo toto zařízení.
- § 17d odst. 1: **Zvířata odchycená ve volné přírodě se k pokusům nesmějí používat.**
- § 17d odst. 2: **Státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů může na základě žádosti uživatele pokusných zvířat udělit výjimku z odstavce 1, pokud uživatel pokusných zvířat prokáže, že je vědecky doloženo, že účelu pokusu nelze dosáhnout za použití pokusného zvířete, které je pro použití k pokusům chováno.** Státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů může udělit tuto výjimku, **pokud je použití zvířat odchycených ve volné přírodě k pokusům povoleno uživateli pokusných zvířat v rozhodnutí o udělení oprávnění uživatele pokusných zvířat, které vydává ministerstvo, nestanoví-li tento zákon jinak.**
- § 17d odst. 3: **Odchyt zvířat ve volné přírodě, která mají být použita k pokusům, musí provádět kvalifikovaná osoba** za použití metod, jež pokusným zvířatům způsobí jen takovou bolest, utrpení, strach nebo trvalé poškození, které jsou nevyhnutelné; takto kvalifikovanou osobou je
- a) **osoba odborně způsobilá k navrhování pokusů a projektů pokusů**, která získala praktické zkušenosti s odchytom volně žijících zvířat pod dohledem kvalifikované osoby,
 - b) **osoba odborně způsobilá k provádění pokusů na pokusných zvířatech, péči o pokusná zvířata a usmrcování pokusných zvířat**, která získala praktické zkušenosti s odchytom volně žijících zvířat pod dohledem kvalifikované osoby, nebo
 - c) **osoba odborně způsobilá k odchytu volně žijících zvířat podle jiných právních předpisů.**
- § 17d odst. 4: Každé zvíře, u něhož se při odchytu ve volné přírodě nebo po něm zjistí, že je **zraněné nebo ve špatném zdravotním stavu, prohlédne veterinární lékař.** Veterinární lékař nebo uživatel pokusných zvířat musí učinit **kroky k minimalizaci utrpení zvířete odchyceného ve volné přírodě**, které má být použito k pokusům. Státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů může v rámci rozhodnutí o schválení projektu pokusů udělit výjimky z požadavku na učinění kroků k minimalizaci utrpení pokusného zvířete, pokud pro to existují vědecké důvody.
- § 14 odst. 1 písm. a): Je zakázáno odchyťovat nebo usmrcovat volně žijící zvíře pomocí oka, tlučky, sítě, smyčky, pytláckého oka, harpuny nebo čelist'ových pastí anebo pomocí obdobně zkonstruovaného zařízení.

82.

Univerzita připravila výzkumné ověřování cévních náhrad vyvinutých pro člověka na subhumánních primátech, a to paviánech. (Pavián není ohroženým druhem zvířat podle Nařízení Rady v kategorii přílohy A). Paviáni budou k operaci získáni z firmy Labanimal, s.r.o., která chová zvířata pro použití ve výzkumech. V průběhu operace na univerzitě bude paviánům voperována cévní náhrada, poté bude sledováno pooperační léčení a poté budou paviáni vráceni do chovu firmy Labanimal s.r.o. Lze takový výzkum realizovat a případně za jakých podmínek?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 17f odst. 1: ... **subhumánní primáti smějí být používáni k pokusům pouze tehdy, byli-li pro použití k pokusům chováni.**

§ 17h odst. 1: Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen o subhumánních primátech

a) **zaznamenávat následující informace:**

1. podrobnosti o jejich identitě,
2. místo a datum jejich narození, pokud jsou tyto údaje dostupné,
3. zda jsou chováni pro použití k pokusům a
4. u subhumánních primátů, zda jde o potomky subhumánních primátů chovaných v zajetí, a

b) **vést úplnou dokumentaci**, která sleduje život pokusného zvířete, dokud je chováno pro použití k pokusům; tato dokumentace musí

1. být založena při jeho narození nebo co nejdříve poté a
2. obsahovat veškeré důležité informace o reprodukci a veterinární a sociální informace o jednotlivých pokusných zvířatech a projektech pokusů, k nimž se používala.

§ 17h odst. 3: Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen

a) subhumánní primáty nejpozději při odstavení od matky co nejméně bolestivým způsobem **trvale označit** individuálním identifikačním prostředkem,

b) po přijetí neoznačeného subhumánního primáta odstaveného od matky jej co nejdříve a co nejméně bolestivým způsobem trvale označit, nebo

c) na požádání příslušného orgánu ochrany zvířat zdůvodnit, proč není pokusné zvíře označeno.

§ 17h odst. 4: Je-li subhumánní primát před odstavením od matky přemístěn od jednoho chovatele pokusných zvířat, dodavatele pokusných zvířat nebo uživatele pokusných zvířat k jinému a není z praktických důvodů možné pokusné zvíře předem označit, musí příjemce pokusného zvířete až do jeho označení uchovat údaje o matce pokusného zvířete.

§ 17c odst. 1: **Subhumánní primáti (neuvedení v příloze A Nařízení) se nesmějí používat k pokusům s výjimkou uvedenou v odstavci 2 a s výjimkou pokusů, které splňují tyto podmínky:**

a) pokus slouží jednomu z účelů uvedených

1. v § 18 odst. 1 písm. b) bodě 1 nebo § 18 odst. 1 písm. c) a **provádí se s cílem zabránit nebo předcházet klinickým stavům, které oslabují člověka** nebo které mohou ohrozit lidský život, nebo takové stavy **diagnostikovat či léčit**; klinickým stavem, který oslabuje, se rozumí omezení běžných tělesných nebo duševních schopností člověka; nebo

2. v § 18 odst. 1 písm. a) nebo e) a

b) **je vědecky doloženo, že účelu pokusu nelze dosáhnout za použití jiných druhů pokusných zvířat než subhumánních primátů.**

§ 18 odst. 1: Pokusy lze provádět výhradně pro tyto účely:

a) základní výzkum,

b) translační nebo aplikovaný výzkum s cílem

1. zabránit a předejít onemocnění, špatnému zdravotnímu stavu nebo jiným anomáliím nebo jejich následkům u lidí, zvířat nebo rostlin a diagnostikovat je nebo léčit,

c) pro jakýkoli z cílů uvedených v písmeni b) při vývoji, výrobě nebo zkoušení kvality, účinnosti a nezávadnosti léčiv, potravin, krmiv a jiných látek nebo výrobků,

e) výzkum zaměřený na zachování druhů.

- § 17f odst. 2: Od 1. ledna 2013 kosman bělovousý (*Callithrix jacchus*) a 5 let po zveřejnění studie proveditelnosti, která bude obsahovat posouzení zdraví a dobrých životních podmínek zvířat²¹), pokud tato studie nedoporučuje prodlouženou lhůtu, makak jávský (*Macaca fascicularis*), **makak rhesus (*Macaca mulatta*) a ostatní druhy subhumánních primátů mohou být používáni k pokusům, pouze pokud jsou potomky subhumánních primátů chovaných v zajetí nebo pokud pocházejí ze soběstačných populací.** Soběstačnou populací se rozumí populace, ve které jsou chována zvířata pocházející pouze z této populace nebo z jiných populací, ne však pocházející z volné přírody, a ve které jsou zvířata chována způsobem, který zajišťuje, že jsou zvyklá na člověka.
- § 17f odst. 3: Ministerstvo může udělit výjimku z odstavců 1 a 2, je-li uživatelem pokusných zvířat prokázáno, že je to vědecky doloženo.
- § 15a odst. 1: Chovat, dodávat nebo používat pokusná zvířata smí jen osoba, které bylo k těmto činnostem uděleno **oprávnění**.
- § 15a odst. 2: Pokusy mohou být prováděny pouze **ve schválených zařízeních uživatele** pokusných zvířat. Ministerstvo může udělit výjimku z požadavku uvedeného ve větě první, pokud uživatel pokusných zvířat prokáže, že je to vědecky odůvodněno. Udělit výjimku k provádění pokusů mimo schválené zařízení uživatele pokusných zvířat bez uvedení adresy místa, kde hodlá žadatel vykonávat svoji činnost, je možné pouze v případě provádění pokusů ve volné přírodě.
- § 16a odst. 1: Uživatel pokusných zvířat musí podat státnímu orgánu příslušnému ke schvalování projektů pokusů **žádost o schválení projektu pokusů** na předepsaném formuláři, žádost obsahuje kromě obecných náležitostí stanovených správním řádem také
- g) **veterinární podmínky pro provádění pokusů na pokusných zvířatech stanovené krajskou veterinární správou** v případech uvedených v jiném právním předpise,
 - h) v případě použití jedinců druhů volně žijících zvířat **vyjádření místně příslušného orgánu ochrany přírody** a
 - i) odůvodnění a vědecké doložení nutnosti provedení konkrétního pokusu mimo schválené zařízení uživatele pokusných zvířat, pokud má být na základě žádosti v rozhodnutí stanoveno, že je možno využívat pokusná zvířata i mimo toto zařízení.

83.

Univerzita připravila výzkumné ověřování cévních náhrad vyvinutých pro člověka na subhumánních primátech, a to kočkodanech. (Kočkodan je ohroženým druhem zvířat podle Nařízení Rady v kategorii přílohy A). Kočkodani budou získáni z firmy Labanimal, s.r.o., která chová zvířata pro použití ve výzkumech. V průběhu operace na univerzitě bude kočkodanům voperována cévní náhrada, poté bude sledováno pooperační léčení a poté budou kočkodani vráceni do chovu firmy Labanimal s.r.o. Lze takový výzkum realizovat a případně za jakých podmínek?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 17f odst. 1: ... **subhumánní primáti smějí být používáni k pokusům pouze tehdy, byli-li pro použití k pokusům chováni.**

§ 17h odst. 1: Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen o subhumánních primátech

a) **zaznamenávat následující informace:**

1. podrobnosti o jejich identitě,
2. místo a datum jejich narození, pokud jsou tyto údaje dostupné,
3. zda jsou chováni pro použití k pokusům a

4. u subhumánních primátů, zda jde o potomky subhumánních primátů chovaných v zajetí, a
- b) **vést úplnou dokumentaci**, která sleduje život pokusného zvířete, dokud je chováno pro použití k pokusům; tato dokumentace musí
1. být založena při jeho narození nebo co nejdříve poté a
 2. obsahovat veškeré důležité informace o reprodukci a veterinární a sociální informace o jednotlivých pokusných zvířatech a projektech pokusů, k nimž se používala.
- § 17h odst. 3: Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen
- a) subhumánní primáty nejpozději při odstavení od matky co nejméně bolestivým způsobem **trvale označit** individuálním identifikačním prostředkem,
 - b) po přijetí neoznačeného subhumánního primáta odstaveného od matky jej co nejdříve a co nejméně bolestivým způsobem trvale označit, nebo
 - c) na požádání příslušného orgánu ochrany zvířat zdůvodnit, proč není pokusné zvíře označeno.
- § 17h odst. 4: Je-li subhumánní primát před odstavením od matky přemístěn od jednoho chovatele pokusných zvířat, dodavatele pokusných zvířat nebo uživatele pokusných zvířat k jinému a není z praktických důvodů možné pokusné zvíře předem označit, musí příjemce pokusného zvířete až do jeho označení uchovat údaje o matce pokusného zvířete.
- § 17c odst. 1: **Subhumánní primáti se nesmějí používat k pokusům s výjimkou uvedenou v odstavci 2 a s výjimkou pokusů, které splňují tyto podmínky:**
- a) pokus slouží jednomu z účelů uvedených
 1. v § 18 odst. 1 písm. b) bodě 1 nebo § 18 odst. 1 písm. c) a provádí se s cílem zabránit nebo předcházet klinickým stavům, které oslabují člověka nebo které mohou ohrozit lidský život, nebo takové stavy diagnostikovat či léčit; klinickým stavem, který oslabuje, se rozumí omezení běžných tělesných nebo duševních schopností člověka; nebo
 2. v § 18 odst. 1 písm. a) nebo e) a
 - b) je vědecky doloženo, že účelu pokusu nelze dosáhnout za použití jiných druhů pokusných zvířat než subhumánních primátů.
- § 17c odst. 2: **Subhumánní primáti uvedení v příloze A nařízení (ES) č. 338/97, na které se nevztahuje čl. 7 odst. 1 uvedeného nařízení, se k pokusům nesmějí používat, s výjimkou pokusů, které splňují tyto podmínky:**
- a) pokus slouží jednomu z účelů uvedených
 1. v § 18 odst. 1 písm. b) bodě 1 nebo § 18 odst. 1 písm. c) a provádí se s cílem zabránit nebo předcházet klinickým stavům, které oslabují člověka nebo které mohou ohrozit lidský život, nebo takové stavy diagnostikovat či léčit, nebo
 2. v § 18 odst. 1 písm. e) a
 - b) je vědecky doloženo, že účelu pokusu nelze dosáhnout za použití jiných druhů pokusných zvířat než subhumánních primátů a za použití druhů, které nejsou uvedeny v dané příloze.
- § 18 odst. 1: Pokusy lze provádět výhradně pro tyto účely:
- a) základní výzkum,
 - b) translační nebo aplikovaný výzkum s cílem
 1. zabránit a předejít onemocnění, špatnému zdravotnímu stavu nebo jiným anomáliím nebo jejich následkům u lidí, zvířat nebo rostlin a diagnostikovat je nebo léčit,
 - c) pro jakýkoli z cílů uvedených v písmeni b) při vývoji, výrobě nebo zkoušení kvality, účinnosti a nezávadnosti léčiv, potravin, krmiv a jiných látek nebo výrobků,
 - e) výzkum zaměřený na zachování druhů.
- § 17f odst. 2: Od 1. ledna 2013 kosman bělovousý (*Callithrix jacchus*) a 5 let po zveřejnění studie proveditelnosti, která bude obsahovat posouzení zdraví a dobrých životních podmínek

zvířat²¹), pokud tato studie nedoporučuje prodlouženou lhůtu, makak jávský (*Macaca fascicularis*), makak rhesus (*Macaca mulatta*) a ostatní druhy subhumánních primátů mohou být používáni k pokusům, pouze pokud jsou potomky subhumánních primátů chovaných v zajetí nebo pokud pocházejí ze soběstačných populací. Soběstačnou populací se rozumí populace, ve které jsou chována zvířata pocházející pouze z této populace nebo z jiných populací, ne však pocházející z volné přírody, a ve které jsou zvířata chována způsobem, který zajišťuje, že jsou zvyklá na člověka.

§ 17f odst. 3: Ministerstvo může udělit výjimku z odstavců 1 a 2, je-li uživatelem pokusných zvířat prokázáno, že je to vědecky doloženo.

§ 15a odst. 1: Chovat, dodávat nebo používat pokusná zvířata smí jen osoba, které bylo k těmto činnostem uděleno **oprávnění**.

§ 15a odst. 2: Pokusy mohou být prováděny pouze ve **schválených zařízeních uživatele** pokusných zvířat. Ministerstvo může udělit výjimku z požadavku uvedeného ve větě první, pokud uživatel pokusných zvířat prokáže, že je to vědecky odůvodněno. Udělit výjimku k provádění pokusů mimo schválené zařízení uživatele pokusných zvířat bez uvedení adresy místa, kde hodlá žadatel vykonávat svoji činnost, je možné pouze v případě provádění pokusů ve volné přírodě.

§ 16a odst. 1: Uživatel pokusných zvířat musí podat státnímu orgánu příslušnému ke schvalování projektů pokusů **žádost o schválení projektu pokusů** na předepsaném formuláři, žádost obsahuje kromě obecných náležitostí stanovených správním řádem také

g) **veterinární podmínky pro provádění pokusů na pokusných zvířatech stanovené krajskou veterinární správou** v případech uvedených v jiném právním předpise,

h) v případě použití jedinců druhů volně žijících zvířat **vyjádření místně příslušného orgánu ochrany přírody** a

i) odůvodnění a vědecké doložení nutnosti provedení konkrétního pokusu mimo schválené zařízení uživatele pokusných zvířat, pokud má být na základě žádosti v rozhodnutí stanoveno, že je možno využívat pokusná zvířata i mimo toto zařízení.

84.

Univerzita připravila výzkumné ověřování umělého srdce vyvinutého pro člověka na subhumánních primátech, a to šimpanzích. (Šimpanz je ohroženým druhem zvířat podle Nařízení Rady v kategorii přílohy A a je lidoopem). Šimpanzi budou získáni z firmy Labanimal, s.r.o., která chová zvířata pro použití ve výzkumech. V průběhu operace na univerzitě bude šimpanzům voperováno umělé srdce, poté bude sledováno pooperační léčení a poté budou šimpanzi vráceni do chovu firmy Labanimal s.r.o. Lze takový výzkum realizovat a případně za jakých podmínek?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 17c odst. 3: **K pokusům nesmějí být používáni lidoopi, s výjimkou** uvedenou v odstavci 6.

§ 17c odst. 6: Pokud je třeba přijmout opatření v zájmu ochrany určitého druhu zvířat nebo v souvislosti s neočekávaným výskytem klinických stavů, které ohrožují lidský život nebo člověka oslabují, může státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů rozhodnutím o schválení projektu pokusů povolit použití lidoopů k **pokusům prováděným za jedním z účelů** uvedených v § 18 odst. 1 písm. b) bodě 1, § 18 odst. 1 písm. c) nebo e), **pokud účelu pokusu nelze dosáhnout použitím jiných druhů zvířat než lidoopů nebo použitím alternativních metod**. Výjimka z § 18 odst. 1 písm. b) bodu 1 se nevztahuje na případy, kdy se jedná o zvířata a rostliny.

§ 18 odst. 1: Pokusy lze provádět výhradně pro tyto účely:

- b) translační nebo **aplikovaný výzkum** s cílem
 1. **zabránit a předejít onemocnění**, špatnému zdravotnímu stavu nebo jiným anomáliím nebo jejich následkům **u lidí, zvířat nebo rostlin a diagnostikovat je nebo léčit**,
- c) pro jakýkoli z cílů uvedených v písmeni b) při vývoji, výrobě nebo zkoušení kvality, účinnosti a nezávadnosti **léčiv, potravin, krmiv a jiných látek nebo výrobků**,
- e) výzkum zaměřený na **zachování druhů**.

§ 17f odst. 1: ... **subhumánní primáti smějí být používáni k pokusům pouze tehdy, byli-li pro použití k pokusům chováni.**

§ 17h odst. 1: Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen o subhumánních primátech

- a) **zaznamenávat následující informace:**
 1. podrobnosti o jejich identitě,
 2. místo a datum jejich narození, pokud jsou tyto údaje dostupné,
 3. zda jsou chováni pro použití k pokusům a
 4. u subhumánních primátů, zda jde o potomky subhumánních primátů chovaných v zajetí, a
- b) **vést úplnou dokumentaci**, která sleduje život pokusného zvířete, dokud je chováno pro použití k pokusům; tato dokumentace musí
 1. být založena při jeho narození nebo co nejdříve poté a
 2. obsahovat veškeré důležité informace o reprodukci a veterinární a sociální informace o jednotlivých pokusných zvířatech a projektech pokusů, k nimž se používala.

§ 17h odst. 3: Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen

- a) subhumánní primáty nejpozději při odstavení od matky co nejméně bolestivým způsobem **trvale označit** individuálním identifikačním prostředkem,
- b) po přijetí neoznačeného subhumánního primáta odstaveného od matky jej co nejdříve a co nejméně bolestivým způsobem trvale označit, nebo
- c) na požádání příslušného orgánu ochrany zvířat zdůvodnit, proč není pokusné zvíře označeno.

§ 17h odst. 4: Je-li subhumánní primát před odstavením od matky přemístěn od jednoho chovatele pokusných zvířat, dodavatele pokusných zvířat nebo uživatele pokusných zvířat k jinému a není z praktických důvodů možné pokusné zvíře předem označit, musí příjemce pokusného zvířete až do jeho označení uchovat údaje o matce pokusného zvířete.

§ 15a odst. 1: Chovat, dodávat nebo používat pokusná zvířata smí jen osoba, které bylo k těmto činnostem uděleno **oprávnění**.

§ 15a odst. 2: Pokusy mohou být prováděny pouze ve schválených **zařízeních uživatele** pokusných zvířat. Ministerstvo může udělit výjimku z požadavku uvedeného ve větě první, pokud uživatel pokusných zvířat prokáže, že je to vědecky odůvodněno. Udělit výjimku k provádění pokusů mimo schválené zařízení uživatele pokusných zvířat bez uvedení adresy místa, kde hodlá žadatel vykonávat svoji činnost, je možné pouze v případě provádění pokusů ve volné přírodě.

§ 16a odst. 1: Uživatel pokusných zvířat musí podat státnímu orgánu příslušnému ke schvalování projektů pokusů žádost o **schválení projektu pokusů** na předepsaném formuláři, žádost obsahuje kromě obecných náležitostí stanovených správním řádem také

- g) **veterinární podmínky pro provádění pokusů na pokusných zvířatech stanovené krajskou veterinární správou** v případech uvedených v jiném právním předpise,
- h) v případě použití jedinců druhů volně žijících zvířat vyjádření místně příslušného orgánu ochrany přírody a

- i) odůvodnění a vědecké doložení nutnosti provedení konkrétního pokusu mimo schválené zařízení uživatele pokusných zvířat, pokud má být na základě žádosti v rozhodnutí stanoveno, že je možno využívat pokusná zvířata i mimo toto zařízení.

85.

Univerzita připravila pokus, který by chtěla realizovat ve vesnici Felis, kde je vysoký počet toulavých koček, a tyto kočky zde ve vysoké míře loví místní ptáky. Připravila výzkumné sledování, jehož podstatou je ověření atraktivnosti potravy obohacené o chemickou látku pro toulavé kočky. Pozitivní výsledek byl získán při ověřování na kočkách v pokusných zařízeních univerzity, je však otázkou, zda vysoká atraktivnost obohacené potravy bude fungovat také v prostředí, kde je jiná potravní nabídka. Výzkum bude obsahovat také sledování specifity bakteriálního a virového promoření toulavých koček v blízkosti lidských obydlí. Součástí sledování je tak i odchyt toulavých koček do sklopců s využitím obohacené atraktivní potravy, odběr krve, vyšetření zdravotního stavu a umístění koček do útulku. Při odchytu toulavých koček v obci se předpokládá spolupráce s obcí. Lze takový výzkum realizovat a případně za jakých podmínek?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

- § 3 písm. h): Pro účely tohoto zákona se rozumí **toulavým zvířetem** zvíře v lidské péči, které není pod trvalou kontrolou nebo dohledem fyzické osoby nebo chovatele a které se pohybuje volně mimo své ustájení, výběhové prostory nebo mimo domácnost svého chovatele,
- § 3 písm. i): Pro účely tohoto zákona se rozumí **opuštěným zvířetem** zvíře původně v lidské péči, které není pod přímou kontrolou nebo dohledem fyzické osoby nebo chovatele a ze zjištěných skutečností vyplývá, že ho jeho chovatel opustil s úmyslem se jej zbavit nebo ho vyhnal.
- § 13b odst. 1 písm. c): **Obec může k regulaci populace toulavých a opuštěných zvířat provést odchyt toulavých a opuštěných zvířat osobou odborně způsobilou k výkonu této odborné veterinární činnosti podle veterinárního zákona.**
- § 17e odst. 1: **Opuštěná a toulavá zvířata domestikovaných druhů se k pokusům nesmějí používat.**
- § 17e odst. 2: Státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů může udělit **výjimku** z odstavce 1, pouze jsou-li splněny tyto podmínky:
- a) uživatel pokusných zvířat prokáže, že je nezbytně nutné provést **studie týkající se zdraví a dobrých životních podmínek těchto zvířat nebo vážného ohrožení životního prostředí nebo zdraví lidí nebo zvířat,**
- b) uživatel pokusných zvířat prokáže, že je vědecky doloženo, že **účelu pokusu může být dosaženo pouze za použití opuštěného nebo toulavého zvířete,**
- c) ministerstvo povolilo použití opuštěných nebo toulavých zvířat v rozhodnutí o **udělení oprávnění** uživatele pokusných zvířat.
- § 17e odst. 3: Ministerstvo může v rozhodnutí o udělení oprávnění k používání pokusných zvířat udělit výjimku z odstavce 1, pokud uživatel pokusných zvířat prokáže, že je vědecky doloženo, že účelu pokusu může být dosaženo pouze za použití opuštěného nebo toulavého zvířete, a zároveň, že je nezbytně nutné provést studie týkající se zdraví a dobrých životních podmínek těchto zvířat nebo vážného ohrožení životního prostředí nebo zdraví lidí nebo zvířat.
- § 15a odst. 1: Chovat, dodávat nebo používat pokusná zvířata smí jen osoba, které bylo k těmto činnostem uděleno **oprávnění.**
- § 15a odst. 2: Pokusy mohou být prováděny pouze **ve schválených zařízeních** uživatele pokusných zvířat. Ministerstvo může udělit výjimku z požadavku uvedeného ve větě první,

pokud uživatel pokusných zvířat prokáže, že je to vědecky odůvodněno. Udělit výjimku k provádění pokusů mimo schválené zařízení uživatele pokusných zvířat bez uvedení adresy místa, kde hodlá žadatel vykonávat svoji činnost, je možné pouze v případě provádění pokusů ve volné přírodě.

- § 16a odst. 1: Uživatel pokusných zvířat musí podat státnímu orgánu příslušnému ke schvalování projektů pokusů žádost o **schválení projektu pokusů** na předepsaném formuláři, žádost obsahuje kromě obecných náležitostí stanovených správním řádem také
- g) **veterinární podmínky pro provádění pokusů na pokusných zvířatech stanovené krajskou veterinární správou** v případech uvedených v jiném právním předpise,
 - h) v případě použití jedinců druhů volně žijících zvířat vyjádření místně příslušného orgánu ochrany přírody a
 - i) odůvodnění a vědecké doložení nutnosti provedení konkrétního pokusu mimo schválené zařízení uživatele pokusných zvířat, pokud má být na základě žádosti v rozhodnutí stanoveno, že je možno využívat pokusná zvířata i mimo toto zařízení.

86.

Výzkumný ústav Vakcivet vyvinul vakcínu proti nové infekční nemoci koček. Protože nemá k dispozici kočky ve svém výzkumném zařízení, připravil proto pokus, který by chtěl realizovat ve vesnici Felis, kde je vysoký počet toulavých koček. Výzkum bude zahrnovat odchyt toulavých koček do sklopců, přemístění odchycených koček do výzkumného ústavu, vakcinaci koček, pozorování koček a sledování jejich zdravotního stavu, po skončení sledování by byly kočky utraceny. Při odchytu toulavých koček v obci se předpokládá spolupráce s obcí. Lze takový výzkum realizovat a případně za jakých podmínek?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 3 písm. h): Pro účely tohoto zákona se rozumí **toulavým zvířetem** zvíře v lidské péči, které není pod trvalou kontrolou nebo dohledem fyzické osoby nebo chovatele a které se pohybuje volně mimo své ustájení, výběhové prostory nebo mimo domácnost svého chovatele,

§ 3 písm. i): Pro účely tohoto zákona se rozumí **opuštěným zvířetem** zvíře původně v lidské péči, které není pod přímou kontrolou nebo dohledem fyzické osoby nebo chovatele a ze zjištěných skutečností vyplývá, že ho jeho chovatel opustil s úmyslem se jej zbavit nebo ho vyhnal.

§ 13b odst. 1 písm. c): **Obec může k regulaci populace toulavých a opuštěných zvířat provést odchyt toulavých a opuštěných zvířat osobou odborně způsobilou k výkonu této odborné veterinární činnosti podle veterinárního zákona.**

§ 17f odst. 1: ... **kočky domácí (*Felis catus*)..., smějí být používány k pokusům pouze tehdy, byly-li pro použití k pokusům chovány.**

§ 17e odst. 1: **Opuštěná a toulavá zvířata domestikovaných druhů se k pokusům nesmějí používat.**

§ 17e odst. 2: Státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů může udělit **výjimku** z odstavce 1, pouze jsou-li splněny tyto podmínky:

- a) uživatel pokusných zvířat prokáže, že je nezbytně nutné provést **studie týkající se zdraví a dobrých životních podmínek těchto zvířat nebo vážného ohrožení životního prostředí nebo zdraví lidí nebo zvířat,**
- b) uživatel pokusných zvířat prokáže, že je vědecky doloženo, že **účelu pokusu může být dosaženo pouze za použití opuštěného nebo toulavého zvířete,**
- c) ministerstvo povolilo použití opuštěných nebo toulavých zvířat v rozhodnutí o **udělení oprávnění uživatele pokusných zvířat.**

§ 17e odst. 3: **Ministerstvo může** v rozhodnutí o udělení oprávnění k používání pokusných zvířat **udělit výjimku z odstavce 1, pokud** uživatel pokusných zvířat prokáže, že je **vědecky doloženo, že účelu pokusu může být dosaženo pouze za použití opuštěného nebo toulavého zvířete, a zároveň, že je nezbytně nutné provést studie týkající se zdraví a dobrých životních podmínek těchto zvířat nebo vážného ohrožení životního prostředí nebo zdraví lidí nebo zvířat.**

§ 15a odst. 1: Chovat, dodávat nebo používat pokusná zvířata smí jen osoba, které bylo k těmto činnostem uděleno **oprávnění.**

§ 15a odst. 2: Pokusy mohou být prováděny pouze **ve schválených zařízeních** uživatele pokusných zvířat. Ministerstvo může udělit výjimku z požadavku uvedeného ve větě první, pokud uživatel pokusných zvířat prokáže, že je to vědecky odůvodněno. Udělit výjimku k provádění pokusů mimo schválené zařízení uživatele pokusných zvířat bez uvedení adresy místa, kde hodlá žadatel vykonávat svoji činnost, je možné pouze v případě provádění pokusů ve volné přírodě.

§ 16a odst. 1: Uživatel pokusných zvířat musí podat státnímu orgánu příslušnému ke schvalování projektů pokusů žádost o **schválení projektu pokusů** na předepsaném formuláři, žádost obsahuje kromě obecných náležitostí stanovených správním řádem také

g) **veterinární podmínky pro provádění pokusů na pokusných zvířatech stanovené krajskou veterinární správou** v případech uvedených v jiném právním předpise,

h) v případě použití jedinců druhů volně žijících zvířat vyjádření místně příslušného orgánu ochrany přírody a

i) odůvodnění a vědecké doložení nutnosti provedení konkrétního pokusu mimo schválené zařízení uživatele pokusných zvířat, pokud má být na základě žádosti v rozhodnutí stanoveno, že je možno využívat pokusná zvířata i mimo toto zařízení.

87.

Výzkumný ústav pro vodní živočichy zkoumá rychlost učení a úroveň rozhodovacích schopností chobotnic. Připravil pokus k sledování preferenčního chování chobotnic v různých situacích zahrnující v případě pozitivního řešení potravní odměnu a v případě chybného řešení zasažení chobotnice bolestivým podnětem. Pokus předpokládá uskutečnění sledování v zařízení ústavu. Lze takový výzkum realizovat a případně za jakých podmínek?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 3 písm. j): Pro účely tohoto zákona se rozumí pokusným zvířetem

1. živý obratlovec, který je nebo má být použit k pokusům, s výjimkou člověka, včetně samostatně se živících larválních forem a plodů savců od poslední třetiny jejich běžného vývoje, nebo

2. **živý hlavonožec**, který je nebo má být použit k pokusům;

za pokusné zvíře se považuje také zvíře, které je v ranějším stadiu vývoje, než je stadium uvedené v bodě 1, pokud má být zvířeti umožněno žít nad rámec tohoto stadia vývoje a v důsledku prováděných pokusů je pravděpodobné, že po dosažení tohoto stadia vývoje je postihne bolest, utrpení, strach nebo trvalé poškození.

§ 17f odst. 1: **hlavonožci nepatří k vyjmenovaným druhům, které smí být používány k pokusům pouze tehdy, byly-li pro použití k pokusům chovány, lze proto dodat z jiných chovů.**

§ 15 odst. 3 písm. f): **Ustanovení tohoto zákona, která upravují ochranu pokusných zvířat, se nevztahují na případy, kdy jsou pokusná zvířata použita pro úkony, které pravděpodobně zvířeti nezpůsobí bolest, utrpení, strach ani trvalé poškození o intenzitě odpovídající**

nejméně bolesti, utrpení, strachu nebo trvalému poškození **způsobenému vpichem jehly podle řádné veterinární praxe.**

§ 15a odst. 1: Chovat, dodávat nebo používat pokusná zvířata smí jen osoba, které bylo k těmto činnostem uděleno **oprávnění.**

§ 15a odst. 2: Pokusy mohou být prováděny pouze **ve schválených zařízeních** uživatele pokusných zvířat. Ministerstvo může udělit výjimku z požadavku uvedeného ve větě první, pokud uživatel pokusných zvířat prokáže, že je to vědecky odůvodněno. Udělit výjimku k provádění pokusů mimo schválené zařízení uživatele pokusných zvířat bez uvedení adresy místa, kde hodlá žadatel vykonávat svoji činnost, je možné pouze v případě provádění pokusů ve volné přírodě.

§ 16a odst. 1: Uživatel pokusných zvířat musí podat státnímu orgánu příslušnému ke schvalování projektů pokusů žádost o **schválení projektu pokusů** na předepsaném formuláři, žádost obsahuje kromě obecných náležitostí stanovených správním řádem také

g) **veterinární podmínky pro provádění pokusů na pokusných zvířatech stanovené krajskou veterinární správou** v případech uvedených v jiném právním předpise,

h) v případě použití jedinců druhů volně žijících zvířat vyjádření místně příslušného orgánu ochrany přírody a

i) odůvodnění a vědecké doložení nutnosti provedení konkrétního pokusu mimo schválené zařízení uživatele pokusných zvířat, pokud má být na základě žádosti v rozhodnutí stanoveno, že je možno využívat pokusná zvířata i mimo toto zařízení.

88.

Jako pracovník Ústavu pro výzkum léků, dezinfekčních látek a repelentů, který má na starost administrativní řešení pokusů na zvířatech, máte určit, pro která ověřování je třeba vypracovat projekt pokusů pro tento ústav při:

- **ověřování účinnosti repelentů na klíšťatech,**
- **ověřování insekticidů proti komárům na larvách a také na dospělých komárech,**
- **ověřování vlivu zbytků léků na přírodu na žábách vajíčkách a pulcích,**
- **ověřování vlivu zbytků léčiv na vodní prostředí na žábách,**
- **ověřování dopadu průniku dezinfekčních látek do vody na rybách Danio rerio,**
- **ověřování účinnosti léčiva antiparazitika na plůdcích pstruha potočního,**
- **ověřování účinnosti vakcíny na kuřecích embryích ve vejcích,**
- **ověřování účinnosti léčiva antikocidika na jednoměsíčních brojlerech.**

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 3 písm. j): Pro účely tohoto zákona se rozumí pokusným zvířetem

1. **živý obratlovec,** který je nebo má být použit k pokusům, s výjimkou člověka, **včetně samostatně se živících larválních forem a plodů savců od poslední třetiny jejich běžného vývoje,** nebo

2. živý hlavonožec, který je nebo má být použit k pokusům;

za pokusné zvíře se považuje také zvíře, které je v ranějším stadiu vývoje, než je stadium uvedené v bodě 1, pokud má být zvířeti umožněno žít nad rámec tohoto stadia vývoje a v důsledku prováděných pokusů je pravděpodobné, že po dosažení tohoto stadia vývoje je postihne bolest, utrpení, strach nebo trvalé poškození.

§ 16a odst. 1: Uživatel pokusných zvířat musí podat státnímu orgánu příslušnému ke schvalování projektů pokusů žádost o **schválení projektu pokusů.**

89.

Výzkumný ústav vakcinologický vyvíjí vakcínu pro prasata, kterou by bylo možné aplikovat březím prasnicím s tím, že vakcína vyvolá obranyschopnost proti nemoci i u následně narozených selat. Bylo zjištěno, že vakcína je neškodná pro březí prasnice, nicméně je třeba ověřit, zda vakcína kromě pozitivní obranyschopnosti nepostihne negativně plody selat a narozená selata nebudou mít trvalé poškození končetin. Vakcína bude aplikována v 3. třetině a také v 2. třetině březosti. Lze takový výzkum realizovat a je k němu potřeba projekt pokusů, případně za jakých podmínek lze výzkum realizovat?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 3 písm. a): Pro účely tohoto zákona se rozumí **zvířetem každý živý obratlovec, kromě člověka, nikoliv však plod nebo embryo.**

§ 3 písm. j): Pro účely tohoto zákona se rozumí pokusným zvířetem

1. **živý obratlovec**, který je nebo má být použit k pokusům, s výjimkou člověka, **včetně samostatně se živících larválních forem a plodů savců od poslední třetiny jejich běžného vývoje**, nebo
2. živý hlavonožec, který je nebo má být použit k pokusům;
za pokusné zvíře se považuje také zvíře, které je v ranějším stadiu vývoje, než je stadium uvedené v bodě 1, pokud má být zvířeti umožněno žít nad rámeček tohoto stadia vývoje a v důsledku prováděných pokusů je pravděpodobné, že po dosažení tohoto stadia vývoje je postiženo bolestí, utrpením, strachem nebo trvalým poškozením.

90.

Výzkumný ústav vakcinologický vyvíjí vakcínu pro drůbež, kterou by bylo možné aplikovat aerosolem v líhni na vajíčka. Vakcína má vyvolat obranyschopnost proti nemoci i u následně vylíhlých kuřat. Je třeba ověřit, zda vakcína kromě pozitivní obranyschopnosti nepostihne negativně embrya kuřat a narozená kuřata nebudou mít trvalé poškození končetin. Lze takový výzkum realizovat a je k němu potřeba projekt pokusů, případně za jakých podmínek lze výzkum realizovat?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 3 písm. t): **Pro účely tohoto zákona se rozumí pokusem jakékoli invazivní či neinvazivní použití zvířete pro pokusné nebo jiné vědecké účely se známým nebo neznámým výsledkem nebo pro vzdělávací účely, které může zvířeti způsobit bolest, utrpení, strach nebo trvalé poškození nejméně o intenzitě odpovídající vpichu jehly podle běžné veterinární praxe. Pokusem se rozumí rovněž jakýkoli způsob jednání, který má nebo může vést k tomu, že se zvíře narodí nebo vylíhne nebo že vznikne a je zachována geneticky modifikovaná linie zvířete v takovém stavu; usmrcení zvířete pouze pro využití jeho orgánů nebo tkání se za pokus nepovažuje.**

§3 písm. a): Pro účely tohoto zákona se rozumí zvířetem každý živý obratlovec, kromě člověka, nikoliv však plod nebo embryo.

§ 3 písm. j): Pro účely tohoto zákona se rozumí pokusným zvířetem

1. **živý obratlovec**, který je nebo má být použit k pokusům, s výjimkou člověka, **včetně samostatně se živících larválních forem a plodů savců od poslední třetiny jejich běžného vývoje**, nebo
2. živý hlavonožec, který je nebo má být použit k pokusům;
za pokusné zvíře se považuje také zvíře, které je v ranějším stadiu vývoje, než je stadium uvedené v bodě 1, pokud má být zvířeti umožněno žít nad rámeček tohoto stadia

vývoje a v důsledku prováděných pokusů je pravděpodobné, že po dosažení tohoto stadia vývoje je postihne bolest, utrpení, strach nebo trvalé poškození.

91.

Ústav pro registraci léčiv provádí klinické hodnocení léčiva v rámci registrace veterinárního léčivého přípravku pro prasata, který by bylo možné aplikovat březím prasnícím s tím, že léčivo nevyvolá poškození následně narozených selat. Bylo zjištěno, že léčivo je neškodné pro březí prasnice, nicméně je třeba ověřit, zda léčivo nepostihne negativně plody selat a narozená selata nebudou mít trvalé poškození končetin. Léčivo bude aplikováno v 3. třetině, také v 2. třetině březosti. Zákon na ochranu zvířat proti týrání se podle § 3 písm. a) vztahuje na zvířata, jimiž jsou živí obratlovci, kromě člověka, nikoliv však plod nebo embryo. Lze tedy takové ověření realizovat a případně je k němu potřeba projekt pokusů, případně za jakých podmínek lze ověření realizovat?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 15 odst. 3 písm. c): **Ustanovení tohoto zákona, která upravují ochranu pokusných zvířat, se nevztahují na případy, kdy jsou pokusná zvířata použita pro veterinární klinická hodnocení požadovaná při registraci veterinárního léčivého přípravku.**

§ 3 písm. a): Pro účely tohoto zákona se rozumí **zvířetem každý živý obratlovec, kromě člověka, nikoliv však plod nebo embryo.**

§ 3 písm. j): Pro účely tohoto zákona se rozumí pokusným zvířetem

1. **živý obratlovec, který je nebo má být použit k pokusům, s výjimkou člověka, včetně samostatně se živících larválních forem a plodů savců od poslední třetiny jejich běžného vývoje, nebo**
2. živý hlavonožec, který je nebo má být použit k pokusům;
za pokusné zvíře se považuje také zvíře, které je v ranějším stadiu vývoje, než je stadium uvedené v bodě 1, pokud má být zvířeti umožněno žít nad rámeček tohoto stadia vývoje a v důsledku prováděných pokusů je pravděpodobné, že po dosažení tohoto stadia vývoje je postihne bolest, utrpení, strach nebo trvalé poškození.

92.

Výzkumný ústav pro snižování stresu, bolesti a utrpení u zvířat se zabývá utrpením opuštěných a toulavých zvířat. Přípravuje projekt pokusů, v rámci kterého ústav zamýšlí sledovat rozdíl v úrovni stresového zatížení psů umístěných do útulku, u kterých je uplatňováno každodenní venčení psů mimo standardní umístění ve vyhrazeném prostoru, v porovnání se stresovým zatížením psů bez každodenního venčení. Stresové zatížení psů v obou skupinách bude posuzováno na základě projevů chování a stanovení stresových hormonů v krvi. Výzkumný ústav nyní zjišťuje, zda může výzkumné sledování provádět, případně za jakých podmínek by je mohl provést.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 17e odst. 1: **Opuštěná a toulavá zvířata domestikovaných druhů se k pokusům nesmějí používat.**

§ 17e odst. 2: Státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů může udělit výjimku z odstavce 1, pouze jsou-li splněny tyto podmínky:

- a) uživatel pokusných zvířat prokáže, že **je nezbytně nutné provést studie** týkající se zdraví a dobrých životních podmínek těchto zvířat nebo vážného ohrožení životního prostředí nebo zdraví lidí nebo zvířat,

- b) uživatel pokusných zvířat prokáže, že **je vědecky doloženo**, že účelu pokusu může být dosaženo pouze za použití opuštěného nebo toulavého zvířete,
- c) ministerstvo povolilo použití opuštěných nebo toulavých zvířat v rozhodnutí o **udělení oprávnění uživatele pokusných zvířat**.

§ 17e odst. 3: Ministerstvo může v rozhodnutí o udělení oprávnění k používání pokusných zvířat udělit **výjimku** z odstavce 1, pokud uživatel pokusných zvířat prokáže, že je vědecky doloženo, že účelu pokusu může být dosaženo pouze za použití opuštěného nebo toulavého zvířete, a zároveň, že je nezbytně nutné provést studie týkající se zdraví a dobrých životních podmínek těchto zvířat nebo vážného ohrožení životního prostředí nebo zdraví lidí nebo zvířat.

3.11. Odchyt zvířat za účelem jejich použití k pokusům

93.

Univerzita zkoumá výskyt nemocí u zvířat ve volné přírodě. Připravila výzkumné sledování výskytu tularemie u zajíců v regionu Jižní Sandrava. Sledování spočívá v odchytu zajíců v daném regionu pomocí naháněcích koridorů zakončených odchytovou klecí, odběru krve, vyšetření na výskyt protilátek a vypuštění zajíců zpět do původní lokality. Za jakých podmínek může univerzita pokusné sledování provést?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 15a odst. 1: Chovat, dodávat nebo používat pokusná zvířata smí jen osoba, které bylo k těmto činnostem uděleno **oprávnění**.

§ 15a odst. 2: Pokusy mohou být prováděny pouze ve **schválených zařízeních uživatele pokusných zvířat**. Ministerstvo může udělit výjimku z požadavku uvedeného ve větě první, pokud uživatel pokusných zvířat prokáže, že je to vědecky odůvodněno. **Udělit výjimku k provádění pokusů mimo schválené zařízení uživatele pokusných zvířat bez uvedení adresy místa, kde hodlá žadatel vykonávat svoji činnost, je možné pouze v případě provádění pokusů ve volné přírodě.**

§ 16a odst. 1: Uživatel pokusných zvířat musí podat státnímu orgánu příslušnému ke schvalování projektů pokusů **žádost o schválení projektu pokusů** na předepsaném formuláři, žádost obsahuje kromě obecných náležitostí stanovených správním řádem také

- g) **veterinární podmínky pro provádění pokusů na pokusných zvířatech stanovené krajskou veterinární správou** v případech uvedených v jiném právním předpise,
- h) **v případě použití jedinců druhů volně žijících zvířat vyjádření místně příslušného orgánu ochrany přírody a**
- i) **odůvodnění a vědecké doložení nutnosti provedení konkrétního pokusu mimo schválené zařízení uživatele pokusných zvířat**, pokud má být na základě žádosti v rozhodnutí stanoveno, že je možno využívat pokusná zvířata i mimo toto zařízení.

§ 17d odst. 1: **Zvířata odchycená ve volné přírodě se k pokusům nesmějí používat.**

§ 17d odst. 2: **Státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů může na základě žádosti uživatele pokusných zvířat udělit výjimku z odstavce 1, pokud uživatel pokusných zvířat prokáže, že je vědecky doloženo, že účelu pokusu nelze dosáhnout za použití pokusného zvířete, které je pro použití k pokusům chováno.** Státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů může udělit tuto výjimku, **pokud je použití zvířat odchycených ve volné přírodě k pokusům povoleno uživateli pokusných zvířat v rozhodnutí o udělení oprávnění uživatele pokusných zvířat, které vydává ministerstvo, nestanoví-li tento zákon jinak.**

- § 17d odst. 3: **Odchyt zvířat ve volné přírodě**, která mají být použita k pokusům, **musí provádět kvalifikovaná osoba** za použití metod, jež pokusným zvířatům způsobí jen takovou bolest, utrpení, strach nebo trvalé poškození, které jsou nevyhnutelné; takto kvalifikovanou osobou je
- osoba odborně způsobilá k navrhování pokusů a projektů pokusů**, která získala praktické zkušenosti s odchytom volně žijících zvířat pod dohledem kvalifikované osoby,
 - osoba odborně způsobilá k provádění pokusů na pokusných zvířatech, péči o pokusná zvířata a usmrcování pokusných zvířat**, která získala praktické zkušenosti s odchytom volně žijících zvířat pod dohledem kvalifikované osoby, nebo
 - osoba odborně způsobilá k odchytu volně žijících zvířat podle jiných právních předpisů.**
- § 17d odst. 4: Každé zvíře, u něhož se při odchytu ve volné přírodě nebo po něm zjistí, že je **zraněné nebo ve špatném zdravotním stavu, prohlédne veterinární lékař**. Veterinární lékař nebo uživatel pokusných zvířat musí učinit **kroky k minimalizaci utrpení zvířete odchyceného ve volné přírodě**, které má být použito k pokusům. Státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů může v rámci rozhodnutí o schválení projektu pokusů udělit výjimky z požadavku na učinění kroků k minimalizaci utrpení pokusného zvířete, pokud pro to existují vědecké důvody.
- § 14 odst. 1 písm. a): Je zakázáno odchytávat nebo usmrcovat volně žijící zvíře pomocí oka, tlučky, sítě, smyčky, pytláckého oka, harpuny nebo čelist'ových pastí anebo pomocí obdobně zkonstruovaného zařízení.
- § 18f odst. 1: **Pokusná zvířata, která byla nebo měla být použita k pokusům, mohou být umístěna do zájmového chovu nebo vrácena do vhodného přírodního stanoviště** či chovu odpovídajícího danému druhu pokusných zvířat, pokud
- to umožňuje zdravotní stav pokusného zvířete,
 - není ohroženo veřejné zdraví, zdraví zvířat ani životní prostředí,
 - byla přijata vhodná opatření, na základě kterých budou pokusnému zvířeti zajištěny dobré životní podmínky, a
 - pokud to není v rozporu s právními předpisy upravujícími ochranu přírody a krajiny a obchodování s ohroženými druhy a myslivostí nebo rybářství.
- § 18f odst. 2: Chovatelé pokusných zvířat, dodavatelé pokusných zvířat a uživatelé pokusných zvířat, od nichž mají být pokusná zvířata umístěna do zájmového chovu, musí uplatňovat režim pro umístění zvířat do zájmového chovu, který zajišťuje socializaci těchto zvířat. **Pokud to je vhodné, musí osoby uvedené ve větě první zavést v případě zvířat žijících ve volné přírodě program rehabilitace před jejich navrácením do jejich přírodních stanovišť.**

94.

Univerzita zkoumá výskyt nemocí u zvířat ve volné přírodě. Připravila výzkumné sledování výskytu vrabce obecného v regionu Polom. Sledování spočívá v odchytu vrabců v daném regionu do sítí, odběru krve, vyšetření krve a vypuštění vrabců zpět do původní lokality. Za jakých podmínek může univerzita pokusné sledování provést?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 15a odst. 1: Chovat, dodávat nebo používat pokusná zvířata smí jen osoba, které bylo k těmto činnostem uděleno **oprávnění**.

§ 15a odst. 2: Pokusy mohou být prováděny pouze ve **schválených zařízeních uživatele pokusných zvířat**. **Ministerstvo může udělit výjimku** z požadavku uvedeného ve větě

první, pokud uživatel pokusných zvířat prokáže, že je to vědecky odůvodněno. **Udělit výjimku k provádění pokusů mimo schválené zařízení uživatele pokusných zvířat bez uvedení adresy místa, kde hodlá žadatel vykonávat svoji činnost, je možné pouze v případě provádění pokusů ve volné přírodě.**

- § 16a odst. 1: Uživatel pokusných zvířat musí podat státnímu orgánu příslušnému ke schvalování projektů pokusů **žádost o schválení projektu pokusů** na předepsaném formuláři, žádost obsahuje kromě obecných náležitostí stanovených správním řádem také
- g) veterinární podmínky pro provádění pokusů na pokusných zvířatech stanovené krajskou veterinární správou v případech uvedených v jiném právním předpise,**
 - h) v případě použití jedinců druhů volně žijících zvířat vyjádření místně příslušného orgánu ochrany přírody a**
 - i) odůvodnění a vědecké doložení nutnosti provedení konkrétního pokusu mimo schválené zařízení uživatele pokusných zvířat, pokud má být na základě žádosti v rozhodnutí stanoveno, že je možno využívat pokusná zvířata i mimo toto zařízení.**

§ 17d odst. 1: **Zvířata odchycená ve volné přírodě se k pokusům nesmějí používat.**

§ 17d odst. 2: **Státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů může na základě žádosti uživatele pokusných zvířat udělit výjimku z odstavce 1, pokud uživatel pokusných zvířat prokáže, že je vědecky doloženo, že účelu pokusu nelze dosáhnout za použití pokusného zvířete, které je pro použití k pokusům chováno. Státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů může udělit tuto výjimku, pokud je použití zvířat odchycených ve volné přírodě k pokusům povoleno uživateli pokusných zvířat v rozhodnutí o udělení oprávnění uživatele pokusných zvířat, které vydává ministerstvo, nestanoví-li tento zákon jinak.**

§ 17d odst. 3: **Odchyt zvířat ve volné přírodě, která mají být použita k pokusům, musí provádět kvalifikovaná osoba** za použití metod, jež pokusným zvířatům způsobí jen takovou bolest, utrpení, strach nebo trvalé poškození, které jsou nevyhnutelné; takto kvalifikovanou osobou je

- a) osoba odborně způsobilá k navrhování pokusů a projektů pokusů, která získala praktické zkušenosti s odchytom volně žijících zvířat pod dohledem kvalifikované osoby,**
- b) osoba odborně způsobilá k provádění pokusů na pokusných zvířatech, péči o pokusná zvířata a usmrcování pokusných zvířat, která získala praktické zkušenosti s odchytom volně žijících zvířat pod dohledem kvalifikované osoby, nebo**
- c) osoba odborně způsobilá k odchytu volně žijících zvířat podle jiných právních předpisů.**

§ 17d odst. 4: Každé zvíře, u něhož se při odchytu ve volné přírodě nebo po něm zjistí, že je **zraněné nebo ve špatném zdravotním stavu, prohlédne veterinární lékař.** Veterinární lékař nebo uživatel pokusných zvířat musí učinit **kroky k minimalizaci utrpení zvířete odchyceného ve volné přírodě,** které má být použito k pokusům. Státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů může v rámci rozhodnutí o schválení projektu pokusů udělit výjimky z požadavku na učinění kroků k minimalizaci utrpení pokusného zvířete, pokud pro to existují vědecké důvody.

§ 14 odst. 1 písm. a): Je zakázáno odchyťovat nebo usmrcovat volně žijící zvíře pomocí oka, tlučky, sítě, smyčky, pytláckého oka, harpuny nebo čelist'ových pastí anebo pomocí obdobně zkonstruovaného zařízení.

§ 14 odst. 7: **Zákaz odchytu do sítí se nevztahuje na odchyt ptáků a netopýrů za účelem výzkumu.**

§ 18f odst. 1: **Pokusná zvířata, která byla nebo měla být použita k pokusům, mohou být umístěna do zájmového chovu nebo vrácena do vhodného přírodního stanoviště** či chovu odpovídajícího danému druhu pokusných zvířat, pokud

- a) to umožňuje zdravotní stav pokusného zvířete,**

- b) není ohroženo veřejné zdraví, zdraví zvířat ani životní prostředí,
 - c) byla přijata vhodná opatření, na základě kterých budou pokusnému zvířeti zajištěny dobré životní podmínky, a
 - d) pokud to není v rozporu s právními předpisy upravujícími ochranu přírody a krajiny a obchodování s ohroženými druhy a myslivosti nebo rybářství.
- § 18f odst. 2: Chovatelé pokusných zvířat, dodavatelé pokusných zvířat a uživatelé pokusných zvířat, od nichž mají být pokusná zvířata umístěna do zájmového chovu, musí uplatňovat režim pro umístění zvířat do zájmového chovu, který zajišťuje socializaci těchto zvířat. **Pokud to je vhodné, musí osoby uvedené ve větě první zavést v případě zvířat žijících ve volné přírodě program rehabilitace před jejich navrácením do jejich přírodních stanovišť.**

95.

Univerzita stanovuje fyziologické koncentrace krevních parametrů krve u netopýrů. Připravila výzkumné sledování netopýrů v regionu Sázavská jeskyně. Sledování spočívá v odchytu netopýrů v daném regionu do sítí, odběru krve, vyšetření krve a vypuštění netopýrů zpět do původní lokality. Za jakých podmínek může univerzita pokusné sledování provést?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

- § 15a odst. 1: Chovat, dodávat nebo používat pokusná zvířata smí jen osoba, které bylo k těmto činnostem uděleno **oprávnění**.
- § 15a odst. 2: Pokusy mohou být prováděny pouze **ve schválených zařízeních uživatele pokusných zvířat. Ministerstvo může udělit výjimku** z požadavku uvedeného ve větě první, pokud uživatel pokusných zvířat prokáže, že je to vědecky odůvodněno. **Udělit výjimku k provádění pokusů mimo schválené zařízení uživatele pokusných zvířat bez uvedení adresy místa, kde hodlá žadatel vykonávat svoji činnost, je možné pouze v případě provádění pokusů ve volné přírodě.**
- § 16a odst. 1: Uživatel pokusných zvířat musí podat státnímu orgánu příslušnému ke schvalování projektů pokusů **žádost o schválení projektu pokusů** na předepsaném formuláři, žádost obsahuje kromě obecných náležitostí stanovených správním řádem také
- g) veterinární podmínky pro provádění pokusů na pokusných zvířatech stanovené krajskou veterinární správou v případech uvedených v jiném právním předpise,**
 - h) v případě použití jedinců druhů volně žijících zvířat vyjádření místně příslušného orgánu ochrany přírody a**
 - i) odůvodnění a vědecké doložení nutnosti provedení konkrétního pokusu mimo schválené zařízení uživatele pokusných zvířat, pokud má být na základě žádosti v rozhodnutí stanoveno, že je možno využívat pokusná zvířata i mimo toto zařízení.**
- § 17d odst. 1: **Zvířata odchycená ve volné přírodě se k pokusům nesmějí používat.**
- § 17d odst. 2: **Státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů může na základě žádosti uživatele pokusných zvířat udělit výjimku z odstavce 1, pokud uživatel pokusných zvířat prokáže, že je vědecky doloženo, že účelu pokusu nelze dosáhnout za použití pokusného zvířete, které je pro použití k pokusům chováno. Státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů může udělit tuto výjimku, pokud je použití zvířat odchycených ve volné přírodě k pokusům povoleno uživateli pokusných zvířat v rozhodnutí o udělení oprávnění uživatele pokusných zvířat, které vydává ministerstvo, nestanoví-li tento zákon jinak.**
- § 17d odst. 3: **Odchyt zvířat ve volné přírodě, která mají být použita k pokusům, musí provádět kvalifikovaná osoba za použití metod, jež pokusným zvířatům způsobí jen**

takovou bolest, utrpení, strach nebo trvalé poškození, které jsou nevyhnutelné; takto kvalifikovanou osobou je

- a) **osoba odborně způsobilá k navrhování pokusů a projektů pokusů**, která získala praktické zkušenosti s odchytem volně žijících zvířat pod dohledem kvalifikované osoby,
- b) **osoba odborně způsobilá k provádění pokusů na pokusných zvířatech, péči o pokusná zvířata a usmrcování pokusných zvířat**, která získala praktické zkušenosti s odchytem volně žijících zvířat pod dohledem kvalifikované osoby, nebo
- c) **osoba odborně způsobilá k odchytu volně žijících zvířat podle jiných právních předpisů**.

§ 17d odst. 4: Každé zvíře, u něhož se při odchytu ve volné přírodě nebo po něm zjistí, že je **zraněné nebo ve špatném zdravotním stavu, prohlédne veterinární lékař**. Veterinární lékař nebo uživatel pokusných zvířat musí učinit **kroky k minimalizaci utrpení zvířete odchyceného ve volné přírodě**, které má být použito k pokusům. Státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů může v rámci rozhodnutí o schválení projektu pokusů udělit výjimky z požadavku na učinění kroků k minimalizaci utrpení pokusného zvířete, pokud pro to existují vědecké důvody.

§ 14 odst. 1 písm. a): Je zakázáno odchyťávat nebo usmrcovat volně žijící zvíře pomocí oka, tlučky, sítě, smyčky, pytláckého oka, harpuny nebo čelistových pastí anebo pomocí obdobně zkonstruovaného zařízení.

§ 14 odst. 7 Zákaz odchyty do sítí se nevztahuje na odchyt ptáků a netopýrů za účelem výzkumu.

§ 18f odst. 1: **Pokusná zvířata, která byla nebo měla být použita k pokusům, mohou být umístěna do zájmového chovu nebo vrácena do vhodného přírodního stanoviště** či chovu odpovídajícího danému druhu pokusných zvířat, pokud

- a) to umožňuje zdravotní stav pokusného zvířete,
- b) není ohroženo veřejné zdraví, zdraví zvířat ani životní prostředí,
- c) byla přijata vhodná opatření, na základě kterých budou pokusnému zvířeti zajištěny dobré životní podmínky, a
- d) pokud to není v rozporu s právními předpisy upravujícími ochranu přírody a krajiny a obchodování s ohroženými druhy a myslivosti nebo rybářství.

§ 18f odst. 2: Chovatelé pokusných zvířat, dodavatelé pokusných zvířat a uživatelé pokusných zvířat, od nichž mají být pokusná zvířata umístěna do zájmového chovu, musí uplatňovat režim pro umístění zvířat do zájmového chovu, který zajišťuje socializaci těchto zvířat. **Pokud to je vhodné, musí osoby uvedené ve větě první zavést v případě zvířat žijících ve volné přírodě program rehabilitace před jejich navrácením do jejich přírodních stanovišť.**

96.

Ústav pro výzkum nemocí volně žijících zvířat připravuje výzkum zaměřený na výskyt druhů klíšťat u volně žijících ptáků. Sledování by mělo být provedeno ve volné přírodě a mělo by být zaměřeno na volně žijící bažanty. Bažanti by měli být odchyťováni v určených lokalitách do sítí (po vytlačení z úkrytů linií honců). Po odchytu by měli být umístěni do odchyťových boxů, následně vyšetřeni na přítomnost klíšťat, určení druhů klíšťat a poté opět vypuštěni do původních lokalit. Výzkumný ústav nyní zjišťuje, zda může výzkumné sledování provádět, případně za jakých podmínek by je mohl provést.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 4 odst. 1: **Za týrání se považuje vyvolávat bezdůvodně nepřiměřené působení stresových vlivů biologické, fyzikální nebo chemické povahy.**

§ 4 odst. 2 písm. b): **Ustanovení odstavce 1 se nevztahují na zákroky nebo činnosti prováděné podle schváleného projektu pokusů.**

§ 14 odst. 1 písm. a): **Je zakázáno odchyťovat nebo usmrcovat volně žijící zvíře pomocí sítě.**

§ 14 odst. 7: **Zákaz odchyty do sítí se nevztahuje na odchyt**

- savců nebo ptáků za účelem zazvěřování honiteb,
- savců nebo ptáků za účelem jejich návratu do přirozeného prostředí,
- **ptáků a netopýrů za účelem výzkumu,**
- zvířete drženého v zajetí,
- toulavého nebo opuštěného zvířete,
- ryb v rybářských revírech, který provádí uživatel revíru,
- ptáků pro účely ornitologického výzkumu neplatí zákaz odchyty ptáků do sítí za použití zvuku magnetofonu nebo podobného zařízení a za použití zdroje umělého osvětlení,
- handicapovaných zvířat za účelem jejich přijetí do záchranné stanice,
- odchyt volně žijících zvířat s jejich zpětným vypuštěním do volné přírody prováděný za účelem určení druhu, pohlaví, stáří a získání biometrických údajů v rámci sledování stavu volně žijících.

§ 14 odst. 4: **Zákaz odchyty pomocí sítí a smyček se nevztahuje na provádění opatření k regulaci nepůvodního druhu zvířete a opatření k odstranění, izolaci nebo regulaci invazního nepůvodního druhu zvířete, který byl zařazen na unijní seznam invazních nepůvodních druhů s významným dopadem na Evropskou unii stanovených podle jiného právního předpisu, pokud je přitom zabezpečeno, že účinek opatření se bude vztahovat cíleně na stanovený druh zvířete a nezpůsobí utrpení jiným zvířatům.**

§ 17d odst. 1: **Zvířata odchycená ve volné přírodě se k pokusům nesmějí používat.**

§ 17d odst. 2: **Státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů může na základě žádosti uživatele pokusných zvířat udělit výjimku z odstavce 1, pokud uživatel pokusných zvířat prokáže, že je vědecky doloženo, že účelu pokusu nelze dosáhnout za použití pokusného zvířete, které je pro použití k pokusům chováno. Státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů může udělit tuto výjimku, pokud je použití zvířat odchycených ve volné přírodě k pokusům povoleno uživateli pokusných zvířat v rozhodnutí o udělení oprávnění uživatele pokusných zvířat, které vydává ministerstvo, nestanoví-li tento zákon jinak.**

§ 17d odst. 3: **Odchyt zvířat ve volné přírodě, která mají být použita k pokusům, musí provádět kvalifikovaná osoba za použití metod, jež pokusným zvířatům způsobí jen takovou bolest, utrpení, strach nebo trvalé poškození, které jsou nevyhnutelné; takto kvalifikovanou osobou je**

- a) **osoba odborně způsobilá k navrhování pokusů a projektů pokusů,** která získala praktické zkušenosti s odchycem volně žijících zvířat pod dohledem kvalifikované osoby,
- b) **osoba odborně způsobilá k provádění pokusů na pokusných zvířatech, péči o pokusná zvířata a usmrcování pokusných zvířat,** která získala praktické zkušenosti s odchycem volně žijících zvířat pod dohledem kvalifikované osoby, nebo
- c) **osoba odborně způsobilá k odchytu volně žijících zvířat podle jiných právních předpisů.**

§ 17d odst. 4: **Každé zvíře, u něhož se při odchytu ve volné přírodě nebo po něm zjistí, že je zraněné nebo ve špatném zdravotním stavu, prohlédne veterinární lékař. Veterinární lékař nebo uživatel pokusných zvířat musí učinit kroky k minimalizaci utrpení zvířete odchyceného ve volné přírodě, které má být použito k pokusům. Státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů může v rámci rozhodnutí o schválení projektu pokusů udělit výjimky z požadavku na učinění kroků k minimalizaci utrpení pokusného zvířete, pokud pro to existují vědecké důvody.**

97.

Ústav pro výzkum nemocí volně žijících zvířat připravuje výzkum zaměřený na výskyt klíšťat u volně žijících zajíců. Sledování by mělo být provedeno ve volné přírodě a mělo by být zaměřeno na zajíce. Zajíci by měli být odchyťováni v určených lokalitách do sítí (po vytlačení z úkrytů linií honců). Po odchytu by měli být umístěni do odchyťových boxů, následně vyšetřeni na přítomnost klíšťat, určení druhů klíšťat a poté opět vypuštěni do původních lokalit. Výzkumný ústav nyní zjišťuje, zda může výzkumné sledování provádět, případně za jakých podmínek by je mohl provést.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 4 odst. 1 písm. k): **Za týrání se považuje vyvolávat bezdůvodně nepřiměřené působení stresových vlivů biologické, fyzikální nebo chemické povahy.**

§ 4 odst. 2 písm. b): **Ustanovení odstavce 1 se nevztahují na zákroky nebo činnosti prováděné podle schváleného projektu pokusů.**

§ 14 odst. 1 písm. a): **Je zakázáno odchyťovat nebo usmrcovat volně žijící zvíře pomocí sítě.**

§ 14 odst. 7: Zákaz odchytu do sítí se nevztahuje na odchyt

- savců nebo ptáků za účelem zazvěřování honiteb,
- savců nebo ptáků za účelem jejich návratu do přirozeného prostředí,
- **ptáků a netopýrů za účelem výzkumu,**
- zvířete drženého v zajetí,
- toulavého nebo opuštěného zvířete,
- ryb v rybářských revírech, který provádí uživatel revíru,
- ptáků pro účely ornitologického výzkumu neplatí zákaz odchytu ptáků do sítí za použití zvuku magnetofonu nebo podobného zařízení a za použití zdroje umělého osvětlení,
- handicapovaných zvířat za účelem jejich přijetí do záchrané stanice,
- odchyt volně žijících zvířat s jejich zpětným vypuštěním do volné přírody prováděný za účelem určení druhu, pohlaví, stáří a získání biometrických údajů v rámci sledování stavu volně žijících zvířat.

§14 odst. 4: Zákaz odchytu pomocí sítí a smyček se nevztahuje na provádění opatření k regulaci nepůvodního druhu zvířete a opatření k odstranění, izolaci nebo regulaci invazního nepůvodního druhu zvířete, který byl zařazen na unijní seznam invazních nepůvodních druhů s významným dopadem na Evropskou unii stanovených podle jiného právního předpisu, pokud je přitom zabezpečeno, že účinek opatření se bude vztahovat cíleně na stanovený druh zvířete a nezpůsobí utrpení jiným zvířatům.

98.

Ústav pro výzkum nemocí volně žijících zvířat připravuje výzkum zaměřený na posouzení odchytu zajíců do sítě z pohledu stresového zatížení zvířat, druhy jejich poranění při takovém odchytu, projevy bolesti a utrpení. Výzkum je odůvodněn požadavkem potřeby odchytu zajíců (a případně dalších savců) za účelem následného výzkumu a možnosti je vypouštět zpět do původní lokality. Sledování by mělo být provedeno ve volné přírodě a mělo by být zaměřeno na volně žijící zajíce. Zajíci by měli být odchyťováni v určených lokalitách do sítí (po vytlačení z úkrytů linií honců). Po odchytu by měli být vyšetřeni z pohledu projevů stresového chování, výskytu poranění a poté by měli být ihned vypuštěni do původní lokality za linií sítí. Výzkumný ústav nyní zjišťuje, zda může výzkumné sledování provádět, případně za jakých podmínek by je mohl provést.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 4 odst. 1 písm. k): **Za týrání se považuje vyvolávat bezdůvodně nepřiměřené působení stresových vlivů biologické, fyzikální nebo chemické povahy.**

§ 4 odst. 2 písm. b): **Ustanovení odstavce 1 se nevztahují na zákroky nebo činnosti prováděné podle schváleného projektu pokusů.**

§ 14 odst. 1 písm. a): **Je zakázáno odchyťávat nebo usmrcovat volně žijící zvíře pomocí sítě.**

§ 14 odst. 7: **Zákaz odchyty do sítí se nevztahuje na odchyt**

- savců nebo ptáků za účelem zazvěřování honiteb,
- savců nebo ptáků za účelem jejich návratu do přirozeného prostředí,
- **ptáků a netopýrů za účelem výzkumu,**
- zvířete drženého v zajetí,
- toulavého nebo opuštěného zvířete,
- ryb v rybářských revírech, který provádí uživatel revíru,
- ptáků pro účely ornitologického výzkumu neplatí zákaz odchyty ptáků do sítí za použití zvuku magnetofonu nebo podobného zařízení a za použití zdroje umělého osvětlení,
- handicapovaných zvířat za účelem jejich přijetí do záchrané stanice,
- odchyt volně žijících zvířat s jejich zpětným vypuštěním do volné přírody prováděný za účelem určení druhu, pohlaví, stáří a získání biometrických údajů v rámci sledování stavu volně žijících.

§ 14 odst. 4: **Zákaz odchyty pomocí sítí a smyček se nevztahuje na provádění opatření k regulaci nepůvodního druhu zvířete a opatření k odstranění, izolaci nebo regulaci invazního nepůvodního druhu zvířete, který byl zařazen na unijní seznam invazních nepůvodních druhů s významným dopadem na Evropskou unii stanovených podle jiného právního předpisu, pokud je přitom zabezpečeno, že účinek opatření se bude vztahovat cíleně na stanovený druh zvířete a nezpůsobí utrpení jiným zvířatům.**

§ 17d odst. 1: **Zvířata odchytená ve volné přírodě se k pokusům nesmějí používat.**

§ 17d odst. 2: **Státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů může na základě žádosti uživatele pokusných zvířat udělit výjimku z odstavce 1, pokud uživatel pokusných zvířat prokáže, že je vědecky doloženo, že účelu pokusu nelze dosáhnout za použití pokusného zvířete, které je pro použití k pokusům chováno. Státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů může udělit tuto výjimku, pokud je použití zvířat odchytených ve volné přírodě k pokusům povoleno uživateli pokusných zvířat v rozhodnutí o udělení oprávnění uživatele pokusných zvířat, které vydává ministerstvo, nestanoví-li tento zákon jinak.**

§ 17d odst. 3: **Odchyt zvířat ve volné přírodě, která mají být použita k pokusům, musí provádět kvalifikovaná osoba za použití metod, jež pokusným zvířatům způsobí jen takovou bolest, utrpení, strach nebo trvalé poškození, které jsou nevyhnutelné; takto kvalifikovanou osobou je**

- a) **osoba odborně způsobilá k navrhování pokusů a projektů pokusů,** která získala praktické zkušenosti s odchytom volně žijících zvířat pod dohledem kvalifikované osoby,
- b) **osoba odborně způsobilá k provádění pokusů na pokusných zvířatech, péči o pokusná zvířata a usmrcování pokusných zvířat,** která získala praktické zkušenosti s odchytom volně žijících zvířat pod dohledem kvalifikované osoby, nebo
- c) **osoba odborně způsobilá k odchytu volně žijících zvířat podle jiných právních předpisů.**

§ 17d odst. 4: **Každé zvíře, u něhož se při odchytu ve volné přírodě nebo po něm zjistí, že je zraněné nebo ve špatném zdravotním stavu, prohlédne veterinární lékař. Veterinární lékař nebo uživatel pokusných zvířat musí učinit kroky k minimalizaci utrpení zvířete odchyteného ve volné přírodě, které má být použito k pokusům. Státní orgán příslušný ke**

schvalování projektů pokusů může v rámci rozhodnutí o schválení projektu pokusů udělit výjimky z požadavku na učinění kroků k minimalizaci utrpení pokusného zvířete, pokud pro to existují vědecké důvody.

99.

Ústav pro výzkum nemocí volně žijících zvířat připravuje výzkum zaměřený na sledování změn zdravotního stavu nepůvodních druhů. Výzkum bude zaměřen na sledování zdravotního stavu muflonů v průběhu roku ve výzkumné oboře ústavu. Mufloni pro výzkumné sledování budou odchyceni do sítí v honitbě MS Muflonka (do pevných odchytových zařízení je odchytit nelze, protože se jim vyhýbají) a přemístěni do výzkumné obory ústavu. V oboře Ústavu pro výzkum nemocí volně žijících zvířat budou mufloni sledováni po tři roky, jednou za půl roku budou odchyceni pomocí odchytové uličky a zde bude odebrána od každého jedince krev a výkaly k provedení rozborů a vyhodnocení zdravotního stavu každého zvířete. Výzkumný ústav nyní zjišťuje, zda může výzkumné sledování provádět, případně za jakých podmínek by je mohl provést.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 14 odst. 1 písm. a): **Je zakázáno odchytávat** nebo usmrcovat volně žijící zvíře **pomocí sítě.**

§ 14 odst. 7: **Zákaz odchyty do sítí se nevztahuje na odchyt**

- savců nebo ptáků za účelem zazvěřování honiteb,
- savců nebo ptáků za účelem jejich návratu do přirozeného prostředí,
- **ptáků a netopýrů za účelem výzkumu,**
- zvířete drženého v zajetí,
- toulavého nebo opuštěného zvířete,
- ryb v rybářských revírech, který provádí uživatel revíru,
- ptáků pro účely ornitologického výzkumu neplatí zákaz odchyty ptáků do sítí za použití zvuku magnetofonu nebo podobného zařízení a za použití zdroje umělého osvětlení,
- handicapovaných zvířat za účelem jejich přijetí do záchranné stanice,
- odchyt volně žijících zvířat s jejich zpětným vypuštěním do volné přírody prováděný za účelem určení druhu, pohlaví, stáří a získání biometrických údajů v rámci sledování stavu volně žijících.

§ 14 odst. 4: **Zákaz odchyty pomocí sítí a smyček se nevztahuje na provádění opatření k regulaci nepůvodního druhu zvířete** a opatření k odstranění, izolaci nebo regulaci invazního nepůvodního druhu zvířete, který byl zařazen na unijní seznam invazních nepůvodních druhů s významným dopadem na Evropskou unii stanovených podle jiného právního předpisu, pokud je přitom zabezpečeno, že účinek opatření se bude vztahovat cíleně na stanovený druh zvířete a nezpůsobí utrpení jiným zvířatům.

§ 17d odst. 1: **Zvířata odchycená ve volné přírodě se k pokusům nesmějí používat.**

§ 17d odst. 2: **Státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů může** na základě žádosti uživatele pokusných zvířat **udělit výjimku** z odstavce 1, pokud uživatel pokusných zvířat **prokáže, že je vědecky doloženo, že účelu pokusu nelze dosáhnout za použití pokusného zvířete, které je pro použití k pokusům chováno.** Státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů může udělit tuto **výjimku, pokud je použití zvířat odchycených ve volné přírodě k pokusům povoleno uživateli pokusných zvířat v rozhodnutí o udělení oprávnění uživatele pokusných zvířat, které vydává ministerstvo,** nestanoví-li tento zákon jinak.

§ 17d odst. 3: **Odchyt zvířat ve volné přírodě, která mají být použita k pokusům, musí provádět kvalifikovaná osoba** za použití metod, jež pokusným zvířatům způsobí jen

takovou bolest, utrpení, strach nebo trvalé poškození, které jsou nevyhnutelné; takto kvalifikovanou osobou je

- a) **osoba odborně způsobilá k navrhování pokusů a projektů pokusů**, která získala praktické zkušenosti s odchytom volně žijících zvířat pod dohledem kvalifikované osoby,
- b) **osoba odborně způsobilá k provádění pokusů na pokusných zvířatech, péči o pokusná zvířata a usmrcování pokusných zvířat**, která získala praktické zkušenosti s odchytom volně žijících zvířat pod dohledem kvalifikované osoby, nebo
- c) **osoba odborně způsobilá k odchytu volně žijících zvířat podle jiných právních předpisů**.

§ 17d odst. 4: Každé zvíře, u něhož se při odchytu ve volné přírodě nebo po něm zjistí, že je **zraněné nebo ve špatném zdravotním stavu, prohlédne veterinární lékař**. Veterinární lékař nebo uživatel pokusných zvířat musí učinit **kroky k minimalizaci utrpení zvířete odchyceného ve volné přírodě**, které má být použito k pokusům. Státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů může v rámci rozhodnutí o schválení projektu pokusů udělit výjimky z požadavku na učinění kroků k minimalizaci utrpení pokusného zvířete, pokud pro to existují vědecké důvody.

§ 4 odst. 1 písm. k): **Za týrání se považuje vyvolávat bezdůvodně nepřiměřené působení stresových vlivů biologické, fyzikální nebo chemické povahy,**

§ 4 odst. 2 písm. b): **Ustanovení odstavce 1 se nevztahují na zákroky nebo činnosti prováděné podle schváleného projektu pokusů.**

100.

Výzkumný ústav pro infekční nemoci zvířat připravuje výzkum, jehož účelem je zjistit výskyt a typizaci bakterií salmonel u vrány šedé. Pokus je zamýšlen tak, že v měsíci prosinci bude proveden odchyt 10 kusů vrány šedé do sítí v určené lokalitě, vránám bude ihned proveden výtěr z kloaky a odběr krve a poté budou opět vypuštěny zpět do volné přírody. Výzkumný ústav má oprávnění od ministerstva zemědělství k provedení tohoto pokusu na havranech polních. Nyní zjišťuje, zda může výzkumné sledování provádět také na vránách šedých, případně za jakých podmínek by je mohl provést.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 15a odst. 1: Chovat, dodávat nebo používat pokusná zvířata smí jen osoba, které bylo k těmto činnostem uděleno **oprávnění**.

§ 15a odst. 2: Pokusy mohou být prováděny pouze **ve schválených zařízeních uživatele pokusných zvířat. Ministerstvo může udělit výjimku z požadavku uvedeného ve větě první, pokud uživatel pokusných zvířat prokáže, že je to vědecky odůvodněno. Udělit výjimku k provádění pokusů mimo schválené zařízení uživatele pokusných zvířat bez uvedení adresy místa, kde hodlá žadatel vykonávat svoji činnost, je možné pouze v případě provádění pokusů ve volné přírodě.**

§ 16a odst. 1: Uživatel pokusných zvířat musí podat státnímu orgánu příslušnému ke schvalování projektů pokusů **žádost o schválení projektu pokusů** na předepsaném formuláři, žádost obsahuje kromě obecných náležitostí stanovených správním řádem také

- g) **veterinární podmínky pro provádění pokusů na pokusných zvířatech stanovené krajskou veterinární správou v případech uvedených v jiném právním předpise,**
- h) **v případě použití jedinců druhů volně žijících zvířat vyjádření místně příslušného orgánu ochrany přírody a**
- i) **odůvodnění a vědecké doložení nutnosti provedení konkrétního pokusu mimo schválené zařízení uživatele pokusných zvířat, pokud má být na základě žádosti v rozhodnutí stanoveno, že je možno využívat pokusná zvířata i mimo toto zařízení.**

- § 17d odst. 1: **Zvířata odchycená ve volné přírodě se k pokusům nesmějí používat.**
- § 17d odst. 2: **Státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů může na základě žádosti uživatele pokusných zvířat udělit výjimku z odstavce 1, pokud uživatel pokusných zvířat prokáže, že je vědecky doloženo, že účelu pokusu nelze dosáhnout za použití pokusného zvířete, které je pro použití k pokusům chováno.** Státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů může udělit tuto výjimku, pokud je použití zvířat odchycených ve volné přírodě k pokusům povoleno uživateli pokusných zvířat v rozhodnutí o udělení oprávnění uživatele pokusných zvířat, které vydává ministerstvo, nestanoví-li tento zákon jinak.
- § 17d odst. 3: **Odchyt zvířat ve volné přírodě, která mají být použita k pokusům, musí provádět kvalifikovaná osoba** za použití metod, jež pokusným zvířatům způsobí jen takovou bolest, utrpení, strach nebo trvalé poškození, které jsou nevyhnutelné; takto kvalifikovanou osobou je
- osoba odborně způsobilá k navrhování pokusů a projektů pokusů**, která získala praktické zkušenosti s odchytom volně žijících zvířat pod dohledem kvalifikované osoby,
 - osoba odborně způsobilá k provádění pokusů na pokusných zvířatech, péči o pokusná zvířata a usmrcování pokusných zvířat**, která získala praktické zkušenosti s odchytom volně žijících zvířat pod dohledem kvalifikované osoby, nebo
 - osoba odborně způsobilá k odchytu volně žijících zvířat podle jiných právních předpisů.**
- § 17d odst. 4: Každé zvíře, u něhož se při odchytu ve volné přírodě nebo po něm zjistí, že je **zraněné nebo ve špatném zdravotním stavu, prohlédne veterinární lékař.** Veterinární lékař nebo uživatel pokusných zvířat musí učinit **kroky k minimalizaci utrpení zvířete odchyceného ve volné přírodě**, které má být použito k pokusům. Státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů může v rámci rozhodnutí o schválení projektu pokusů udělit výjimky z požadavku na učinění kroků k minimalizaci utrpení pokusného zvířete, pokud pro to existují vědecké důvody.
- § 14 odst. 1 písm. a): **Je zakázáno odchyťovat** nebo usmrcovat **volně žijící zvíře pomocí oka, tlučky, sítě, smyčky, pytláckého oka, harpuny nebo čelist'ových pastí** anebo pomocí obdobně zkonstruovaného zařízení.
- § 14 odst. 7: **Zákaz odchytu do sítí se nevztahuje na odchyt ptáků a netopýrů za účelem výzkumu.**

101.

Výzkumný ústav pro infekční nemoci zvířat připravuje výzkum, jehož účelem je zjistit výskyt a typizaci bakterií salmonel u vrány šedé. Pokus je zamýšlen tak, že v měsíci prosinci budou pod stromy, na kterých se vrány shromažďují, nataženy igelitové plachty, na které se bude zachytávat trus vran k vyšetření na salmonelózu. Výzkumný ústav má oprávnění od ministerstva zemědělství k provedení pokusu vyšetřování na salmonelózu na havranech polních odchycených do sítí. Výzkumný ústav nyní zjišťuje, zda může výzkumné sledování na vránách šedých provádět, případně za jakých podmínek by je mohl provést.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

- § 3 písm. t): Pro účely tohoto zákona se rozumí **pokusem jakékoli invazivní či neinvazivní použití zvířete pro pokusné nebo jiné vědecké účely se známým nebo neznámým výsledkem** nebo pro vzdělávací účely, **které může zvířeti způsobit bolest, utrpení, strach nebo trvalé poškození nejméně o intenzitě odpovídající vpichu jehly** podle běžné veterinární praxe. Pokusem se rozumí rovněž jakýkoli způsob jednání, který má nebo může

vést k tomu, že se zvíře narodí nebo vylíhne nebo že vznikne a je zachována geneticky modifikovaná linie zvířete v takovém stavu.

§ 15 odst. 3 písm. f): **Ustanovení tohoto zákona, která upravují ochranu pokusných zvířat, se nevztahují na případy, kdy jsou pokusná zvířata použita pro úkony, které pravděpodobně zvířeti nezpůsobí bolest, utrpení, strach ani trvalé poškození o intenzitě odpovídající nejméně bolesti, utrpení, strachu nebo trvalému poškození způsobenému vpichem jehly podle řádné veterinární praxe.**

3.12. Místo provádění pokusů na zvířatech

102.

Univerzita se zabývá výzkumem výskytu nosních střečků u ovcí v závislosti na umístění chovu ovcí v nezalesněných lokalitách a lokalitách s velkým podílem lesů. K výzkumu univerzita požádala o spolupráci ZD Polní a ZD Přílesí. V rámci výzkumu bude provádět v zařízeních těchto chovatelů u ovcí výtěry dutiny nosní, u vybraných zvířat invazivní odběry z dutiny nosní a odběry krve. Lze chovy ovcí těchto podniků použít k těmto pokusům a případně za jakých podmínek?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 15a odst. 1: Chovat, dodávat nebo **používat pokusná zvířata smí jen osoba, které bylo k těmto činnostem uděleno oprávnění.**

§ 15a odst. 2: Pokusy mohou být prováděny **pouze ve schválených zařízeních uživatele pokusných zvířat. Ministerstvo může udělit výjimku z požadavku uvedeného ve větě první, pokud uživatel pokusných zvířat prokáže, že je to vědecky odůvodněno.** Udělit výjimku k provádění pokusů mimo schválené zařízení uživatele pokusných zvířat bez uvedení adresy místa, kde hodlá žadatel vykonávat svoji činnost, je možné pouze v případě provádění pokusů ve volné přírodě.

§ 16a odst. 1: Uživatel pokusných zvířat musí podat státnímu orgánu příslušnému ke schvalování projektů pokusů žádost o **schválení projektu pokusů** na předepsaném formuláři, žádost obsahuje kromě obecných náležitostí stanovených správním řádem také

g) **veterinární podmínky pro provádění pokusů na pokusných zvířatech** stanovené **krajskou veterinární správou** v případech uvedených v jiném právním předpise,

h) v případě použití jedinců druhů volně žijících zvířat vyjádření místně příslušného orgánu ochrany přírody a

i) odůvodnění a vědecké doložení nutnosti provedení konkrétního pokusu mimo schválené zařízení uživatele pokusných zvířat, pokud má být na základě žádosti v rozhodnutí stanoveno, že je možno využívat pokusná zvířata i mimo toto zařízení.

103.

Výzkumný ústav chovu zvířat se ve svém výzkumu chce zaměřit na sledování vlivu přídatku selenu na kondici a zdraví koz. Přípravuje pokus, jehož podstatou by byla injekční aplikace selenu 10 kůzlatům ve věku jednoho měsíce jako pokusné skupiny a injekční aplikace 10 kůzlatům fyziologického roztoku ve věku jednoho měsíce jako kontroly. Po dobu 6 měsíců by byla sledována kondice zvířat a jejich zdravotní stav. Protože ústav nemá oprávnění k provádění pokusů na kozách, má domluveno, že v rámci spolupráce provede výzkumné sledování v zemědělském podniku Capra, s.r.o. Výzkumný

ústav nyní zjišťuje, zda může výzkumné sledování provádět, případně za jakých podmínek by je mohl provést.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 15a odst. 1: Chovat, dodávat nebo **používat pokusná zvířata smí jen osoba**, které bylo k těmto činnostem **uděleno oprávnění**.

§ 15a odst. 2: Pokusy mohou být prováděny **pouze ve schválených zařízeních uživatele** pokusných zvířat. Ministerstvo může udělit **výjimku** z požadavku uvedeného ve větě první, pokud uživatel pokusných zvířat prokáže, že **je to vědecky odůvodněno**. Udělit výjimku k provádění pokusů mimo schválené zařízení uživatele pokusných zvířat bez uvedení adresy místa, kde hodlá žadatel vykonávat svoji činnost, je možné pouze v případě provádění pokusů ve volné přírodě.

§ 16a odst. 1: Uživatel pokusných zvířat musí podat státnímu orgánu příslušnému ke schvalování projektů pokusů **žádost o schválení projektu pokusů** na předepsaném formuláři, žádost obsahuje kromě obecných náležitostí stanovených správním řádem také

- g) **veterinární podmínky pro provádění pokusů** na pokusných zvířatech stanovené krajskou veterinární správou v případech uvedených v jiném právním předpise,
- h) v případě použití jedinců druhů volně žijících zvířat vyjádření místně příslušného orgánu ochrany přírody a
- i) odůvodnění a vědecké doložení nutnosti provedení konkrétního pokusu mimo schválené zařízení uživatele pokusných zvířat, pokud má být na základě žádosti v rozhodnutí stanoveno, že je možno využívat pokusná zvířata i mimo toto zařízení.

104.

Výzkumný ústav chovu zvířat se ve svém výzkumu chce zaměřit na sledování vlivu přídatku výtažku z rostliny ostropestřec mariánský na kondici a zdraví jater u králíků. Připravuje pokus, jehož podstatou by byla injekční aplikace výtažku ostropestřce 10 králíkům ve věku jednoho měsíce jako pokusné skupiny a injekční aplikace fyziologického roztoku 10 králíkům ve věku jednoho měsíce jako kontroly. Po dobu 6 měsíců by byla sledována kondice a zdravotní stav jater na základě jaterních testů prováděných z krve odebrané pokusným králíkům. Protože je na ústavu prováděná stavební rekonstrukce místností pokusných zařízení, připravuje ústav pokus ve vedlejších místnostech, které byly dočasně upraveny z původních skladových prostor na místnosti k provádění pokusů. Výzkumný ústav nyní zjišťuje, zda může výzkumné sledování provádět, případně za jakých podmínek by je mohl provést.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 15a odst. 1: Chovat, dodávat nebo **používat pokusná zvířata smí jen osoba**, které bylo k těmto činnostem **uděleno oprávnění**.

§ 15a odst. 2: Pokusy mohou být prováděny **pouze ve schválených zařízeních uživatele** pokusných zvířat. Ministerstvo může udělit **výjimku** z požadavku uvedeného ve větě první, pokud uživatel pokusných zvířat prokáže, že je to vědecky odůvodněno. Udělit výjimku k provádění pokusů mimo schválené zařízení uživatele pokusných zvířat bez uvedení adresy místa, kde hodlá žadatel vykonávat svoji činnost, je možné pouze v případě provádění pokusů ve volné přírodě.

§ 15b odst. 1 písm a): Oprávnění k chovu pokusných zvířat, k dodávce pokusných zvířat nebo k používání pokusných zvířat uděluje **ministerstvo** na základě žádosti podané na předepsaném formuláři, jehož závazný vzor uveřejní ministerstvo na svých internetových

stránkách. Žádost obsahuje kromě obecných náležitostí stanovených správním řádem také **adresu místa**, kde hodlá žadatel vykonávat svoji činnost, včetně **přesného umístění, názvu, případně jiného označení jednotlivých prostor, kde má být činnost prováděna, zejména označení jednotlivých místností, stájí a obdobných částí zařízení**; pokud má být na základě žádosti v rozhodnutí o udělení daného oprávnění stanoveno, že je možno chovat, dodávat nebo používat pokusná zvířata i mimo zařízení, uvede žadatel v žádosti specifikaci místa, kde bude činnost prováděna, zejména zda bude činnost prováděna ve volné přírodě a na jakém území.

- § 16a odst. 1: Uživatel pokusných zvířat musí podat státnímu orgánu příslušnému ke schvalování projektů pokusů **žádost o schválení projektu pokusů** na předepsaném formuláři, žádost obsahuje kromě obecných náležitostí stanovených správním řádem také
- g) **veterinární podmínky pro provádění pokusů** na pokusných zvířatech stanovené krajskou veterinární správou v případech uvedených v jiném právním předpise,
 - h) v případě použití jedinců druhů volně žijících zvířat vyjádření místně příslušného orgánu ochrany přírody a
 - i) odůvodnění a vědecké doložení nutnosti provedení konkrétního pokusu mimo schválené zařízení uživatele pokusných zvířat, pokud má být na základě žádosti v rozhodnutí stanoveno, že je možno využívat pokusná zvířata i mimo toto zařízení.

105.

Výzkumný ústav pro zdraví zvířat se ve svém výzkumu chce zaměřit na sledování vlivu přídatku výtažku z rostliny ostropestřec mariánský na kondici a zdraví jater u králíků. Přípravuje pokus, jehož podstatou by byla injekční aplikace výtažku ostropestřce 10 králíkům ve věku jednoho měsíce jako pokusné skupiny a injekční aplikace fyziologického roztoku 10 králíkům ve věku jednoho měsíce jako kontroly. Po dobu 6 měsíců by byla sledována kondice a zdravotní stav jater na základě jaterních testů prováděných z krve odebrané pokusným králíkům. Ústav má pokusné stáje pro morčata, ve kterých běžně provádí pokusy. Pokusné králíky by mohl umístit do těchto pokusných stájích, protože tyto pokusné stáje odpovídají svým vybavením i požadavkům pro králíky. Výzkumný ústav nyní zjišťuje, zda může výzkumné sledování provádět, případně za jakých podmínek by je mohl provést.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 15a odst. 1: Chovat, dodávat nebo **používat pokusná zvířata smí jen osoba**, které bylo k těmto činnostem **uděleno oprávnění**.

§ 15a odst. 2: Pokusy mohou být prováděny **pouze ve schválených zařízeních uživatele** pokusných zvířat. Ministerstvo může udělit výjimku z požadavku uvedeného ve větě první, pokud uživatel pokusných zvířat prokáže, že je to vědecky odůvodněno. Udělit výjimku k provádění pokusů mimo schválené zařízení uživatele pokusných zvířat bez uvedení adresy místa, kde hodlá žadatel vykonávat svoji činnost, je možné pouze v případě provádění pokusů ve volné přírodě.

§ 15b odst. 1: Oprávnění k chovu pokusných zvířat, k dodávce pokusných zvířat nebo k používání pokusných zvířat uděluje **ministerstvo** na základě žádosti podané na předepsaném formuláři, jehož závazný vzor uveřejní ministerstvo na svých internetových stránkách. Žádost obsahuje kromě obecných náležitostí stanovených správním řádem také

- a) **adresu místa**, kde hodlá žadatel vykonávat svoji činnost, včetně **přesného umístění, názvu, případně jiného označení jednotlivých prostor, kde má být činnost prováděna, zejména označení jednotlivých místností, stájí a obdobných částí zařízení**; pokud má být na základě žádosti v rozhodnutí o udělení daného oprávnění

stanoveno, že je možno chovat, dodávat nebo používat pokusná zvířata i mimo zařízení, uvede žadatel v žádosti specifikaci místa, kde bude činnost prováděna, zejména zda bude činnost prováděna ve volné přírodě a na jakém území,

- c) **druhy pokusných zvířat** určených k chovu, dodávce nebo použití, jejich **maximální denní stavy** celkem a v jednotlivých místnostech, stájích nebo obdobných částech zařízení, a **hmotnostní kategorii** zvířat, ke které se maximální denní stav zvířat vztahuje.
- § 16a odst. 1: Uživatel pokusných zvířat musí podat státnímu orgánu příslušnému ke schvalování projektů pokusů **žádost o schválení projektu pokusů** na předepsaném formuláři, žádost obsahuje kromě obecných náležitostí stanovených správním řádem také
- g) **veterinární podmínky pro provádění pokusů** na pokusných zvířatech stanovené krajskou veterinární správou v případech uvedených v jiném právním předpise,
- h) v případě použití jedinců druhů volně žijících zvířat vyjádření místně příslušného orgánu ochrany přírody a
- i) odůvodnění a vědecké doložení nutnosti provedení konkrétního pokusu mimo schválené zařízení uživatele pokusných zvířat, pokud má být na základě žádosti v rozhodnutí stanoveno, že je možno využívat pokusná zvířata i mimo toto zařízení.

3.13. Požadavky na místnosti, technologie, mikroklima, prostředí, čistotu, zvířata, osoby při pokusech na zvířatech

106.

Výzkumný ústav pro výživu zvířat vytváří zařízení pro pokusná zvířata. Byl jste pověřen vypracováním návrhu záměru z pohledu zásadních nároků na místnosti, technologie a postupy a péče o zvířata, které jsou nezbytné pro vznik tohoto zařízení pro pokusná zvířata na výzkumném ústavu. Na jaké oblasti se při vytváření pokusného zařízení na výzkumném ústavu z hlediska požadavků na prostory a péči o pokusná zvířata zaměříte?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 17 odst. 1: Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen

- a) zajistit, aby všechna jeho zařízení měla **prostory a vybavení vhodné pro druhy pokusných zvířat**, které jsou v nich umístěny, a jsou-li v daném zařízení prováděny pokusy, rovněž pro provádění těchto pokusů,
- b) dodržovat **další požadavky** na zařízení, prostory a vybavení stanovené prováděcím právním předpisem.

§ 17 odst. 3: Požadavky na prostory a vybavení zařízení, pokud jde o jejich funkci a obecné uspořádání, chovné prostory, prostory pro provádění obecných a specifických pokusů, provozní prostory, požadavky na prostředí a jeho kontrolu, pokud jde o větrání a teplotu, osvětlení, hluk, poplašné systémy, a další požadavky na zařízení, prostory a vybavení stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

§ 17a odst. 1: Pokud jde o péči a umístění pokusných zvířat, je chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat povinen zajistit, aby

- a) všem pokusným zvířatům bylo zajištěno **umístění, životní prostředí, krmivo, voda a péče**, které odpovídají jejich zdravotnímu stavu a dobrým životním podmínkám,
- b) veškerá omezení, která pokusnému zvířeti brání v uspokojování fyziologických a **etologických potřeb**, byla udržována na minimu,

c) podmínky prostředí, v němž jsou pokusná zvířata chována, držena nebo používána, byly **denně kontrolovány**,

§ 17a odst. 2: Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je dále povinen

b) zabezpečit, aby osoby, které do prostor pro zvířata vstupují, používaly technologickým postupem stanovený **pracovní oděv, obuv a další ochranné pomůcky**,

c) stanovit a zabezpečit dodržování **zákazu kouření** v prostorách pro zvířata a minimalizovat působení dráždivých podnětů, zejména pachů a toxických plynů a ozdobných předmětů u osob manipulujících se zvířaty,

d) zabezpečit **dezinfekci, dezinsekci, deratizaci**, jakož i úklid a čištění prostor, technologického vybavení, nástrojů, náradí, pracovních pomůcek, přepravních prostředků a osobních ochranných prostředků osob

e) zřídit samostatné **prostory** a stanovit technologický postup pro skladování a úpravu **tekutin a krmiv, podestýlky a pomůcek**,

f) zřídit a vybavit prostory a stanovit technologický postup **pro neškodné ukládání** a likvidaci používaných **biologických materiálů**, pomůcek a **odpadů** způsobem, který zabezpečuje ochranu pokusných zvířat a vnějšího prostředí,

g) zpracovat, dodržovat a kontrolovat soubor personálních, materiálních a technických opatření a zařízení zabezpečujících provoz zařízení a ochranu pokusných zvířat (**provozní řád zařízení**),

h) operace a metody práce pro opakované pracovní postupy zpracovat ve formě **technologického postupu** a stanovit způsob jejich kontroly.

Příloha č. 6 k vyhlášce č. 419/2012 Sb., o ochraně pokusných zvířat, ve znění pozdějších předpisů

(1) Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat zajistí, aby prostory zařízení splňovaly následující požadavky a aby byly prováděny následující činnosti, pokud se jedná o

a) funkci a obecné uspořádání, kde

1. všechna zařízení a vybavení musí být konstruována tak, aby druhům pokusných zvířat, které jsou v nich umístěny, poskytovala prostředí, které zohledňuje jejich fyziologické a etologické potřeby. Kromě toho musí být řešena a spravována tak, aby byla zabezpečena před vstupem **nepovolaných osob**, dále osob, které mají zjevné příznaky onemocnění přenosných na pokusná zvířata, a před **vniknutím jiných zvířat** či **únikem pokusných zvířat** zde umístěných,

3. musí být k dispozici zařízení a vybavení umožňující umístit nově získaná pokusná zvířata do **izolace**, dokud není zjištěn jejich zdravotní stav a zhodnoceno a minimalizováno případné riziko pro v zařízení žijící pokusná zvířata,

4. musí být k dispozici oddělené prostory pro **umístění nemocných nebo poraněných** pokusných zvířat,

b) chovné prostory, kde

1. v zařízeních musí být zaveden pravidelný a účinný program **čištění** prostor a udržovány uspokojivé hygienické standardy,

2. stěny a podlahy v prostorách musí být opatřeny obzvlášť **odolným povrchem**, který nepodléhá silnému opotřebování pokusnými zvířaty ani opotřebování čisticími pracemi. Materiál musí být pro pokusná zvířata zdravotně nezávadný a nesmí je zraňovat. Nástroje a vybavení musí být obzvlášť chráněny, aby je pokusná zvířata nemohla poškodit nebo se o ně sama poranit,

3. **nesnášenlivé druhy** pokusných zvířat, například predátor a jeho případná kořist, nebo pokusná zvířata vyžadující odlišné životní podmínky, nesmějí být umístěny ve stejné

místnosti a v případě predátora a kořisti musí být v takové vzdálenosti, aby se vzájemně neviděla, necítila ani neslyšela,

c) prostory pro provádění obecných a specifických pokusů, kde

1. musí být k dispozici **laboratoř s vybavením pro provádění jednoduchých diagnostických testů, postmortálních vyšetření nebo pro odběr vzorků**, které budou jinde podrobeny důkladnějším laboratorním vyšetřením. Tam, kde jsou tyto činnosti prováděny, musí být k dispozici prostory pro provádění obecných a specifických pokusů,
2. musí být k dispozici jedna nebo více vhodně vybavených místností a zařízení pro **pooperační zotavení**, pokud je nutné provádět chirurgické zákroky za sterilních podmínek,

d) provozní prostory, kde

1. musí být skladovací prostory řešeny, používány a udržovány tak, aby byla zajištěna kvalita krmiva a steliva. Tyto prostory musí být v rámci možností **chráněny proti hmyzu** a jiným škůdcům. Ostatní materiály, které by mohly být znečištěny nebo by mohly představovat nebezpečí pro pokusná zvířata či zaměstnance, musí být skladovány odděleně,
2. musí být prostory pro čištění a mytí tak velké, aby do nich bylo možné umístit zařízení pro čištění a dezinfekci použitého vybavení. Proces čištění musí probíhat tak, aby čisté vybavení při manipulaci nepřišlo do styku se znečištěným a čerstvě vyčištěné vybavení se tak chránilo před kontaminací,
3. musí zařízení zajišťovat hygienické **ukládání a bezpečné odstraňování těl mrtvých pokusných zvířat a odpadu živočišného původu**.

107.

Výzkumný ústav pro nemoci zvířat vytváří zařízení pro pokusná zvířata. Byl jste pověřen vypracováním návrhu záměru z pohledu biosecurity pro vznik tohoto zařízení pro pokusná zvířata na výzkumném ústavu. Na jaké oblasti se při vytváření pokusného zařízení na výzkumném ústavu z hlediska požadavků na biosecurity zaměříte?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 17 odst. 1 písm. a): Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen zajistit, aby všechna jeho zařízení měla **prostory a vybavení vhodné pro druhy** pokusných zvířat, které jsou v nich umístěny, a jsou-li v daném zařízení prováděny pokusy, rovněž pro provádění těchto pokusů,

§ 17a odst. 2: Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je dále povinen

- b) zabezpečit, aby osoby, které do prostor pro zvířata vstupují, používaly technologickým postupem stanovený **pracovní oděv, obuv a další ochranné pomůcky**,
- d) zabezpečit **dezinfekci, dezinfekci, deratizaci**, jakož i úklid a **čištění** prostor, technologického vybavení, nástrojů, náradí, pracovních pomůcek, přepravních prostředků a osobních ochranných prostředků osob
- e) zřídit samostatné **prostory** a stanovit technologický postup pro skladování a úpravu **tekutin a krmiv, podestýlky a pomůcek**,
- f) zřídit a vybavit prostory a stanovit technologický postup **pro neškodné ukládání** a likvidaci používaných **biologických materiálů**, pomůcek a **odpadů** způsobem, který zabezpečuje ochranu pokusných zvířat a vnějšího prostředí,

Příloha č. 6 k vyhlášce č. 419/2012 Sb., o ochraně pokusných zvířat, ve znění pozdějších předpisů

(1) Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat zajistí, aby prostory zařízení splňovaly následující požadavky a aby byly prováděny následující činnosti, pokud se jedná o

a) funkci a obecné uspořádání, kde

1. všechna zařízení a vybavení musí být konstruována tak, aby druhům pokusných zvířat, které jsou v nich umístěny, poskytovala prostředí, které zohledňuje jejich fyziologické a etologické potřeby. Kromě toho musí být řešena a spravována tak, aby byla zabezpečena před vstupem **nepovolaných osob**, dále osob, které mají zjevné příznaky onemocnění přenosných na pokusná zvířata, a před **vniknutím jiných zvířat** či **únikem pokusných zvířat** zde umístěných,

3. musí být k dispozici zařízení a vybavení umožňující umístit nově získaná pokusná zvířata do **izolace**, dokud není zjištěn jejich zdravotní stav a zhodnoceno a minimalizováno případné riziko pro v zařízení žijící pokusná zvířata,

4. musí být k dispozici oddělené prostory pro **umístění nemocných nebo poraněných** pokusných zvířat,

b) chovné prostory, kde

1. v zařízeních musí být zaveden pravidelný a účinný program **čištění** prostor a udržovány uspokojivé hygienické standardy,

2. stěny a podlahy v prostorách musí být opatřeny obzvláště **odolným povrchem**, který nepodléhá silnému opotřebování pokusnými zvířaty ani opotřebování čisticími pracemi. Materiál musí být pro pokusná zvířata zdravotně nezávadný a nesmí je zraňovat. Nástroje a vybavení musí být obzvláště chráněny, aby je pokusná zvířata nemohla poškodit nebo se o ně sama poranit,

d) provozní prostory, kde

1. musí být skladovací prostory řešeny, používány a udržovány tak, aby byla zajištěna kvalita krmiva a steliva. Tyto prostory musí být v rámci možností **chráněny proti hmyzu** a jiným škůdcům. Ostatní materiály, které by mohly být znečištěny nebo by mohly představovat nebezpečí pro pokusná zvířata či zaměstnance, musí být skladovány odděleně,

2. musí být prostory pro čištění a mytí tak velké, aby do nich bylo možné umístit zařízení pro čištění a dezinfekci použitého vybavení. Proces čištění musí probíhat tak, aby čisté vybavení při manipulaci nepřišlo do styku se znečištěným a čerstvě vyčištěné vybavení se tak chránilo před kontaminací,

3. musí zařízení zajišťovat hygienické **ukládání a bezpečné odstraňování těl mrtvých pokusných zvířat a odpadu živočišného původu**.

108.

Výzkumný ústav pro výživu zvířat vytváří zařízení pro pokusná zvířata. Byl jste pověřen vypracováním návrhu záměru z pohledu zásadních nároků na místnosti, které jsou nezbytné pro vznik tohoto zařízení pro pokusná zvířata na výzkumném ústavu. Na jaké oblasti se při vytváření pokusného zařízení na výzkumném ústavu z hlediska požadavků na prostory zaměříte?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 17 odst. 1: Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen

- a) zajistit, aby všechna jeho zařízení měla **prostory a vybavení vhodné pro druhy** pokusných zvířat, které jsou v nich umístěny, a jsou-li v daném zařízení prováděny pokusy, rovněž pro provádění těchto pokusů,
- b) dodržovat **další požadavky** na zařízení, prostory a vybavení stanovené prováděcím právním předpisem.

§ 17 odst. 3: Požadavky na prostory a vybavení zařízení, pokud jde o jejich funkci a obecné uspořádání, chovné prostory, prostory pro provádění obecných a specifických pokusů, provozní prostory, požadavky na prostředí a jeho kontrolu, pokud jde o větrání a teplotu, osvětlení, hluk, poplašné systémy, a další požadavky na zařízení, prostory a vybavení stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

§ 17a odst. 2: Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je dále povinen

- e) zřídit samostatné **prostory** a stanovit technologický postup pro skladování a úpravu **tekutin a krmiv, podestýlky a pomůcek**,
- f) zřídit a vybavit prostory a stanovit technologický postup **pro neškodné ukládání** a likvidaci používaných **biologických materiálů**, pomůcek a **odpadů** způsobem, který zabezpečuje ochranu pokusných zvířat a vnějšího prostředí,

Příloha č. 6 k vyhlášce č. 419/2012 Sb., o ochraně pokusných zvířat, ve znění pozdějších předpisů

(1) Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat zajistí, aby prostory zařízení splňovaly následující požadavky a aby byly prováděny následující činnosti, pokud se jedná o

a) funkci a obecné uspořádání, kde

- 3. musí být k dispozici zařízení a vybavení umožňující umístit nově získaná pokusná zvířata do **izolace**, dokud není zjištěn jejich zdravotní stav a zhodnoceno a minimalizováno případné riziko pro v zařízení žijící pokusná zvířata,
- 4. musí být k dispozici oddělené prostory pro **umístění nemocných nebo poraněných** pokusných zvířat,

c) prostory pro provádění obecných a specifických pokusů, kde

- 1. musí být k dispozici **laboratoř s vybavením pro provádění jednoduchých diagnostických testů, postmortálních vyšetření nebo pro odběr vzorků**, které budou jinde podrobeny důkladnějším laboratorním vyšetřením. Tam, kde jsou tyto činnosti prováděny, musí být k dispozici prostory pro provádění obecných a specifických pokusů,
- 2. musí být k dispozici jedna nebo více vhodně vybavených místností a zařízení pro **pooperační zotavení**, pokud je nutné provádět chirurgické zákroky za sterilních podmínek.

109.

Výzkumný ústav pro nemoci zvířat se chce zaměřit na specifické pokusy vyžadující operační postupy, laboratorní a postmortální vyšetření pokusných zvířat. Byl jste pověřen vypracováním návrhu záměru z pohledu zásadních nároků pro vznik tohoto zařízení pro specifické pokusy na výzkumném ústavu. Na jaké oblasti specifické pro tyto prostory a péči o pokusná zvířata se zaměříte?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:
Příloha č. 6 k vyhlášce č. 419/2012 Sb., o ochraně pokusných zvířat, ve znění pozdějších předpisů

(1) Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat zajistí, aby prostory zařízení splňovaly následující požadavky a aby byly prováděny následující činnosti, pokud se jedná o

c) **prostory pro provádění obecných a specifických pokusů**, kde

1. musí být k dispozici **laboratoř s vybavením pro provádění jednoduchých diagnostických testů, postmortálních vyšetření nebo pro odběr vzorků**, které budou jinde podrobeny důkladnějším laboratorním vyšetřením. Tam, kde jsou tyto činnosti prováděny, musí být k dispozici prostory pro provádění obecných a specifických pokusů,
2. musí být k dispozici jedna nebo více vhodně vybavených místností a zařízení pro **pooperační zotavení**, pokud je nutné provádět chirurgické zákroky za sterilních podmínek.

110.

Ústav pro výzkum stresu u zvířat vytváří zařízení pro pokusná zvířata. Byl jste pověřen vypracováním návrhu záměru z pohledu zásadních nároků na mikroklimatické podmínky, které jsou nezbytné pro vznik tohoto zařízení pro pokusná zvířata na výzkumném ústavu. Na jaké součásti mikroklimatu se při vytváření pokusného zařízení na výzkumném ústavu z hlediska požadavků pro pokusná zvířata zaměříte?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:
Příloha č. 6 k vyhlášce č. 419/2012 Sb., o ochraně pokusných zvířat, ve znění pozdějších předpisů

(2) Prostředí a jeho kontrola musí splňovat následující požadavky, pokud se jedná o

a) větrání a teplotu, kde

1. tepelná izolace, topení a větrání chovných prostor musí zajišťovat, aby se **proudění vzduchu, prašnost a koncentrace plynů udržovaly v rozmezí**, které není pro umístěná pokusná zvířata škodlivé,
2. **teplota a relativní vlhkost** v chovných prostorách musí být přizpůsobena umístěným druhům pokusných zvířat a věkovým skupinám. **Teplota musí být denně měřena a zaznamenávána**,
3. pokusná zvířata nesmějí být ve výbězích držena v klimatických podmínkách, které by v nich vyvolávaly strach,

b) osvětlení, kde

1. v případě, že **přirozené denní světlo** neposkytuje náležitý rytmus dne a noci, musí být tento rytmus zajištěn **umělým osvětlením** s cílem uspokojit biologické potřeby pokusných zvířat a zároveň zajistit vyhovující pracovní podmínky,
2. osvětlení musí vyhovovat potřebám provádění chovatelských postupů a prohlídek pokusných zvířat,
3. musí být zajištěna pravidelná **fotoperiodicita a intenzita osvětlení** vhodná pro daný druh pokusných zvířat,
4. při chovu albinotických pokusných zvířat musí být osvětlení přizpůsobeno citlivosti těchto pokusných zvířat na světlo,

c) hluk, kde

1. **hladiny hluku** včetně ultrazvuku nesmějí mít nepříznivý vliv na dobré životní podmínky pokusných zvířat,

2. zařízení musí mít poplašné systémy, jež jsou nastaveny na frekvence mimo pásmo, na něž jsou pokusná zvířata citlivá; přitom ale musí být slyšitelné lidským uchem,
 3. chovné prostory musí být tam, kde je to nutné v zájmu dobrých životních podmínek pokusných zvířat, vybaveny **hlukovou izolací** a materiály pohlcujícími zvuk,
- d) poplašné systémy, kde
1. zařízení s elektrickým nebo mechanickým vybavením pro kontrolu a ochranu prostředí musí mít **náhradní systém pro zajištění základních služeb a nouzového osvětlení i provozu samotných poplašných systémů**,
 2. systémy vytápění a větrání musí být vybaveny monitorovacím zařízením a poplašnými zařízeními,
 3. jednoznačné pokyny pro nouzové situace musí být viditelně umístěny.

111.

Výzkumný ústav pro chování zvířat vytváří zařízení pro pokusná zvířata. Byl jste pověřen vypracováním návrhu záměru z pohledu vybavení pro zajištění etologických podmínek pro pokusná zvířata. Na jaké oblasti se při vytváření pokusného zařízení na výzkumném ústavu z hlediska etologických požadavků zaměříte?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 17a odst. 1: Pokud jde o péči a umístění pokusných zvířat, je chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat povinen zajistit, aby

- a) všem pokusným zvířatům bylo zajištěno **umístění, životní prostředí, krmivo, voda a péče**, které odpovídají jejich zdravotnímu stavu a dobrým životním podmínkám,
- b) veškerá omezení, která pokusnému zvířeti brání v uspokojování fyziologických a **etologických potřeb**, byla udržována na minimu,
- c) podmínky prostředí, v němž jsou pokusná zvířata chována, držena nebo používána, byly **denně kontrolovány**.

3.14. Požadavky na prostor pro pokusná zvířata

112.

Výzkumný ústav pro veterinární léčiva má oprávnění k provádění pokusů na myších. Má stanovenou odbornou komisi. Vedoucí projektu pokusů požádal o projednání a vyjádření odborné komise k projektu pokusů, jehož obsahem je ověření účinnosti nové léčivé látky snižující vnímavost zvířat k stresovému zatížení způsobenému nevhodným zacházením se zvířaty člověkem. Pokusy by se měly provést na myších. Projekt pokusů předpokládá umístění pokusné skupiny 10 zvířat o hmotnosti okolo 22 g do pokusných zařízení o rozměrech 30 x 20 cm (plocha přibližně 1 listu A4, 1 list je přibližně 30 x 20 cm), a obdobné umístění kontrolní skupiny. Vyhláška uvádí potřebu 70 cm²/zvíře. Jako člen odborné komise výzkumného ústavu posuzujete, zda je navržené umístění pokusných zvířat odpovídající.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 17 odst. 1: Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen

- a) zajistit, aby všechna jeho zařízení měla prostory a vybavení vhodné pro druhy pokusných zvířat, které jsou v nich umístěny, a jsou-li v daném zařízení prováděny pokusy, rovněž pro provádění těchto pokusů,
- b) dodržovat další požadavky na zařízení, prostory a vybavení stanovené prováděcím právním předpisem.

§ 17 odst. 3: Požadavky na prostory a vybavení zařízení, pokud jde o jejich funkci a obecné uspořádání, chovné prostory, prostory pro provádění obecných a specifických pokusů, provozní prostory, požadavky na prostředí a jeho kontrolu, pokud jde o větrání a teplotu, osvětlení, hluk, poplašné systémy, a další požadavky na zařízení, prostory a vybavení stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

Vyhláška č. 419/2012 Sb., o ochraně pokusných zvířat, ve znění pozdějších předpisů

§ 6 odst. 2: Požadavky na prostory, jejich velikost a vybavení ve vztahu k jednotlivým druhům pokusných zvířat a požadavky týkající se péče a umístění ve vztahu k jednotlivým druhům pokusných zvířat jsou uvedeny v příloze č. 7 k této vyhlášce.

Příloha č. 7 část 1: Tabulka 1.1 **Myši** v zařízení a během pokusu

hmotnost (g)	min. plocha (cm ² /všechna zvířata)	plocha (cm ² /zvíře)	výška (cm)
do 20	330	60	12
20-25	330	70	12
25-30	330	80	12
nad 30	330	100	12

113.

Výzkumný ústav pro veterinární léčiva má oprávnění k provádění pokusů na potkanech. Má stanovenou odbornou komisi. Vedoucí projektu pokusů požádal o projednání a vyjádření odborné komise k projektu pokusů, jehož obsahem je ověření účinnosti nové léčivé látky snižující vnímavost zvířat k stresovému zatížení způsobenému nevhodným zacházením se zvířaty člověkem. Pokusy by se měly provést na potkanech. Projekt pokusů předpokládá umístění pokusné skupiny 10 zvířat o hmotnosti okolo 350 g do pokusných zařízení o rozměrech 30 x 100 cm (plocha přibližně 5 listů A4, 1 list je přibližně 30 x 20 cm), a obdobné umístění kontrolní skupiny. Vyhláška uvádí potřebu 350 cm²/zvíře. Jako člen odborné komise výzkumného ústavu posuzujete, zda je navržené umístění pokusných zvířat odpovídající.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 17 odst. 1: Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen

- a) zajistit, aby všechna jeho zařízení měla prostory a vybavení vhodné pro druhy pokusných zvířat, které jsou v nich umístěny, a jsou-li v daném zařízení prováděny pokusy, rovněž pro provádění těchto pokusů,
- b) dodržovat další požadavky na zařízení, prostory a vybavení stanovené prováděcím právním předpisem.

§ 17 odst. 3: Požadavky na prostory a vybavení zařízení, pokud jde o jejich funkci a obecné uspořádání, chovné prostory, prostory pro provádění obecných a specifických pokusů, provozní prostory, požadavky na prostředí a jeho kontrolu, pokud jde o větrání a teplotu, osvětlení, hluk, poplašné systémy, a další požadavky na zařízení, prostory a vybavení stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

Vyhláška č. 419/2012 Sb., o ochraně pokusných zvířat, ve znění pozdějších předpisů
 § 6 odst. 2: Požadavky na prostory, jejich velikost a vybavení ve vztahu k jednotlivým druhům pokusných zvířat a požadavky týkající se péče a umístění ve vztahu k jednotlivým druhům pokusných zvířat jsou uvedeny v příloze č. 7 k této vyhlášce.

Příloha č. 7 část 1: Tabulka 1.2 **Potkani** v zařízení a během pokusu

hmotnost (g)	min. plocha (cm ² /všechna zvířata)	plocha (cm ² /zvíře)	výška (cm)
do 200	800	200	18
200-300	800	250	18
300-400	800	350	18
400-600	800	450	18
nad 600	800	600	18

114.

Výzkumný ústav pro veterinární léčiva má oprávnění k provádění pokusů na morčatech. Má stanovenou odbornou komisi. Vedoucí projektu pokusů požádal o projednání a vyjádření odborné komise k projektu pokusů, jehož obsahem je ověření účinnosti nové léčivé látky snižující vnímavost zvířat k stresovému zatížení způsobenému nevhodným zacházením se zvířaty člověkem. Pokusy by se měly provést na morčatech. Projekt pokusů předpokládá umístění pokusné skupiny 5 zvířat o hmotnosti okolo 500 g do pokusných zařízení o rozměrech 30 x 100 cm (plocha přibližně 5 listů A4, 1 list je přibližně 30 x 20 cm), a obdobné umístění kontrolní skupiny. Vyhláška uvádí potřebu 700 cm²/zvíře. Jako člen odborné komise výzkumného ústavu posuzujete, zda je navržené umístění pokusných zvířat odpovídající.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 17 odst. 1: Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen

- a) zajistit, aby všechna jeho zařízení měla prostory a vybavení vhodné pro druhy pokusných zvířat, které jsou v nich umístěny, a jsou-li v daném zařízení prováděny pokusy, rovněž pro provádění těchto pokusů,
- b) dodržovat další požadavky na zařízení, prostory a vybavení stanovené prováděcím právním předpisem.

§ 17 odst. 3: Požadavky na prostory a vybavení zařízení, pokud jde o jejich funkci a obecné uspořádání, chovné prostory, prostory pro provádění obecných a specifických pokusů, provozní prostory, požadavky na prostředí a jeho kontrolu, pokud jde o větrání a teplotu, osvětlení, hluk, poplašné systémy, a další požadavky na zařízení, prostory a vybavení stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

Vyhláška č. 419/2012 Sb., o ochraně pokusných zvířat, ve znění pozdějších předpisů

§ 6 odst. 2: Požadavky na prostory, jejich velikost a vybavení ve vztahu k jednotlivým druhům pokusných zvířat a požadavky týkající se péče a umístění ve vztahu k jednotlivým druhům pokusných zvířat jsou uvedeny v příloze č. 7 k této vyhlášce.

Příloha č. 7 část 1: Tabulka 1.5 **Morčata** v zařízení a během pokusu

hmotnost (g)	min. plocha (cm ² /všechna zvířata)	plocha (cm ² /zvíře)	výška (cm)
do 200	1800	200	23
200-300	1800	350	23
300-450	1800	500	23
450-700	1800	700	23
nad 700	1800	900	23

115.

Výzkumný ústav pro veterinární léčiva má oprávnění k provádění pokusů na králících. Má stanovenou odbornou komisi. Vedoucí projektu pokusů požádal o projednání a vyjádření odborné komise k projektu pokusů, jehož obsahem je ověření účinnosti nové léčivé látky snižující vnímavost zvířat k stresovému zatížení způsobenému nevhodným zacházením se zvířaty člověkem. Pokusy by se měly provést na králících. Projekt pokusů předpokládá umístění pokusné skupiny 5 zvířat o hmotnosti okolo 4000 g do pokusných zařízení o rozměrech 100 x 200 cm (tj. 1 x 2 m), a obdobné umístění kontrolní skupiny. Vyhláška uvádí potřebu 4200 cm²/zvíře pro první a druhé zvíře a dalších 3000 cm²/zvíře pro každé další zvíře. Jako člen odborné komise výzkumného ústavu posuzujete, zda je navržené umístění pokusných zvířat odpovídající.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 17 odst. 1: Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen

a) zajistit, aby všechna jeho zařízení měla prostory a vybavení vhodné pro druhy pokusných zvířat, které jsou v nich umístěny, a jsou-li v daném zařízení prováděny pokusy, rovněž pro provádění těchto pokusů,

b) dodržovat další požadavky na zařízení, prostory a vybavení stanovené prováděcím právním předpisem.

§ 17 odst. 3: Požadavky na prostory a vybavení zařízení, pokud jde o jejich funkci a obecné uspořádání, chovné prostory, prostory pro provádění obecných a specifických pokusů, provozní prostory, požadavky na prostředí a jeho kontrolu, pokud jde o větrání a teplotu, osvětlení, hluk, poplašné systémy, a další požadavky na zařízení, prostory a vybavení stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

Vyhláška č. 419/2012 Sb., o ochraně pokusných zvířat, ve znění pozdějších předpisů

§ 6 odst. 2: Požadavky na prostory, jejich velikost a vybavení ve vztahu k jednotlivým druhům pokusných zvířat a požadavky týkající se péče a umístění ve vztahu k jednotlivým druhům pokusných zvířat jsou uvedeny v příloze č. 7 k této vyhlášce.

Příloha č. 7 část 2: Tabulka 2.1 **Králíci** v zařízení a během pokusu

hmotnost (g)	plocha (cm ² /1 zvíře) pro 1-2 zvířata	výška (cm)
do 3	3500	45
3-5	4200	45
nad 5	5400	60

Tabulka 2.1 se použije pro klece i kotce. **Pro každého třetího, čtvrtého, pátého a šestého králíka se přidává dodatečná plocha nejméně 3000 cm² a pro každého dalšího králíka plocha nejméně 2500 cm².**

V uzavřeném prostoru musí být zajištěna vyvýšená plošina. Tato vyvýšená plošina musí pokusným zvířatům umožňovat ležet a sedět a snadno se pod ni schovat a nepokrývá více než 40 % podlahové plochy. Pokud z vědeckých nebo veterinárních důvodů nelze vyvýšenou plošinu použít, musí být uzavřený prostor pro králíky o 33 % větší pro jednoho králíka a o 60 % větší pro dva králíky. Je-li vyvýšená plošina použita pro králíky mladší deseti týdnů, musí být její rozměry nejméně 55 cm na 25 cm a musí být tak vysoko od podlahy, aby ji pokusná zvířata mohla využít.

116.

Výzkumný ústav pro veterinární léčiva má oprávnění k provádění pokusů na brojlerch kura domácího. Má stanovenou odbornou komisi. Vedoucí projektu pokusů požádal o projednání a vyjádření odborné komise k projektu pokusů, jehož obsahem je ověření účinnosti nové léčivé látky snižující vnímavost zvířat k stresovému zatížení způsobenému nevhodným zacházením se zvířaty člověkem. Pokusy by se měly provést na brojlerch kura domácího. Projekt pokusů předpokládá umístění pokusné skupiny 10 zvířat o hmotnosti okolo 1000 g (1 kg) do pokusných zařízení o rozměrech 100 x 100 cm a obdobné umístění kontrolní skupiny. Vyhláška uvádí potřebu 350 cm²/zvíře. Jako člen odborné komise výzkumného ústavu posuzujete, zda je navržené umístění pokusných zvířat odpovídající.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 17 odst. 1: Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen

a) zajistit, aby všechna jeho zařízení měla prostory a vybavení vhodné pro druhy pokusných zvířat, které jsou v nich umístěny, a jsou-li v daném zařízení prováděny pokusy, rovněž pro provádění těchto pokusů,

b) dodržovat další požadavky na zařízení, prostory a vybavení stanovené prováděcím právním předpisem.

§ 17 odst. 3: Požadavky na prostory a vybavení zařízení, pokud jde o jejich funkci a obecné uspořádání, chovné prostory, prostory pro provádění obecných a specifických pokusů, provozní prostory, požadavky na prostředí a jeho kontrolu, pokud jde o větrání a teplotu, osvětlení, hluk, poplašné systémy, a další požadavky na zařízení, prostory a vybavení stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

Vyhláška č. 419/2012 Sb., o ochraně pokusných zvířat, ve znění pozdějších předpisů

§ 6 odst. 2: Požadavky na prostory, jejich velikost a vybavení ve vztahu k jednotlivým druhům pokusných zvířat a požadavky týkající se péče a umístění ve vztahu k jednotlivým druhům pokusných zvířat jsou uvedeny v příloze č. 7 k této vyhlášce.

Příloha č. 7 část 8: Tabulka 8.1 **Kur domácí** v zařízení a během pokusu

hmotnost (g)	min. plocha uzavřeného prostoru (cm ² /všechna zvířata)	plocha (cm ² /zvíře)	výška (cm)
do 200	10 000 (1 m ²)	250	30
200-300	10 000 (1 m ²)	300	30
300-600	10 000 (1 m ²)	500	40
600-1200	20 000 (2 m ²)	900	50
1200-1800	20 000 (2 m ²)	1100	75
1800-2400	20 000 (2 m ²)	1300	75
nad 2400	20 000 (2 m ²)	2100	75

Pokud nelze z vědeckých důvodů tyto minimální rozměry uzavřeného prostoru zajistit, zdůvodní dobu uzavření ptáků v omezeném prostoru osoba provádějící pokus po poradě s veterinárním personálem. Za těchto okolností mohou být ptáci umístěni v menších uzavřených prostorech s vhodnou úpravou prostředí a minimální podlahovou plochou 0,75 m².

117.

Výzkumný ústav pro veterinární léčiva má oprávnění k provádění pokusů na psech biglech. Má stanovenou odbornou komisi. Vedoucí projektu pokusů požádal o projednání a vyjádření odborné komise k projektu pokusů, jehož obsahem je ověření účinnosti nové léčivé látky snižující vnímavost zvířat k stresovému zatížení způsobenému nevhodným zacházením se zvířaty člověkem. Pokusy by se měly provést na psech biglech. Projekt pokusů předpokládá umístění pokusné skupiny 3 zvířat o hmotnosti do 20 kg do pokusných zařízení o rozměrech 5 x 2 m a obdobné umístění kontrolní skupiny. Vyhláška uvádí potřebu 4 m²/zvíře pro první a druhé zvíře a dalších 2 m²/zvíře pro každé další zvíře. Jako člen odborné komise výzkumného ústavu posuzujete, zda je navržené umístění pokusných zvířat odpovídající.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 17 odst. 1: Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen

a) zajistit, aby všechna jeho zařízení měla prostory a vybavení vhodné pro druhy pokusných zvířat, které jsou v nich umístěny, a jsou-li v daném zařízení prováděny pokusy, rovněž pro provádění těchto pokusů,

b) dodržovat další požadavky na zařízení, prostory a vybavení stanovené prováděcím právním předpisem.

§ 17 odst. 3: Požadavky na prostory a vybavení zařízení, pokud jde o jejich funkci a obecné uspořádání, chovné prostory, prostory pro provádění obecných a specifických pokusů, provozní prostory, požadavky na prostředí a jeho kontrolu, pokud jde o větrání a teplotu, osvětlení, hluk, poplašné systémy, a další požadavky na zařízení, prostory a vybavení stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

Vyhláška č. 419/2012 Sb., o ochraně pokusných zvířat, ve znění pozdějších předpisů

§ 6 odst. 2: Požadavky na prostory, jejich velikost a vybavení ve vztahu k jednotlivým druhům pokusných zvířat a požadavky týkající se péče a umístění ve vztahu k jednotlivým druhům pokusných zvířat jsou uvedeny v příloze č. 7 k této vyhlášce.

Příloha č. 7 část 4: Tabulka 4.1 Psi v zařízení

hmotnost (g)	plocha (m ² /1 zvíře) pro 1-2 zvířata	plocha (m ² /zvíře) pro 3 a více zvířat	výška (m)
do 20 kg	4	2 x 4 + 2/zv.	2
nad 20 kg	8	2 x 8 + 4/zv.	2

Psi musí mít pokud možno venkovní výběhy. Psi nesmějí být umístěni jednotlivě na více než 4 hodiny bez přestávky. Vnitřní uzavřený prostor musí tvořit nejméně 50 % minimálního prostoru vyhrazeného pro psy, který je uveden v tabulce 4.1. Uvedené parametry přiděleného prostoru vycházejí z požadavků pro bigly.

118.

Výzkumný ústav pro veterinární léčiva má oprávnění k provádění pokusů na kočkách. Má stanovenou odbornou komisi. Vedoucí projektu pokusů požádal o projednání a vyjádření odborné komise k projektu pokusů, jehož obsahem je ověření účinnosti nové léčivé látky snižující vnímavost zvířat k stresovému zatížení způsobenému nevhodným zacházením se zvířaty člověkem. Pokusy by se měly provést na kočkách. Projekt pokusů předpokládá umístění pokusné skupiny 5 zvířat do pokusných zařízení o rozměrech 5 x 2 m a obdobné umístění kontrolní skupiny. Vyhláška uvádí potřebu 2 m²/zvíře pro první zvíře (včetně 0,5 m² římsy) a dalších 1,00 m²/zvíře (včetně 0,25 m² římsy) pro každé další zvíře. Jako člen odborné komise výzkumného ústavu posuzujete, zda je navržené umístění pokusných zvířat odpovídající.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 17 odst. 1: Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen

a) zajistit, aby všechna jeho zařízení měla prostory a vybavení vhodné pro druhy pokusných zvířat, které jsou v nich umístěny, a jsou-li v daném zařízení prováděny pokusy, rovněž pro provádění těchto pokusů,

b) dodržovat další požadavky na zařízení, prostory a vybavení stanovené prováděcím právním předpisem.

§ 17 odst. 3: Požadavky na prostory a vybavení zařízení, pokud jde o jejich funkci a obecné uspořádání, chovné prostory, prostory pro provádění obecných a specifických pokusů, provozní prostory, požadavky na prostředí a jeho kontrolu, pokud jde o větrání a teplotu, osvětlení, hluk, poplašné systémy, a další požadavky na zařízení, prostory a vybavení stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

Vyhláška č. 419/2012 Sb., o ochraně pokusných zvířat, ve znění pozdějších předpisů

§ 6 odst. 2: Požadavky na prostory, jejich velikost a vybavení ve vztahu k jednotlivým druhům pokusných zvířat a požadavky týkající se péče a umístění ve vztahu k jednotlivým druhům pokusných zvířat jsou uvedeny v příloze č. 7 k této vyhlášce.

Příloha č. 7 část 3: Tabulka 3 **Kočky** v zařízení

hmotnost (g)	plocha (m ² /1 zvíře) pro 1 zvíře	plocha (m ² /zvíře) pro 2 a více zvířat	výška (m)
Podlaha bez římsy	1,5	1,5 + 0,75/zv.	2
Římsy	0,5	0,5 + 0,25/zv.	2
Celkem	2,0	2,0 + 1,00/zv.	2

Kočky nesmějí být umístěny jednotlivě na více než 24 hodin bez přestávky. Kočky, které se vůči ostatním kočkám projevují opakovaně agresivně, se umístí samostatně pouze tehdy, není-li možné nalézt jedince, s nímž se snesou. Sociální stres se u všech jedinců umístěných v párech či ve skupinách monitoruje alespoň jednou týdně.

119.

Výzkumný ústav pro veterinární léčiva má oprávnění k provádění pokusů na prasatech. Má stanovenou odbornou komisi. Vedoucí projektu pokusů požádal o projednání a vyjádření odborné komise k projektu pokusů, jehož obsahem je ověření účinnosti nové léčivé látky snižující vnímavost zvířat k stresovému zatížení způsobenému nevhodným zacházením se zvířaty člověkem. Pokusy by se měly provést na prasatech. Projekt pokusů předpokládá umístění pokusné skupiny 10 zvířat o hmotnosti okolo 50 kg do pokusných zařízení o rozměrech 5 x 2 m a obdobné umístění kontrolní skupiny. Vyhláška uvádí potřebu 0,8 m²/zvíře. Jako člen odborné komise výzkumného ústavu posuzujete, zda je navržené umístění pokusných zvířat odpovídající.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 17 odst. 1: Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen

a) zajistit, aby všechna jeho zařízení měla prostory a vybavení vhodné pro druhy pokusných zvířat, které jsou v nich umístěny, a jsou-li v daném zařízení prováděny pokusy, rovněž pro provádění těchto pokusů,

b) dodržovat další požadavky na zařízení, prostory a vybavení stanovené prováděcím právním předpisem.

§ 17 odst. 3: Požadavky na prostory a vybavení zařízení, pokud jde o jejich funkci a obecné uspořádání, chovné prostory, prostory pro provádění obecných a specifických pokusů, provozní prostory, požadavky na prostředí a jeho kontrolu, pokud jde o větrání a teplotu, osvětlení, hluk, poplašné systémy, a další požadavky na zařízení, prostory a vybavení stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

Vyhláška č. 419/2012 Sb., o ochraně pokusných zvířat, ve znění pozdějších předpisů

§ 6 odst. 2: Požadavky na prostory, jejich velikost a vybavení ve vztahu k jednotlivým druhům pokusných zvířat a požadavky týkající se péče a umístění ve vztahu k jednotlivým druhům pokusných zvířat jsou uvedeny v příloze č. 7 k této vyhlášce.

Příloha č. 7 část 7: Tabulka 7.3 **Prasata** v zařízení a během pokusu

hmotnost (kg)	min. plocha (m ² /všechna zvířata)	plocha (m ² /zvíře)	plocha na ležení v termoneutrální zóně (m ² /zvíře)
do 5	2	0,20	0,10
5-10	2	0,25	0,11
10-20	2	0,35	0,18
20-30	2	0,50	0,24
30-50	2	0,70	0,33
50-70	3	0,80	0,41
70-100	3	1,00	0,53

Prasata mohou být z veterinárních nebo pokusných důvodů na kratší dobu uzavřena v menších prostorách, vytvořených například přepažením hlavního prostoru, například je-li vyžadováno individuální krmení.

120.

Výzkumný ústav pro veterinární léčiva má oprávnění k provádění pokusů na ovcích. Má stanovenou odbornou komisi. Vedoucí projektu pokusů požádal o projednání a vyjádření odborné komise k projektu pokusů, jehož obsahem je ověření účinnosti nové léčivé látky snižující vnímavost zvířat k stresovému zatížení způsobenému nevhodným zacházením se zvířaty člověkem. Pokusy by se měly provést na ovcích. Projekt pokusů předpokládá umístění pokusné skupiny 10 zvířat o hmotnosti okolo 25 kg do pokusných zařízení o rozměrech 5 x 2 m a obdobné umístění kontrolní skupiny. Vyhláška uvádí potřebu 1,0 m²/zvíře. Jako člen odborné komise výzkumného ústavu posuzujete, zda je navržené umístění pokusných zvířat odpovídající.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 17 odst. 1: Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen

a) zajistit, aby všechna jeho zařízení měla prostory a vybavení vhodné pro druhy pokusných zvířat, které jsou v nich umístěny, a jsou-li v daném zařízení prováděny pokusy, rovněž pro provádění těchto pokusů,

b) dodržovat další požadavky na zařízení, prostory a vybavení stanovené prováděcím právním předpisem.

§ 17 odst. 3: Požadavky na prostory a vybavení zařízení, pokud jde o jejich funkci a obecné uspořádání, chovné prostory, prostory pro provádění obecných a specifických pokusů, provozní prostory, požadavky na prostředí a jeho kontrolu, pokud jde o větrání a teplotu, osvětlení, hluk, poplašné systémy, a další požadavky na zařízení, prostory a vybavení stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

Vyhláška č. 419/2012 Sb., o ochraně pokusných zvířat, ve znění pozdějších předpisů

§ 6 odst. 2: Požadavky na prostory, jejich velikost a vybavení ve vztahu k jednotlivým druhům pokusných zvířat a požadavky týkající se péče a umístění ve vztahu k jednotlivým druhům pokusných zvířat jsou uvedeny v příloze č. 7 k této vyhlášce.

Příloha č. 7 část 7: Tabulka 7.2 **Ovce**

hmotnost (kg)	min. plocha prostoru (m ²)	plocha na 1 zvíře (m ²)	výška přepážky (m)
do 20	1,0	0,7	1,0
20-35	1,5	1,0	1,2
35-60	2,0	1,5	1,2
nad 60	3,0	1,8	1,5

121.

Výzkumný ústav pro veterinární léčiva má oprávnění k provádění pokusů na žábách. Má stanovenou odbornou komisi. Vedoucí projektu pokusů požádal o projednání a vyjádření odborné komise k projektu pokusů, jehož obsahem je ověření účinnosti nové léčivé látky na kožní mykózy u obojživelníků. Pokusy by se měly provést na žábách převážně vodních. Projekt pokusů předpokládá umístění pokusné skupiny 10 zvířat o délce 7 cm do pokusných zařízení o rozměrech 100 x 100 cm (tj. 1 x 1 m) a obdobné umístění kontrolní skupiny. Vyhláška uvádí potřebu 3500 cm²/zvíře pro první zvíře a dalších 500 cm²/zvíře pro každé další zvíře. Jako člen odborné komise výzkumného ústavu posuzujete, zda je navržené umístění pokusných zvířat odpovídající.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 17 odst. 1: Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen

a) zajistit, aby všechna jeho zařízení měla prostory a vybavení vhodné pro druhy pokusných zvířat, které jsou v nich umístěny, a jsou-li v daném zařízení prováděny pokusy, rovněž pro provádění těchto pokusů,

b) dodržovat další požadavky na zařízení, prostory a vybavení stanovené prováděcím právním předpisem.

§ 17 odst. 3: Požadavky na prostory a vybavení zařízení, pokud jde o jejich funkci a obecné uspořádání, chovné prostory, prostory pro provádění obecných a specifických pokusů, provozní prostory, požadavky na prostředí a jeho kontrolu, pokud jde o větrání a teplotu, osvětlení, hluk, poplašné systémy, a další požadavky na zařízení, prostory a vybavení stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

Vyhláška č. 419/2012 Sb., o ochraně pokusných zvířat, ve znění pozdějších předpisů

§ 6 odst. 2: Požadavky na prostory, jejich velikost a vybavení ve vztahu k jednotlivým druhům pokusných zvířat a požadavky týkající se péče a umístění ve vztahu k jednotlivým druhům pokusných zvířat jsou uvedeny v příloze č. 7 k této vyhlášce.

Příloha č. 7 část 9: Tabulka 9.3 **Žáby** převážně vodní

délka (cm)	min. plocha (cm ² /1 zvíře)	plocha (cm ² /na každé další zvíře)	výška (cm)	hloubka vody (cm)
do 5	1500	200	20	10
5-7,5	3500	500	30	10
nad 7,5	4000	700	30	15

Plochu tvoří jedna třetina suchozemské části, dvě třetiny vodní plochy dostatečné pro potápění zvířat.

122.

Výzkumný ústav pro nemoci ryb má oprávnění k provádění pokusů na rybách. Má stanovenou odbornou komisi. Pokusné ryby jsou umístěny v pokusných nádržích. Osoba odpovědná za péči o zvířata provádí kontrolu podmínek a plnění požadavků na umístění pokusných ryb. Na jaké zásadní požadavky se zaměří osoba odpovědná za péči o zvířata při kontrole.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 17 odst. 1: Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen

a) zajistit, aby všechna jeho zařízení měla prostory a vybavení vhodné pro druhy pokusných zvířat, které jsou v nich umístěny, a jsou-li v daném zařízení prováděny pokusy, rovněž pro provádění těchto pokusů,

b) dodržovat další požadavky na zařízení, prostory a vybavení stanovené prováděcím právním předpisem.

§ 17 odst. 3: Požadavky na prostory a vybavení zařízení, pokud jde o jejich funkci a obecné uspořádání, chovné prostory, prostory pro provádění obecných a specifických pokusů, provozní prostory, požadavky na prostředí a jeho kontrolu, pokud jde o větrání a teplotu, osvětlení, hluk, poplašné systémy, a další požadavky na zařízení, prostory a vybavení stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

Vyhláška č. 419/2012 Sb., o ochraně pokusných zvířat, ve znění pozdějších předpisů
§ 6 odst. 2: Požadavky na prostory, jejich velikost a vybavení ve vztahu k jednotlivým druhům pokusných zvířat a požadavky týkající se péče a umístění ve vztahu k jednotlivým druhům pokusných zvířat jsou uvedeny v příloze č. 7 k této vyhlášce.

Příloha č. 7 část 11: Ryby

11.1 Přívod a kvalita vody

Neustále musí být zajištěn odpovídající přívod vody vhodné kvality. Průtok vody v recirkulačních systémech nebo filtrace v nádržích musí být dostatečné a zajišťovat dodržení parametrů kvality vody na přijatelných úrovních. Přiváděná voda musí být filtrována nebo upravena tak, aby byly případně odstraněny látky, které jsou pro ryby nebezpečné. Parametry kvality vody musí být neustále v přijatelném rozsahu, který u daného druhu ryby a v dané fázi vývoje udržuje běžnou aktivitu a fyziologii. Průtok vody musí být dostatečný k tomu, aby rybám umožňoval náležitě plavat a chovat se obvyklým způsobem. Ryby musí mít dostatek času na aklimatizaci a přizpůsobení se změnám podmínek, pokud jde o kvalitu vody.

11.2 Kyslík, sloučeniny dusíku, pH a salinita

Koncentrace kyslíku musí odpovídat potřebám jednotlivých druhů ryb a podmínkám, v nichž jsou ryby drženy. V případě potřeby musí být zajištěno dodatečné provzdušňování vody v nádržích. Koncentrace sloučenin dusíku musí být udržovány na nízkých hodnotách.

Úroveň pH musí být přizpůsobena jednotlivým druhům ryb a udržována pokud možno stabilní. Salinita musí být přizpůsobena požadavkům druhů ryb a životní fázi jedinců. Změny salinity se musí provádět postupně.

11.3 Teplota, osvětlení, hluk

Teplota musí být udržována v optimálním rozsahu pro daný druh ryb a pokud možno na stabilní hodnotě. Změny teploty se musí provádět postupně. Pro ryby musí být zajištěna vhodná fotoperiodicita. Hladiny hluku musí být udržovány na minimum a zařízení způsobující hluk nebo vibrace, například elektrické generátory nebo filtrační systémy, musí být tam, kde je to vhodné, oddělena od nádrží, v nichž jsou chovány ryby.

11.4 Hustota osazení a rozmanitost prostředí

Hustota osazení ryb musí vycházet z celkových potřeb ryb, pokud jde o podmínky prostředí, zdravotní stav a dobré životní podmínky. Musí být zajištěn dostatečný objem vody, aby ryby mohly běžným způsobem plavat, přičemž se přihlíží k velikosti, věku, zdravotnímu stavu a způsobu krmení daných ryb. Prostor ryb musí být vhodně upraveno, například musí být zajištěny úkryty a substrát na dně, vyjma případy, kdy z jejich vzorců chování vyplývá, že je nevyžadují.

11.5 Krmení a manipulace

Ryby musí být krmeny potravou, která je pro ně vhodná, v náležitém množství a intervalech. Zvláštní pozornost je třeba věnovat krmení plůdku během každého přechodu z přírodní potravy na umělou. Manipulace s rybami musí být omezena na minimum.

3.15. Požadavky na teplotu pro pokusná zvířata

123.

Výzkumný ústav pro veterinární léčiva má oprávnění k provádění pokusů na morčatech. Má stanovenou odbornou komisi. Vedoucí projektu pokusů požádal o projednání a vyjádření odborné komise k projektu pokusů, jehož obsahem je ověření účinnosti nové léčivé látky snižující vnímavost zvířat k stresovému zatížení způsobenému nevhodným zacházením se zvířaty člověkem. Pokusy by se měly provést na morčatech. Projekt pokusů předpokládá umístění zvířat do pokusných zařízení, ve kterých má být udržována teplota 28 °C. Jako člen odborné komise výzkumného ústavu posuzujete, zda je navržené umístění pokusných zvířat odpovídající.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Evropská dohoda o ochraně obratlovců používaných pro pokusné a jiné vědecké účely, Řada evropských smluv č. 123 (1986)

Druhy nebo skupiny druhů - optimální rozsah teploty prostředí v °C

- myš 20 - 24 °C
- potkan 20 - 24 °C
- křeček zlatý 20 - 24 °C
- pískomil 20 - 24 °C
- **morče 20 - 24 °C**
- křepelka 20 - 24 °C

124.

Výzkumný ústav pro veterinární léčiva má oprávnění k provádění pokusů na králících. Má stanovenou odbornou komisi. Vedoucí projektu pokusů požádal o projednání a vyjádření odborné komise k projektu pokusů, jehož obsahem je ověření účinnosti nové léčivé látky snižující vnímavost zvířat k stresovému zatížení způsobenému nevhodným zacházením se zvířaty člověkem. Pokusy by se měly provést na králících. Projekt pokusů předpokládá umístění zvířat do pokusných zařízení, ve kterých má být udržována teplota 25 °C. Jako člen odborné komise výzkumného ústavu posuzujete, zda je navržené umístění pokusných zvířat odpovídající.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Evropská dohoda o ochraně obratlovců používaných pro pokusné a jiné vědecké účely, Řada evropských smluv č. 123 (1986)

Druhy nebo skupiny druhů - optimální rozsah teploty prostředí v °C

- **králík 15 - 21 °C**

125.

Výzkumný ústav pro veterinární léčiva má oprávnění k provádění pokusů na psech. Má stanovenou odbornou komisi. Vedoucí projektu pokusů požádal o projednání a vyjádření odborné komise k projektu pokusů, jehož obsahem je ověření účinnosti nové léčivé látky snižující vnímavost zvířat k stresovému zatížení způsobenému nevhodným zacházením se zvířaty člověkem. Pokusy by se měly provést na psech. Projekt pokusů předpokládá umístění zvířat do pokusných zařízení, ve kterých má být udržována teplota 25 °C. Jako člen odborné komise výzkumného ústavu posuzujete, zda je navržené umístění pokusných zvířat odpovídající.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Evropská dohoda o ochraně obratlovců používaných pro pokusné a jiné vědecké účely, Řada evropských smluv č. 123 (1986)

Druhy nebo skupiny druhů - optimální rozsah teploty prostředí v °C

– kočka 15 - 21 °C

– **pes 15 - 21 °C**

– fretka 15 - 21 °C

126.

Výzkumný ústav pro veterinární léčiva má oprávnění k provádění pokusů na dospělé drůbeži (nosnicích). Má stanovenou odbornou komisi. Vedoucí projektu pokusů požádal o projednání a vyjádření odborné komise k projektu pokusů, jehož obsahem je ověření účinnosti nové léčivé látky snižující vnímavost zvířat k stresovému zatížení způsobenému nevhodným zacházením se zvířaty člověkem. Pokusy by se měly provést na drůbeži (nosnicích). Projekt pokusů předpokládá umístění zvířat do pokusných zařízení, ve kterých má být udržována teplota 25 °C. Jako člen odborné komise výzkumného ústavu posuzujete, zda je navržené umístění pokusných zvířat odpovídající.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Evropská dohoda o ochraně obratlovců používaných pro pokusné a jiné vědecké účely, Řada evropských smluv č. 123 (1986)

Druhy nebo skupiny druhů - optimální rozsah teploty prostředí v °C

– **drůbež 15 - 21 °C**

– holub 15 - 21 °C

127.

Výzkumný ústav pro veterinární léčiva má oprávnění k provádění pokusů na prasatech. Má stanovenou odbornou komisi. Vedoucí projektu pokusů požádal o projednání a vyjádření odborné komise k projektu pokusů, jehož obsahem je ověření účinnosti nové léčivé látky snižující vnímavost zvířat k stresovému zatížení způsobenému nevhodným zacházením se zvířaty člověkem. Pokusy by se měly provést na prasatech. Projekt pokusů předpokládá umístění zvířat do pokusných zařízení, ve kterých má být udržována teplota 28 °C. Jako člen odborné komise výzkumného ústavu posuzujete, zda je navržené umístění pokusných zvířat odpovídající.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Evropská dohoda o ochraně obratlovců používaných pro pokusné a jiné vědecké účely, Řada evropských smluv č. 123 (1986)

Druhy nebo skupiny druhů - optimální rozsah teploty prostředí v °C

– **prase 10 - 24 °C**

– koza 10 - 24 °C

– ovce 10 - 24 °C

– skot 10 - 24 °C

– kůň 10 - 24 °C

128.

Výzkumný ústav pro veterinární léčiva má oprávnění k provádění pokusů na subhumánních primátech makak rhesus. Má stanovenou odbornou komisi. Vedoucí projektu pokusů požádal o projednání a vyjádření odborné komise k projektu pokusů, jehož obsahem je ověření účinnosti nové léčivé látky snižující vnímavost zvířat k stresovému zatížení způsobenému nevhodným zacházením se zvířaty člověkem. Pokusy by se měly provést na subhumánních primátech druhu makak rhesus. Projekt pokusů předpokládá umístění zvířat do pokusných zařízení, ve kterých má být udržována teplota 30 °C. Jako člen odborné komise výzkumného ústavu posuzujete, zda je navržené umístění pokusných zvířat odpovídající.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Evropská dohoda o ochraně obratlovců používaných pro pokusné a jiné vědecké účely, Řada evropských smluv č. 123 (1986)

Druhy nebo skupiny druhů - optimální rozsah teploty prostředí v °C

- mimolidší primáti Nového světa 20 - 28 °C
- mimolidší primáti Starého světa 20 - 24 °C

3.16. Koncepce 3R

129.

Výzkumný ústav mikrobiologický se zabývá výzkumem viru, který způsobuje ochrnutí končetin u drůbeže. Pro další výzkum potřebuje virus namnožit. Virus se množí v živých zvířatech, namnožení viru je podle odborné literatury možné také s využitím tkáňových kultur kachních jaterních buněk nebo s využitím kachních embryí. Výzkumný ústav nemá k dispozici potřebné tkáňové kultury a nezná dodavatele kachních embryí. Má však k dispozici dodavatele jednotýdenních kachňat. Připravil proto pokus, v rámci kterého by chtěl infikovat 100 jednotýdenních kachňat, a z těchto kachňat po jejich utracení získat větší množství viru pro následující výzkum. Výzkumný ústav připravil projekt pokusů pro realizaci tohoto záměru. Odborná komise ústavu má nyní posoudit tento projekt pokusů, mj. také z pohledu zásady 3R.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 17i odst. 1: Kdykoli to je možné, je uživatel pokusných zvířat, **namísto pokusu, povinen použít vědecky vyhovující metodu či zkušební strategii, při níž se nepoužívají živá zvířata.**

§ 18a odst. 1: Uživatel pokusných zvířat nesmí pokus provádět a státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů nesmí pokus schválit, **je-li pro dosažení žádaného výsledku dostupná jiná metoda či zkušební strategie, která nevyžaduje použití živého pokusného zvířete a která je uznána podle předpisů Evropské unie.**

130.

Výzkumný ústav pro nemoci zvířat se zabývá výzkumem bakterie, která způsobuje průjemy u selat. Pro další výzkum potřebuje větší množství bakterií. Přípravuje proto získání bakterií jejich namnožením na laboratorních myších. Podle vědecké literatury lze k namnožení těchto bakterií použít také bujony (tekuté mikrobiologické půdy) a agary (pevné mikrobiologické půdy), na nichž kultury bakterií dobře rostou. Výzkumný ústav však nemá varnu, ve které by bujony anebo agary připravil. K dispozici má však pokusné zařízení, ve kterém je oprávněn realizovat pokusy na myších. Připravil proto pokus, v rámci kterého by chtěl infikovat 100 laboratorních myší, a z těchto myší po jejich utracení získat větší množství bakterií pro následující výzkum. Výzkumný ústav připravil projekt pokusů pro realizaci tohoto záměru. Odborná komise ústavu má nyní posoudit tento projekt pokusů, mj. také z pohledu zásady 3R.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 17i odst. 1: Kdykoli to je možné, je uživatel pokusných zvířat, **namísto pokusu, povinen použít vědecky vyhovující metodu či zkušební strategii, při níž se nepoužívají živá zvířata.**

§ 18a odst. 1: Uživatel pokusných zvířat nesmí pokus provádět a státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů nesmí pokus schválit, **je-li pro dosažení žádaného výsledku dostupná jiná metoda či zkušební strategie, která nevyžaduje použití živého pokusného zvířete a která je uznána podle předpisů Evropské unie.**

131.

Výzkumný ústav pro nemoci zvířat se zabývá vývojem nového dezinfekčního prostředku na bázi jodových solí k aseptické přípravě operačního pole. Dezinfekční prostředek by bylo potřeba vyzkoušet u zvířat, zda jeho baktericidní účinek při použití na zvířatech odpovídá výsledkům získaným v laboratoři a zda nevyvolá u zvířat vedlejší zánětlivou reakci, alergickou reakci, případně jinou zdravotní komplikaci. Ústav připravil proto pokus, v rámci kterého by chtěl u králíků simulovat operační pole tak, že se vyholí chlupy na břicho králíků, provede se povrchový řez na kůži a na operační ránu se aplikuje dezinfekční prostředek ve formě sprejové aplikace. K potlačení bolesti u králíků se použijí lokální anestetika. Pokus se předpokládá k provedení u 50 králíků. Výzkumný ústav připravil projekt pokusů pro realizaci tohoto záměru. Odborná komise ústavu má nyní posoudit tento projekt pokusů, mj. také z pohledu zásady 3R.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 17i odst. 2: Uživatel pokusných zvířat je povinen **počet pokusných zvířat použitých v projektech pokusů snížit na minimum, aniž by byly ohroženy cíle projektu pokusů.**

132.

Výzkumný ústav pro nemoci zvířat se zabývá studiem minerálního metabolismu kostí u telat. V rámci výzkumu by potřeboval odebrat vzorky kosti z pánevní kosti. Přípravuje pokus na 6 telatech, v rámci kterého by měl být použit trokar (chirurgický nástroj ve tvaru silné kovové trubičky zakončené trojstranným ostřím), který se pomocí kladívka zarazí do kyčelního hrboleu pánevní kosti, pootočí se a po vyjmutí se v jeho dutině zadrží vzorek kostní tkáně. Výzkumný ústav připravil projekt pokusů pro realizaci tohoto záměru. Odborná komise ústavu má nyní posoudit tento projekt pokusů, mj. také z pohledu zásady 3R.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 17i odst. 3: Každý chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a **uživatel pokusných zvířat je povinen zajistit šetrné zacházení s pokusnými zvířaty** při jejich chovu, umístění a péči o ně, jakož i šetrné metody používané k pokusům, přičemž se odstraní nebo **na nejnižší možnou míru sníží případná bolest, utrpení, strach nebo trvalé poškození pokusných zvířat.**

133.

Univerzita v rámci výuky zánětlivých procesů u zvířat má ve výuce demonstraci hojení zánětlivého procesu na kůži zvířat. Záměrem je umístit z univerzitního chovu do výukové stáje univerzity prase o hmotnosti okolo 40 kg, u něhož v chovu došlo k poranění kůže a podkoží v krajině stehna jiným zvířetem. Na poraněném zvířeti by byl demonstrován studentům vývoj zánětlivých procesů u zvířat tak, jak se vyvíjí v chovu, tzn. bez dalšího ošetření. K tomuto účelu tak nebude poranění prasete ve výukové stáji ošetřeno a studentům bude demonstrován průběh procesů samovolného hojení. Univerzita připravila projekt pokusů pro realizaci této výuky pro příští rok. Získání alespoň jednoho poraněného prasete z univerzitního chovu do výukové stáje je v průběhu roku pravděpodobné, a proto je výukový pokus reálný. Odborná komise ústavu má nyní posoudit tento projekt pokusů, mj. také z pohledu zásady 3R.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 17i odst. 3: Každý chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a **uživatel pokusných zvířat je povinen zajistit šetrné zacházení s pokusnými zvířaty** při jejich chovu, umístění a péči o ně, jakož i šetrné metody používané k pokusům, přičemž se odstraní nebo **na nejnižší možnou míru sníží případná bolest, utrpení, strach nebo trvalé poškození pokusných zvířat.**

134.

Výzkumný ústav pro choroby zvířat se zabývá možností přenosu viru zánětu jater hus na kachny. Přípravuje pokus, v rámci kterého přeneseme virus zánětu jater z uhynulých hus z chovu zemědělského podniku Anser, s.r.o., na 10 kachen v zařízení pro pokusná zvířata výzkumného ústavu. Po 5 dnech kachny utratí a bude zkoumat, zda došlo k poškození jaterních buněk kachen virem. Virus by bylo možné z hus přenést v laboratoři na tkáňové kultury kachních jaterních buněk, nicméně získání tkáňové kultury se ukazuje jako příliš komplikované, přímý pokus na kachnách se jeví jako jednodušší a rychlejší. Výzkumný ústav nyní zjišťuje, zda může výzkumné sledování provádět, případně za jakých podmínek by je mohl provést.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 18a odst. 1: Uživatel pokusných zvířat nesmí pokus provádět a státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů nesmí pokus schválit, **je-li pro dosažení žádaného výsledku dostupná jiná metoda či zkušební strategie, která nevyžaduje použití živého pokusného zvířete** a která je uznána podle předpisů Evropské unie.

135.

Výzkumný ústav pro choroby zvířat zjišťuje původce úhynů králíků v chovech. Příznaky nasvědčují, že by se mohlo jednat o atypický průběh australského moru králíků. K zjištění, zda se jedná o původce australského moru králíků, výzkumný ústav připravuje pokus, kdy v první skupině 5 pokusných králíků by navakcinoval vakcínou proti australskému moru králíků a v druhé skupině 5 pokusných králíků by nenavakcinoval. Poté by králíky v obou skupinách infikoval původcem úhynů králíků (sekrety z nemocných a uhynulých králíků). Původcem australského moru králíků je virus zjištěný v Austrálii se známou RNA strukturou rozpoznatelnou pomocí PCR. Výzkumný ústav nyní zjišťuje, zda může výzkumné sledování provádět, případně za jakých podmínek by je mohl provést.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 18a odst. 1: Uživatel pokusných zvířat nesmí pokus provádět a státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů nesmí pokus schválit, **je-li pro dosažení žádaného výsledku dostupná jiná metoda či zkušební strategie, která nevyžaduje použití živého pokusného zvířete** a která je uznána podle předpisů Evropské unie.

136.

Výzkumný ústav pro nemoci zvířat se zabývá vývojem vakcíny proti kokcidióze u králíků. Připravuje pokus, kdy v první skupině 50 králíků navakcinuje novou vakcínou proti kokcidióze a v druhé skupině 50 králíků králíky nenavakcinuje. Po 10 dnech králíky bude infikovat kokcidiemi. V obou skupinách bude sledovat klinické příznaky a případně úhyny zvířat a pitvou bude zjišťovat příčinu úhynů. Předpokládá, že ve skupině vakcinovaných králíků nebude žádný nemocný a uhynulý králík na kokcidiózu. Výzkumný ústav nyní zjišťuje, zda může výzkumné sledování provádět, případně za jakých podmínek by je mohl provést.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 18a odst. 2 písm. a): Při výběru mezi pokusy musí uživatel pokusných zvířat **volit ty, které v co nejvyšší míře splňují tyto požadavky: používají nejnížší počet pokusných zvířat.**

137.

Výzkumný ústav pro choroby zvířat zkoumá metabolismus zvířat vystavených živelným katastrofám. V rámci výzkumného sledování by chtěl ověřit předpoklad, že se u savců vystavených vysoké zátěži vyplavuje do krve vysoké množství specifických hormonů, které mobilizují látky pro podporu svalové činnosti, a tím zvyšují schopnost savců reagovat na vysokou zátěž. Výzkumný ústav potřebuje pro další zkoumání odebrat vzorky krve od vysoce zatížených zvířat. Zvažuje, zda pro další výzkum použije odběr krve od křečka zatíženého běháním v uzavřeném kole, nebo od potkana nuceně plavajícího ve vodě, nebo od psa nuceně běžícího na běžícím páse. Výzkumný ústav nyní zjišťuje, zda může výzkumné sledování provádět, případně za jakých podmínek by je mohl provést.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:
Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů
§ 18a odst. 2 písm. b): Při výběru mezi pokusy musí uživatel pokusných zvířat **volit ty, které**
v co nejvyšší míře splňují tyto požadavky: **používají pokusná zvířata s nejnižší schopností**
cítit bolest, utrpení nebo strach nebo utrpět trvalé poškození.

138.

Výzkumný ústav pro výživu skotu připravuje výzkumné sledování dopadu nového přípravku snižujícího účinek mykotoxinů obsažených v krmivu na dojnice. Připravuje pokus, v rámci kterého pro sledování změn ve vnitřním prostředí u skupiny dojníc po aplikaci přípravku do krmiva a u skupiny dojníc bez aplikace přípravku do krmiva má být odebírána krev k dalším analýzám. Ústav zvažuje odběr krve z krční žíly nebo z podocasní žíly nebo z ušní žíly. Výzkumný ústav nyní zjišťuje, zda může výzkumné sledování provádět, případně za jakých podmínek by je mohl provést.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:
Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů
§ 18a odst. 2 písm. c): Při výběru mezi pokusy musí uživatel pokusných zvířat **volit ty, které**
v co nejvyšší míře splňují tyto požadavky: **působí nejmenší bolest, utrpení, strach nebo**
trvalé poškození, a je u nich největší pravděpodobnost, že bude dosaženo uspokojivých
výsledků.

139.

Výzkumný ústav toxikologický studuje botulotoxin získaný z uhynulých kachen na rybníce Klobása u Nového lesa. Zjišťuje hodnotu LD50 získaného botulotoxinu, tzn. dávku botulotoxinu podanou laboratorním myším, která způsobí úhyn 50 % testovaných myší do 24 hodin od podání látky. K pokusu plánuje použít 500 laboratorních myší, kdy první skupině 100 myší bude aplikována dávka 0,25 ng/kg, druhé skupině 100 myší bude aplikována dávka 0,75 ng/kg, třetí skupině 100 myší bude aplikována dávka 1,25 ng/kg a čtvrté skupině 100 myší bude aplikována dávka 1,75 ng/kg a páté skupině 100 myší bude aplikována dávka 2,25 ng/kg. Ze získaných hodnot počtu úhynů myší v jednotlivých skupinách bude vypočítána hodnota LD50. Výzkumný ústav nyní zjišťuje, zda může

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:
Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů
§ 18a odst. 3 písm. a): V co největší míře musí uživatel pokusných zvířat předcházet tomu, aby
pokus končil úhynem nebo usmrcením pokusného zvířete, a ukončení pokusu musí být
včasné a humánní. Je-li úhyn nebo usmrcení pokusného zvířete na konci pokusu
nevyhnutelné, musí uživatel pokusných zvířat **pokus koncipovat tak, aby jeho výsledkem**
byla smrt co nejnižšího počtu pokusných zvířat.

140.

Výzkumný ústav pro pesticidy testuje účinky nového herbicidu určeného k postřiku na polích k hubení plevelů na koroptve. Předpokládá se, že by nový přípravek neměl mít žádné účinky na koroptve, pokud by byly nějaké zaznamenány (únava, neochota k pohybu, ospalost, křeče apod.), tak by přípravek byl považován za toxický a nemohl by být používán. Ústav plánuje uskutečnění pokusu, kdy 10 koroptvím podá krmivo postříkané novým herbicidem a 10 koroptvím v kontrolní skupině podá krmivo neošetřené novým herbicidem. Sledováno bude chování a další příznaky případné otravy tímto herbicidem. Zvířata s příznaky i bez nich budou pozorována 30 dnů a po 30 dnech budou ptáci s příznaky utraceni. Výzkumný ústav nyní zjišťuje, zda může výzkumné sledování provádět, případně za jakých podmínek by je mohl provést.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 18a odst. 3 písm. b): V co největší míře musí uživatel pokusných zvířat předcházet tomu, aby pokus končil úhynem nebo usmrcením pokusného zvířete, a ukončení pokusu musí být včasné a humánní. Je-li úhyn nebo usmrcení pokusného zvířete na konci pokusu nevyhnutelné, musí uživatel pokusných zvířat **pokus koncipovat tak, aby** pro pokusná zvířata se **doba trvání a intenzita utrpení snížila na možné minimum**, a pokud je to možné, byla zajištěna bezbolestná smrt.

141.

Výzkumný ústav pro výživu zvířat se zabývá vlivem selenu na metabolismus svalů. Přípravuje sledování, v rámci kterého budou v zařízení výzkumného ústavu chovány kozy s různou úrovní přídatku selenu do krmiva. Součástí pokusného sledování je vedle odběru krve k získání hladin selenu v krevním séru také odběr svaloviny k histologickému zkoumání. Svalovina bude odebrána z hýžd'ového svalu vystřížením vzorku z hloubky svalu, a to o velikosti 1,5 x 1,5 cm. Lze předpokládat, že odběr vzorku je bolestivý. Výzkumný ústav nyní zjišťuje, zda může výzkumné sledování provádět, případně za jakých podmínek by je mohl provést.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 18b odst. 1: Uživatel pokusných zvířat musí v případě, že je to z hlediska účelu pokusu možné, provádět **pokusy za použití prostředků pro celkové nebo místní znecitlivění**. Ke znecitlivění musí použít prostředky snižující bolest či jinou vhodnou metodu zajišťující co největší omezení bolesti, utrpení a strachu. Znecitlivění musí být provedeno vždy při pokusech, **při nichž dochází k vážným zraněním pokusného zvířete, která mu mohou způsobit značnou bolest**.

§ 18b odst. 2: Při rozhodování o vhodnosti použití znecitlivění se přihlíží k tomu,

- a) zda se předpokládá, že znecitlivění způsobí pokusnému zvířeti větší újmu než samotný pokus,
- b) zda je znecitlivění neslučitelné s účelem pokusu.

142.

Výzkumný ústav pro veterinární léčiva vyvíjí nový přípravek na léčení kožního svrabu u psů. Přípravek je pro dosažení rychlého účinku poměrně agresivní a výzkumný ústav neví, jestli přípravek po aplikaci nevyvolá silnou alergickou reakci kůže nebo těžký zánět kůže se silnou bolestivostí. Pro ověření účinku přípravku připravuje výzkumný ústav pokus v zařízeních ústavu, v rámci kterého by třem psům s kožním svrabem aplikoval nový přípravek. Pro případ výskytu těžkého bolestivého zánětu kůže předpokládá aplikace nízkých dávek myorelaxantií (léčiva ochromující činnost svalů), aby omezil škrábání a kousání zvířat v místě velké bolestivosti kůže. Výzkumný ústav nyní zjišťuje, zda může výzkumné sledování provádět, případně za jakých podmínek by je mohl provést.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 18b odst. 3: Uživatel pokusných zvířat **nesmí pokusným zvířatům** bez odpovídajícího znecitlivění nebo snížení bolesti **podávat látky, které jim brání v projevování bolesti nebo je v něm omezují**. V těchto případech musí uživatel pokusných zvířat poskytnout státnímu orgánu příslušnému ke schvalování projektů pokusů vědecké odůvodnění s podrobnými údaji o režimu znecitlivění a snížení bolesti.

143.

Výzkumný ústav pro nemoci zvířat vyvíjí nové kloubní náhrady pro psy. K jejich použití v širší praxi je nezbytné ověřit snášenlivost nových materiálů organismem zvířat. Ústav proto připravil pokus na třech psech, kterým bude operačně připevněn vzorek nového materiálu ke kosti. Operace bude provedena v celkové narkóze. Po operaci bude sledován vývoj hojení rány a zejména snášenlivost organismu na nový materiál v těle zvířete. Předpokládá se, že v případě pozitivního výsledku se neprojeví žádné komplikace v hojení rány, v případě negativního výsledku může být pooperační a následný stav doprovázen těžkým zánětem a bolestivostí. Výzkumný ústav je přesvědčen o pozitivním výsledku operace a negativní výsledek nepředpokládá. Výzkumný ústav nyní zjišťuje, zda může výzkumné sledování provádět, případně za jakých podmínek by je mohl provést.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 18b odst. 4: Pokusné zvíře, které by mohlo **po odeznění účinků znecitlivění trpět bolestí, musí být ošetřeno** preventivním nebo pooperačním **podáním prostředků snižujících bolest** nebo jinými vhodnými metodami tlumícími bolest, pokud je to slučitelné s účelem pokusu.

3.17. Klasifikace závažnosti pokusů

144.

Výzkumný ústav pro veterinární léčiva vyvíjí nový přípravek Sedobos pro zklidnění skotu, využitelný například při veterinárním ošetření končetin u kulhajících krav. Potřebuje ověřit zklidňující účinek přípravku na dojnice. Připravil pokus na dojnicích, kterým bude přípravek Sedobos podán injekční aplikací do žíly a bude sledován jeho vliv na zklidnění krav. Výzkumný ústav k realizaci výzkumu připravil projekt pokusů a v rámci zpracovávání projektu pokusů zařadil z hlediska závažnosti pokus do kategorie mírný. Odborná komise má posoudit, zda určení kategorie odpovídá závažnosti pokusů.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 18c odst. 1: Závažnost pokusu se určuje podle míry bolesti, utrpení, strachu nebo trvalého poškození, které jednotlivé pokusné zvíře v průběhu pokusu pravděpodobně pocítí.

§ 18c odst. 2: Každý pokus musí být za použití kritérií přiřazování uvedených v prováděcím právním předpise klasifikován podle kategorie závažnosti jako

a) pokus, při němž již pokusné zvíře nenabude vědomí, kterým se rozumí pokus, který se provádí v celkové anestézii, po jehož provedení již pokusné zvíře nenabude vědomí,

b) **mírný**, kterým se rozumí pokus prováděný na pokusných zvířatech, v jehož důsledku pokusná zvířata pravděpodobně pocítí krátkodobou mírnou bolest, utrpení či strach, jakož i pokus, který výrazně nezhoršuje dobré životní podmínky nebo celkový stav pokusných zvířat,

c) střední, kterým se rozumí pokus prováděný na pokusných zvířatech, v jehož důsledku pokusná zvířata pravděpodobně pocítí krátkodobou středně intenzivní bolest, utrpení či strach, nebo dlouhodobou mírnou bolest, utrpení či strach, jakož i pokus, který pravděpodobně způsobí středně závažné zhoršení dobrých životních podmínek nebo celkového stavu pokusných zvířat, nebo

d) závažný, kterým se rozumí pokus prováděný na pokusných zvířatech, v jehož důsledku pokusná zvířata pravděpodobně pocítí značnou bolest, utrpení či strach, nebo dlouhodobou středně intenzivní bolest, utrpení či strach, jakož i pokus, který pravděpodobně způsobí značné zhoršení dobrých životních podmínek nebo celkového stavu pokusných zvířat.

§ 18c odst. 5: Kritéria přiřazování, faktory, jež se vztahují k danému pokusu, a příklady různých pokusů zařazených do jednotlivých kategorií závažnosti na základě faktorů, jež se vztahují k danému druhu pokusu, stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

Vyhláška č. 419/2012 Sb., o ochraně pokusných zvířat, ve znění pozdějších předpisů

§ 8: Kritéria přiřazování, faktory, jež se vztahují k danému pokusu, a příklady různých pokusů zařazených do jednotlivých kategorií závažnosti na základě faktorů, jež se vztahují k danému druhu pokusu, jsou uvedeny v příloze č. 9 k této vyhlášce.

Příloha č. 9 odst. 4 písm. f): Mírné druhy pokusů zahrnují **podání látek subkutánní, intramuskulární, intraperitoneální cestou, prostřednictvím sondy a nitrožilně prostřednictvím povrchových cév, kdy látka nemá na pokusné zvíře větší než mírný dopad** a objem je v rámci náležitých limitů pro velikost a druh pokusného zvířete.

145.

Výzkumný ústav pro veterinární léčiva vyvíjí nový přípravek **Magnezin** pro léčbu hypomagneziémie (snížené hladiny hořčíku v krvi). Potřebuje ověřit účinnost léčiva u jalovic. Připravil pokus na jalovicích, kterým bude podáváno krmivo s velmi nízkým obsahem hořčíku. Po vzniku klinických příznaků hypomagneziémie projevujících se silnými tetanickými křečemi u zvířat bude zvířatům podán k rychlé léčbě nový přípravek **Magnezin** injekční aplikací do krční žíly a bude sledován jeho vliv na ústup hypomagneziemických křečí. Výzkumný ústav k realizaci výzkumu připravil projekt pokusů a v rámci zpracovávání projektu pokusů zařadil z hlediska závažnosti pokus do kategorie **mírný**. Odborná komise má posoudit, zda určení kategorie odpovídá závažnosti pokusů.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 18c odst. 1: Závažnost pokusu se určuje podle míry bolesti, utrpení, strachu nebo trvalého poškození, které jednotlivé pokusné zvíře v průběhu pokusu pravděpodobně pocítí.

§ 18c odst. 2: Každý pokus musí být za použití kritérií přiřazování uvedených v prováděcím právním předpise klasifikován podle kategorie závažnosti jako

a) pokus, při němž již pokusné zvíře nenabude vědomí, kterým se rozumí pokus, který se provádí v celkové anestézii, po jehož provedení již pokusné zvíře nenabude vědomí,

b) **mírný**, kterým se rozumí pokus prováděný na pokusných zvířatech, v jehož důsledku pokusná zvířata pravděpodobně pocítí krátkodobou mírnou bolest, utrpení či strach, jakož i pokus, který výrazně nezhoršuje dobré životní podmínky nebo celkový stav pokusných zvířat,

c) **střední**, kterým se rozumí pokus prováděný na pokusných zvířatech, v jehož důsledku pokusná zvířata pravděpodobně pocítí krátkodobou středně intenzivní bolest, utrpení či strach, nebo dlouhodobou mírnou bolest, utrpení či strach, jakož i pokus, který pravděpodobně způsobí středně závažné zhoršení dobrých životních podmínek nebo celkového stavu pokusných zvířat, nebo

d) **závažný**, kterým se rozumí pokus prováděný na pokusných zvířatech, v jehož důsledku pokusná zvířata pravděpodobně pocítí značnou bolest, utrpení či strach, nebo dlouhodobou středně intenzivní bolest, utrpení či strach, jakož i pokus, který pravděpodobně způsobí značné zhoršení dobrých životních podmínek nebo celkového stavu pokusných zvířat.

§ 18c odst. 5: Kritéria přiřazování, faktory, jež se vztahují k danému pokusu, a příklady různých pokusů zařazených do jednotlivých kategorií závažnosti na základě faktorů, jež se vztahují k danému druhu pokusu, stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

Vyhláška č. 419/2012 Sb., o ochraně pokusných zvířat, ve znění pozdějších předpisů

§ 8: Kritéria přiřazování, faktory, jež se vztahují k danému pokusu, a příklady různých pokusů zařazených do jednotlivých kategorií závažnosti na základě faktorů, jež se vztahují k danému druhu pokusu, jsou uvedeny v příloze č. 9 k této vyhlášce.

Příloha č. 9 odst. 5 písm. i): **Střední druhy pokusů** zahrnují studie za **použití upravené potravy, jež nesplňuje všechny nutriční potřeby pokusného zvířete a u níž se očekává, že v průběhu studie způsobí pokusnému zvířeti středně závažné klinické abnormality.**

146.

Výzkumný ústav pro veterinární léčiva vyvíjí nový přípravek pro imobilizaci volně žijících přežvýkavců Imobilmam. Potřebuje ověřit úroveň maximální dávky nového přípravku a případné vedlejší účinky spojené s imobilizací novým přípravkem. Přípravek připravuje otestovat na ovcích. Připravil pokus, kdy ovčím bude aplikován do svalu přípravek v různých dávkách tak, aby se zjistila maximální bezpečná dávka přípravku. Lze tak předpokládat, že může dojít při vyšších dávkách k úhynu zvířat, vyšší dávky u zvířat mohou být provázeny také těžkými dechovými a oběhovými poruchami. Výzkumný ústav k realizaci výzkumu připravil projekt pokusů a v rámci zpracovávání projektu pokusů zařadil z hlediska závažnosti pokus do kategorie střední. Odborná komise má posoudit, zda určení kategorie odpovídá závažnosti pokusů.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 18c odst. 1: Závažnost pokusu se určuje podle míry bolesti, utrpení, strachu nebo trvalého poškození, které jednotlivé pokusné zvíře v průběhu pokusu pravděpodobně pocítí.

§ 18c odst. 2: Každý pokus musí být za použití kritérií přiřazování uvedených v prováděcím právním předpise klasifikován podle kategorie závažnosti jako

a) pokus, při němž již pokusné zvíře nenabude vědomí, kterým se rozumí pokus, který se provádí v celkové anestézii, po jehož provedení již pokusné zvíře nenabude vědomí,

b) mírný, kterým se rozumí pokus prováděný na pokusných zvířatech, v jehož důsledku pokusná zvířata pravděpodobně pocítí krátkodobou mírnou bolest, utrpení či strach, jakož i pokus, který výrazně nezhoršuje dobré životní podmínky nebo celkový stav pokusných zvířat,

c) **střední**, kterým se rozumí pokus prováděný na pokusných zvířatech, v jehož důsledku pokusná zvířata pravděpodobně pocítí krátkodobou středně intenzivní bolest, utrpení či strach, nebo dlouhodobou mírnou bolest, utrpení či strach, jakož i pokus, který pravděpodobně způsobí středně závažné zhoršení dobrých životních podmínek nebo celkového stavu pokusných zvířat, nebo

d) **závažný**, kterým se rozumí pokus prováděný na pokusných zvířatech, v jehož důsledku pokusná zvířata pravděpodobně pocítí značnou bolest, utrpení či strach, nebo dlouhodobou středně intenzivní bolest, utrpení či strach, jakož i pokus, který pravděpodobně způsobí značné zhoršení dobrých životních podmínek nebo celkového stavu pokusných zvířat.

§ 18c odst. 5: Kritéria přiřazování, faktory, jež se vztahují k danému pokusu, a příklady různých pokusů zařazených do jednotlivých kategorií závažnosti na základě faktorů, jež se vztahují k danému druhu pokusu, stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

Vyhláška č. 419/2012 Sb., o ochraně pokusných zvířat, ve znění pozdějších předpisů

§ 8: Kritéria přiřazování, faktory, jež se vztahují k danému pokusu, a příklady různých pokusů zařazených do jednotlivých kategorií závažnosti na základě faktorů, jež se vztahují k danému druhu pokusu, jsou uvedeny v příloze č. 9 k této vyhlášce.

Příloha č. 9 odst. 6 písm. a): **Závažné druhy pokusů** zahrnují zkoušky toxicity, které vedou k usmrcení nebo **u nichž se dá očekávat smrt pokusného zvířete nebo vznik vážného patofyziologického stavu u pokusného zvířete**, například zkouška akutní toxicity po aplikaci jedné dávky.

147.

Výzkumný ústav pro veterinární léčiva vyvíjí nový přípravek pro léčbu bakteriálního onemocnění očí u přežvýkavců, způsobujícího slepotu u skotu Moraxelbos. Ústav by potřeboval ověřit účinnost nového přípravku a případné vedlejší účinky spojené s aplikací nového přípravku do oční spojivky krav. Připravil pokus, kdy kravám bude na spojivku aplikována kultura bakterií způsobující slepotu a po rozvoji hnisavého zánětu rohovky bude kravám aplikován léčebný přípravek v různých dávkách tak, aby se zjistila léčivá dávka přípravku. Lze však předpokládat, že u řady zvířat nedojde k vyléčení a slepota některým zvířatům zůstane. Výzkumný ústav nyní zjišťuje, zda může výzkumné sledování provádět, případně za jakých podmínek by je mohl provést.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 18c odst. 3: S výjimkou uvedenou v odstavci 4 **nesmí uživatel pokusných zvířat pokus provádět, pokud je jeho součástí způsobení značné bolesti, utrpení nebo strachu, u nichž je pravděpodobné, že budou dlouhodobé a nezmírnitelné.**

§ 18c odst. 4: Pokud je z **výjimečných a vědecky podložených důvodů**, které je povinen prokázat uživatel pokusných zvířat, nezbytné umožnit provedení pokusu, při němž je působena značná bolest, utrpení nebo strach, které budou pravděpodobně dlouhodobé a není možné je zmírnit, jak je uvedeno v odstavci 3, **může státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů takový pokus povolit.**

148.

Výzkumný ústav toxikologický se zabýval účinkem olova na organismus kachen divokých. V pokusu přidával kachnám dlouhodobě nízké dávky olova do krmiva a sledoval dopad dlouhodobého působení olova na organismus kachen divokých. V tomto pokusu simuloval dopad zvýšené hladiny olova v rybníce při používání olověných broků k lovu kachen a jejich spadu do rybníka. V pokusu u kachen byly zjišťovány příznaky otravy olovem, které přetrvávají, nicméně kachny nebyly utraceny. Ústav plánuje jejich využití pro další pokusné sledování, a to zjišťování stresové reakce kachen na zvýšenou teplotu prostředí s využitím preferenčních testů (zvířeti se nabízí řešení situace s možností preference z jeho strany v dané situaci nejpriznivějších podmínek), s cílem zjistit teplotu prostředí, kterou kachny preferují nejvíce. Výzkumný ústav nyní zjišťuje, zda může výzkumné sledování zejména s ohledem na opakované použití pokusných zvířat provádět, případně za jakých podmínek by je mohl provést.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 18d odst. 1: Pokusné zvíře již použité k jednomu či více pokusům smí uživatel pokusných zvířat **opětovně použít k novému pokusu**, k němuž by bylo možné použít pokusné zvíře dosud k žádnému pokusu nepoužité, pouze pokud jsou splněny **tyto podmínky**:

- a) skutečná **závažnost předchozího pokusu byla mírná nebo střední**,
- b) je prokázáno, že pokusné zvíře je **v dobrém zdravotním stavu** a má znovu v plné míře dobré životní podmínky,
- c) **další pokus je klasifikován jako mírný, střední** nebo jako pokus, při němž již pokusné zvíře nenabude vědomí, a
- d) je to **v souladu s doporučením veterinárního lékaře** s ohledem na způsob předchozího použití pokusného zvířete.

§ 18d odst. 2: Odchylně od odstavce 1 písm. a) může státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů ve výjimečných případech a po veterinárním vyšetření pokusného zvířete

povolit jeho opětovné použití, pokud pokusné zvíře nebylo použito více než jedenkrát k pokusu spojenému se značnými bolestmi, strachem nebo odpovídajícím utrpením.
Vyhláška č. 419/2012 Sb., o ochraně pokusných zvířat, ve znění pozdějších předpisů
§ 8: Kritéria přiřazování, faktory, jež se vztahují k danému pokusu, a příklady různých pokusů zařazených do jednotlivých kategorií závažnosti na základě faktorů, jež se vztahují k danému druhu pokusu, jsou uvedeny v příloze č. 9 k této vyhlášce.
Příloha č. 9 odst. 5 písm. b): **Střední druhy pokusů** zahrnují **studie za účelem** určení rozsahu účinného dávkování nebo zkoušky **chronické toxicity** a karcinogenity, **které nekončí usmrcením pokusného zvířete**.
Příloha č. 9 odst. 4 písm. l): **Mírné druhy pokusů** zahrnují modely, jež **vystavují pokusná zvířata škodlivým podnětům**, které jsou krátce spojeny s nepatrnou až mírnou bolestí, utrpením nebo strachem a **kterým se pokusná zvířata mohou úspěšně vyhnout**.

149.

Výzkumný ústav toxikologický se zabýval účinkem olova na organismus kachen divokých. V pokusu přidával kachnám dlouhodobě nízké dávky olova do krmiva a sledoval dopad dlouhodobého působení olova na organismus kachen divokých. V tomto pokusu simuloval dopad zvýšené hladiny olova v rybníce při používání olověných broků k lovu kachen a jejich spadu do rybníka. V pokusu u kachen nebyly zjišťovány příznaky otravy olovem, kachny po skončení pokusu nebyly utraceny. Ústav plánuje jejich využití pro další pokusné sledování, a to zjišťování toxického účinku nového herbicidu na divoké kachny, u něhož se předpokládá splavování z polí do přilehlých rybníčků a zde působení také na divoké kachny. Nový herbicid je poměrně toxický pro ptáky, a tak se předpokládá, že jeho účinky při vyšších koncentracích budou spojené s narušením základních funkcí organismu a s úhyny kachen. Výzkumný ústav nyní zjišťuje, zda může výzkumné sledování zejména s ohledem na opakované použití pokusných zvířat provádět, případně za jakých podmínek by je mohl provést.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 18d odst. 1: Pokusné zvíře již použité k jednomu či více pokusům smí uživatel pokusných zvířat **opětovně použít k novému pokusu**, k němuž by bylo možné použít pokusné zvíře dosud k žádnému pokusu nepoužité, pouze pokud jsou splněny **tyto podmínky**:

- a) skutečná závažnost **předchozího pokusu byla mírná nebo střední**,
- b) je prokázáno, že pokusné zvíře je **v dobrém zdravotním stavu** a má znovu v plné míře dobré životní podmínky,
- c) **další pokus je klasifikován jako mírný, střední** nebo jako pokus, při němž již pokusné zvíře nenabude vědomí, a
- d) je to **v souladu s doporučením veterinárního lékaře** s ohledem na způsob předchozího použití pokusného zvířete.

§ 18d odst. 2: Odchylně od odstavce 1 písm. a) může státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů ve výjimečných případech a po veterinárním vyšetření pokusného zvířete povolit jeho opětovné použití, pokud pokusné zvíře nebylo použito více než jedenkrát k pokusu spojenému se značnými bolestmi, strachem nebo odpovídajícím utrpením.

Vyhláška příloha č. 9 odst. 5 písm. b)

(5) **Střední druhy pokusů** zahrnují

- b) **studie za účelem** určení rozsahu účinného dávkování nebo zkoušky **chronické toxicity** a karcinogenity, **které nekončí usmrcením pokusného zvířete**.

Vyhláška č. 419/2012 Sb., o ochraně pokusných zvířat, ve znění pozdějších předpisů

§ 8: Kritéria přiřazování, faktory, jež se vztahují k danému pokusu, a příklady různých pokusů zařazených do jednotlivých kategorií závažnosti na základě faktorů, jež se vztahují k danému druhu pokusu, jsou uvedeny v příloze č. 9 k této vyhlášce.

Příloha č. 9 odst. 6 písm. a): **Závažné druhy pokusů** zahrnují **zkoušky toxicity, které vedou k usmrcení nebo u nichž se dá očekávat smrt pokusného zvířete nebo vznik vážného patofyziologického stavu u pokusného zvířete**, například zkouška akutní toxicity po aplikaci jedné dávky.

150.

Univerzita v rámci vzdělávání studentů realizuje výuku injekční aplikace léčiv. K výuce má být použito 5 krav chovaných pro účely výuky v zařízeních univerzity. Má být vyučována aplikace léčiva do svalu. Na místo léčiva bude aplikován zvířatům fyziologický roztok. S ohledem na malý počet krav a vyšší počet studentů bude třeba praktický úkon aplikace fyziologického roztoku na jedné krávě opakovat. Univerzita nyní zjišťuje, zda může výzkumné sledování zejména s ohledem na opakované použití pokusných zvířat provádět, případně za jakých podmínek by je mohla provést.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 18d odst. 1: Pokusné zvíře již použité k jednomu či více pokusům smí uživatel pokusných zvířat **opětovně použít k novému pokusu**, k němuž by bylo možné použít pokusné zvíře dosud k žádnému pokusu nepoužité, pouze pokud jsou splněny **tyto podmínky**:

- a) skutečná závažnost **předchozího pokusu byla mírná nebo střední**,
- b) je prokázáno, že pokusné zvíře je **v dobrém zdravotním stavu** a má znovu v plné míře dobré životní podmínky,
- c) **další pokus je klasifikován jako mírný, střední** nebo jako pokus, při němž již pokusné zvíře nenabude vědomí, a
- d) je to **v souladu s doporučením veterinárního lékaře** s ohledem na způsob předchozího použití pokusného zvířete.

§ 18d odst. 2: Odchylně od odstavce 1 písm. a) může státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů ve výjimečných případech a po veterinárním vyšetření pokusného zvířete povolit jeho opětovné použití, pokud pokusné zvíře nebylo použito více než jedenkrát k pokusu spojenému se značnými bolestmi, strachem nebo odpovídajícím utrpením.

Vyhláška č. 419/2012 Sb., o ochraně pokusných zvířat, ve znění pozdějších předpisů

§ 8: Kritéria přiřazování, faktory, jež se vztahují k danému pokusu, a příklady různých pokusů zařazených do jednotlivých kategorií závažnosti na základě faktorů, jež se vztahují k danému druhu pokusu, jsou uvedeny v příloze č. 9 k této vyhlášce.

Příloha č. 9 odst. 4 písm. f): **Mírné druhy pokusů** zahrnují **podání látek** subkutánní, **intramuskulární**, intraperitoneální cestou, prostřednictvím sondy a nitrožilně prostřednictvím povrchových cév, **kdy látka nemá na pokusné zvíře větší než mírný dopad a objem je v rámci náležitých limitů pro velikost a druh pokusného zvířete.**

3.18. Postup schvalování projektů pokusů

151.

Výzkumný ústav pro léčení zvířat se zabývá sledováním účinku nového léčiva Scabicat na léčení svrabu u psů a koček. Výzkumný ústav má oprávnění k pokusům na zvířatech od Ministerstva zemědělství. Pracovník výzkumného ústavu jako vedoucí projektu pokusů vypracoval projekt pokusů, projekt předložil odborné komisi výzkumného ústavu, odborná komise projekt pokusů projednala a vydala souhlasné stanovisko. Má výzkumný ústav splnit nějaké povinnosti týkající se krajské veterinární správy před odesláním projektu pokusů ke schválení na Ministerstvo zemědělství?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 15 odst. 3 písm. d): Osoby, které odpovídají za celkové provedení projektu pokusů a za jeho soulad s rozhodnutím o schválení projektu pokusů (dále jen „vedoucí projektu pokusů“), musí zajistit, aby v případě **schválení projektu pokusů to bylo oznámeno krajské veterinární správě.**

§ 22 odst. 1 písm. k): **Krajské veterinární správy** a na území hlavního města Prahy Městská veterinární správa na úseku ochrany zvířat **stanovují veterinární podmínky pro provádění pokusů na zvířatech.**

§ 22 odst. 1 písm. a): **Krajské veterinární správy** a na území hlavního města Prahy Městská veterinární správa na úseku ochrany zvířat **vykonávají dozor nad dodržováním povinností** uložených chovatelům a ostatním fyzickým a právnickým osobám.

§ 22 odst. 1 písm. s): **Krajské veterinární správy** a na území hlavního města Prahy Městská veterinární správa na úseku ochrany zvířat **vykonávají pravidelný dozor nad plněním povinností stanovených** chovatelům pokusných zvířat, dodavatelům pokusných zvířat a **uživatelům pokusných zvířat.**

152.

Ústav pro výzkum stresu se zabývá vlivem stresového zatížení psů na změny v chování zvířat, změny ve vnitřním prostředí psů (parametry krve) a stresové markery u psů. Připravuje sledování u 5 pokusných psů v průběhu jejich dlouhodobého vystavení přítomnosti umělého předmětu pohybem a silným zvukem zneklidňujícího pokusná zvířata, vystavení přítomnosti silně dominantního jedince a vystavení pachu predátora (tygří pach získaný z výkalů tygra ze zoologické zahrady). Jste vedoucím odborné komise výzkumného ústavu a ředitel ústavu od vás potřebuje popsat administrativní postup na ústavu i komunikaci s jinými orgány od vypracování záměru pokusu až po ukončení pokusu.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 15a odst. 1: Chovat, dodávat nebo **používat pokusná zvířata smí jen osoba**, které bylo k těmto činnostem **uděleno oprávnění.**

§ 15 odst. 3 písm. c): Osoby, které odpovídají za celkové provedení projektu pokusů a za jeho soulad s rozhodnutím o schválení projektu pokusů (dále jen „vedoucí projektu pokusů“), musí zajistit, aby **byl zpracován projekt pokusů a předložen ke stanovisku odborné komisi** pro zajišťování dobrých životních podmínek pokusných zvířat.

§ 15g odst. 5 písm. a): **Odborná komise projednává a vyjadřuje se k předloženému projektu pokusů** písemným stanoviskem s odůvodněním, které postoupí státnímu orgánu příslušnému ke schvalování projektů pokusů a současně o tomto písemně vyrozumí

předkladatele; nemá-li projekt pokusů veškeré náležitosti, vrátí jej předkladateli k doplnění, přitom je povinna ověřit všechny náležitosti projektu pokusů.

§ 16: **Nikdo nesmí provést nebo nařídit provedení projektu pokusů nebo pokusu bez jeho předchozího schválení státním orgánem** příslušným ke schvalování projektů pokusů. **Pokusy smí uživatel pokusných zvířat provádět výhradně v rámci určitého schváleného projektu pokusů.** Projekt pokusů musí být prováděn v souladu s rozhodnutím o schválení projektu pokusů.

§ 16a odst. 1: Uživatel pokusných zvířat musí **podat státnímu orgánu příslušnému ke schvalování** projektů pokusů **žádost o schválení projektu pokusů na předepsaném formuláři**, jehož závazný vzor uveřejní ministerstvo na svých internetových stránkách. **Žádost obsahuje kromě obecných náležitostí stanovených správním řádem také**

a) adresu místa, kde hodlá vykonávat uživatel pokusných zvířat svoji činnost, včetně přesného umístění, názvu, případně jiného označení jednotlivých prostor, kde má být činnost prováděna; pokud má být na základě žádosti v rozhodnutí stanoveno, že je možno využívat pokusná zvířata i mimo zařízení, uvede žadatel v žádosti specifikaci místa, kde bude činnost prováděna, zejména zda bude činnost prováděna ve volné přírodě a na jakém území,

b) číslo jednacích a spisovou značku rozhodnutí o udělení oprávnění k používání pokusných zvířat a dobu jeho platnosti,

c) název projektu pokusů, úkolu studie, případně označení grantu,

d) následující informace

1. význam a zdůvodnění používání pokusných zvířat, včetně jejich původu, odhadovaného počtu, druhů a stadií vývoje; význam a zdůvodnění pokusů,

2. uplatnění metod v zájmu nahrazení a omezení používání pokusných zvířat a šetrného zacházení s nimi,

3. plánované použití anestezie, analgezie nebo jiných metod tlumících bolest,

4. případné omezení a zmírnění všech forem utrpení pokusných zvířat od narození po smrt a zabránění tomuto utrpení,

5. používání hledisek humánního zacházení s pokusnými zvířaty,

6. pokusné nebo pozorovací strategie a statistický plán pro minimalizaci počtu pokusných zvířat, jejich bolesti, utrpení a strachu a případného dopadu na životní prostředí,

7. opětovné použití pokusných zvířat a jeho kumulativní dopad na daná pokusná zvířata,

8. navrhované klasifikace závažnosti pokusů,

9. zabránění případnému neodůvodněnému opakování pokusů,

10. podmínky umístění a chovu pokusných zvířat a péče o ně,

11. metody usmrcování pokusných zvířat,

12. seznam osob, které se na projektu pokusů podílejí, a čísla jejich osvědčení podle § 15d odst. 3 a 4 nebo § 15e,

e) návrh projektu pokusů, včetně písemného stanoviska odborné komise podle § 15g k předloženému projektu pokusů,

f) netechnické shrnutí projektu pokusů,

g) **veterinární podmínky pro provádění pokusů na pokusných zvířatech stanovené krajskou veterinární správou** v případech uvedených v jiném právním předpise²⁾,

h) v případě použití jedinců druhů volně žijících zvířat vyjádření místně příslušného orgánu ochrany přírody a

i) odůvodnění a vědecké doložení nutnosti provedení konkrétního pokusu mimo schválené zařízení uživatele pokusných zvířat, pokud má být na základě žádosti v rozhodnutí stanoveno, že je možno využívat pokusná zvířata i mimo toto zařízení.

§ 15g odst. 5 písm. b): **Odborná komise** na základě rozhodnutí o schválení projektu pokusů vydaného státním orgánem příslušným ke schvalování projektů pokusů **vydává vedoucímu**

- projektu pokusů souhlas k zahájení projektu pokusů**; zahájit projekt pokusů je možné až po vydání tohoto souhlasu.
- § 15 odst. 3 písm. d): Osoby, které odpovídají za celkové provedení projektu pokusů a za jeho soulad s rozhodnutím o schválení projektu pokusů (dále jen „**vedoucí projektu pokusů**“), musí zajistit, aby v případě **schválení projektu pokusů to bylo oznámeno krajské veterinární správě**.
- § 22 odst. 1 písm. k): **Krajské veterinární správy** a na území hlavního města Prahy Městská veterinární správa na úseku ochrany zvířat stanovují veterinární podmínky pro provádění pokusů na zvířatech.
- § 22 odst. 1 písm. a): **Krajské veterinární správy** a na území hlavního města Prahy Městská veterinární správa na úseku ochrany zvířat **vykonávají dozor nad dodržováním povinností** uložených chovatelům a ostatním fyzickým a právnickým osobám.
- § 22 odst. 1 písm. s): **Krajské veterinární správy** a na území hlavního města Prahy Městská veterinární správa na úseku ochrany zvířat **vykonávají pravidelný dozor nad plněním povinností stanovených** chovatelům pokusných zvířat, dodavatelům pokusných zvířat a **uživatelům pokusných zvířat**.
- § 22 odst. 1 písm. l): **Krajské veterinární správy** a na území hlavního města Prahy Městská veterinární správa na úseku ochrany zvířat na základě kontrolního zjištění **mohou vydávat** v případě porušení právních předpisů na úseku ochrany zvířat proti týrání **rozhodnutí o závazném pokynu** k odstranění zjištěných nedostatků; v tomto rozhodnutí stanoví, jaká právní povinnost byla porušena, jakým způsobem a v jaké lhůtě mají být zjištěné nedostatky odstraněny, a kontrolují odstranění těchto nedostatků.
- § 22 odst. 1 písm. m): **Krajské veterinární správy** a na území hlavního města Prahy Městská veterinární správa na úseku ochrany zvířat **podávají podněty obecním úřadům obcí s rozšířenou působností** k projednávání přestupků vyplývajících z porušení povinností uložených chovatelům a ostatním fyzickým nebo právnickým osobám na úseku ochrany zvířat.
- § 25 odst. 1: Zaměstnanci zařazení v orgánu ochrany zvířat, pověřeni výkonem dozoru nad dodržováním povinností stanovených tímto zákonem, právními předpisy vydanými k jeho provedení a přímo použitelnými předpisy Evropské unie a při dodržení podmínek stanovených veterinárním zákonem také zaměstnanci obcí zařazení v obecních úřadech obcí s rozšířenou působností, pokud je to nezbytné k provedení řízení o přestupku nebo při provádění zvláštního opatření podle tohoto zákona, jsou oprávněni
- vstupovat do zařízení chovatele pokusných zvířat, dodavatele pokusných zvířat nebo uživatele pokusných zvířat, do objektů chovatelů, v nichž jsou chována zvířata, a do objektů, v nichž jsou zvířata usmrcována,
 - vyžadovat od chovatelů potřebné doklady, informace, věcnou osobní a jinou pomoc nezbytnou k výkonu své činnosti; tato pomoc je bezplatná,
 - pořizovat obrazovou dokumentaci.
- § 25 odst. 2: **Každý chovatel je povinen pracovníkům orgánů ochrany zvířat provádějícím dozor** nad dodržováním tohoto zákona a právních předpisů vydaných k jeho provedení a osobám uvedeným v odstavci 1
- umožnit vstup** do prostor a míst uvedených v odstavci 1 písm. a),
 - poskytnout potřebné informace**, doklady, věcnou a osobní pomoc nezbytnou k výkonu jejich činnosti, včetně umožnění bezplatného přístupu na veřejná vystoupení,
 - předvést na požádání zvíře** nebo zvířata na místo určené pracovníkem provádějícím dozor.

153.

Výzkumný ústav pro léčení zvířat se zabývá novým léčivem Boviresec pro léčbu poporodních komplikací u krav spojených se zadržením lůžka (retentio secundinae). Připravuje ověřování působení nového léčiva v chovu dojníc. Jste vedoucím odborné komise výzkumného ústavu a ředitel ústavu od vás potřebuje popsat administrativní postup na ústavu i komunikaci s jinými orgány od vypracování záměru pokusu až po ukončení pokusu.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 15a odst. 1: Chovat, dodávat nebo **používat pokusná zvířata smí jen osoba**, které bylo k těmto činnostem **uděleno oprávnění**.

§ 15 odst. 3 písm. c): Osoby, které odpovídají za celkové provedení projektu pokusů a za jeho soulad s rozhodnutím o schválení projektu pokusů (dále jen „**vedoucí projektu pokusů**“), musí zajistit, aby **byl zpracován projekt pokusů a předložen ke stanovisku odborné komisi** pro zajišťování dobrých životních podmínek pokusných zvířat.

§ 15g odst. 5 písm. a): **Odborná komise projednává a vyjadřuje se k předloženému projektu pokusů** písemným stanoviskem s odůvodněním, které postoupí státnímu orgánu příslušnému ke schvalování projektů pokusů a současně o tomto písemně vyrozumí předkladatele; nemá-li projekt pokusů veškeré náležitosti, vrátí jej předkladateli k doplnění, přitom je povinna ověřit všechny náležitosti projektu pokusů.

§ 16: **Nikdo nesmí provést nebo nařídit provedení projektu pokusů nebo pokusu bez jeho předchozího schválení státním orgánem** příslušným ke schvalování projektů pokusů. **Pokusy smí uživatel pokusných zvířat provádět výhradně v rámci určitého schváleného projektu pokusů**. Projekt pokusů musí být prováděn v souladu s rozhodnutím o schválení projektu pokusů.

§ 16a odst. 1: Uživatel pokusných zvířat musí **podat státnímu orgánu příslušnému ke schvalování** projektů pokusů **žádost o schválení projektu pokusů na předepsaném formuláři**, jehož závazný vzor uveřejní ministerstvo na svých internetových stránkách. **Žádost obsahuje kromě obecných náležitostí stanovených správním řádem také**

a) adresu místa, kde hodlá vykonávat uživatel pokusných zvířat svoji činnost, včetně přesného umístění, názvu, případně jiného označení jednotlivých prostor, kde má být činnost prováděna; pokud má být na základě žádosti v rozhodnutí stanoveno, že je možno využívat pokusná zvířata i mimo zařízení, uvede žadatel v žádosti specifikaci místa, kde bude činnost prováděna, zejména zda bude činnost prováděna ve volné přírodě a na jakém území,

b) číslo jednací a spisovou značku rozhodnutí o udělení oprávnění k používání pokusných zvířat a dobu jeho platnosti,

c) název projektu pokusů, úkolu studie, případně označení grantu,

d) následující informace

1. význam a zdůvodnění používání pokusných zvířat, včetně jejich původu, odhadovaného počtu, druhů a stadií vývoje; význam a zdůvodnění pokusů,

2. uplatnění metod v zájmu nahrazení a omezení používání pokusných zvířat a šetrného zacházení s nimi,

3. plánované použití anestezie, analgezie nebo jiných metod tlumících bolest,

4. případné omezení a zmírnění všech forem utrpení pokusných zvířat od narození po smrt a zabránění tomuto utrpení,

5. používání hledisek humánního zacházení s pokusnými zvířaty,

6. pokusné nebo pozorovací strategie a statistický plán pro minimalizaci počtu pokusných zvířat, jejich bolesti, utrpení a strachu a případného dopadu na životní prostředí,

7. opětovné použití pokusných zvířat a jeho kumulativní dopad na daná pokusná zvířata,

8. navrhované klasifikace závažnosti pokusů,
 9. zabránění případnému neodůvodněnému opakování pokusů,
 10. podmínky umístění a chovu pokusných zvířat a péče o ně,
 11. metody usmrcování pokusných zvířat,
 12. seznam osob, které se na projektu pokusů podílejí, a čísla jejich osvědčení podle § 15d odst. 3 a 4 nebo § 15e,
- e) návrh projektu pokusů, včetně písemného stanoviska odborné komise podle § 15g k předloženému projektu pokusů,
- f) netechnické shrnutí projektu pokusů,
- g) **veterinární podmínky pro provádění pokusů na pokusných zvířatech stanovené krajskou veterinární správou** v případech uvedených v jiném právním předpise),
- h) v případě použití jedinců druhů volně žijících zvířat vyjádření místně příslušného orgánu ochrany přírody a
- i) odůvodnění a vědecké doložení nutnosti provedení konkrétního pokusu mimo schválené zařízení uživatele pokusných zvířat, pokud má být na základě žádosti v rozhodnutí stanoveno, že je možno využívat pokusná zvířata i mimo toto zařízení.
- § 15g odst. 5 písm. b): **Odborná komise** na základě rozhodnutí o schválení projektu pokusů vydaného státním orgánem příslušným ke schvalování projektů pokusů **vydává vedoucímu projektu pokusů souhlas k zahájení projektu pokusů**; zahájit projekt pokusů je možné až po vydání tohoto souhlasu.
- § 15 odst. 3 písm. d): Osoby, které odpovídají za celkové provedení projektu pokusů a za jeho soulad s rozhodnutím o schválení projektu pokusů (dále jen „**vedoucí projektu pokusů**“), musí zajistit, aby v případě **schválení projektu pokusů to bylo oznámeno krajské veterinární správě**.
- § 22 odst. 1 písm. k): **Krajské veterinární správy** a na území hlavního města Prahy Městská veterinární správa na úseku ochrany zvířat stanovují veterinární podmínky pro provádění pokusů na zvířatech.
- § 22 odst. 1 písm. a): **Krajské veterinární správy** a na území hlavního města Prahy Městská veterinární správa na úseku ochrany zvířat **vykonávají dozor nad dodržováním povinností** uložených chovatelům a ostatním fyzickým a právnickým osobám.
- § 22 odst. 1 písm. s): **Krajské veterinární správy** a na území hlavního města Prahy Městská veterinární správa na úseku ochrany zvířat **vykonávají pravidelný dozor nad plněním povinností stanovených** chovatelům pokusných zvířat, dodavatelům pokusných zvířat a **uživatelům pokusných zvířat**.
- § 22 odst. 1 písm. l): **Krajské veterinární správy** a na území hlavního města Prahy Městská veterinární správa na úseku ochrany zvířat na základě kontrolního zjištění **mohou vydávat** v případě porušení právních předpisů na úseku ochrany zvířat proti týrání **rozhodnutí o závazném pokynu** k odstranění zjištěných nedostatků; v tomto rozhodnutí stanoví, jaká právní povinnost byla porušena, jakým způsobem a v jaké lhůtě mají být zjištěné nedostatky odstraněny, a kontrolují odstranění těchto nedostatků.
- § 22 odst. 1 písm. m): **Krajské veterinární správy** a na území hlavního města Prahy Městská veterinární správa na úseku ochrany zvířat **podávají podněty obecním úřadům obcí s rozšířenou působností** k projednávání přestupků vyplývajících z porušení povinností uložených chovatelům a ostatním fyzickým nebo právnickým osobám na úseku ochrany zvířat.
- § 25 odst. 1: Zaměstnanci zařazení v orgánu ochrany zvířat, pověřeni výkonem dozoru nad dodržováním povinností stanovených tímto zákonem, právními předpisy vydanými k jeho provedení a přímo použitelnými předpisy Evropské unie a při dodržení podmínek stanovených veterinárním zákonem také zaměstnanci obcí zařazení v obecních úřadech obcí

s rozšířenou působností, pokud je to nezbytné k provedení řízení o přestupku nebo při provádění zvláštního opatření podle tohoto zákona, jsou oprávněni

- a) vstupovat do zařízení chovatele pokusných zvířat, dodavatele pokusných zvířat nebo uživatele pokusných zvířat, do objektů chovatelů, v nichž jsou chována zvířata, a do objektů, v nichž jsou zvířata usmrcována,
- b) vyžadovat od chovatelů potřebné doklady, informace, věcnou osobní a jinou pomoc nezbytnou k výkonu své činnosti; tato pomoc je bezplatná,
- c) pořizovat obrazovou dokumentaci.

§ 25 odst. 2: **Každý chovatel je povinen pracovníkům orgánů ochrany zvířat provádějícím dozor nad dodržováním tohoto zákona a právních předpisů vydaných k jeho provedení a osobám uvedeným v odstavci 1**

- a) **umožnit vstup** do prostor a míst uvedených v odstavci 1 písm. a),
- b) **poskytnout potřebné informace**, doklady, věcnou a osobní pomoc nezbytnou k výkonu jejich činnosti, včetně umožnění bezplatného přístupu na veřejná vystoupení,
- c) **předvést na požádání zvíře** nebo zvířata na místo určené pracovníkem provádějícím dozor.

3.19. Ukončení pokusů na zvířatech

154.

Výzkumný ústav toxikologický se zabývá vlivem těžkých kovů, konkrétně rtuti, na zdraví zvířat. Ústav plánuje provést pokus na rybách, línu obecném, kdy do pokusných nádrží s línem obecným budou přidány různé koncentrace látek obsahujících rtuť. Bude sledováno chování a zdravotní stav ryb při různých koncentracích. U nejnižší koncentrace se nepředpokládají žádné příznaky otravy, u nejvyšších koncentrací se předpokládají silné příznaky otravy. Odborná komise výzkumného ústavu obdržela projekt pokusů k provedení uvedeného výzkumného sledování, nicméně v projektu pokusů není uvedeno, jak bude projekt ukončen. Odborná komise proto projekt vrací vedoucímu projektu pokusů k dopracování. Jakým způsobem bude muset být projekt pokusů dopracován?

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 18e odst. 2: Na konci pokusu rozhodne veterinární lékař nebo osoba odborně způsobilá k navrhování pokusů nebo projektů pokusů, zda bude pokusné zvíře ponecháno naživu.

Pokusné zvíře bude usmrceno, pokud je pravděpodobné, že bude nadále trpět střední nebo značnou bolestí, utrpením, strachem nebo trvalým poškozením.

155.

Ústav pro výzkum stresu se zabývá vlivem zvuku na stresové zatížení zvířat. Ústav plánuje provést pokus na morčatech, kdy budou vytvořeny 4 skupiny morčat po 5 zvířatech. První skupina bude vystavena krátkému zvuku opakovanému o intenzitě pouličního hluku (50 dB), druhá skupina bude vystavena krátkému opakovanému zvuku o intenzitě velmi silné reprodukováné hudby (80 dB), třetí skupina bude vystavena krátkému opakovanému zvuku o intenzitě prahu bolestivosti pro člověka (130 dB), čtvrtá skupina bude vystavena krátkému opakovanému zvuku o intenzitě petardy (170 dB). V zařízení výzkumného ústavu bude sledováno chování a zdravotní stav morčat při různých hladinách hluku. Odborná komise výzkumného ústavu obdržela projekt pokusů k provedení uvedeného výzkumného sledování, nicméně v projektu pokusů není uvedeno, jak bude projekt ukončen. Odborná komise proto projekt vrací vedoucímu projektu pokusů k dopracování. Jakým způsobem může být projekt pokusů dopracován?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 18f odst. 1: Pokusná zvířata, která byla nebo měla být použita k pokusům, mohou být umístěna do zájmového chovu nebo **vrácena do** vhodného přírodního stanoviště či **chovu** odpovídajícího danému druhu pokusných zvířat, pokud

- a) to umožňuje **zdravotní stav pokusného zvířete**,
- b) **není ohroženo veřejné zdraví, zdraví zvířat** ani životní prostředí,
- c) byla přijata vhodná opatření, na základě kterých budou pokusnému zvířeti zajištěny **dobré životní podmínky**, a
- d) pokud to není v rozporu s právními předpisy upravujícími ochranu přírody a krajiny a obchodování s ohroženými druhy a myslivosti nebo rybářství.

156.

Ústav pro výživu zvířat se zabývá vlivem chybně sestavených krmných dávek na kondici a zdraví hospodářských zvířat. Ústav plánuje provést pokus na dojnících, kdy budou vytvořeny 2 skupiny dojníc po 10 zvířatech. První skupina bude vystavena krmné dávce s vysokým obsahem dusíkatých látek a s velmi nízkým obsahem energie, druhá skupina bude vystavena obvyklé krmné dávce (kontrola), dále bude sledována možnost nápravy nepříznivého metabolického stavu preparátem Metabolin. V zařízení výzkumného ústavu bude sledováno chování a zdravotní stav dojníc při nevhodné krmné dávce a dopad krmné dávky na parametry vnitřního prostředí (krve, moče a bachorové tekutiny) a průběh nápravy po použití preparátu Metabolin. Odborná komise výzkumného ústavu obdržela projekt pokusů k provedení uvedeného výzkumného sledování, nicméně v projektu pokusů není uvedeno, jak bude projekt ukončen. Odborná komise proto projekt vrací vedoucímu projektu pokusů k dopracování. Jakým způsobem může být projekt pokusů dopracován?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 18f odst. 1: Pokusná zvířata, která byla nebo měla být použita k pokusům, mohou být umístěna do zájmového chovu nebo **vrácena do** vhodného přírodního stanoviště či **chovu** odpovídajícího danému druhu pokusných zvířat, pokud

- a) to umožňuje **zdravotní stav pokusného zvířete**,
- b) **není ohroženo veřejné zdraví, zdraví zvířat** ani životní prostředí,
- c) byla přijata vhodná opatření, na základě kterých budou pokusnému zvířeti zajištěny **dobré životní podmínky**, a
- d) pokud to není v rozporu s právními předpisy upravujícími ochranu přírody a krajiny a obchodování s ohroženými druhy a myslivosti nebo rybářství.

157.

Ústav pro etologii zvířat se zabývá sledováním metabolické odezvy u psů na různě atraktivní krmivo. Skupině 7 psů výzkumného ústavu (plemeno bigl) by mělo být předkládáno každý den jiné krmivo, od vysoce atraktivního (vizuálně, chuťově, pachově) až po zcela neatraktivní a odpuzující poslední den. U psů bude sledováno specifické chování ve vztahu k potravě a bude odebrána krev na sledování specifických markerů atraktivnosti krmiva pro psy. Odborná komise výzkumného ústavu obdržela projekt pokusů k provedení uvedeného výzkumného sledování, nicméně v projektu pokusů není uvedeno, jak bude projekt ukončen. Odborná komise proto projekt vrací vedoucímu projektu pokusů k dopracování. Jakým způsobem může být projekt pokusů dopracován?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 18f odst. 1: Pokusná zvířata, která byla nebo měla být použita k pokusům, mohou být umístěna **do zájmového chovu** nebo vrácena do vhodného přírodního stanoviště či chovu odpovídajícího danému druhu pokusných zvířat, pokud

- a) to umožňuje **zdravotní stav pokusného zvířete**,
- b) **není ohroženo veřejné zdraví**, zdraví zvířat ani životní prostředí,
- c) byla přijata vhodná opatření, na základě kterých budou pokusnému zvířeti zajištěny **dobré životní podmínky**, a
- d) pokud to není v rozporu s právními předpisy upravujícími ochranu přírody a krajiny a obchodování s ohroženými druhy a myslivosti nebo rybářství.

§ 18f odst. 2: Chovatelé pokusných zvířat, dodavatelé pokusných zvířat a uživatelé pokusných zvířat, od nichž mají být pokusná zvířata umístěna do zájmového chovu, musí uplatňovat **režim** pro umístění zvířat do zájmového chovu, který zajišťuje **socializaci těchto zvířat**.

158.

Ústav pro výzkum volně žijících zvířat se zabývá zdravotním stavem čolků žijících ve volné přírodě, a to zejména s ohledem na šíření plísňového onemocnění u čolků vedoucího až k úhynům čolků. Ústav plánuje odchyt čolků ve třech odlišných lokalitách, posouzení zdravotního stavu čolků, odběr malého vzorku krve k vyšetření na původce onemocnění čolků a následně vypuštění čolků zpět do jejich původní lokality. Odborná komise výzkumného ústavu obdržela projekt pokusů k provedení uvedeného výzkumného sledování, nicméně v projektu pokusů není uvedeno, jak bude projekt ukončen. Odborná komise proto projekt vrací vedoucímu projektu pokusů k dopracování. Jakým způsobem může být projekt pokusů dopracován?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 18f odst. 1: Pokusná zvířata, která byla nebo měla být použita k pokusům, mohou být umístěna do zájmového chovu nebo vrácena **do vhodného přírodního stanoviště** či chovu odpovídajícího danému druhu pokusných zvířat, pokud

- a) to umožňuje **zdravotní stav pokusného zvířete**,
- b) **není ohroženo veřejné zdraví**, zdraví zvířat ani životní prostředí,
- c) byla přijata vhodná opatření, na základě kterých budou pokusnému zvířeti zajištěny **dobré životní podmínky**, a
- d) **pokud to není v rozporu s právními předpisy upravujícími ochranu přírody a krajiny a obchodování s ohroženými druhy a myslivosti nebo rybářství**.

§ 18f odst. 2: Pokud to je vhodné, musí se zavést v případě zvířat žijících ve volné přírodě **program rehabilitace** před jejich navrácením do jejich přírodních stanovišť.

159.

Ústav pro nemoci zvířat se zabývá rychlostí vylučování antibiotika Testudinol u želv. Skupině 5 želv, které výzkumný ústav získal k výzkumu od chovatele želv, by mělo být aplikováno léčivo. Poté po 24 hodinách, 48 hodinách, 96 hodinách a 144 hodinách by od želv měla být odebrána krev a měla být zjišťována hladina léčiva a jeho metabolitů v krvi. Ze získaných výsledků bude vypočtena křivka průběhu vylučování léčiva z organismu želv. Odborná komise výzkumného ústavu obdržela projekt pokusů k provedení uvedeného výzkumného sledování, nicméně v projektu pokusů není uvedeno, jak bude projekt ukončen. Odborná komise proto projekt vrací vedoucímu projektu pokusů k dopracování. Jakým způsobem může být projekt pokusů dopracován?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 18f odst. 1: Pokusná zvířata, která byla nebo měla být použita k pokusům, mohou být umístěna **do zájmového chovu** nebo vrácena do vhodného přírodního stanoviště či chovu odpovídajícího danému druhu pokusných zvířat, pokud

- a) to umožňuje **zdravotní stav pokusného zvířete**,
- b) **není ohroženo veřejné zdraví**, zdraví zvířat ani životní prostředí,
- c) byla přijata vhodná opatření, na základě kterých budou pokusnému zvířeti zajištěny **dobré životní podmínky**, a
- d) pokud to není v rozporu s právními předpisy upravujícími ochranu přírody a krajiny a obchodování s ohroženými druhy a myslivosti nebo rybářství.

§ 18f odst. 2: Chovatelé pokusných zvířat, dodavatelé pokusných zvířat a uživatelé pokusných zvířat, od nichž mají být pokusná zvířata umístěna do zájmového chovu, musí uplatňovat režim pro umístění zvířat do zájmového chovu, který zajišťuje socializaci těchto zvířat.

160.

Ústav pro výživu zvířat se zabývá vlivem chybně sestavených krmných dávek na kondici a zdraví hospodářských zvířat. Ústav plánuje provést pokus na dojnících přesunutých z chovu ústavu do pokusného zařízení ústavu, kde budou vytvořeny 2 skupiny dojnic po 10 zvířatech. První skupina bude vystavena krmné dávce s nízkým obsahem vápníku v krmivu, druhá skupina bude vystavena obvyklé krmné dávce (kontrola). Předpokládá se výskyt poporodní parézy u dojnic a možnost její nápravy do žíly podaným novým preparátem Calcinyl. V zařízení výzkumného ústavu bude sledováno chování a zdravotní stav dojnic při nevhodné krmné dávce a dopad krmné dávky na parametry vnitřního prostředí (krve, moče) a průběh nápravy poporodní parézy po použití preparátu Calcinyl. Odborná komise výzkumného ústavu obdržela projekt pokusů k provedení uvedeného výzkumného sledování, nicméně v projektu pokusů není uvedeno, jak bude projekt ukončen. Odborná komise proto projekt vrací vedoucímu projektu pokusů k dopracování. Jakým způsobem může být projekt pokusů dopracován?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 18f odst. 1: Pokusná zvířata, která byla nebo měla být použita k pokusům, mohou být umístěna do zájmového chovu nebo **vrácena do** vhodného přírodního stanoviště či **chovu** odpovídajícího danému druhu pokusných zvířat, pokud

- a) to umožňuje **zdravotní stav pokusného zvířete**,
- b) **není ohroženo veřejné zdraví**, zdraví zvířat ani životní prostředí,
- c) byla přijata vhodná opatření, na základě kterých budou pokusnému zvířeti zajištěny **dobré životní podmínky**, a
- d) pokud to není v rozporu s právními předpisy upravujícími ochranu přírody a krajiny a obchodování s ohroženými druhy a myslivosti nebo rybářství.

161.

Ústav pro výzkum stresu se zabývá mírou stresu, kterou vyvolá různý způsob fixace králíků při manipulaci s nimi. Připravuje pokusné sledování na králících dodaných z vlastního chovu, kdy v pokusném zařízení výzkumného ústavu skupina 5 králíků bude fixována zavázáním těla a končetin do fixačního šátku, druhá skupina 5 králíků bude fixována přitisknutím za hlavu a hřbet na podložku, třetí skupina 5 králíků bude fixována držením králíků za pánevní končetiny. Po 5 minutách fixace bude králíkům odebrána krev na stanovení stresových hormonů. Odborná komise výzkumného ústavu obdržela projekt pokusů k provedení uvedeného výzkumného sledování, nicméně v projektu pokusů není uvedeno, jak bude projekt ukončen. Odborná komise proto projekt vrací vedoucímu projektu pokusů k dopracování. Jakým způsobem může být projekt pokusů dopracován?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 18f odst. 1: Pokusná zvířata, která byla nebo měla být použita k pokusům, mohou být umístěna do zájmového chovu nebo **vracena do** vhodného přírodního stanoviště či **chovu** odpovídajícího danému druhu pokusných zvířat, pokud

- a) to umožňuje **zdravotní stav pokusného zvířete**,
- b) **není ohroženo veřejné zdraví, zdraví zvířat** ani životní prostředí,
- c) byla přijata vhodná opatření, na základě kterých budou pokusnému zvířeti zajištěny **dobré životní podmínky**, a
- d) pokud to není v rozporu s právními předpisy upravujícími ochranu přírody a krajiny a obchodování s ohroženými druhy a myslivosti nebo rybářství.

162.

Ústav pro výzkum nemocí volně žijících zvířat se zabývá možností použití nového dezinfekčně léčivého přípravku proti hnilobě paznehtů Uncinul u volně žijících zvířat. Připravuje pokus, kdy v oboře Mysliveckého sdružení Halali, kde se hromadně vyskytuje hniloba paznehtů u muflonů, bude odchyceno 10 zvířat do odchytového zařízení a tito mufloni budou umístěni do výběhů výzkumného ústavu. Zde budou 1x denně ošetřeni novým přípravkem tak, že budou krmivem motivováni přejít dezinfekční vanu naplněnou roztokem nového dezinfekčně léčivého přípravku Uncinul. Po 14 dnech bude muflonům fixovaným v naháněcí uličce překontrolován stav paznehtů a odebrána krev k zjištění případných změn vnitřního prostředí. Odborná komise výzkumného ústavu obdržela projekt pokusů k provedení uvedeného výzkumného sledování, nicméně v projektu pokusů není uvedeno, jak bude projekt ukončen. Odborná komise proto projekt vrací vedoucímu projektu pokusů k dopracování. Jakým způsobem může být projekt pokusů dopracován?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 18f odst. 1: Pokusná zvířata, která byla nebo měla být použita k pokusům, mohou být umístěna do zájmového chovu nebo **vracena do** vhodného přírodního stanoviště či **chovu** odpovídajícího danému druhu pokusných zvířat, pokud

- a) to umožňuje **zdravotní stav pokusného zvířete**,
- b) **není ohroženo veřejné zdraví, zdraví zvířat** ani životní prostředí,
- c) byla přijata vhodná opatření, na základě kterých budou pokusnému zvířeti zajištěny **dobré životní podmínky**, a

- d) pokud to není v rozporu s právními předpisy upravujícími ochranu přírody a krajiny a obchodování s ohroženými druhy a myslivosti nebo rybářství.

163.

Výzkumný ústav pro ochranu přírody a krajiny se zabývá dopadem vypouštěných vod z čističek, průmyslových a zemědělských podniků na chování a zdraví ryb. Připravuje pokus, kdy uživatel rybářského revíru odchytí ve vodním toku (potoce, řece) pomocí elektrického proudu ryby v místě toku nad výpustí případně znečištěných vod. Rybám výzkumný ústav odebere krev k vyšetření zdravotního stavu a reziduí látek, poté ryby umístí do velkých rybářských košů a ty umístí do vodního toku v místě pod výpustí. Po 14 dnech rybářské koše vyzdvihne z vodního toku a odebere krev k vyšetření zdravotního stavu a reziduí látek. Odborná komise výzkumného ústavu obdržela projekt pokusů k provedení uvedeného výzkumného sledování, nicméně v projektu pokusů není uvedeno, jak bude projekt ukončen. Odborná komise proto projekt vrací vedoucímu projektu pokusů k dopracování. Jakým způsobem může být projekt pokusů dopracován?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 18f odst. 1: Pokusná zvířata, která byla nebo měla být použita k pokusům, mohou být umístěna do zájmového chovu nebo **vrácena do** vhodného přírodního stanoviště či **chovu** odpovídajícího danému druhu pokusných zvířat, pokud

- a) to umožňuje **zdravotní stav pokusného zvířete,**
- b) **není ohroženo veřejné zdraví, zdraví zvířat** ani životní prostředí,
- c) byla přijata vhodná opatření, na základě kterých budou pokusnému zvířeti zajištěny **dobré životní podmínky,** a
- d) pokud to není v rozporu s právními předpisy upravujícími ochranu přírody a krajiny a obchodování s ohroženými druhy a myslivosti nebo rybářství.

3.20. Usmrcování pokusných zvířat

164.

Výzkumný ústav virologický zjistil, že virus způsobující horečkovité úhyny u králíků lze kultivovat na ledvinných buňkách morčat. Záměrem ústavu je proto využít 5 morčat z chovu ústavu k získání ledvinných buněk pro založení ledvinné buněčné linie pro sledování účinku viru na tyto buňky. Mělo by být odchováno 5 mladých morčat, která by při dosažené hmotnosti 900 g měla být utracena tupým úderem do hlavy (použití anestetik je nevhodné z hlediska ovlivnění buněk ledvin anestetikem) a následně vykřvena, z utracených zvířat bude získána ledvinná tkáň pro založení ledvinné buněčné linie pro tkáňové kultury pro další výzkum vlastností viru. Navrhovatel výzkumu nyní neví, zda může výzkum provádět, případně za jakých podmínek by je mohl provést.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 3 písm. t) ... **usmrcení zvířete pouze pro využití jeho orgánů nebo tkání se za pokus nepovažuje.**

§ 18g odst. 1: Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen zajistit, aby pokusná zvířata byla při usmrcování vystavena co nejmenší míře bolesti, utrpení a strachu.

§ 18g odst. 2: Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen zajistit, aby usmrcování pokusných zvířat prováděla v jeho zařízení **osoba odborně způsobilá k navrhování pokusů nebo projektů pokusů nebo osoba odborně způsobilá k provádění pokusů na pokusných zvířatech, péči o pokusná zvířata a usmrcování pokusných zvířat**. V případě terénní studie však může osoba uvedená ve větě první pokusné zvíře usmrtit mimo zařízení.

§ 18g odst. 3: **Při usmrcování pokusných zvířat použijí** osoby uvedené v odstavci 2 následující metody:

- a) předávkování anestetikem,
- b) upoutaný projektil,
- c) oxid uhličitý,
- d) zlomení vazy,
- e) tupý úder do hlavy,
- f) oddělení hlavy od trupu,
- g) omráčení elektrickým proudem,
- h) inertní plyny (Ar, N₂), nebo
- i) zastřelení volným projektilem odpovídající střelnou zbraní a střelivem.

§ 18g odst. 5: **Usmrcení pokusných zvířat musí být dokončeno** jedním z těchto způsobů:

- a) potvrzením trvalého zastavení oběhu,
- b) destrukcí mozku,
- c) zlomením vazy,
- d) **vykrvením**, nebo
- e) potvrzením nástupu posmrtné ztuhlosti.

§ 18g odst. 9: **Metody usmrcování jednotlivých druhů pokusných zvířat** podle odstavce 3 stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

Vyhláška č. 419/2012 Sb., o ochraně pokusných zvířat, ve znění pozdějších předpisů

§ 9: Metody usmrcování jednotlivých druhů pokusných zvířat jsou uvedeny v příloze č. 10 k této vyhlášce.

Příloha č. 10: Metody usmrcování jednotlivých druhů pokusných zvířat - **Hlodavci**

- předávkování anestetikem (kde je to vhodné, použije se s předchozím podáním sedativ),
- oxid uhličitý (plyn je do komory vpouštěn postupně. Nepoužije se u plodů a novorozenců hlodavců),
- zlomení vazy (použije se pouze u hlodavců s hmotností nižší než 1 kg, hlodavcům s hmotností vyšší než 150 g se podávají sedativa),
- **tupý úder do hlavy** (použije se pouze u hlodavců s hmotností nižší než 1 kg),
- oddělení hlavy od trupu (použije se, pouze pokud není možné použití jiných metod),
- inertní plyny (Ar, N₂).

165.

Výzkumný ústav mikrobiologický pro provádění serologických vyšetřovacích analýz na přítomnost původce anebo protilátek v organismu zvířat potřebuje získat z krve morčat zvláštní látku, která se uplatňuje při serologických vyšetřeních. Ve svém zařízení chová morčata pro pokusné účely. Od těchto morčat by nyní potřeboval odebrat krev ve velkém množství pro účely jejího využití pro serologické analýzy a získat jaterní tkáň pro vytvoření zvláštního agaru pro mikrobiologická vyšetřování. Výzkumný ústav nyní zjišťuje, zda může za účelem získání krve a jaterní tkáně morčata usmrtit, a případně za jakých podmínek.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 3 písm. t): ... **usmrcení zvířete pouze pro využití jeho orgánů nebo tkání se za pokus nepovažuje.**

§ 18h odst. 1: **Usmrcení** zvířete pouze pro využití jeho orgánů nebo tkání pro vědecké účely smí **provádět pouze veterinární lékař nebo osoba odborně způsobilá k navrhování pokusů** nebo projektů pokusů nebo osoba odborně způsobilá k provádění pokusů na pokusných zvířatech, péči o pokusná zvířata **a usmrcování pokusných zvířat**, a to pouze **v prostorech**, které jsou uvedeny v oprávnění k chovu pokusných zvířat, k dodávce pokusných zvířat, nebo k používání pokusných zvířat.

§ 18h odst. 2: **Usmrcení** zvířete pouze pro využití jeho orgánů nebo tkání pro vědecké účely musí osoba uvedená v odstavci 1 provádět **v souladu s tímto zákonem.**

§ 18h odst. 3: Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen vést **ve vztahu k usmrcení zvířete pouze pro využití jeho orgánů nebo tkání pro vědecké účely evidenci o**

- a) počtu a druhu usmrcených zvířat,
- b) původu usmrcených zvířat, včetně údajů o tom, zda byla chována pro použití k pokusům,
- c) datu usmrcení zvířat,
- d) osobě provádějící usmrcení zvířat a
- e) konkrétním účelu usmrcení zvířat.

§ 18h odst. 4: Evidenci uvedenou v odstavci 3 je chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat povinen uchovávat po dobu nejméně 5 let a musí ji na požádání poskytnout příslušnému orgánu ochrany zvířat.

§ 18g odst. 1: Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen zajistit, aby pokusná zvířata byla při usmrcování vystavena co nejmenší míře bolesti, utrpení a strachu.

§ 18g odst. 2: Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen zajistit, aby usmrcování pokusných zvířat prováděla v jeho zařízení **osoba odborně způsobilá k navrhování pokusů nebo projektů pokusů nebo osoba odborně způsobilá k provádění pokusů na pokusných zvířatech, péči o pokusná zvířata a usmrcování pokusných zvířat.** V případě terénní studie však může osoba uvedená ve větě první pokusné zvíře usmrtit mimo zařízení.

§ 18g odst. 3: **Při usmrcování pokusných zvířat použijí** osoby uvedené v odstavci 2 následující metody:

- a) předávkování anestetikem,
- b) upoutaný projektil,
- c) oxid uhličitý,
- d) zlomení vazy,
- e) tupý úder do hlavy,
- f) oddělení hlavy od trupu,
- g) omráčení elektrickým proudem,
- h) inertní plyny (Ar, N₂), nebo
- i) zastřelení volným projektilem odpovídající střelnou zbraní a střelivem.

§ 18g odst. 5: **Usmrcení pokusných zvířat musí být dokončeno** jedním z těchto způsobů:

- a) potvrzením trvalého zastavení oběhu,
- b) destrukcí mozku,
- c) zlomením vazy,
- d) **vykrvením**, nebo
- e) potvrzením nástupu posmrtné ztuhlosti.

§ 18g odst. 9: **Metody usmrcování jednotlivých druhů pokusných zvířat** podle odstavce 3 stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

Vyhláška č. 419/2012 Sb., o ochraně pokusných zvířat, ve znění pozdějších předpisů

§ 9: Metody usmrcování jednotlivých druhů pokusných zvířat jsou uvedeny v příloze č. 10 k této vyhlášce.

Příloha č. 10: Metody usmrcování jednotlivých druhů pokusných zvířat - **Hlodavci**

- předávkování anestetikem (kde je to vhodné, použije se s předchozím podáním sedativ),
- oxid uhličitý (plyn je do komory vpouštěn postupně. Nepoužije se u plodů a novorozených hlodavců),
- zlomení vazy (použije se pouze u hlodavců s hmotností nižší než 1 kg, hlodavcům s hmotností vyšší než 150 g se podávají sedativa),
- **tupý úder do hlavy** (použije se pouze u hlodavců s hmotností nižší než 1 kg),
- oddělení hlavy od trupu (použije se, pouze pokud není možné použití jiných metod),
- inertní plyny (Ar, N₂).

166.

Ústav pro výzkum veterinárních léčiv se zabývá případnými účinky na kůži u nového léčiva (Dermater) podporujícího hojení ran na kůži zvířat. Léčivo má být aplikováno na kůži ve formě gelu. K pokusu mají být použity 2 skupiny morčat, v první skupině má být kůže poškozena povrchovým poškrábáním, v druhé skupině má být kůže zvířat neporušená. Po nanesení gelu a překrytí místa s gelem budou 3 dny zvířata pozorována a následně mají být usmrcena a vzorky kůže histologicky vyšetřeny z pohledu nástupu hojivých procesů. Projekt pokusů předpokládá usmrcení morčat předávkováním anestetiky. Výzkumný ústav nyní zjišťuje z hlediska usmrcování zvířat, zda může výzkumné sledování provádět, případně za jakých podmínek by je mohl provést.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 18g odst. 1: Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen zajistit, aby pokusná zvířata byla **při usmrcování vystavena co nejmenší míře bolesti, utrpení a strachu**.

§ 18g odst. 2: Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen zajistit, aby usmrcování pokusných zvířat prováděla v jeho zařízení **osoba odborně způsobilá k navrhování pokusů nebo projektů pokusů nebo osoba odborně způsobilá k provádění pokusů na pokusných zvířatech, péči o pokusná zvířata a usmrcování pokusných zvířat**. V případě terénní studie však může osoba uvedená ve větě první pokusné zvíře usmrtit mimo zařízení.

§ 18g odst. 3: **Při usmrcování pokusných zvířat použijí** osoby uvedené v odstavci 2 následující metody:

- a) předávkování anestetikem,
- b) upoutaný projektil,
- c) oxid uhličitý,
- d) zlomení vazy,
- e) tupý úder do hlavy,
- f) oddělení hlavy od trupu,
- g) omráčení elektrickým proudem,
- h) inertní plyny (Ar, N₂), nebo
- i) zastřelení volným projektilem odpovídající střelnou zbraní a střelivem.

§ 18g odst. 5: **Usmrcení pokusných zvířat musí být dokončeno** jedním z těchto způsobů:

- a) potvrzením trvalého zastavení oběhu,

- b) destrukcí mozku,
- c) zlomením vazů,
- d) vykrvením, nebo
- e) potvrzením nástupu posmrtné ztuhlosti.

§ 18g odst. 9: **Metody usmrcování jednotlivých druhů pokusných zvířat** podle odstavce 3 stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

Vyhláška č. 419/2012 Sb., o ochraně pokusných zvířat, ve znění pozdějších předpisů

§ 9: Metody usmrcování jednotlivých druhů pokusných zvířat jsou uvedeny v příloze č. 10 k této vyhlášce.

Příloha č. 10: Metody usmrcování jednotlivých druhů pokusných zvířat - **Hlodavci**

- **předávkování anestetikem** (kde je to vhodné, použije se s předchozím podáním sedativ),
- oxid uhličitý (plyn je do komory vpouštěn postupně. Nepoužije se u plodů a novorozených hlodavců),
- zlomení vazů (použije se pouze u hlodavců s hmotností nižší než 1 kg, hlodavcům s hmotností vyšší než 150 g se podávají sedativa),
- tupý úder do hlavy (použije se pouze u hlodavců s hmotností nižší než 1 kg),
- oddělení hlavy od trupu (použije se, pouze pokud není možné použití jiných metod),
- inertní plyny (Ar, N₂).

167.

Výzkumný ústav virologický pro provádění virologických vyšetření na přítomnost původce anebo protilátek v organismu zvířat potřebuje získat buňky z jater, ledvin a sleziny od králíků k založení tkáňových kultur pro sledování změn na buňkách tkáňových kultur po působení viru anebo při zabránění změn na těchto buňkách po blokování účinku viru pomocí protilátky. Ve svém zařízení chová králíky pro pokusné účely. Od těchto králíků by nyní potřeboval získat jaterní tkáň, tkáň ledvin a tkáň sleziny pro založení tkáňových kultur pro virologické analýzy. Výzkumný ústav nyní zjišťuje, zda může za účelem získání tkáně jater, ledvin a sleziny králíky usmrtit, a případně za jakých podmínek.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 3 písm. t): ... **usmrcení zvířete pouze pro využití jeho orgánů nebo tkání se za pokus nepovažuje.**

§ 18h odst. 1: **Usmrcení** zvířete pouze pro využití jeho orgánů nebo tkání pro vědecké účely smí **provádět pouze veterinární lékař nebo osoba odborně způsobilá k navrhování pokusů** nebo projektů pokusů nebo osoba odborně způsobilá k provádění pokusů na pokusných zvířatech, péči o pokusná zvířata **a usmrcování pokusných zvířat**, a to pouze **v prostorech**, které jsou uvedeny v oprávnění k chovu pokusných zvířat, k dodávce pokusných zvířat, nebo k používání pokusných zvířat.

§ 18h odst. 2: **Usmrcení** zvířete pouze pro využití jeho orgánů nebo tkání pro vědecké účely musí osoba uvedená v odstavci 1 provádět **v souladu s tímto zákonem.**

§ 18h odst. 3: Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen vést **ve vztahu k usmrcení zvířete pouze pro využití jeho orgánů nebo tkání pro vědecké účely evidenci o**

- a) počtu a druhu usmrcených zvířat,
- b) původu usmrcených zvířat, včetně údajů o tom, zda byla chována pro použití k pokusům,
- c) datu usmrcení zvířat,
- d) osobě provádějící usmrcení zvířat a
- e) konkrétním účelu usmrcení zvířat.

§ 18h odst. 4: Evidenci uvedenou v odstavci 3 je chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat povinen uchovávat po dobu nejméně 5 let a musí ji na požádání poskytnout příslušnému orgánu ochrany zvířat.

§ 18g odst. 1: Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen zajistit, aby pokusná zvířata byla při usmrcování vystavena co nejmenší míře bolesti, utrpení a strachu.

§ 18g odst. 2: Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen zajistit, aby usmrcování pokusných zvířat prováděla v jeho zařízení **osoba odborně způsobilá k navrhování pokusů nebo projektů pokusů nebo osoba odborně způsobilá k provádění pokusů na pokusných zvířatech, péči o pokusná zvířata a usmrcování pokusných zvířat**. V případě terénní studie však může osoba uvedená ve větě první pokusné zvíře usmrtit mimo zařízení.

§ 18g odst. 3: **Při usmrcování pokusných zvířat použijí** osoby uvedené v odstavci 2 následující metody:

- a) předávkování anestetikem,
- b) upoutaný projektil,
- c) oxid uhličitý,
- d) zlomení vazy,
- e) tupý úder do hlavy,
- f) oddělení hlavy od trupu,
- g) omráčení elektrickým proudem,
- h) inertní plyny (Ar, N₂), nebo
- i) zastřelení volným projektilem odpovídající střelnou zbraní a střelivem.

§ 18g odst. 5: **Usmrcení pokusných zvířat musí být dokončeno** jedním z těchto způsobů:

- a) potvrzením trvalého zastavení oběhu,
- b) destrukcí mozku,
- c) zlomením vazy,
- d) **vykrvením**, nebo
- e) potvrzením nástupu posmrtné ztuhlosti.

§ 18g odst. 9: **Metody usmrcování jednotlivých druhů pokusných zvířat** podle odstavce 3 stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

Vyhláška č. 419/2012 Sb., o ochraně pokusných zvířat, ve znění pozdějších předpisů

§ 9: Metody usmrcování jednotlivých druhů pokusných zvířat jsou uvedeny v příloze č. 10 k této vyhlášce.

Příloha č. 10: Metody usmrcování jednotlivých druhů pokusných zvířat - **Králíci**

- předávkování anestetikem (kde je to vhodné, použije se s předchozím podáním sedativ),
- upoutaný projektil
- zlomení vazy (použije se pouze u králíků s hmotností nižší než 1 kg, králíkům s hmotností vyšší než 150 g se podávají sedativa),
- **tupý úder do hlavy** (použije se pouze u králíků s hmotností nižší než 5 kg),
- omráčení elektrickým proudem (vyžaduje se zvláštní vybavení).

168.

Výzkumný ústav parazitologický zkoumá novou léčebnou látku Kunikulhep pro léčbu jaterní kokcidiózy u králíků. Přípravuje sledování, v němž by krmivo pro králíky bylo kontaminováno oocystami kokcií *Eimeria stidae* a následně by králíkům byla podána ve vodě nová léčebná látka. Ověření účinku nové léčebné látky by bylo uskutečněno po usmrcení králíků vyšetřením jejich orgánů, zejména jater. Sledování by bylo uskutečněno na králících výzkumného ústavu. Výzkumný ústav nyní zjišťuje, zda potřebuje k sledování mít schválený projekt pokusů, když žádné invazivní úkony na králících nepředpokládá a výsledek léčby bude ověřovat až po utracení králíků.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 3 písm. t): Pro účely tohoto zákona se rozumí **pokusem jakékoli invazivní či neinvazivní použití zvířete pro pokusné nebo jiné vědecké účely se známým nebo neznámým výsledkem** nebo pro vzdělávací účely, **které může zvířeti způsobit bolest, utrpení, strach nebo trvalé poškození nejméně o intenzitě odpovídající vpichu jehly podle běžné veterinární praxe.** Pokusem se rozumí rovněž jakýkoli způsob jednání, který má nebo může vést k tomu, že se zvíře narodí nebo vylíhne nebo že vznikne a je zachována geneticky modifikovaná linie zvířete v takovém stavu; usmrcení zvířete pouze pro využití jeho orgánů nebo tkání se za pokus nepovažuje,

§ 16: **Nikdo nesmí provést nebo nařídit provedení projektu pokusů nebo pokusu bez jeho předchozího schválení státním orgánem příslušným ke schvalování projektů pokusů. Pokusy smí uživatel pokusných zvířat provádět výhradně v rámci určitého schváleného projektu pokusů.** Projekt pokusů musí být prováděn v souladu s rozhodnutím o schválení projektu pokusů.

§ 18g odst. 1: Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen zajistit, aby pokusná zvířata byla při usmrcování vystavena co nejmenší míře bolesti, utrpení a strachu.

§ 18g odst. 2: Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen zajistit, aby usmrcování pokusných zvířat prováděla v jeho zařízení **osoba odborně způsobilá k navrhování pokusů nebo projektů pokusů nebo osoba odborně způsobilá k provádění pokusů na pokusných zvířatech, péči o pokusná zvířata a usmrcování pokusných zvířat.** V případě terénní studie však může osoba uvedená ve větě první pokusné zvíře usmrtit mimo zařízení.

§ 18g odst. 3: **Při usmrcování pokusných zvířat použijí** osoby uvedené v odstavci 2 následující metody:

- a) předávkování anestetikem,
- b) upoutaný projektil,
- c) oxid uhličitý,
- d) zlomení vazy,
- e) tupý úder do hlavy,
- f) oddělení hlavy od trupu,
- g) omráčení elektrickým proudem,
- h) inertní plyny (Ar, N₂), nebo
- i) zastřelení volným projektilem odpovídající střelnou zbraní a střelivem.

§ 18g odst. 5: **Usmrcení pokusných zvířat musí být dokončeno** jedním z těchto způsobů:

- a) potvrzením trvalého zastavení oběhu,
- b) destrukcí mozku,
- c) zlomením vazy,
- d) **vykrvením**, nebo

e) potvrzením nástupu posmrtné ztuhlosti.

§ 18g odst. 9: **Metody usmrcování jednotlivých druhů pokusných zvířat** podle odstavce 3 stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

Vyhláška č. 419/2012 Sb., o ochraně pokusných zvířat, ve znění pozdějších předpisů

§ 9: Metody usmrcování jednotlivých druhů pokusných zvířat jsou uvedeny v příloze č. 10 k této vyhlášce.

Příloha č. 10: Metody usmrcování jednotlivých druhů pokusných zvířat - **Králíci**

- předávkování anestetikem (kde je to vhodné, použije se s předchozím podáním sedativ),
- upoutaný projektil
- zlomení vazy (použije se pouze u králíků s hmotností nižší než 1 kg, králíkům s hmotností vyšší než 150 g se podávají sedativa),
- **tupý úder do hlavy** (použije se pouze u králíků s hmotností nižší než 5 kg),
- omráčení elektrickým proudem (vyžaduje se zvláštní vybavení).

169.

Ústav pro výzkum veterinárních vakcín vyvíjí novou vakcínu proti myxomatóze králíků. Přípravuje proto pokus k ověření účinnosti vakcíny. První skupina 10 králíků bude navakcinována novou vakcínou proti myxomatóze králíků, druhá skupina vakcinována nebude. Poté králíci obou skupin budou infikováni virem myxomatózy králíků. V obou skupinách bude sledováno chování králíků, příznaky myxomatózy a případné úhyny. Předpokládá se, že králíci první skupiny zůstanou zdraví a králíci druhé skupiny onemocní a případně budou hynout. Projekt pokusů předpokládá usmrcení králíků po ukončení pokusu tupým úderem do hlavy s následným vykrvením. Výzkumný ústav nyní zjišťuje v části usmrcování zvířat, zda může výzkumné sledování provádět, případně za jakých podmínek by je mohl provést.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 18g odst. 1: Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen zajistit, aby pokusná zvířata byla při usmrcování vystavena **co nejmenší míře bolesti, utrpení a strachu**.

§ 18g odst. 2: Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen zajistit, aby usmrcování pokusných zvířat prováděla v jeho zařízení **osoba odborně způsobilá k navrhování pokusů nebo projektů pokusů nebo osoba odborně způsobilá k provádění pokusů na pokusných zvířatech, péči o pokusná zvířata a usmrcování pokusných zvířat**. V případě terénní studie však může osoba uvedená ve větě první pokusné zvíře usmrtit mimo zařízení.

§ 18g odst. 3: **Při usmrcování pokusných zvířat použijí** osoby uvedené v odstavci 2 následující metody:

- a) předávkování anestetikem,
- b) upoutaný projektil,
- c) oxid uhličitý,
- d) zlomení vazy,
- e) tupý úder do hlavy,
- f) oddělení hlavy od trupu,
- g) omráčení elektrickým proudem,
- h) inertní plyny (Ar, N₂), nebo
- i) zastřelení volným projektilem odpovídající střelnou zbraní a střelivem.

§ 18g odst. 5: **Usmrcení pokusných zvířat musí být dokončeno** jedním z těchto způsobů:

- a) potvrzením trvalého zastavení oběhu,
- b) destrukcí mozku,

- c) zlomením vazy,
- d) **vykrvením**, nebo
- e) potvrzením nástupu posmrtné ztuhlosti.

§ 18g odst. 9: **Metody usmrcování jednotlivých druhů pokusných zvířat** podle odstavce 3 stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

Vyhláška č. 419/2012 Sb., o ochraně pokusných zvířat, ve znění pozdějších předpisů

§ 9: Metody usmrcování jednotlivých druhů pokusných zvířat jsou uvedeny v příloze č. 10 k této vyhlášce.

Příloha č. 10: Metody usmrcování jednotlivých druhů pokusných zvířat - **Králíci**

- předávkování anestetikem (kde je to vhodné, použije se s předchozím podáním sedativ),
- upoutaný projektil
- zlomení vazy (použije se pouze u králíků s hmotností nižší než 1 kg, králíkům s hmotností vyšší než 150 g se podávají sedativa),
- **tupý úder do hlavy** (použije se pouze u králíků s hmotností nižší než 5 kg),
- omráčení elektrickým proudem (vyžaduje se zvláštní vybavení).

170.

Výzkumný ústav pro nemoci zvířat má v úmyslu zkoumat možnost léčby hnilobného zánětlivého procesu v dutině ústní u psů. Po ukončení pokusu se předpokládá u některých pokusných psů postižení na takové úrovni, že by museli být utraceni. Do projektu pokusů je záměrem navrhnout utracení vážně postižených zvířat, které by měla provést osoba odborně způsobilá k usmrcování pokusných zvířat. Utrácení aplikací látky Anestex, působící jako hluboké centrální anestetikum, by se nepoužilo, protože zkušenost ukázala, že při nástupu hluboké anestezie se u zvířete projevují záškuby svalstva a kňučivé zvuky. Pro usmrcení zvířat by se proto použil přípravek Myorex obsahující myorelaxant, tzn. látku, která způsobuje ochromení svalů včetně svalů dýchacích, zvíře se tak usmrtí ve svalovém klidu a zabránilo by se záškubům svalstva a případným kňučivým zvukům zvířete. Výzkumný ústav nyní zjišťuje, zda může výzkumné sledování provádět, případně za jakých podmínek by je mohl provést.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 5 odst. 1: **Nikdo nesmí bez důvodu usmrtit zvíře.**

§ 5 odst. 2 písm. f): **Důvodem k usmrcení je ukončení pokusu na pokusném zvířeti**, není-li v projektu pokusů stanoveno jinak.

§ 5 odst. 3: Utrácení smí provádět pouze veterinární lékař nebo zletilá osoba, tato však pouze pod odborným dohledem veterinárního lékaře; v rámci schváleného projektu pokusů smí utracení provádět také **osoba odborně způsobilá k navrhování pokusů** nebo projektů pokusů nebo osoba odborně způsobilá k provádění pokusů na pokusných zvířatech, péči o pokusná zvířata a **usmrcování pokusných zvířat**.

§ 3 písm. p): Pro účely tohoto zákona se rozumí **utracením usmrcení zvířete**, pokud možno **bezbolestně**, stanovenými veterinárními prostředky a vybavením, provedené **veterinárním lékařem, nebo osobou pod jeho kontrolou**, nebo **provedené v rámci schváleného projektu pokusů osobou odborně způsobilou k navrhování pokusů** nebo **projektů pokusů** anebo **osobou odborně způsobilou k provádění pokusů na pokusných zvířatech**, **péči o pokusná zvířata a usmrcování pokusných zvířat**.

§ 5 odst. 5 písm. a): Nestanoví-li tento zákon jinak, **zakazují se následující metody usmrcování zvířat: utopení a jiné metody udušení včetně použití farmak typu myorelaxantů.**

§ 18g odst. 1: Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen zajistit, aby pokusná zvířata byla při usmrcování vystavena co nejmenší míře bolesti, utrpení a strachu.

§ 18g odst. 2: Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen zajistit, aby usmrcování pokusných zvířat prováděla v jeho zařízení **osoba odborně způsobilá k navrhování pokusů nebo projektů pokusů nebo osoba odborně způsobilá k provádění pokusů na pokusných zvířatech, péči o pokusná zvířata a usmrcování pokusných zvířat**. V případě terénní studie však může osoba uvedená ve větě první pokusné zvíře usmrtit mimo zařízení.

§ 18g odst. 3: **Při usmrcování pokusných zvířat použijí** osoby uvedené v odstavci 2 následující metody:

- a) předávkování anestetikem,
- b) upoutaný projektil,
- c) oxid uhličitý,
- d) zlomení vazy,
- e) tupý úder do hlavy,
- f) oddělení hlavy od trupu,
- g) omráčení elektrickým proudem,
- h) inertní plyny (Ar, N₂), nebo
- i) zastřelení volným projektilem odpovídající střelnou zbraní a střelivem.

§ 18g odst. 5: **Usmrcení pokusných zvířat musí být dokončeno** jedním z těchto způsobů:

- a) **potvrzením trvalého zastavení oběhu**,
- b) destrukcí mozku,
- c) zlomením vazy,
- d) vykrvením, nebo
- e) potvrzením nástupu posmrtné ztuhlosti.

§ 18g odst. 9: **Metody usmrcování jednotlivých druhů pokusných zvířat** podle odstavce 3 stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

Vyhláška č. 419/2012 Sb., o ochraně pokusných zvířat, ve znění pozdějších předpisů

§ 9: Metody usmrcování jednotlivých druhů pokusných zvířat jsou uvedeny v příloze č. 10 k této vyhlášce.

Příloha č. 10: Metody usmrcování jednotlivých druhů pokusných zvířat - **Psi**

- **předávkování anestetikem** (kde je to vhodné, použije se s předchozím podáním sedativ),
- tupý úder do hlavy (použije se pouze u novorozených jedinců),
- omráčení elektrickým proudem (vyžaduje se zvláštní vybavení).
- zastřelení volným projektilem odpovídající střelnou zbraní a střelivem (provádí pouze zkušený střelec v terénu, pokud není možné použít jiné metody).

171.

Ústav pro výzkum veterinárních vakcín vyvíjí novou vakcínu proti parvoviróze psů. Připravuje proto pokus k ověření účinnosti vakcíny. První skupina 5 psů bude navakcinována novou vakcínou proti parvoviróze psů, druhá skupina vakcinována nebude. Poté psi obou skupin budou infikováni virem parvovirózy psů. V obou skupinách bude sledováno chování psů, příznaky parvovirózy a případné úhyny. Předpokládá se, že psi první skupiny zůstanou zdraví a psi druhé skupiny onemocní a případně budou hynout. Projekt pokusů předpokládá usmrcení psů s těžkými příznaky parvovirózy po ukončení pokusu tupým úderem do hlavy s následným vykrvením. Výzkumný ústav nyní zjišťuje z hlediska usmrcování zvířat, zda může výzkumné sledování provádět, případně za jakých podmínek by je mohl provést.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 18g odst. 1: Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen zajistit, aby pokusná zvířata byla **při usmrcování vystavena co nejmenší míře bolesti, utrpení a strachu.**

§ 18g odst. 2: Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen zajistit, aby usmrcování pokusných zvířat prováděla v jeho zařízení **osoba odborně způsobilá k navrhování pokusů nebo projektů pokusů nebo osoba odborně způsobilá k provádění pokusů na pokusných zvířatech, péči o pokusná zvířata a usmrcování pokusných zvířat.** V případě terénní studie však může osoba uvedená ve větě první pokusné zvíře usmrtit mimo zařízení.

§ 18g odst. 3: **Při usmrcování pokusných zvířat použijí** osoby uvedené v odstavci 2 následující metody:

- a) předávkování anestetikem,
- b) upoutaný projektil,
- c) oxid uhličitý,
- d) zlomení vazy,
- e) tupý úder do hlavy,
- f) oddělení hlavy od trupu,
- g) omráčení elektrickým proudem,
- h) inertní plyny (Ar, N₂), nebo
- i) zastřelení volným projektilem odpovídající střelnou zbraní a střelivem.

§ 18g odst. 5: **Usmrcení pokusných zvířat musí být dokončeno** jedním z těchto způsobů:

- a) potvrzením trvalého zastavení oběhu,
- b) destrukcí mozku,
- c) zlomením vazy,
- d) vykrvením, nebo
- e) potvrzením nástupu posmrtné ztuhlosti.

§ 18g odst. 9: **Metody usmrcování jednotlivých druhů pokusných zvířat** podle odstavce 3 stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

Vyhláška č. 419/2012 Sb., o ochraně pokusných zvířat, ve znění pozdějších předpisů

§ 9: Metody usmrcování jednotlivých druhů pokusných zvířat jsou uvedeny v příloze č. 10 k této vyhlášce.

Příloha č. 10: Metody usmrcování jednotlivých druhů pokusných zvířat - **Psi**

- **předávkování anestetikem** (kde je to vhodné, použije se s předchozím podáním sedativ),
- **tupý úder do hlavy (použije se pouze u novorozených jedinců),**
- omráčení elektrickým proudem (vyžaduje se zvláštní vybavení).
- zastřelení volným projektilem odpovídající střelnou zbraní a střelivem (provádí pouze zkušený střelec v terénu, pokud není možné použít jiné metody).

172.

Výzkumný ústav pro nemoci zvířat vyvíjí nový přípravek pro léčbu akutní tympanie bachoru u skotu. K ověření účinnosti přípravku je skupině 10 krav zkrmována mladá zapařená tráva, která by měla vyvolat tympanii (nafouknutí bachoru plyny nebo zpěněnou tekutinou). Poté v rámci ověřování léčby bude zvířatům podán nový přípravek Tympanofil, který by měl snížit napětí v bachoru a poté přispět k odchodu plynů z bachoru. Ověřování léčiva předpokládá, že přípravek ve všech případech nemusí být zcela účinný, pro tento případ zejména u pěnové tympanie, kdy nepůjde pomoci zvířeti vypuštěním plynu z bachoru trokarem (chirurgický nástroj ve tvaru pevné trubice s ostrým zakončením), projekt pokusů uvádí usmrcení krávy upoutaným projektilem s následným vykrvením.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 18g odst. 1: Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen zajistit, aby pokusná zvířata byla **při usmrcování vystavena co nejmenší míře bolesti, utrpení a strachu.**

§ 18g odst. 2: Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen zajistit, aby usmrcování pokusných zvířat prováděla v jeho zařízení **osoba odborně způsobilá k navrhování pokusů nebo projektů pokusů nebo osoba odborně způsobilá k provádění pokusů na pokusných zvířatech, péči o pokusná zvířata a usmrcování pokusných zvířat.** V případě terénní studie však může osoba uvedená ve větě první pokusné zvíře usmrtit mimo zařízení.

§ 18g odst. 3: **Při usmrcování pokusných zvířat použijí** osoby uvedené v odstavci 2 následující metody:

- a) předávkování anestetikem,
- b) upoutaný projektil,
- c) oxid uhličitý,
- d) zlomení vazy,
- e) tupý úder do hlavy,
- f) oddělení hlavy od trupu,
- g) omráčení elektrickým proudem,
- h) inertní plyny (Ar, N₂), nebo
- i) zastřelení volným projektilem odpovídající střelnou zbraní a střelivem.

§ 18g odst. 5: **Usmrcení pokusných zvířat musí být dokončeno** jedním z těchto způsobů:

- a) potvrzením trvalého zastavení oběhu,
- b) destrukcí mozku,
- c) zlomením vazy,
- d) **vykrvením**, nebo
- e) potvrzením nástupu posmrtné ztuhlosti.

§ 18g odst. 9: **Metody usmrcování jednotlivých druhů pokusných zvířat** podle odstavce 3 stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

Vyhláška č. 419/2012 Sb., o ochraně pokusných zvířat, ve znění pozdějších předpisů

§ 9: Metody usmrcování jednotlivých druhů pokusných zvířat jsou uvedeny v příloze č. 10 k této vyhlášce.

Příloha č. 10: Metody usmrcování jednotlivých druhů pokusných zvířat – **Velcí savci**

- předávkování anestetikem (kde je to vhodné, použije se s předchozím podáním sedativ),
- **upoutaný projektil**
- omráčení elektrickým proudem (vyžaduje se zvláštní vybavení).
- inertní plyny (Ar, N₂) (použije se pouze u prasat),

- zastřelení volným projektillem odpovídající střelnou zbraní a střelivem (provádí pouze zkušený střelec v terénu).

173.

Ústav pro výzkum léčiv vyvíjí nový přípravek pro celkovou anestezii u člověka. V rámci ověřování přípravku bude třem subhumánním primátům – makak rhesus aplikován nitrožilně nový přípravek Homoanestezin, který by měl navodit celkovou anestézii u zvířat. Sledován bude průběh anestezie, hloubka bezvědomí, průvodní příznaky nástupu bezvědomí, odeznění anestezie a případné negativní účinky anestezie. Ověřování léčiva musí předpokládat, že přípravek ve všech případech nemusí být zcela bezpečný, pro tento případ zejména při odeznění anestezie a přetrvávání života ohrožujících následků, projekt pokusů předpokládá usmrcení subhumánních primátů předávkováním anestetikem. Výzkumný ústav nyní zjišťuje z hlediska usmrcování zvířat, zda může výzkumné sledování provádět, případně za jakých podmínek by je mohl provést.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 18g odst. 1: Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen zajistit, aby pokusná zvířata byla **při usmrcování vystavena co nejmenší míře bolesti, utrpení a strachu.**

§ 18g odst. 2: Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen zajistit, aby usmrcování pokusných zvířat prováděla v jeho zařízení **osoba odborně způsobilá k navrhování pokusů nebo projektů pokusů nebo osoba odborně způsobilá k provádění pokusů na pokusných zvířatech, péči o pokusná zvířata a usmrcování pokusných zvířat.** V případě terénní studie však může osoba uvedená ve větě první pokusné zvíře usmrtit mimo zařízení.

§ 18g odst. 3: **Při usmrcování pokusných zvířat použijí** osoby uvedené v odstavci 2 následující metody:

- a) předávkování anestetikem,
- b) upoutaný projektil,
- c) oxid uhličitý,
- d) zlomení vazy,
- e) tupý úder do hlavy,
- f) oddělení hlavy od trupu,
- g) omráčení elektrickým proudem,
- h) inertní plyny (Ar, N₂), nebo
- i) zastřelení volným projektillem odpovídající střelnou zbraní a střelivem.

§ 18g odst. 5: **Usmrcení pokusných zvířat musí být dokončeno** jedním z těchto způsobů:

- a) potvrzením trvalého zastavení oběhu,
- b) destrukcí mozku,
- c) zlomením vazy,
- d) vykrvením, nebo
- e) potvrzením nástupu posmrtné ztuhlosti.

§ 18g odst. 9: **Metody usmrcování jednotlivých druhů pokusných zvířat** podle odstavce 3 stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

Vyhláška č. 419/2012 Sb., o ochraně pokusných zvířat, ve znění pozdějších předpisů

§ 9: Metody usmrcování jednotlivých druhů pokusných zvířat jsou uvedeny v příloze č. 10 k této vyhlášce.

Příloha č. 10: Metody usmrcování jednotlivých druhů pokusných zvířat – **Subhumánní primáti**

- předávkování anestetikem (kde je to vhodné, použije se s předchozím podáním sedativ).

174.

Výzkumný ústav pro choroby zvířete se zabývá účinkem mykotoxinů na organismus daňčí zvířete. Připravuje pokus, kdy 10 daňkům v pokusné oboře výzkumného ústavu bude zkrmováno seno zasažené plísní do dobu 14 dnů. Ze zplísňeného sena budou odebrány vzorky na analýzu mykotoxinů a zjištění jejich množství (koncentrace) v zkrmovaném seně. U daňků by mělo po dobu pokusu být pozorováno chování a případné jeho změny, klinické příznaky onemocnění a případné úhyny zvířete. Po uplynutí doby sledování by měli být daňci usmrceni a měly by být odebrány vzorky jater, ledvin, sleziny, stěny bачору, střeva a svaloviny k analýze na obsah mykotoxinů. Projekt pokusů předpokládá po ukončení pokusu odchyt daňků do odchyťového zařízení, zde jejich omráčení tupým úderem do hlavy a následné vykrvení. Výzkumný ústav nyní zjišťuje z hlediska usmrcování zvířat, zda může výzkumné sledování provádět, případně za jakých podmínek by je mohl provést.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 18g odst. 1: Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen zajistit, aby pokusná zvířata byla **při usmrcování vystavena co nejmenší míře bolesti, utrpení a strachu.**

§ 18g odst. 2: Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen zajistit, aby usmrcování pokusných zvířat prováděla v jeho zařízení **osoba odborně způsobilá** k navrhování pokusů nebo projektů pokusů nebo osoba odborně způsobilá k provádění pokusů na pokusných zvířatech, péči o pokusná zvířata a usmrcování pokusných zvířat. **V případě terénní studie však může osoba uvedená ve větě první pokusné zvíře usmrtit mimo zařízení.**

§ 18g odst. 3: **Při usmrcování pokusných zvířat použijí** osoby uvedené v odstavci 2 následující metody:

- a) předávkování anestetikem,
- b) upoutaný projektil,
- c) oxid uhličitý,
- d) zlomení vazy,
- e) tupý úder do hlavy,
- f) oddělení hlavy od trupu,
- g) omráčení elektrickým proudem,
- h) inertní plyny (Ar, N₂), nebo
- i) zastřelení volným projektilem odpovídající střelnou zbraní a střelivem.

§ 18g odst. 5: **Usmrcení pokusných zvířat musí být dokončeno** jedním z těchto způsobů:

- a) potvrzením trvalého zastavení oběhu,
- b) destrukcí mozku,
- c) zlomením vazy,
- d) vykrvením, nebo
- e) potvrzením nástupu posmrtné ztuhlosti.

§ 18g odst. 9: **Metody usmrcování jednotlivých druhů pokusných zvířat** podle odstavce 3 stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

Vyhláška č. 419/2012 Sb., o ochraně pokusných zvířat, ve znění pozdějších předpisů
§ 9: Metody usmrcování jednotlivých druhů pokusných zvířat jsou uvedeny v příloze č. 10 k této vyhlášce.

Příloha č. 10: Metody usmrcování jednotlivých druhů pokusných zvířat – **Velcí savci**

- předávkování anestetikem (kde je to vhodné, použije se s předchozím podáním sedativ),
- **upoutaný projektil**
- omráčení elektrickým proudem (vyžaduje se zvláštní vybavení).
- inertní plyny (Ar, N₂) (použije se pouze u prasat),
- **zastřelení volným projektilem odpovídající střelnou zbraní a střelivem (provádí pouze zkušený střelec v terénu).**

175.

Ústav pro výzkum stresu u zvířat se zabývá stresovým zatížením prasat po přepravě na jatky. Připravil pokusné sledování, v rámci kterého bude přepravováno 10 prasat po dobu 4 hodin s agresivním stylem jízdy (rychlé rozjíždění, prudké brždění, během jízdy náhlé zpomalování a opět zrychlování, prudké projíždění zatáček aj.). Druhá skupina 10 prasat bude přepravována po dobu 4 hodin s komfortním (opatrným) průběhem. Po ukončení přepravy budou prasata vyhnána z přepravního prostředku do naháněcí uličky na jatkách a bude sledováno chování, zdravotní stav a případné úhyny zvířat. Projekt pokusů předpokládá, že zvláště u pokusných prasat po agresivní jízdě může dojít k vážným poruchám zdravotního stavu, které si vyžádají utracení pokusných zvířat. Projekt pokusů předpokládá jejich omráčení tupým úderem do hlavy a následné vykvrvení. Výzkumný ústav nyní zjišťuje z hlediska usmrcování zvířat, zda může výzkumné sledování provádět, případně za jakých podmínek by je mohl provést.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 18g odst. 1: Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen zajistit, aby pokusná zvířata byla **při usmrcování vystavena co nejmenší míře bolesti, utrpení a strachu.**

§ 18g odst. 2: Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen zajistit, aby usmrcování pokusných zvířat prováděla v jeho zařízení **osoba odborně způsobilá k navrhování pokusů nebo projektů pokusů nebo osoba odborně způsobilá k provádění pokusů na pokusných zvířatech, péči o pokusná zvířata a usmrcování pokusných zvířat.** V případě terénní studie však může osoba uvedená ve větě první pokusné zvíře usmrtit mimo zařízení.

§ 18g odst. 3: **Při usmrcování pokusných zvířat použijí** osoby uvedené v odstavci 2 následující metody:

- a) předávkování anestetikem,
- b) upoutaný projektil,
- c) oxid uhličitý,
- d) zlomení vazy,
- e) tupý úder do hlavy,
- f) oddělení hlavy od trupu,
- g) omráčení elektrickým proudem,
- h) inertní plyny (Ar, N₂), nebo
- i) zastřelení volným projektilem odpovídající střelnou zbraní a střelivem.

§ 18g odst. 4 písm. b): **Jiné metody, je možné použít u pokusných zvířat, která jsou používána k zemědělskému výzkumu, při němž cíl projektu pokusů vyžaduje, aby byla pokusná zvířata chována za obdobných podmínek jako hospodářská zvířata; tato**

pokusná zvířata mohou být usmrcena v souladu s požadavky stanovenými v přímo použitelném předpisu Evropské unie upravujícím ochranu zvířat při usmrcování.

§ 18g odst. 5: **Usmrcení pokusných zvířat musí být dokončeno** jedním z těchto způsobů:

- a) potvrzením trvalého zastavení oběhu,
- b) destrukcí mozku,
- c) zlomením vazy,
- d) **vykrvením**, nebo
- e) potvrzením nástupu posmrtné ztuhlosti.

§ 18g odst. 9: **Metody usmrcování jednotlivých druhů pokusných zvířat** podle odstavce 3 stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

Vyhláška č. 419/2012 Sb., o ochraně pokusných zvířat, ve znění pozdějších předpisů

§ 9: Metody usmrcování jednotlivých druhů pokusných zvířat jsou uvedeny v příloze č. 10 k této vyhlášce.

Příloha č. 10: Metody usmrcování jednotlivých druhů pokusných zvířat – **Velcí savci**

- předávkování anestetikem (kde je to vhodné, použije se s předchozím podáním sedativ),
- upoutaný projektil
- omráčení elektrickým proudem (vyžaduje se zvláštní vybavení).
- inertní plyny (Ar, N₂) (použije se pouze u prasat),
- zastřelení volným projektilem odpovídající střelnou zbraní a střelivem (provádí pouze zkušený střelec v terénu).

176.

Ústav pro výzkum stresu u zvířat se zabývá stresovým zatížením skotu při rituální porážce. Připravil pokusné sledování, v rámci kterého bude usmrceno 5 krav vykrvením bez předchozího omráčení. Druhá skupina 5 krav bude porážena standardním způsobem, tj. s omráčením provedeným upoutaným projektilem a následným vykrvením. V průběhu pokusu bude sledováno chování, stresové projevy zvířat a při vykrvování zvířat bude odebrána krev na stanovení stresových hormonů. Výzkumný ústav nyní zjišťuje z hlediska usmrcování zvířat, zda může výzkumné sledování provádět, případně za jakých podmínek by je mohl provést.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 18g odst. 1: Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen zajistit, aby pokusná zvířata byla **při usmrcování vystavena co nejmenší míře bolesti, utrpení a strachu**.

§ 18g odst. 2: Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen zajistit, aby usmrcování pokusných zvířat prováděla v jeho zařízení **osoba odborně způsobilá k navrhování pokusů nebo projektů pokusů nebo osoba odborně způsobilá k provádění pokusů na pokusných zvířatech, péči o pokusná zvířata a usmrcování pokusných zvířat**. V případě terénní studie však může osoba uvedená ve větě první pokusné zvíře usmrtit mimo zařízení.

§ 18g odst. 3: **Při usmrcování pokusných zvířat použijí** osoby uvedené v odstavci 2 následující metody:

- a) předávkování anestetikem,
- b) upoutaný projektil,
- c) oxid uhličitý,
- d) zlomení vazy,
- e) tupý úder do hlavy,
- f) oddělení hlavy od trupu,

- g) omráčení elektrickým proudem,
- h) inertní plyny (Ar, N₂), nebo
- i) zastřelení volným projektilem odpovídající střelnou zbraní a střelivem.

§ 18g odst. 4 písm. b): Jiné metody, je možné použít u pokusných zvířat, která jsou používána k zemědělskému výzkumu, při němž cíl projektu pokusů vyžaduje, aby byla pokusná zvířata chována za obdobných podmínek jako hospodářská zvířata; tato pokusná zvířata mohou být usmrcena v souladu s požadavky stanovenými v přímo použitelném předpisu Evropské unie upravujícím ochranu zvířat při usmrcování.

§ 18g odst. 6 písm. b): **Státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů může v rozhodnutí o schválení projektu pokusů na základě odůvodněné žádosti uživatele pokusných zvířat udělit výjimky z požadavků uvedených v odstavcích 3 až 5 pokud uživatel pokusných zvířat předloží doklady o tom, že je vědecky doloženo a dostatečně odůvodněno, že účelu pokusu nelze dosáhnout za použití metody usmrcování uvedené v odstavci 3 nebo 4.**

§ 18g odst. 9: **Metody usmrcování jednotlivých druhů pokusných zvířat** podle odstavce 3 stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

Vyhláška č. 419/2012 Sb., o ochraně pokusných zvířat, ve znění pozdějších předpisů

§ 9: Metody usmrcování jednotlivých druhů pokusných zvířat jsou uvedeny v příloze č. 10 k této vyhlášce.

Příloha č. 10: Metody usmrcování jednotlivých druhů pokusných zvířat – **Velcí savci**

- předávkování anestetikem (kde je to vhodné, použije se s předchozím podáním sedativ),
- upoutaný projektil
- omráčení elektrickým proudem (vyžaduje se zvláštní vybavení).
- inertní plyny (Ar, N₂) (použije se pouze u prasat),
- zastřelení volným projektilem odpovídající střelnou zbraní a střelivem (provádí pouze zkušený střelec v terénu).

177.

Výzkumný ústav toxikologický se zabývá toxickými účinky nového insekticidu na zvířata. Insekticid Kurovex má být aplikován postřikem k omezení šíření kůrovce v smrkových lesích. Insekticid však poměrně dlouho přetrvává v prostředí a deštěm může být splavován do potoků a řek a zde může působit na vodní živočichy. Výzkumný ústav připravil výzkumné sledování účinku insekticidu na kapra, které předpokládá uskutečnit ve vodních nádržích ústavu. Kapři budou vystaveni různým koncentracím insekticidu a budou sledovány změny chování a příznaky intoxikace u kaprů. Po ukončení pokusu budou kapři, kteří byli vystaveni působení insekticidu, usmrceni a bude zjišťována koncentrace insekticidu a jeho metabolitů v játrech a svalovině ryb. Projekt pokusů předpokládá usmrcení kaprů oddělením hlavy od trupu. Výzkumný ústav nyní zjišťuje v části usmrcování zvířat, zda může výzkumné sledování provádět, případně za jakých podmínek by je mohl provést.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 18g odst. 1: Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen zajistit, aby pokusná zvířata byla **při usmrcování vystavena co nejmenší míře bolesti, utrpení a strachu.**

§ 18g odst. 2: Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen zajistit, aby usmrcování pokusných zvířat prováděla v jeho zařízení **osoba odborně způsobilá k navrhování pokusů nebo projektů pokusů nebo osoba odborně způsobilá k provádění pokusů na pokusných zvířatech, péči o pokusná zvířata**

a usmrcování pokusných zvířat. V případě terénní studie však může osoba uvedená ve větě první pokusné zvíře usmrtit mimo zařízení.

§ 18g odst. 3: **Při usmrcování pokusných zvířat použijí** osoby uvedené v odstavci 2 následující metody:

- a) předávkování anestetikem,
- b) upoutaný projektil,
- c) oxid uhličitý,
- d) zlomení vazy,
- e) tupý úder do hlavy,
- f) oddělení hlavy od trupu,
- g) omráčení elektrickým proudem,
- h) inertní plyny (Ar, N₂), nebo
- i) zastřelení volným projektilem odpovídající střelnou zbraní a střelivem.

§ 18g odst. 5: **Usmrcení pokusných zvířat musí být dokončeno** jedním z těchto způsobů:

- a) potvrzením trvalého zastavení oběhu,
- b) destrukcí mozku,
- c) zlomením vazy,
- d) **vykrvením**, nebo
- e) potvrzením nástupu posmrtné ztuhlosti.

§ 18g odst. 9: **Metody usmrcování jednotlivých druhů pokusných zvířat** podle odstavce 3 stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

Vyhláška č. 419/2012 Sb., o ochraně pokusných zvířat, ve znění pozdějších předpisů

§ 9: Metody usmrcování jednotlivých druhů pokusných zvířat jsou uvedeny v příloze č. 10 k této vyhlášce.

Příloha č. 10: Metody usmrcování jednotlivých druhů pokusných zvířat – **Ryby**

- předávkování anestetikem (kde je to vhodné, použije se s předchozím podáním sedativ),
- **tupý úder do hlavy**,
- omráčení elektrickým proudem (vyžaduje se zvláštní vybavení).

178.

Výzkumný ústav toxikologický se zabývá toxickými účinky nového herbicidu Herbaex na zvířata. Herbicid má být aplikován postřikem k omezení růstu trávy u čerstvě vysázených smrčků. Herbicid však poměrně dlouho přetrvává v prostředí a deštěm může být splavován do potoků a řek a zde může působit na vodní živočichy. Výzkumný ústav připravil výzkumné sledování účinku herbicidu na dospělé obojživelníky, které předpokládá uskutečnit v nádržích ústavu. Skokani budou vystaveni různým koncentracím herbicidu a budou u nich sledovány změny chování a příznaky intoxikace. Po ukončení pokusu budou skokani, kteří byli vystaveni působení herbicidu, usmrceni a bude zjišťována koncentrace herbicidu a jeho metabolitů v játrech a svalovině skokanů. Projekt pokusů předpokládá usmrcení skokanů oddělením hlavy od trupu. Výzkumný ústav nyní zjišťuje z hlediska usmrcování zvířat, zda může výzkumné sledování provádět, případně za jakých podmínek by je mohl provést.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 18g odst. 1: Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen zajistit, aby pokusná zvířata byla **při usmrcování vystavena co nejmenší míře bolesti, utrpení a strachu.**

§ 18g odst. 2: Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen zajistit, aby usmrcování pokusných zvířat prováděla v jeho zařízení **osoba**

odborně způsobilá k navrhování pokusů nebo projektů pokusů nebo osoba odborně způsobilá k provádění pokusů na pokusných zvířatech, péči o pokusná zvířata a usmrcování pokusných zvířat. V případě terénní studie však může osoba uvedená ve větě první pokusné zvíře usmrtit mimo zařízení.

§ 18g odst. 3: **Při usmrcování pokusných zvířat použijí** osoby uvedené v odstavci 2 následující metody:

- a) předávkování anestetikem,
- b) upoutaný projektil,
- c) oxid uhličitý,
- d) zlomení vazy,
- e) tupý úder do hlavy,
- f) oddělení hlavy od trupu,
- g) omráčení elektrickým proudem,
- h) inertní plyny (Ar, N₂), nebo
- i) zastřelení volným projektilem odpovídající střelnou zbraní a střelivem.

§ 18g odst. 5: **Usmrcení pokusných zvířat musí být dokončeno** jedním z těchto způsobů:

- a) potvrzením trvalého zastavení oběhu,
- b) destrukcí mozku,
- c) zlomením vazy,
- d) vykrvením, nebo
- e) potvrzením nástupu posmrtné ztuhlosti.

§ 18g odst. 9: **Metody usmrcování jednotlivých druhů pokusných zvířat** podle odstavce 3 stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

Vyhláška č. 419/2012 Sb., o ochraně pokusných zvířat, ve znění pozdějších předpisů

§ 9: Metody usmrcování jednotlivých druhů pokusných zvířat jsou uvedeny v příloze č. 10 k této vyhlášce.

Příloha č. 10: Metody usmrcování jednotlivých druhů pokusných zvířat – **Obojživelníci**

- předávkování anestetikem (kde je to vhodné, použije se s předchozím podáním sedativ),
- **tupý úder do hlavy,**
- omráčení elektrickým proudem (vyžaduje se zvláštní vybavení).

179.

Výzkumný ústav pro toxikologii zvířat se zabývá případnými toxickými účinky nového dezinfekčního prostředku Dezintol na krůty. Dezinfekční prostředek má být aplikován postříkem v pokusné stáji a poté má být do stáje umístěno 10 krůt o hmotnosti 1 kg na dobu 24 hodin. Následně mají být krůty usmrceny a vzorky jater, ledvin a svaloviny vyšetřeny na přítomnost účinné látky a jejích metabolitů obsažených v Dezintolu. Projekt pokusů předpokládá usmrcení krůt oddělením hlavy od trupu. Výzkumný ústav nyní zjišťuje v části usmrcování zvířat, zda může výzkumné sledování provádět, případně za jakých podmínek by je mohl provést.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., o ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 18g odst. 1: Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen zajistit, aby pokusná zvířata byla **při usmrcování vystavena co nejmenší míře bolesti, utrpení a strachu.**

§ 18g odst. 2: Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen zajistit, aby usmrcování pokusných zvířat prováděla v jeho zařízení **osoba odborně způsobilá k navrhování pokusů nebo projektů pokusů nebo osoba odborně způsobilá k provádění pokusů na pokusných zvířatech, péči o pokusná zvířata**

a usmrcování pokusných zvířat. V případě terénní studie však může osoba uvedená ve větě první pokusné zvíře usmrtit mimo zařízení.

§ 18g odst. 3: **Při usmrcování pokusných zvířat použijí** osoby uvedené v odstavci 2 následující metody:

- a) předávkování anestetikem,
- b) upoutaný projektil,
- c) oxid uhličitý,
- d) zlomení vazy,
- e) tupý úder do hlavy,
- f) oddělení hlavy od trupu,
- g) omráčení elektrickým proudem,
- h) inertní plyny (Ar, N₂), nebo
- i) zastřelení volným projektilem odpovídající střelnou zbraní a střelivem.

§ 18g odst. 5: **Usmrcení pokusných zvířat musí být dokončeno** jedním z těchto způsobů:

- a) potvrzením trvalého zastavení oběhu,
- b) destrukcí mozku,
- c) zlomením vazy,
- d) **vykrvením**, nebo
- e) potvrzením nástupu posmrtné ztuhlosti.

§ 18g odst. 9: **Metody usmrcování jednotlivých druhů pokusných zvířat** podle odstavce 3 stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

Vyhláška č. 419/2012 Sb., o ochraně pokusných zvířat, ve znění pozdějších předpisů

§ 9: Metody usmrcování jednotlivých druhů pokusných zvířat jsou uvedeny v příloze č. 10 k této vyhlášce.

Příloha č. 10: Metody usmrcování jednotlivých druhů pokusných zvířat – **Ptáci**

- předávkování anestetikem (kde je to vhodné, použijte se s předchozím podáním sedativ),
- oxid uhličitý,
- zlomení vazy (použijte se pouze u ptáků s hmotností nižší než 1 kg, ptákům s hmotností vyšší než 250 g se podávají sedativa),
- **tupý úder do hlavy** (použijte se pouze u ptáků s hmotností nižší než 5 kg),
- oddělení hlavy od trupu (použijte se pouze u ptáků s hmotností nižší než 250 g),
- omráčení elektrickým proudem (vyžaduje se zvláštní vybavení),
- inertní plyny (Ar, N₂).

180.

Výzkumný ústav pro regulaci populací zvířat má v úmyslu zkoumat způsoby snižování populace přemnožených nepůvodních druhů. Ve výzkumu se chce soustředit na výzkum metod k regulaci nutrie říční. Vyvinul koš, který funguje jako vrš, tj. koš se umístí do říčního toku pod vodní hladinu a zvíře je do koše nalákáno na potravu, za kterou vplave do koše, avšak konstrukce koše neumožňuje zvířeti najít cestu zpět a zvíře tak nemůže uniknout. Výhodou zařízení je, že umožňuje odchytit i více zvířat do jednoho zařízení najednou, a pokud do tohoto zařízení vplavou ryby, tak jim zařízení nijak neuškodí, protože při kontrole koše mohou být vypuštěny zpět do vodního toku. V rámci výzkumného sledování by chtěl ústav toto zařízení umístit v lokalitě výskytu nutrie říční. V lokalitě zkoumání by mělo být rozmístěno 5 těchto odchyťových zařízení a mělo by být zjišťováno, zda je odchyťové zařízení účinné. Výzkumný ústav nyní zjišťuje, zda může výzkumné sledování provádět, případně za jakých podmínek by je mohlo provést.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 4 odst. 1 písm. k): **Za týrání se považuje vyvolávat bezdůvodně nepřiměřené působení stresových vlivů biologické, fyzikální nebo chemické povahy,**

§ 4 odst. 1 písm. p): **Za týrání se považuje usmrtit zvíře způsobem působícím nepřiměřenou bolest nebo utrpení.**

§ 4 odst. 2 písm. b): **Ustanovení odstavce 1 se nevztahují na zákroky nebo činnosti prováděné podle schváleného projektu pokusů.**

§ 5 odst. 5 písm. a): **Nestanoví-li tento zákon jinak, zakazují se následující metody usmrcování zvířat: utopení a jiné metody udušení včetně použití farmak typu myorelaxantů.**

181.

Výzkumný ústav pro regulaci populací zvířat má v úmyslu zkoumat způsoby snižování populace přemnožených nepůvodních druhů. Ve výzkumu se chce soustředit na výzkum metod k regulaci psíka mývalovitého. Vyvinul speciální lepící směs, kterou lze natřít podlahovou plochu odchyťového zařízení ve formě průchozího boxu tak, aby zvíře neuniklo. V rámci výzkumného sledování by chtěl ústav toto zařízení umístit v lokalitě výskytu živočicha. K přilákání živočicha by byla použita návnada umístěná do chytacího boxu. V lokalitě výskytu psíka mývalovitého by mělo být rozmístěno 5 těchto odchyťových zařízení s lepící směsí a mělo by být zjišťováno, zda je odchyťové zařízení s lepící směsí účinné. Výzkumný ústav nyní zjišťuje, zda může výzkumné sledování provádět, případně za jakých podmínek by je mohlo provést.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 4 odst. 1 písm. k): **Za týrání se považuje vyvolávat bezdůvodně nepřiměřené působení stresových vlivů biologické, fyzikální nebo chemické povahy,**

§ 4 odst. 1 písm. p): **Za týrání se považuje usmrtit zvíře způsobem působícím nepřiměřenou bolest nebo utrpení.**

§ 4 odst. 2 písm. b): **Ustanovení odstavce 1 se nevztahují na zákroky nebo činnosti prováděné podle schváleného projektu pokusů.**

§ 5 odst. 6: **Zakazuje se výroba, nabízení, prodej nebo použití čelistových nebo lepících pastí a jejich přesun ze zahraničí na území České republiky.**

182.

Výzkumný ústav pro regulaci populací zvířat má v úmyslu zkoumat způsoby snižování populace přemnožených nepůvodních druhů. Ve výzkumu se chce soustředit na výzkum metod k regulaci ondatry pižmové. Vyvinul speciální past, která po nášlapu zvířete na ní uvolní pružinový mechanismus, který prudce sevře končetinu zvířete, a tím mu znemožní uniknout. Past se aktivuje chytrou fotobuňkou, která rozpozná ondatru od ostatních živočichů, a tak vyloučí odchyt jiných živočichů. V rámci výzkumného sledování by chtěl ústav toto zařízení umístit v lokalitě výskytu živočicha. K přilákání živočicha by byla použita potravní návnada umístěná poblíž pasti. V lokalitě výskytu ondatry pižmové by mělo být rozmístěno 5 těchto odchyťových zařízení a mělo být zjišťováno, zda je odchyťové zařízení účinné. Výzkumný ústav nyní zjišťuje, zda může výzkumné sledování provádět, případně za jakých podmínek by je mohlo provést.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 4 odst. 1 písm. k): **Za týrání se považuje vyvolávat bezdůvodně nepřiměřené působení stresových vlivů biologické, fyzikální nebo chemické povahy,**

§ 4 odst. 1 písm. p): **Za týrání se považuje usmrtit zvíře způsobem působícím nepřiměřenou bolest nebo utrpení.**

§ 4 odst. 2 písm. b): **Ustanovení odstavce 1 se nevztahují na zákroky nebo činnosti prováděné podle schváleného projektu pokusů.**

§ 5 odst. 6: **Zakazuje se výroba, nabízení, prodej nebo použití čelistových nebo lepících pastí a jejich přesun ze zahraničí na území České republiky.**

183.

Výzkumný ústav deratizační zkoumá možnosti snižování počtu hlodavců v chovech zvířat. Přípravuje pokus v zemědělském podniku, kde by ověřil účinnost v laboratoři již vyvinuté látky, která by měla způsobit úhyn potkanů v chovu. Látka je na principu potlačení srážlivosti krve odložené o tři dny, a tak po třech dnech od jejího pozření začne u zvířete ve vysoké míře prostupovat krev z cév do dutin a zvíře vnitřně vykřívá. Výzkumný ústav nyní zjišťuje, zda může výzkumné sledování provádět, případně za jakých podmínek by je mohl provést.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 4 odst. 1 písm. k): **Za týrání se považuje vyvolávat bezdůvodně nepřiměřené působení stresových vlivů biologické, fyzikální nebo chemické povahy,**

§ 4 odst. 1 písm. p): **Za týrání se považuje usmrtit zvíře způsobem působícím nepřiměřenou bolest nebo utrpení.**

§ 4 odst. 2 písm. b): **Ustanovení odstavce 1 se nevztahují na zákroky nebo činnosti prováděné podle schváleného projektu pokusů.**

§ 5 odst. 2 písm. h): Důvodem k usmrcení je: deratizace a opatření v boji proti škodlivým organismům.

§ 5j odst. 1: **Osoba, která provádí deratizaci, je povinna**

a) zajistit, aby zvířata byla během usmrcování nebo odchytu ušetřena veškeré zbytečné bolesti a utrpení,

b) **minimalizovat možnost zasažení necílových druhů zvířat,**

c) nejméně jedenkrát denně provést nebo zajistit kontrolu všech použitých zařízení sloužících k odchytu nebo usmrcení zvířat a

d) vyhledat v souvislosti s provedenou deratizací poraněná nebo jinak trpící zvířata a zajistit jejich bezodkladné usmrcení, je-li další přežívání zvířat spojeno s trvalým utrpením a je-li to vzhledem k povaze provedené deratizace možné.

§ 5j odst. 2: **Osoba, která provádí speciální ochrannou deratizaci, je oprávněna použít pouze tyto metody usmrcení živě odchycených zvířat nebo jejich kombinace:**

a) předávkování inhalačním anestetikem,

b) inhalace oxidu uhličitého,

c) tupý úder do hlavy,

d) oddělení hlavy od trupu, nebo

e) zastřelení volným projektilem.

184.

Ústav pro výzkum stresu a bolesti byl požádán o provedení porovnání úrovně stresu, bolesti a utrpení u zvířat zasažených kulovou střelou (volným projektilem u lovecké

kulovnice) a šípem z loveckého luku. Zkoumání má přinést poznatky v případě změny právních předpisů týkajících se lovu zvěře podle formátu ze zahraničí, kde v některých státech je lov zvěře pomocí luku povolen (např. USA). Sledování by mělo být provedeno na volné ploše na omezeném počtu 5 kusů mufloní zvěře zasažené z určené vzdálenosti do určené části těla volným projektilem a na stejném počtu kusů mufloní zvěře zasažené z určené vzdálenosti do obdobných částí těla šípem vystřeleným z loveckého luku. Sledováno bude chování zvířat po zasažení, projevy stresu, bolesti, utrpení a po usmrcení nebo po uplynutí jedné hodiny bude odebrána krev k analýze stresových hormonů u zvířat. Výzkumný ústav nyní zjišťuje, zda může výzkumné sledování provádět, případně za jakých podmínek by je mohl provést.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 18 odst. 2: **Provádět na zvířatech pokusy za účelem vývoje nebo zkoušení zbraní, bojových látek nebo munice a k nim příslušných zařízení je zakázáno.**

§ 14 odst. 1: **Je zakázáno odchyťovat nebo usmrcovat volně žijící zvíře**

- a) pomocí oka, tlučky, sítě, smyčky, pytláckého oka, harpuny nebo čelistových pastí anebo pomocí obdobně zkonstruovaného zařízení,
- b) pomocí jedovatých návnad a jedů v jakýchkoliv formách včetně plynování a vykuřování, nejde-li o případ podle odstavce 4,
- c) do jestřábích košů a pomocí lepu,
- d) pomocí výbušnin,
- e) pomocí luků a samostřílů,**
- f) pomocí elektrického proudu, nejde-li o výkon práva upravený zvláštními právními předpisy,
- g) pomocí poloautomatické nebo automatické zbraně se zásobníkem schopným pojmout více než 2 náboje, nejedná-li se o případ podle § 5 odst. 2 písm. c),
- h) pomocí zbraně s hledím pro střelbu v noci, s elektronickým hledím apod.,
- i) pomocí letadla nebo motorového vozidla,
- j) pomocí zvuku magnetofonu nebo podobného zařízení, mimo zařízení používaných v souladu se zvláštními právními předpisy,
- k) pomocí zrcadla nebo jiného oslňujícího zařízení,
- l) pomocí zdroje umělého osvětlení a zařízení pro osvětlení terčů,
- m) pomocí formalínových nebo lepících pastí,
- n) pomocí zvířat použitých jako živá návnada, nebo nástraha, nejde-li o lov podle zvláštních předpisů).

3.21. Dozor nad ochranou pokusných zvířat

185.

Krajská veterinární správa přijala nového pracovníka – veterinárního lékaře - k provádění dozoru nad dodržováním zákona na ochranu zvířat v zařízeních, která provádí pokusy na zvířatech. Pracovník absolvoval kurs a získal osvědčení o odborné způsobilosti k provádění pokusů na zvířatech, k starání se o pokusná zvířata a k usmrcování pokusných zvířat (podle § 15d odst. 4). Absolvoval také kurs a získal osvědčení k odborné způsobilosti k navrhování pokusů a projektů pokusů (podle § 15d odst. 3). Je jeho úroveň dostatečná k provádění dozoru nad dodržováním zákona na ochranu zvířat v zařízeních, která provádí pokusy na zvířatech?

Řešení

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 26 odst. 1: **Pověřen výkonem dozoru může být pouze odborný pracovník s vysokoškolským vzděláním v oblasti veterinárního lékařství a hygieny, který získal osvědčení o způsobilosti** po úspěšném složení zkoušek podle zkušebního řádu a prokázal v rámci zkoušky znalost právních předpisů vztahujících se k činnosti jím vykonávané.

186.

Krajská veterinární správa plánuje dozorovou činnost nad uživatelskými zařízeními pokusných zvířat v kraji. V rámci kraje dozoruje 15 zařízení používajících pokusná zvířata, 9 zařízení používá pokusné myši, potkany a králíky, 3 zařízení používají prasata, 2 zařízení používají morčata, psy a kočky a 1 zařízení používá opice makak rhesus. U kolika zařízení musí provést KVS dozor v příštím roce a na základě čeho rozhodne, která uživatelská zařízení vybere?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 22 odst. 1 písm. s): **Krajské veterinární správy** a na území hlavního města Prahy Městská veterinární správa na úseku ochrany zvířat vykonávají pravidelný dozor nad plněním povinností stanovených chovatelům pokusných zvířat, dodavatelům pokusných zvířat a uživatelům pokusných zvířat, při výkonu dozoru **přizpůsobují četnost kontrol výsledkům analýzy rizik u každého zařízení** s přihlédnutím k **počtu a druhu** umístěných pokusných zvířat, **dosavadnímu dodržování právních předpisů** chovatelem pokusných zvířat, dodavatelem pokusných zvířat a uživatelem pokusných zvířat, **počtu a typům projektů pokusů** prováděných daným uživatelem pokusných zvířat a veškerým **informacím, které by mohly ukazovat na nedodržení tohoto zákona** a právních předpisů vydaných k jeho provedení; kontroly se provádějí **každoročně alespoň u třetiny uživatelů** pokusných zvířat v souladu s analýzou rizik podle tohoto písmene, **v případech subhumánních primátů** jsou chovatelé pokusných zvířat, dodavatelé pokusných zvířat a uživatelé pokusných zvířat kontrolováni **alespoň jednou ročně**; přiměřený počet kontrol se provádí bez předchozího upozornění; záznamy o všech inspekcích se uchovávají po dobu nejméně 5 let.

187.

Krajská veterinární správa na základě plánu pro dozorovou činnost nad uživatelskými zařízeními pokusných zvířat v kraji provedla kontrolu u výzkumného ústavu pro výzkum léčiv jako uživatelského zařízení týkající se používání pokusných zvířat. Při kontrole zjistila, že v morčata jsou ustájena v koticích po 5 zvířatech o rozměrech 30 x 100 cm (plocha přibližně 5 listů A4, 1 list je přibližně 30 x 20 cm. Vyhláška uvádí potřebu 700 cm²/zvíře. Pracovník dozoru nyní řeší, zda je ustájení v pořádku. Jaký postup bude dále, pokud je vše v pořádku, a jaký postup bude dále, pokud zjistí nedostatek v ustájení zvířat?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 22 odst. 1 písm. l): **Krajské veterinární správy** a na území hlavního města Prahy Městská veterinární správa na úseku ochrany zvířat **na základě kontrolního zjištění mohou vydávat** v případě porušení právních předpisů na úseku ochrany zvířat proti týrání **rozhodnutí o závazném pokynu** k odstranění zjištěných nedostatků; v tomto rozhodnutí stanoví, jaká právní povinnost byla porušena, jakým způsobem a v jaké lhůtě mají být zjištěné nedostatky odstraněny, a kontrolují odstranění těchto nedostatků.

§ 22 odst. 1 písm. m): **Krajské veterinární správy** a na území hlavního města Prahy Městská veterinární správa na úseku ochrany zvířat **podávají podněty obecním úřadům obcí s rozšířenou působností k projednávání přestupků** vyplývajících z porušení povinností uložených chovatelům a ostatním fyzickým nebo právnickým osobám na úseku ochrany zvířat.

§ 27a odst. 12 písm. k): **Právnická** nebo podnikající fyzická **osoba se jako** chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat nebo **uživatel pokusných zvířat dopustí přestupku tím, že nezajistí požadavky na zařízení, prostory a vybavení** podle § 17 (*pokuta do 1 mil. Kč*).

§ 17 odst. 1: Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a **uživatel pokusných zvířat je povinen**

- a) **zajistit, aby všechna jeho zařízení měla prostory** a vybavení **vhodné pro druhy pokusných zvířat**, které jsou v nich umístěny, a jsou-li v daném zařízení prováděny pokusy, rovněž pro provádění těchto pokusů,
- b) **dodržovat další požadavky na zařízení, prostory a vybavení** stanovené prováděcím právním předpisem.

§ 17 odst. 3: Požadavky na prostory a vybavení zařízení, pokud jde o jejich funkci a obecné uspořádání, chovné prostory, prostory pro provádění obecných a specifických pokusů, provozní prostory, požadavky na prostředí a jeho kontrolu, pokud jde o větrání a teplotu, osvětlení, hluk, poplašné systémy, a další požadavky na zařízení, prostory a vybavení stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

Vyhláška č. 419/2012 Sb., o ochraně pokusných zvířat, ve znění pozdějších předpisů

§ 6 odst. 2: Požadavky na prostory, jejich velikost a vybavení ve vztahu k jednotlivým druhům pokusných zvířat a požadavky týkající se péče a umístění ve vztahu k jednotlivým druhům pokusných zvířat jsou uvedeny v příloze č. 7 k této vyhlášce.

Příloha č. 7 část 1: Tabulka 1.5 **Morčata** v zařízení a během pokusu

hmotnost (g)	min. plocha (cm ² /všechna zvířata)	plocha (cm ² /zvíře)	výška (cm)
do 200	1800	200	23
200-300	1800	350	23
300-450	1800	500	23
450-700	1800	700	23
nad 700	1800	900	23

188.

Krajská veterinární správa na základě plánu pro dozorovou činnost nad uživatelskými zařízeními pokusných zvířat v kraji provedla kontrolu u výzkumného ústavu pro výzkum léčiv jako uživatelského zařízení týkající se používání pokusných zvířat. Při kontrole zjistila, krmivo a podestýlka pro pokusné králíky je skladováno v místnosti, ve které jsou umístěni pokusní králíci, a to z důvodu účelnosti doplňování krmiva a výměny podestýlky. Pracovník dozoru nyní řeší, zda je ustájení a umístění krmiva a podestýlky v pořádku. Jaký postup bude dále, pokud je vše v pořádku, a jaký postup bude dále, pokud zjistí nedostatek v ustájení zvířat?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 22 odst. 1 písm. l): **Krajské veterinární správy** a na území hlavního města Prahy Městská veterinární správa na úseku ochrany zvířat **na základě kontrolního zjištění mohou vydávat** v případě porušení právních předpisů na úseku ochrany zvířat proti týrání **rozhodnutí o závazném pokynu** k odstranění zjištěných nedostatků; v tomto rozhodnutí stanoví, jaká právní povinnost byla porušena, jakým způsobem a v jaké lhůtě mají být zjištěné nedostatky odstraněny, a kontrolují odstranění těchto nedostatků.

§ 22 odst. 1 písm. m): **Krajské veterinární správy** a na území hlavního města Prahy Městská veterinární správa na úseku ochrany zvířat **podávají podněty obecním úřadům obcí s rozšířenou působností k projednávání přestupků** vyplývajících z porušení povinností uložených chovatelům a ostatním fyzickým nebo právnickým osobám na úseku ochrany zvířat.

§ 17a odst. 1 písm. a): Pokud jde o péči a umístění pokusných zvířat, je chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a **uživatel pokusných zvířat povinen zajistit, aby všem pokusným zvířatům bylo zajištěno umístění, životní prostředí, krmivo, voda a péče, které odpovídají** jejich zdravotnímu stavu **a dobrým životním podmínkám.**

§ 17a odst. 1 písm. e): **Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je dále povinen zřídit samostatné prostory** a stanovit technologický postup **pro skladování a úpravu tekutin a krmiv, podestýlky a pomůcek.**

§ 27a odst. 12 písm. l): **Právnická** nebo podnikající fyzická **osoba se jako chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat nebo uživatel pokusných zvířat dopustí přestupku tím, že nezajistí požadavky na péči a umístění pokusných zvířat** podle § 17a odst. 1, 2 nebo 4 (*pokuta do 1 mil. Kč*).

189.

Krajská veterinární správa na základě oznámení vedoucího projektu pokusů o schválení projektu pokusů, ve kterém má být sledován účinek léčivé látky na léčení nadmutí (meteorismu) u králíků a který má být zahájen 25. června 2022, provedla dne 25. června kontrolu týkající se realizace uvedeného projektu pokusů. KVS zjistila, že vedoucímu projektu pokusů v době od podání projektu pokusů ke schválení na ministerstvo (26. 3. 2022) do doby zahájení projektu pokusů (25. 6. 2022) vypršela platnost osvědčení podle § 15d odst. 3. Jaký bude postup KVS?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 15 odst. 3 písm. d): Osoby, které odpovídají za celkové provedení projektu pokusů a za jeho soulad s rozhodnutím o schválení projektu pokusů (dále jen „vedoucí projektu pokusů“), musí zajistit, aby v případě **schválení projektu pokusů to bylo oznámeno krajské veterinární správě.**

- § 15d odst. 2: **Osoba, která bude navrhovat pokusy a projekty pokusů**, provádět pokusy na pokusných zvířatech, pečovat o pokusná zvířata nebo usmrcovat pokusná zvířata, musí před prováděním těchto úkonů absolvovat náležité vzdělávání a odbornou přípravu v
- navrhování pokusů a projektů pokusů,
 - provádění pokusů na pokusných zvířatech,
 - péči o pokusná zvířata, nebo
 - usmrcování pokusných zvířat.
- § 15d odst. 3: Úkony uvedené v odstavci 2 písm. a) mohou provádět pouze lékaři, veterinární lékaři a osoby s jiným vysokoškolským vzděláním v oblasti biologických oborů, pokud se během studia nebo postgraduálního studia prokazatelně seznámili s metodami chovu a práce na pokusných zvířatech, s jejich ochranou a s vyhledáváním a používáním alternativních metod a kteří **absolvovali kurz odborné přípravy a získali osvědčení o odborné způsobilosti k navrhování pokusů a projektů pokusů**. Na základě tohoto osvědčení mohou tyto osoby provádět také pokusy na pokusných zvířatech, péči o pokusná zvířata a usmrcování pokusných zvířat. (nemusí být členem odborné komise a pokud je nesmí se účastnit hodnocení svého projektu pokusů v odborné komisi).
- § 22 odst. 1 písm. l): **Krajské veterinární správy** a na území hlavního města Prahy Městská veterinární správa na úseku ochrany zvířat **na základě kontrolního zjištění mohou vydávat** v případě porušení právních předpisů na úseku ochrany zvířat proti týrání **rozhodnutí o závazném pokynu** k odstranění zjištěných nedostatků; v tomto rozhodnutí stanoví, jaká právní povinnost byla porušena, jakým způsobem a v jaké lhůtě mají být zjištěné nedostatky odstraněny, a kontrolují odstranění těchto nedostatků.
- § 22 odst. 1 písm. m): **Krajské veterinární správy** a na území hlavního města Prahy Městská veterinární správa na úseku ochrany zvířat **podávají podněty obecním úřadům obcí s rozšířenou působností k projednávání přestupků** vyplývajících z porušení povinností uložených chovatelům a ostatním fyzickým nebo právnickým osobám na úseku ochrany zvířat.
- § 27 odst. 10: **Fyzická osoba se jako** osoba odpovědná za péči o pokusná zvířata, **vedoucí projektu pokusů**, jeho zástupce, nebo jiný kvalifikovaný odborník, anebo člen odborné komise podle § 15g **dopustí přestupku tím, že není držitelem osvědčení o odborné způsobilosti pro vedoucí pokusů podle § 15d odst. 3** nebo osvědčení o prodloužení doby platnosti osvědčení o odborné způsobilosti k navrhování pokusů a projektů pokusů podle § 15e odst. 1 (*pokuta do 400 tis. Kč*).

190.

Krajská veterinární správa na základě plánu pro dozorovou činnost nad uživatelskými zařízeními pokusných zvířat v kraji provedla kontrolu u výzkumného ústavu pro výzkum léčiv jako uživatelského zařízení týkající se používání pokusných zvířat. Při kontrole dokumentace k projektům pokusů zjistila, že v pokuse bylo usmrceno 5 králíků s hmotností 3 kg zlomením vazy pracovníkem způsobilým k usmrcování zvířat podle § 15d odst. 4. Vyhláška k zákonu na ochranu zvířat proti týrání však možnost zlomení vazy u králíků s hmotností okolo 3 kg neuvádí. Jaký bude další postup KVS?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 18g odst. 1: Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen zajistit, aby pokusná zvířata byla při usmrcování vystavena co nejmenší míře bolesti, utrpení a strachu.

§ 18g odst. 2: Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen zajistit, aby usmrcování pokusných zvířat prováděla v jeho zařízení **osoba**

odborně způsobilá k navrhování pokusů nebo projektů pokusů nebo osoba odborně způsobilá k provádění pokusů na pokusných zvířatech, péči o pokusná zvířata a usmrcování pokusných zvířat. V případě terénní studie však může osoba uvedená ve větě první pokusné zvíře usmrtit mimo zařízení.

§ 18g odst. 3: **Při usmrcování pokusných zvířat použijí** osoby uvedené v odstavci 2 následující metody:

- a) předávkování anestetikem,
- b) upoutaný projektil,
- c) oxid uhličitý,
- d) zlomení vazy,
- e) tupý úder do hlavy,
- f) oddělení hlavy od trupu,
- g) omráčení elektrickým proudem,
- h) inertní plyny (Ar, N₂), nebo
- i) zastřelení volným projektilem odpovídající střelnou zbraní a střelivem.

§ 18g odst. 5: **Usmrcení pokusných zvířat musí být dokončeno** jedním z těchto způsobů:

- a) potvrzením trvalého zastavení oběhu,
- b) destrukcí mozku,
- c) zlomením vazy,
- d) vykrvením, nebo
- e) potvrzením nástupu posmrtné ztuhlosti.

§ 18g odst. 9: **Metody usmrcování jednotlivých druhů pokusných zvířat** podle odstavce 3 stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

Vyhláška č. 419/2012 Sb., o ochraně pokusných zvířat, ve znění pozdějších předpisů

§ 9: Metody usmrcování jednotlivých druhů pokusných zvířat jsou uvedeny v příloze č. 10 k této vyhlášce.

Příloha č. 10: Metody usmrcování jednotlivých druhů pokusných zvířat - **Králíci**

- předávkování anestetikem (kde je to vhodné, použije se s předchozím podáním sedativ),
- upoutaný projektil
- zlomení vazy (použije se pouze u králíků s hmotností nižší než 1 kg, králíkům s hmotností vyšší než 150 g se podávají sedativa),
- tupý úder do hlavy (použije se pouze u králíků s hmotností nižší než 5 kg),
- omráčení elektrickým proudem (vyžaduje se zvláštní vybavení).

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 15d odst. 2: **Osoba, která bude** navrhovat pokusy a projekty pokusů, provádět pokusy na pokusných zvířatech, pečovat o pokusná zvířata nebo **usmrcovat pokusná zvířata, musí před prováděním těchto úkonů absolvovat náležité vzdělávání a odbornou přípravu v**

- a) navrhování pokusů a projektů pokusů,
- b) provádění pokusů na pokusných zvířatech,
- c) péči o pokusná zvířata, nebo
- d) **usmrcování pokusných zvířat.**

§ 15d odst. 4: **Provádět úkony uvedené v odstavci 2 písm. b), c) nebo d) mohou pouze osoby, které absolvovaly kurz odborné přípravy a získaly osvědčení o odborné způsobilosti k provádění pokusů na pokusných zvířatech, péči o pokusná zvířata a usmrcování pokusných zvířat (podle § 15d odst. 4).**

§ 22 odst. 1 písm. s): **Krajské veterinární správy** a na území hlavního města Prahy Městská veterinární správa na úseku ochrany zvířat **vykonávají pravidelný dozor** nad plněním povinností stanovených chovatelům pokusných zvířat, dodavatelům pokusných zvířat a uživatelům pokusných zvířat.

- § 22 odst. 1 písm. m): **Krajské veterinární správy** a na území hlavního města Prahy Městská veterinární správa na úseku ochrany zvířat **podávají podněty obecním úřadům obcí s rozšířenou působností** k projednávání přestupků vyplývajících z porušení povinností uložených chovatelům a ostatním fyzickým nebo právnickým osobám na úseku ochrany zvířat.
- § 24a odst. 2: Obecní úřad obce s rozšířenou působností je povinen projednat všechny podněty podané podle § 22 odst. 1 písm. m), a po vydání rozhodnutí ve věci, usnesení o odložení věci nebo usnesení o zastavení řízení je bezodkladně zaslat příslušné krajské veterinární správě.
- § 27 odst. 1 písm. q): **Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že usmrtí pokusné zvíře nepovoleným způsobem** (pokuta do 400 tis. Kč).
- § 28 odst. 2: **Přestupky podle tohoto zákona projednává obecní úřad obce s rozšířenou působností.**
- § 28 odst. 3: **Pokuty vybírá a vymáhá orgán, který je uložil.**

191.

Krajská veterinární správa na základě plánu pro dozorovou činnost nad užitelskými zařízeními pokusných zvířat v kraji provádí kontrolu u výzkumného ústavu pro výzkum léčiv jako užitelského zařízení týkající se používání pokusných zvířat. Pracovník pověřený dozorem je veterinární lékař s osvědčením o odborné způsobilosti pro vedoucí pokusů podle § 15d odst. 3. Požaduje po vedoucím odborné komise, aby předložil schválené i neschválené projekty pokusů za uplynulý rok, a po osobě odpovědné za péči o zvířata, aby mu umožnila vstup do pokusného zařízení k provedení kontroly. Vedoucí odborné komise odmítá pracovníkovi KVS součinnost s odůvodněním, že není oprávněn kontrolu provádět. Jaký bude další postup pracovníka KVS a KVS?

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

- § 26 odst. 1: **Pověřen výkonem dozoru může být pouze odborný pracovník s vysokoškolským vzděláním v oblasti veterinárního lékařství a hygieny, který získal osvědčení** o způsobilosti po úspěšném složení zkoušek podle zkušebního řádu a prokázal v rámci zkoušky znalost právních předpisů vztahujících se k činnosti jím vykonávané.
- § 25 odst. 1: Zaměstnanci zařazení v orgánu ochrany zvířat, **pověření výkonem dozoru nad dodržováním povinností stanovených tímto zákonem**, právními předpisy vydanými k jeho provedení a přímo použitelnými předpisy Evropské unie, posuzovatelé zařízení ve správním řízení o udělení oprávnění k chovu pokusných zvířat, k dodávce pokusných zvířat nebo k používání pokusných zvířat a při dodržení podmínek stanovených veterinárním zákonem také zaměstnanci obcí zařazení v obecních úřadech obcí s rozšířenou působností, pokud je to nezbytné k provedení řízení o přestupku nebo při provádění zvláštního opatření podle tohoto zákona, **jsou oprávněni**
- vstupovat do zařízení chovatele pokusných zvířat, dodavatele pokusných zvířat nebo uživatele pokusných zvířat, do objektů, v nichž je prováděna obchodní činnost se zvířaty, do objektů a na místa, kde se konají veřejná vystoupení anebo kde jsou provozovány útulky pro zvířata, do objektů chovatelů, v nichž jsou chována zvířata, a do objektů, v nichž jsou zvířata usmrcována,
 - vyžadovat od chovatelů potřebné doklady, informace, věcnou osobní a jinou pomoc nezbytnou k výkonu své činnosti; tato pomoc je bezplatná,
 - pořizovat obrazovou dokumentaci.

192.

Výzkumný ústav pro transplantace orgánů ve svém výzkumu pokročil v problematice transplantace slinivky břišní tak, že nyní potřebuje ověřit možnost transplantace na subhumánních primátech. Výzkumný ústav získal oprávnění k pokusům na subhumánních primátech od Ministerstva zemědělství, má schválený projekt pokusů od Ministerstva zdravotnictví a schválení projektu pokusů a datum zahájení pokusů oznámil krajské veterinární správě. V den zahájení pokusů se dostavil ke kontrole naplňování veterinárních podmínek ústavem a k doзору nad provedením pokusů na subhumánních primátech pracovník Ústřední veterinární správy Státní veterinární správy. Výzkumný ústav zkoumá, zda může dozorového pracovníka do prostor pokusného zařízení a do výzkumných prostor vpustit.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 22 odst. 2 písm. b): **Ústřední veterinární správa Státní veterinární správy** na úseku ochrany zvířat **vykonává dozor** nad dodržováním povinností stanovených tímto zákonem a obecně závaznými právními předpisy vydanými na jeho základě **v případech, kdy si to vyhradí.**

193.

Pracovník krajské veterinární správy v rámci dozorové činnosti provedl kontrolu Výzkumného ústavu pro nemoci zvířat. Kontroloval průběh pokusu, v rámci kterého je zkoumán vliv probiotik na přírůstky u prasat a jejich dopad na parametry krve. Pracovník krajské veterinární správy zjistil, že pokusná prasata byla umístěna do nových moderních pokusných stájí výzkumného ústavu. Nicméně tyto stáje nejsou uvedeny v oprávnění k používání pokusných zvířat od Ministerstva zemědělství pro výzkumný ústav a ani v projektu pokusů schváleném Ministerstvem zemědělství. Jaký bude další postup krajské veterinární správy a případně dalších orgánů ochrany zvířat?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 27a odst. 12 písm. c): Právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat nebo uživatel pokusných zvířat dopustí přestupku tím, že **provede významnou změnu struktury nebo funkce zařízení** k chovu pokusných zvířat, k dodávce pokusných zvířat nebo k používání pokusných zvířat, která by mohla nepříznivě ovlivnit životní podmínky pokusných zvířat, **provede změnu místa, kde jsou prováděny činnosti s pokusnými zvířaty**, rozšíření druhů činností nebo zvýšení počtu chovaných, dodávaných nebo užívaných druhů pokusných zvířat, bez nového rozhodnutí o udělení oprávnění k chovu pokusných zvířat, k dodávce pokusných zvířat nebo k používání pokusných zvířat (*pokuta do 3 mil. Kč*).

§ 22 odst. 1 písm. s): **Krajské veterinární správy** a na území hlavního města Prahy Městská veterinární správa na úseku ochrany zvířat **vykonávají pravidelný dozor** nad plněním povinností stanovených chovatelům pokusných zvířat, dodavatelům pokusných zvířat a uživatelům pokusných zvířat.

§ 22 odst. 1 písm. m): **Krajské veterinární správy** a na území hlavního města Prahy Městská veterinární správa na úseku ochrany zvířat **podávají podněty obecním úřadům obcí s rozšířenou působností** k projednávání přestupků vyplývajících z porušení povinností uložených chovatelům a ostatním fyzickým nebo právnickým osobám na úseku ochrany zvířat.

§ 28 odst. 2: **Přestupky** podle tohoto zákona **projednává obecní úřad obce s rozšířenou působností**.

§ 24a odst. 2: Obecní úřad obce s rozšířenou působností je povinen projednat všechny podněty podané podle § 22 odst. 1 písm. m), a po vydání rozhodnutí ve věci, usnesení o odložení věci nebo usnesení o zastavení řízení je bezodkladně zaslat příslušné krajské veterinární správě.

§ 28 odst. 3: **Pokuty vybírá a vymáhá orgán, který je uložil.**

194.

Pracovník krajské veterinární správy v rámci dozorové činnosti provedl kontrolu Ústavu pro výzkum stresu. Kontroloval průběh pokusu, v němž se výzkumný ústav zabýval vlivem zvuku na stresové zatížení zvířat. Ústav provedl pokus na králících. Má schválen projekt pokusů, v rámci kterého skupina 10 králíků měla být vystavena hluku po dobu 10 vteřin o intenzitě velmi silné reprodukováné hudby (80 dB). Poté mělo být měřeno stresové zatížení u králíků pomocí termokamery a následně měla být odebrána krev z ušní žíly k zjišťování hladiny stresových hormonů. Výzkumný ústav, aby dosáhl vysokého stresového zatížení u králíků, vystavil králíky hluku po dobu 10 vteřin o intenzitě na hranici prahu bolestivosti (130 dB), a poté měřil stresové zatížení u králíků. Krajská veterinární správa podala podnět obecnímu úřadu s rozšířenou působností. Ten rozhodnutím uložil výzkumnému ústavu pokutu 500 tis. Kč a zákaz činnosti na dobu dvou let. Postupovaly orgány ochrany zvířat oprávněně?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 27a odst. 15 písm. e): **Právnícká** nebo podnikající fyzická **osoba se jako uživatel pokusných zvířat dopustí přestupku tím, že** v rozporu s § 16e odst. 2 **provede změnu projektu pokusů, která může mít nepříznivý vliv na životní podmínky pokusných zvířat**, bez nového rozhodnutí o schválení projektu pokusů (*pokuta do 3 mil. Kč, zákaz činnosti*).

§ 27a odst. 20: **Spolu s pokutou lze za přestupek podle odstavce 15 písm. e) uložit zákaz činnosti** nebo zveřejnění rozhodnutí o přestupku.

§ 22 odst. 1 písm. s): **Krajské veterinární správy** a na území hlavního města Prahy Městská veterinární správa na úseku ochrany zvířat **vykonávají pravidelný dozor** nad plněním povinností stanovených chovatelům pokusných zvířat, dodavatelům pokusných zvířat a uživatelům pokusných zvířat.

§ 28 odst. 2: **Přestupky** podle tohoto zákona **projednává obecní úřad obce s rozšířenou působností**.

§ 24a odst. 2: Obecní úřad obce s rozšířenou působností je povinen projednat všechny podněty podané podle § 22 odst. 1 písm. m), a po vydání rozhodnutí ve věci, usnesení o odložení věci nebo usnesení o zastavení řízení je bezodkladně zaslat příslušné krajské veterinární správě.

§ 28 odst. 3: **Pokuty vybírá a vymáhá orgán, který je uložil.**

195.

Pracovník krajské veterinární správy v rámci dozorové činnosti provedl kontrolu Výzkumného ústavu pro výživu zvířat. Kontroloval průběh pokusu, v němž se výzkumný ústav zabýval vlivem nové formy granulí při výživě králíků na kondici, zdravotní stav a vnitřní prostředí zvířat (krevní parametry). Ústav má oprávnění k pokusům na zvířatech od Ministerstva zemědělství. Od doby schválení projektu pokusů uběhlo již 10 měsíců a platnost tohoto oprávnění již v době provádění pokusů byla překročena o 6 měsíců. Krajská veterinární správa podala podnět obecnímu úřadu s rozšířenou působností. Ten rozhodnutím uložil výzkumnému ústavu pokutu 500 tis. Kč a propadnutí zvířat. Postupovaly orgány ochrany zvířat oprávněně?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 27a odst. 1 písm. i): Právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že **používá pokusná zvířata bez oprávnění**, nebo chová anebo dodává bez oprávnění (*pokuta do 3 mil. Kč, propadnutí zvířete*).

§ 22 odst. 1 písm. s): **Krajské veterinární správy** a na území hlavního města Prahy Městská veterinární správa na úseku ochrany zvířat **vykonávají pravidelný dozor** nad plněním povinností stanovených chovatelům pokusných zvířat, dodavatelům pokusných zvířat a uživatelům pokusných zvířat.

§ 28 odst. 2: **Přestupky** podle tohoto zákona **projednává obecní úřad obce s rozšířenou působností**.

§ 24a odst. 2: Obecní úřad obce s rozšířenou působností je povinen projednat všechny podněty podané podle § 22 odst. 1 písm. m), a po vydání rozhodnutí ve věci, usnesení o odložení věci nebo usnesení o zastavení řízení je bezodkladně zaslat příslušné krajské veterinární správě.

§ 28 odst. 3: **Pokuty vybírá a vymáhá orgán, který je uložil.**

§ 27a odst. 20: **Spolu s pokutou lze za přestupek podle odstavce 1 písm. i) uložit propadnutí zvířete.**

§ 27b odst. 2: **Propadnutí zvířete může obecní úřad obce s rozšířenou působností rozhodnutím uložit, jestliže zvíře bylo týráno a týrané zvíře náleží pachateli přestupku** a je důvodná obava, že pachatel přestupku

a) bude v týrání zvířete pokračovat, zejména, jde-li o pachatele, který byl za týrání zvířete v posledních 3 letech potrestán za přestupek nebo odsouzen, nebo

b) neposkytne týranému zvířeti péči, kterou vyžaduje jeho zdravotní stav.

§ 27b odst. 5: Vlastníkem propadlého zvířete se stává stát.

196.

Pracovník krajské veterinární správy v rámci dozorové činnosti provedl kontrolu Výzkumného ústavu pro výživu zvířat. Kontroloval průběh pokusu, v němž se výzkumný ústav zabýval vlivem nové formy granulí při výživě králíků na kondici, zdravotní stav a vnitřní prostředí zvířat (krevní parametry). Ústav má oprávnění k pokusům na zvířatech od Ministerstva zemědělství. Od doby schválení projektu pokusů uběhlo již 10 měsíců a platnost tohoto oprávnění již v době provádění pokusů byla překročena o 6 měsíců. Krajská veterinární správa podala podnět obecnímu úřadu s rozšířenou působností. Ten rozhodnutím uložil výzkumnému ústavu pokutu 500 tis. Kč a zabránil zvířat. Postupovaly orgány ochrany zvířat oprávněně?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 27a odst. 1 písm. i): Právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že **používá pokusná zvířata bez oprávnění**, nebo chová anebo dodává bez oprávnění (*pokuta do 3 mil. Kč, propadnutí zvířete*).

§ 22 odst. 1 písm. s): **Krajské veterinární správy** a na území hlavního města Prahy Městská veterinární správa na úseku ochrany zvířat **vykonávají pravidelný dozor** nad plněním povinností stanovených chovatelům pokusných zvířat, dodavatelům pokusných zvířat a uživatelům pokusných zvířat.

§ 28 odst. 2: **Přestupky** podle tohoto zákona **projednává obecní úřad obce s rozšířenou působností**.

§ 24a odst. 2: Obecní úřad obce s rozšířenou působností je povinen projednat všechny podněty podané podle § 22 odst. 1 písm. m), a po vydání rozhodnutí ve věci, usnesení o odložení věci nebo usnesení o zastavení řízení je bezodkladně zaslat příslušné krajské veterinární správě.

§ 28 odst. 3: **Pokuty vybírá a vymáhá orgán, který je uložil.**

§ 27a odst. 20: **Spolu s pokutou lze za přešupek podle odstavee 1 písm. i) uložít propadnutí zvířete.**

§ 27b odst. 2: **Propadnutí zvířete může obecní úřad obce s rozšířenou působností rozhodnutím uložít, jestliže zvíře bylo týráno a týrané zvíře náleží pachateli přešupku a je důvodná obava, že pachatel přešupku**

a) bude v týrání zvířete pokračovat, zejména, jde-li o pachatele, který byl za týrání zvířete v posledních 3 letech potrestán za přešupek nebo odsouzen, nebo

b) neposkytne týranému zvířeti péči, kterou vyžaduje jeho zdravotní stav.

§ 27b odst. 5: **Vlastníkem propadlého zvířete se stává stát.**

§ 27d odst. 1: **Obecní úřad obce s rozšířenou působností může rozhodnout o zabrání zvířete, pokud zvíře chová osoba, které byl pravomocným rozhodnutím nebo rozsudkem uložén zákaz chovu nebo zákaz činnosti.**

3.22. Činnost orgánů ochrany zvířat na úseku ochrany pokusných zvířat

197.

Výzkumný ústav pro toxikologii se zabývá citlivostí pstruží násady na pesticidní látku Plevotox potlačující růst plevelů na polích s vysázenými bramborami, která může být do potoků splavována dešti a působit na pstruží násadu a mladé pstruhy. Vedoucí projektu pokusů připravuje projekt zaměřený na testy toxicity pesticidní látky. Testy by se měly provádět na základě oprávnění Ministerstva zemědělství pro výzkumný ústav v jeho výzkumných zařízeních. Odborná komise ústavu vedoucímu projektu pokusů však projekt pokusů vrátila s tím, že pro projekt chybí „potvrzení z krajské veterinární správy“. Jaké „potvrzení z krajské veterinární správy“ opomněl vedoucí projektu pokusů vyřídit a má vedoucí projektu pokusů ještě nějaké další povinnosti ke krajské veterinární správě ve vztahu k uvedenému projektu pokusů?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 16a odst. 1 písm. g): Uživatel pokusných zvířat musí podat státnímu orgánu příslušnému ke schvalování projektů pokusů **žádost o schválení projektu pokusů** na předepsaném formuláři, žádost obsahuje kromě obecných náležitostí stanovených správním řádem také **veterinární podmínky pro provádění pokusů** na pokusných zvířatech stanovené krajskou veterinární správou v případech uvedených v jiném právním předpise.

§ 15 odst. 3 písm. d): Osoby, které odpovídají za celkové provedení projektu pokusů a za jeho soulad s rozhodnutím o schválení projektu pokusů (dále jen „vedoucí projektu pokusů“), **musí zajistit, aby v případě schválení projektu pokusů to bylo oznámeno krajské veterinární správě.**

198.

Ústav pro výzkum stresu u zvířat se zabývá sledováním dopadu stresového působení přepravy nosnic v přeplněných přepravních kontejnerech. Výzkumný ústav má oprávnění k pokusům na zvířatech od Ministerstva zemědělství. Pracovník výzkumného ústavu jako vedoucí projektu pokusů vypracoval projekt pokusů, projekt předložil odborné komisi výzkumného ústavu, odborná komise projekt pokusů projednala a vydala souhlasné stanovisko. Výzkumný ústav k žádosti o schválení projektu pokusů přiložil veterinární podmínky pro provádění pokusů od krajské veterinární správy a požádal Ministerstvo zemědělství o schválení projektu pokusů. Ministerstvo zemědělství projekt pokusů schválilo. Na základě souhlasu Ministerstva zemědělství s projektem pokusů odborná komise výzkumného ústavu vydala souhlas vedoucímu pokusů k zahájení pokusů. Má výzkumný ústav splnit nějaké další povinnosti ve vztahu ke krajské veterinární správě?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

- § 15a odst. 1: Chovat, dodávat nebo **používat pokusná zvířata smí jen osoba**, které bylo k těmto činnostem **uděleno oprávnění**.
- § 15 odst. 3 písm. c): Osoby, které odpovídají za celkové provedení projektu pokusů a za jeho soulad s rozhodnutím o schválení projektu pokusů (dále jen „**vedoucí projektu pokusů**“), musí zajistit, aby **byl zpracován projekt pokusů a předložen ke stanovisku odborné komisi** pro zajištění dobrých životních podmínek pokusných zvířat.
- § 15g odst. 5 písm. a): **Odborná komise projednává a vyjadřuje se k předloženému projektu pokusů** písemným stanoviskem s odůvodněním, které postoupí státnímu orgánu příslušnému ke schvalování projektů pokusů a současně o tomto písemně vyrozumí předkladatele; nemá-li projekt pokusů veškeré náležitosti, vrátí jej předkladateli k doplnění, přitom je povinna ověřit všechny náležitosti projektu pokusů.
- § 16: **Nikdo nesmí provést nebo nařídít provedení projektu pokusů nebo pokusu bez jeho předchozího schválení státním orgánem** příslušným ke schvalování projektů pokusů. **Pokusy smí uživatel pokusných zvířat provádět výhradně v rámci určitého schváleného projektu pokusů**. Projekt pokusů musí být prováděn v souladu s rozhodnutím o schválení projektu pokusů.
- § 16a odst. 1: Uživatel pokusných zvířat musí podat státnímu orgánu příslušnému ke schvalování projektů pokusů žádost o schválení **projektu pokusů** na předepsaném formuláři. Žádost **obsahuje mj.**
- g) **veterinární podmínky pro provádění pokusů na pokusných zvířatech stanovené krajskou veterinární správou** v případech uvedených v jiném právním předpise,
- h) v případě **použití jedinců druhů volně žijících zvířat vyjádření místně příslušného orgánu ochrany přírody**.
- § 15g odst. 5 písm. b): **Odborná komise** na základě rozhodnutí o schválení projektu pokusů vydaného státním orgánem příslušným ke schvalování projektů pokusů **vydává vedoucímu projektu pokusů souhlas k zahájení projektu pokusů**; zahájit projekt pokusů je možné až po vydání tohoto souhlasu.
- § 15 odst. 3 písm. d): Osoby, které odpovídají za celkové provedení projektu pokusů a za jeho soulad s rozhodnutím o schválení projektu pokusů (dále jen „**vedoucí projektu pokusů**“), musí zajistit, aby v případě **schválení projektu pokusů to bylo oznámeno krajské veterinární správě**.
- § 22 odst. 1: **Krajské veterinární správy** a na území hlavního města Prahy Městská veterinární správa na úseku ochrany zvířat
- k) stanovují veterinární podmínky pro provádění pokusů na zvířatech,

- a) **vykonávají dozor nad dodržováním povinností** uložených chovatelům a ostatním fyzickým a právnickým osobám,
 - s) **vykonávají pravidelný dozor nad plněním povinností stanovených** chovatelům pokusných zvířat, dodavatelům pokusných zvířat a **uživatelům pokusných zvířat**,
 - l) na základě kontrolního zjištění **mohou vydávat** v případě porušení právních předpisů na úseku ochrany zvířat proti týrání **rozhodnutí o závazném pokynu** k odstranění zjištěných nedostatků; v tomto rozhodnutí stanoví, jaká právní povinnost byla porušena, jakým způsobem a v jaké lhůtě mají být zjištěné nedostatky odstraněny, a kontrolují odstranění těchto nedostatků,
 - m) **podávají podněty obecním úřadům obcí s rozšířenou působností** k projednávání přestupků vyplývajících z porušení povinností uložených chovatelům a ostatním fyzickým nebo právnickým osobám na úseku ochrany zvířat.
- § 25 odst. 1: Zaměstnanci zařazení v orgánu ochrany zvířat, pověřeni výkonem dozoru nad dodržováním povinností stanovených tímto zákonem, právními předpisy vydanými k jeho provedení a přímo použitelnými předpisy Evropské unie a při dodržení podmínek stanovených veterinárním zákonem také zaměstnanci obcí zařazení v obecních úřadech obcí s rozšířenou působností, pokud je to nezbytné k provedení řízení o přestupku nebo při provádění zvláštního opatření podle tohoto zákona, jsou oprávněni
- a) vstupovat do zařízení chovatele pokusných zvířat, dodavatele pokusných zvířat nebo uživatele pokusných zvířat, do objektů chovatelů, v nichž jsou chována zvířata, a do objektů, v nichž jsou zvířata usmrcována,
 - b) vyžadovat od chovatelů potřebné doklady, informace, věcnou osobní a jinou pomoc nezbytnou k výkonu své činnosti; tato pomoc je bezplatná,
 - c) pořizovat obrazovou dokumentaci.
- § 25 odst. 2: **Každý chovatel je povinen pracovníkům orgánů ochrany zvířat provádějícím dozor** nad dodržováním tohoto zákona a právních předpisů vydaných k jeho provedení a osobám uvedeným v odstavci 1
- a) **umožnit vstup** do prostor a míst uvedených v odstavci 1 písm. a),
 - b) **poskytnout potřebné informace**, doklady, věcnou a osobní pomoc nezbytnou k výkonu jejich činnosti, včetně umožnění bezplatného přístupu na veřejná vystoupení,
 - c) **předvést na požádání zvíře** nebo zvířata na místo určené pracovníkem provádějícím dozor.

199.

Výzkumný ústav pro výživu zvířat je řízen Ministerstvem zemědělství. Získal oprávnění k pokusům na skotu, ovcích, kozách, prasatech a nosnicích a kuřecích brojlerch. Připravuje pokus k sledování účinku nové kombinace přídatku a formy hořčiku, vápníku, fosforu do krmiva dojníc. Výsledek dopadu nové kombinace a formy přídatku na dojnice chce ověřit odběrem krve a zjištěním změn v hladinách Mg, Ca, P před podáním nové kombinace a formy přídatku a po skončení podání přídatku v krvi dojníc. Žádost o schválení projektu pokusů výzkumný ústav z důvodu, že se podle něj jedná o výzkum, zaslal Akademii věd České republiky. Je postup výzkumného ústavu správný?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 23 odst. 1: **Státním orgánem příslušným ke schvalování projektů pokusů je ústřední orgán státní správy věcně příslušný podle předmětu činnosti uživatele pokusných zvířat** podle zákona o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, není-li dále stanoveno jinak.

§ 23a odst. 1 písm. a): **Státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů rozhoduje o schválení nebo neschválení projektu pokusů z hlediska jeho souladu s tímto zákonem a prováděcími právními předpisy vydanými k jeho provedení, a o změně, pozastavení nebo odnětí rozhodnutí o schválení projektu pokusů.**

200.

Vysoká škola zemědělská získala oprávnění k pokusům na skotu, ovcích, kozách, prasatech a nosnicích a kuřecích brojlerech. Přípravuje pokus k sledování účinku nové kombinace přídatku a formy selenu a zinku do krmiva dojníc. Výsledek dopadu nové kombinace a formy přídatku na dojnice chce ověřit odběrem krve a zjištěním změn v hladinách Se a Zn před podáním nové kombinace a formy přídatku a po skončení podání přídatku v krvi dojníc. Žádost o schválení projektu pokusů vysoká škola z důvodu, že se podle něj jedná o zemědělský výzkum, zaslala Ministerstvu zemědělství. Je postup vysoké školy správný?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 23 odst. 1: **Státním orgánem příslušným ke schvalování projektů pokusů je ústřední orgán státní správy věcně příslušný podle předmětu činnosti uživatele pokusných zvířat** podle zákona o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, není-li dále stanoveno jinak.

§ 23a odst. 1 písm. a): **Státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů rozhoduje o schválení nebo neschválení projektu pokusů z hlediska jeho souladu s tímto zákonem a prováděcími právními předpisy vydanými k jeho provedení, a o změně, pozastavení nebo odnětí rozhodnutí o schválení projektu pokusů.**

201.

Výzkumný ústav pro transplantace orgánů člověka je řízen Ministerstvem zdravotnictví. Získal oprávnění k pokusům na prasatech od Ministerstva zemědělství. Přípravuje pokus k sledování účinku nové lepicí hmoty, která by mohla nahradit šití cév jejich slepováním, což by urychlilo postup operace. Žádost o schválení projektu pokusů výzkumný ústav z důvodu, že se jedná o pokus na hospodářských zvířatech, zaslal Ministerstvu zemědělství. Je postup výzkumného ústavu správný?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 23 odst. 1: **Státním orgánem příslušným ke schvalování projektů pokusů je ústřední orgán státní správy věcně příslušný podle předmětu činnosti uživatele pokusných zvířat** podle zákona o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, není-li dále stanoveno jinak.

§ 23a odst. 1 písm. a): **Státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů rozhoduje o schválení nebo neschválení projektu pokusů z hlediska jeho souladu s tímto zákonem a prováděcími právními předpisy vydanými k jeho provedení, a o změně, pozastavení nebo odnětí rozhodnutí o schválení projektu pokusů.**

202.

Výzkumný ústav pro volně žijící obratlovce je řízen Ministerstvem životního prostředí. Získal oprávnění k pokusům na volně žijících zvířatech - jezevcích od Ministerstva zemědělství. Přípravuje pokus k sledování chování jezevců při stresové zátěži ve volné přírodě. Stresová zátěž má být vyvolána zvukem motorové pily, dopad stresové zátěže má být sledován distančním měřením pulsu u zvířat. Žádost o schválení projektu pokusů výzkumný ústav z důvodu, že se jedná o pokus na zvířatech spadajících podle zákona o myslivosti mezi zvěř a protože myslivost řídí Ministerstvo zemědělství, zaslal výzkumný ústav Ministerstvu zemědělství. Je postup výzkumného ústavu správný?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 23 odst. 1: **Státním orgánem příslušným ke schvalování projektů pokusů je ústřední orgán státní správy věcně příslušný podle předmětu činnosti uživatele pokusných zvířat** podle zákona o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, není-li dále stanoveno jinak.

§ 23 odst. 2: **Jedná-li se**

a) o pokusy na volně žijících zvířatech, je státním orgánem příslušným ke schvalování projektů pokusů Ministerstvo životního prostředí, s výjimkou použití pokusných zvířat v kurzech na úseku ochrany zvířat proti týrání,

b) o použití pokusných zvířat v kurzech na úseku ochrany zvířat proti týrání, je státním orgánem příslušným ke schvalování projektů pokusů ministerstvo,

c) o pokusy prováděné veřejnou výzkumnou institucí Akademie věd České republiky, je státním orgánem příslušným ke schvalování projektů pokusů Akademie věd České republiky.

§ 23a odst. 1 písm. a): **Státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů rozhoduje o schválení nebo neschválení projektu pokusů z hlediska jeho souladu s tímto zákonem a prováděcími právními předpisy vydanými k jeho provedení, a o změně, pozastavení nebo odnětí rozhodnutí o schválení projektu pokusů.**

203.

Výzkumný ústav pro služební psy Policie České republiky získal oprávnění k pokusům na psech od Ministerstva zemědělství. Přípravuje pokus k sledování účinku nové krmné směsi vyvinuté speciálně pro služební psy na výkonnost psů. Součástí pokusu by měl být také dopad nové krmné směsi na parametry krve. Žádost o schválení projektu pokusů výzkumný ústav z důvodu, že získal oprávnění k pokusům od Ministerstva zemědělství, zaslal Ministerstvu zemědělství. Je postup výzkumného ústavu správný?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 23 odst. 1: **Státním orgánem příslušným ke schvalování projektů pokusů je ústřední orgán státní správy věcně příslušný podle předmětu činnosti uživatele pokusných zvířat** podle zákona o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, není-li dále stanoveno jinak.

§ 23a odst. 1 písm. a): **Státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů rozhoduje o schválení nebo neschválení projektu pokusů z hlediska jeho souladu s tímto zákonem a prováděcími právními předpisy vydanými k jeho provedení, a o změně, pozastavení nebo odnětí rozhodnutí o schválení projektu pokusů.**

204.

Výzkumný ústav pro vojenskou mikrobiologii Armády České republiky získal oprávnění k pokusům na psech od Ministerstva zemědělství. Připravuje pokus k ověření účinku nové vakcíny proti netradičním původcům leptospirózy psů pro psy vysílané do zahraničí v rámci vojenských misí armády a afrických a asijských zemí. Nová vakcína by měla být zkoumána na 5 psech vakcinovaných novou vakcínou a poté infikovaných netradičními kmeny leptospir. Žádost o schválení projektu pokusů výzkumný ústav z důvodu, že získal oprávnění k pokusům od Ministerstva zemědělství, zaslal Ministerstvu zemědělství. Je postup výzkumného ústavu správný?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 23 odst. 1: **Státním orgánem příslušným ke schvalování projektů pokusů je ústřední orgán státní správy věcně příslušný podle předmětu činnosti uživatele pokusných zvířat** podle zákona o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, není-li dále stanoveno jinak.

§ 23a odst. 1 písm. a): **Státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů rozhoduje o schválení nebo neschválení projektu pokusů** z hlediska jeho souladu s tímto zákonem a prováděcími právními předpisy vydanými k jeho provedení, a o změně, pozastavení nebo odnětí rozhodnutí o schválení projektu pokusů.

205.

Výzkumný ústav podniku pro výrobu, distribuci a prodej vakcín pro zvířata Vakcinspektrum, a.s. získal oprávnění k pokusům na psech od Ministerstva zemědělství. Připravuje pokus k ověření účinku nové vakcíny proti vzteklině psů, se kterou by se uplatnil v rámci vývozu i v zemích Jižní Ameriky. Nová vakcína by měla být zkoumána na 5 psech vakcinovaných novou vakcínou a poté infikovaných kmeny vztekliny získanými z Jižní Ameriky. Žádost o schválení projektu pokusů výzkumný ústav z důvodu, že získal oprávnění k pokusům od Ministerstva zemědělství, zaslal Ministerstvu zemědělství. Je postup výzkumného ústavu správný?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 23 odst. 1: **Státním orgánem příslušným ke schvalování projektů pokusů je ústřední orgán státní správy věcně příslušný podle předmětu činnosti uživatele pokusných zvířat** podle zákona o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, není-li dále stanoveno jinak.

§ 23 odst. 2: Jedná-li se

a) o pokusy na volně žijících zvířatech, je státním orgánem příslušným ke schvalování projektů pokusů Ministerstvo životního prostředí, s výjimkou použití pokusných zvířat v kurzech na úseku ochrany zvířat proti týrání,

b) o použití pokusných zvířat v kurzech na úseku ochrany zvířat proti týrání, je státním orgánem příslušným ke schvalování projektů pokusů ministerstvo,

c) o pokusy prováděné veřejnou výzkumnou institucí Akademie věd České republiky, je státním orgánem příslušným ke schvalování projektů pokusů Akademie věd České republiky.

§ 23a odst. 1 písm. a): **Státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů rozhoduje o schválení nebo neschválení projektu pokusů** z hlediska jeho souladu s tímto zákonem a prováděcími právními předpisy vydanými k jeho provedení, a o změně, pozastavení nebo odnětí rozhodnutí o schválení projektu pokusů.

206.

Výzkumný ústav pro nanomateriály České akademie věd, a.s. získal oprávnění k pokusům na prasatech od Ministerstva zemědělství. Přípravuje pokus k ověření nových nanomateriálů využitelných pro výrobu kostních náhrad pro člověka. Přípravuje pokus na prasatech, v rámci kterého by ověřil možnost použití nových nanomateriálů v kostních náhradách. Žádost o schválení projektu pokusů výzkumný ústav z důvodu, že získal oprávnění k pokusům od Ministerstva zemědělství, zaslal Ministerstvu zemědělství. Je postup výzkumného ústavu správný?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 23 odst. 1: **Státním orgánem příslušným ke schvalování projektů pokusů je ústřední orgán státní správy věcně příslušný podle předmětu činnosti uživatele pokusných zvířat** podle zákona o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, není-li dále stanoveno jinak.

§ 23 odst. 2: **Jedná-li se**

a) o pokusy na volně žijících zvířatech, je státním orgánem příslušným ke schvalování projektů pokusů Ministerstvo životního prostředí, s výjimkou použití pokusných zvířat v kurzech na úseku ochrany zvířat proti týrání,

b) o použití pokusných zvířat v kurzech na úseku ochrany zvířat proti týrání, je státním orgánem příslušným ke schvalování projektů pokusů ministerstvo,

c) o **pokusy prováděné veřejnou výzkumnou institucí Akademie věd České republiky, je státním orgánem příslušným ke schvalování projektů pokusů Akademie věd České republiky.**

§ 23a odst. 1 písm. a): **Státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů rozhoduje o schválení nebo neschválení projektu pokusů z hlediska jeho souladu s tímto zákonem a prováděcími právními předpisy vydanými k jeho provedení, a o změně, pozastavení nebo odnětí rozhodnutí o schválení projektu pokusů.**

207.

Univerzita připravuje kurz odborné přípravy pro získání osvědčení o odborné způsobilosti k navrhování pokusů a projektů pokusů. Součástí kurzu bude také praktická výuka zahrnující nácvik zacházení s pokusnými zvířaty a provádění některých zákroků na myších a potkanech. Odpovědný pracovník zpracoval projekt pokusů a předložil ho k vyjádření odborné komisi univerzity. Odborná komise zpracovala pozitivní stanovisko k navrženému projektu pokusů a posílá ho ke schválení na Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, které řídí činnost vysokých škol. Je postup odborné komise univerzity správný?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 23 odst. 1: **Státním orgánem příslušným ke schvalování projektů pokusů je ústřední orgán státní správy věcně příslušný podle předmětu činnosti uživatele pokusných zvířat** podle zákona o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, není-li dále stanoveno jinak.

§ 23 odst. 2: **Jedná-li se**

a) o pokusy na volně žijících zvířatech, je státním orgánem příslušným ke schvalování projektů pokusů Ministerstvo životního prostředí, s výjimkou použití pokusných zvířat v kurzech na úseku ochrany zvířat proti týrání,

b) o použití pokusných zvířat v kurzech na úseku ochrany zvířat proti týrání, je státním orgánem příslušným ke schvalování projektů pokusů ministerstvo (*Ministerstvo zemědělství*),

c) o pokusy prováděné veřejnou výzkumnou institucí Akademie věd České republiky, je státním orgánem příslušným ke schvalování projektů pokusů Akademie věd České republiky.

§ 23a odst. 1 písm. a): **Státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů rozhoduje o schválení nebo neschválení projektu pokusů z hlediska jeho souladu s tímto zákonem a prováděcími právními předpisy vydanými k jeho provedení, a o změně, pozastavení nebo odnětí rozhodnutí o schválení projektu pokusů.**

208.

Zoologická zahrada připravuje odborný kurz pro získání osvědčení o odborné způsobilosti osoby odpovědné za péči o handicapovaná zvířata. Povinnou součástí kurzu je praktická výuka, při které se provádí seznámení se s podmínkami chovu a péče o handicapovaná zvířata. Zoologická zahrada chová zástupce evropské fauny a je zároveň uživatelem pokusných zvířat, jemuž bylo Ministerstvem zemědělství uděleno oprávnění k používání pokusných zvířat za účelem vyššího vzdělávání nebo odborné přípravy za účelem získání, udržení nebo zlepšení odborných znalostí. Odpovědný pracovník zpracoval projekt pokusů a předložil ho k vyjádření odborné komisi zoologické zahrady. Odborná komise zpracovala pozitivní stanovisko k navrženému projektu pokusů a posílá ho ke schválení na Ministerstvo životního prostředí, protože to řídí činnost zoologických zahrad a výuka se bude realizovat na volně žijících zvířatech. Je postup odborné komise zoologické zahrady správný?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 23 odst. 1: **Státním orgánem příslušným ke schvalování projektů pokusů je ústřední orgán státní správy věcně příslušný podle předmětu činnosti uživatele pokusných zvířat podle zákona o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, není-li dále stanoveno jinak.**

§ 23 odst. 2: **Jedná-li se**

a) o pokusy na volně žijících zvířatech, je státním orgánem příslušným ke schvalování projektů pokusů **Ministerstvo životního prostředí, s výjimkou použití pokusných zvířat v kurzech na úseku ochrany zvířat proti týrání,**

b) o použití pokusných zvířat v kurzech na úseku ochrany zvířat proti týrání, je státním orgánem příslušným ke schvalování projektů pokusů ministerstvo (*Ministerstvo zemědělství*),

c) o pokusy prováděné veřejnou výzkumnou institucí Akademie věd České republiky, je státním orgánem příslušným ke schvalování projektů pokusů Akademie věd České republiky.

§ 23a odst. 1 písm. a): **Státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů rozhoduje o schválení nebo neschválení projektu pokusů z hlediska jeho souladu s tímto zákonem a prováděcími právními předpisy vydanými k jeho provedení, a o změně, pozastavení nebo odnětí rozhodnutí o schválení projektu pokusů.**

209.

Výzkumný ústav volně žijících zvířat připravuje výzkumné sledování zdravotního stavu veverek obecných. V průběhu letního období plánuje odchyt vždy 10 veverek obecných v 20 odlišných lokalitách z hlediska hustoty populace, potravní nabídky, možnosti úkrytu, pestrosti vegetace a výskytu predátorů. Veverky by měly být odchytávány do speciálních boxů se samočinným uzavíráním kontrolovaných 2x denně. Vyšetření by mělo být na základě posouzení klinického stavu a parametrů krve. Vedoucí projektu pokusů výzkumného ústavu zpracoval projekt pokusů a požádal o projednání a vyjádření odbornou komisi výzkumného ústavu. Odborná komise vedoucímu projektu pokusů projekt vrátila s tím, že k projektu nejsou přiložena všechna potřebná vyjádření dalších orgánů. Jaký bude postup vedoucího projektu pokusů?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 16a odst. 1 písm. h): Uživatel pokusných zvířat musí podat státnímu orgánu příslušnému ke schvalování projektů pokusů **žádost o schválení projektu pokusů** na předepsaném formuláři, jehož závazný vzor uveřejní ministerstvo na svých internetových stránkách. Žádost **obsahuje** kromě obecných náležitostí stanovených správním řádem také v případě použití jedinců druhů volně žijících zvířat **vyjádření místně příslušného orgánu ochrany přírody**.

§ 23 odst. 3: **Místně příslušný orgán ochrany přírody podle místa, kde má být proveden pokus na volně žijících zvířatech, se na žádost uživatele pokusných zvířat vyjadřuje k projektům pokusů na jedincích druhů volně žijících zvířat.** Jeho vyjádření je pro státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů závazné.

210.

Výzkumný ústav pro nemoci zvířat, se sídlem ve městě Branov, na základě projektu pokusů realizoval výzkum vlivu vysoké prašnosti na zdravotní stav selat. Výzkum byl prováděn na základě schváleného projektu pokusů v zařízení výzkumného ústavu. Po ukončení pokusů přišlo paní Prašné rozhodnutí obecního úřadu obce Neznalotice, která je zařazena pod obec s rozšířenou působností Mysletice, o udělení pokuty 5 000 Kč za přestupek, že se podílela na pokuse (účastnila se provádění pokusu) bez osvědčení o odborné způsobilosti podle § 15d odst. 4. To, že paní Prašná nemá osvědčení o odborné způsobilosti, oznámila na obecní úřad v jejím bydlišti paní Strohá, která se na pokuse také podílela (účastnila se provádění pokusu), ale ona musela osvědčení podle § 15d odst. 4 mít. Postupovala obec Neznalotice při projednávání přestupku a ukládání pokuty správně?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 27 odst. 1 písm. l): **Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že provede pokus, pečuje o pokusné zvíře, usmrtí pokusné zvíře bez osvědčení o odborné způsobilosti podle § 15d odst. 4 (pokuta do 1 mil. Kč).**

§ 28 odst. 2: **Přestupky podle tohoto zákona projednává obecní úřad obce s rozšířenou působností, s výjimkou přestupků podle § 27 odst. 1 písm. r) a podle § 27a odst. 1 písm. o), které projednává obecní úřad.**

§ 27 odst. 1 písm. r): Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že nesplní povinnost stanovenou na základě tohoto zákona v obecně závazné vyhlášce obce.

§ 27a odst. 1 písm. o): Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že nesplní povinnost stanovenou na základě tohoto zákona v obecně závazné vyhlášce obce.

§ 24 odst. 2: Obec může obecně závaznou vyhláškou upravit pravidla pro pohyb psů na veřejném prostranství a vymežit prostory pro volné pobíhání psů.

211.

Výzkumný ústav pro nemoci zvířat na základě projektu pokusů realizoval výzkum dopadu nového deratizačního prostředku na zdraví selat (pro případ, že by došlo u selat k necílenému požití nového prostředku ve formě návnady pro potkany) a ověření možnosti zkoušení léčení těchto selat. V projektu pokusů měl uvedeno, že po skončení sledování budou selata utracena inertním plynem dusíku a následně vykřvena. Nicméně při dozorové činnosti krajská veterinární správa zjistila, že pracovník odpovědný za utrácení pokusných zvířat použil plyn CO₂, protože inertní plyn dusíku neměl, zatímco plyn CO₂ měl ještě z předchozího ukončování pokusu na potkanech. Krajská veterinární správa nyní vyhodnocuje, zda došlo k přestupku a jaký případný další postup uplatní.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 22 odst. 1: **Krajské veterinární správy** a na území hlavního města Prahy **Městská veterinární správa** na úseku ochrany zvířat

- a) **vykonávají dozor nad dodržováním povinností** uložených chovatelům a ostatním fyzickým a právnickým osobám,
- s) **vykonávají pravidelný dozor nad plněním povinností stanovených** chovatelům pokusných zvířat, dodavatelům pokusných zvířat a **uživatelům pokusných zvířat**,
- l) na základě kontrolního zjištění **mohou vydávat** v případě porušení právních předpisů na úseku ochrany zvířat proti týrání **rozhodnutí o závazném pokynu** k odstranění zjištěných nedostatků; v tomto rozhodnutí stanoví, jaká právní povinnost byla porušena, jakým způsobem a v jaké lhůtě mají být zjištěné nedostatky odstraněny, a kontrolují odstranění těchto nedostatků,
- m) **podávají podněty obecním úřadům obcí s rozšířenou působností** k projednávání přestupků vyplývajících z porušení povinností uložených chovatelům a ostatním fyzickým nebo právnickým osobám na úseku ochrany zvířat.

§ 18g odst. 1: Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen zajistit, aby pokusná zvířata byla **při usmrcování vystavena co nejmenší míře bolesti, utrpení a strachu**.

§ 18g odst. 2: Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen zajistit, aby usmrcování pokusných zvířat prováděla v jeho zařízení **osoba odborně způsobilá k navrhování pokusů nebo projektů pokusů nebo osoba odborně způsobilá k provádění pokusů na pokusných zvířatech, péči o pokusná zvířata a usmrcování pokusných zvířat**. V případě terénní studie však může osoba uvedená ve větě první pokusné zvíře usmrtit mimo zařízení.

§ 18g odst. 3: **Při usmrcování pokusných zvířat použijí** osoby uvedené v odstavci 2 následující metody:

- a) předávkování anestetikem,
- b) upoutaný projektil,
- c) oxid uhličitý,
- d) zlomení vazy,
- e) tupý úder do hlavy,
- f) oddělení hlavy od trupu,
- g) omráčení elektrickým proudem,
- h) inertní plyny (Ar, N₂), nebo
- i) zastřelení volným projektilem odpovídající střelnou zbraní a střelivem.

§ 18g odst. 5: **Usmrcení pokusných zvířat musí být dokončeno** jedním z těchto způsobů:

- a) potvrzením trvalého zastavení oběhu,
- b) destrukcí mozku,
- c) zlomením vazů,
- d) vykrvením, nebo
- e) potvrzením nástupu posmrtné ztuhlosti.

§ 18g odst. 9: **Metody usmrcování jednotlivých druhů pokusných zvířat** podle odstavce 3 stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

Vyhláška č. 419/2012 Sb., o ochraně pokusných zvířat, ve znění pozdějších předpisů

§ 9: Metody usmrcování jednotlivých druhů pokusných zvířat jsou uvedeny v příloze č. 10 k této vyhlášce.

Příloha č. 10: Metody usmrcování jednotlivých druhů pokusných zvířat – **Velcí savci**

- **předávkování anestetikem (kde je to vhodné, použije se s předchozím podáním sedativ),**
- **upoutaný projektil**
- **omráčení elektrickým proudem (vyžaduje se zvláštní vybavení).**
- **inertní plyny (Ar, N₂) (použije se pouze u prasat),**
- zastřelení volným projektilem odpovídající střelnou zbraní a střelivem (provádí pouze zkušený střelec v terénu).

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 28 odst. 2: **Přestupky** podle tohoto zákona **projednává obecní úřad obce s rozšířenou působností**, s výjimkou přestupků podle § 27 odst. 1 písm. r) a podle § 27a odst. 1 písm. o), které projednává obecní úřad.

§ 24a odst. 2: **Obecní úřad obce s rozšířenou působností je povinen projednat všechny podněty podané** podle § 22 odst. 1 písm. m), a po vydání rozhodnutí ve věci, usnesení o odložení věci nebo usnesení o zastavení řízení je bezodkladně zaslat příslušné krajské veterinární správě.

§ 24a odst. 3: **Obecní úřad obce s rozšířenou působností si vyžádá v řízení o přestupku odborné vyjádření krajské veterinární správy**, které je pro toto řízení závazné. Je-li řízení zahájeno z podnětu krajské veterinární správy a součástí podnětu je i odborné vyjádření, další odborné vyjádření se nevyžaduje.

§ 28 odst. 3: **Pokuty vybírá a vymáhá orgán, který je uložil.**

Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů

§ 78 odst. 1: **Správní orgán zahájí řízení o každém přestupku, který zjistí**, a postupuje v řízení z moci úřední.

§ 78 odst. 2: **Řízení je zahájeno doručením oznámení o zahájení řízení podezřelému z přestupku** nebo ústním vyhlášením takového oznámení.

§ 80 odst. 1: **Správní orgán může nařídit ústní jednání.**

§ 80 odst. 2: Správní orgán nařídí ústní jednání na požádání obviněného, je-li to nezbytné k uplatnění jeho práv; jinak návrh zamítne usnesením, které se oznamuje pouze obviněnému. **O právu žádat nařízení ústního jednání musí být obviněný poučen.** Správní orgán nařídí ústní jednání i bez požádání obviněného, je-li to nezbytné pro zjištění stavu věci.

212.

Výzkumný ústav pro nemoci zvířat, se sídlem v městě Branov, na základě projektu pokusů realizoval výzkum vlivu nepravidelné fotoperiodicity na zdravotní stav vykrmovaných krůt. Výzkum byl prováděn na základě schváleného projektu pokusů v zařízení výzkumného ústavu. Po ukončení pokusů přišlo paní Fotomilé rozhodnutí obecního úřadu s rozšířenou působností Mysletice o udělení pokuty 5 000 Kč za přestupek, že pečovala o pokusná zvířata jako pracovnice výzkumného ústavu (starala se o pokusná zvířata) bez osvědčení o odborné způsobilosti podle § 15d odst. 4. To, že paní Fotomilá nemá osvědčení o odborné způsobilosti, oznámila do jejího místa bydliště na obecní úřad Mysletice paní Strohá, která pečovala o pokusná zvířata jako pracovnice výzkumného ústavu, ale ona musela osvědčení podle § 15d odst. 4 mít. Postupovala obec Mysletice při projednávání přestupku a ukládání pokuty správně?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 27 odst. 1 písm. l): **Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že provede pokus, pečuje o pokusné zvíře, usmrtí pokusné zvíře bez osvědčení o odborné způsobilosti podle § 15d odst. 4 (pokuta do 1 mil. Kč).**

§ 28 odst. 2: **Přestupky podle tohoto zákona projednává obecní úřad obce s rozšířenou působností, s výjimkou přestupků podle § 27 odst. 1 písm. r) a podle § 27a odst. 1 písm. o), které projednává obecní úřad.**

§ 24a odst. 2: **Obecní úřad obce s rozšířenou působností je povinen projednat všechny podněty podané podle § 22 odst. 1 písm. m), a po vydání rozhodnutí ve věci, usnesení o odložení věci nebo usnesení o zastavení řízení je bezodkladně zaslat příslušné krajské veterinární správě.**

§ 24a odst. 3: **Obecní úřad obce s rozšířenou působností si vyžádá v řízení o přestupku odborné vyjádření krajské veterinární správy, které je pro toto řízení závazné. Je-li řízení zahájeno z podnětu krajské veterinární správy a součástí podnětu je i odborné vyjádření, další odborné vyjádření se nevyžaduje.**

§ 28 odst. 3: **Pokuty vybírá a vymáhá orgán, který je uložil.**

Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů

§ 62 odst. 1: **K řízení je místně příslušný správní orgán, v jehož správním obvodu byl přestupek spáchán.**

§ 78 odst. 1: **Správní orgán zahájí řízení o každém přestupku, který zjistí, a postupuje v řízení z moci úřední.**

§ 78 odst. 2: **Řízení je zahájeno doručením oznámení o zahájení řízení podezřelému z přestupku nebo ústním vyhlášením takového oznámení.**

§ 80 odst. 1: **Správní orgán může nařídit ústní jednání.**

§ 80 odst. 2: **Správní orgán nařídí ústní jednání na požádání obviněného, je-li to nezbytné k uplatnění jeho práv; jinak návrh zamítne usnesením, které se oznamuje pouze obviněnému. O právu žádat nařízení ústního jednání musí být obviněný poučen. Správní orgán nařídí ústní jednání i bez požádání obviněného, je-li to nezbytné pro zjištění stavu věci.**

§ 80 odst. 4: **K ústnímu jednání správní orgán předvolá účastníky řízení. Ústní jednání lze konat bez přítomnosti obviněného jen tehdy, jestliže byl řádně předvolán a souhlasí s konáním ústního jednání bez vlastní přítomnosti nebo pokud se na předvolání nedostaví bez náležité omluvy nebo bez dostatečného důvodu.**

213.

Pracovník KVS pověřený dozorem nad dodržováním zákona na ochranu zvířat proti týrání se na základě plánu pro dozorovou činnost nad uživatelskými zařízeními pokusných zvířat v kraji dostavil ke kontrole pokusného zařízení Výzkumného ústavu pro mikrobiologii. Pracovník odpovědný za péči o pokusná zvířata výzkumného ústavu odmítá pracovníkovi KVS ve všech třech hlavních bodech součinnost s odůvodněním, že v současné chvíli výzkumný ústav žádný pokus neprovádí. Jaký bude další postup KVS?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 22 odst. 1: **Krajské veterinární správy** a na území hlavního města Prahy Městská veterinární správa na úseku ochrany zvířat

- a) **vykonávají dozor nad dodržováním povinností** uložených chovatelům a ostatním fyzickým a právnickým osobám,
- s) **vykonávají pravidelný dozor nad plněním povinností stanovených** chovatelům pokusných zvířat, dodavatelům pokusných zvířat a **uživatelům pokusných zvířat**,
- l) na základě kontrolního zjištění **mohou vydávat** v případě porušení právních předpisů na úseku ochrany zvířat proti týrání **rozhodnutí o závazném pokynu** k odstranění zjištěných nedostatků; v tomto rozhodnutí stanoví, jaká právní povinnost byla porušena, jakým způsobem a v jaké lhůtě mají být zjištěné nedostatky odstraněny, a kontrolují odstranění těchto nedostatků,
- m) **podávají podněty obecním úřadům obcí s rozšířenou působností** k projednávání přestupků vyplývajících z porušení povinností uložených chovatelům a ostatním fyzickým nebo právnickým osobám na úseku ochrany zvířat.

§ 25 odst. 1: **Zaměstnanci** zařazení v **orgánu ochrany zvířat, pověřeni výkonem dozoru** nad dodržováním povinností stanovených tímto zákonem, právními předpisy vydanými k jeho provedení a přímo použitelnými předpisy Evropské unie, posuzovatelé zařízení ve správním řízení o udělení oprávnění k chovu pokusných zvířat, k dodávce pokusných zvířat nebo k používání pokusných zvířat a při dodržení podmínek stanovených veterinárním zákonem **také zaměstnanci obcí zařazení v obecních úřadech obcí s rozšířenou působností**, pokud je to nezbytné k provedení řízení o přestupku nebo při provádění zvláštního opatření podle tohoto zákona, jsou oprávněni

- a) **vstupovat do zařízení** chovatele pokusných zvířat, dodavatele pokusných zvířat nebo uživatele **pokusných zvířat**, do objektů, v nichž je prováděna obchodní činnost se zvířaty, do objektů a na místa, kde se konají veřejná vystoupení anebo kde jsou provozovány útulky pro zvířata, do objektů chovatelů, v nichž jsou chována zvířata, a do objektů, v nichž jsou zvířata usmrcována,
- b) **vyžadovat** od chovatelů potřebné **doklady, informace, věcnou osobní a jinou pomoc** nezbytnou k výkonu své činnosti; tato pomoc je bezplatná,
- c) **pořizovat obrazovou dokumentaci**.

§ 25 odst. 2: **Každý chovatel** nebo pořadatel veřejného vystoupení **je povinen pracovníkům orgánů ochrany zvířat provádějícím dozor** nad dodržováním tohoto zákona a právních předpisů vydaných k jeho provedení a osobám uvedeným v odstavci 1

- a) **umožnit vstup do prostor** a míst uvedených v odstavci 1 písm. a),
- b) **poskytnout potřebné informace, doklady, věcnou a osobní pomoc** nezbytnou k výkonu jejich činnosti, včetně umožnění bezplatného přístupu na veřejná vystoupení,
- c) **předvést na požádání zvíře** nebo zvířata na místo určené pracovníkem provádějícím dozor.

- § 27 odst. 1 písm. p): **Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že neposkytne součinnost** podle § 25 odst. 2, nesplní povinnost předvést zvíře nebo jinak **maří výkon** oprávnění osob uvedených v § 25 odst. 1,
- § 27 odst. 12 písm. c): **Za přestupek lze uložit pokutu** do 100 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. p).
- § 28 odst. 2: **Přestupky** podle tohoto zákona **projednává obecní úřad obce s rozšířenou působností.**
- § 24a odst. 2: Obecní úřad obce s rozšířenou působností je povinen projednat všechny podněty podané podle § 22 odst. 1 písm. m), a po vydání rozhodnutí ve věci, usnesení o odložení věci nebo usnesení o zastavení řízení je bezodkladně zaslat příslušné krajské veterinární správě.
- § 28 odst. 3: **Pokuty vybírá a vymáhá orgán, který je uložil.**

214.

Ústav pro výzkum stresu a utrpení u zvířat má oprávnění k provádění pokusů na křečcích zlatých, má schválený projekt pokusů od Ministerstva zemědělství a schválení projektu pokusů a datum zahájení pokusů oznámil krajské veterinární správě. V den zahájení pokusů se dostavil ke kontrole naplňování veterinárních podmínek ústavem a k doзору nad provedením pokusů na křečcích zlatých pracovník krajské veterinární správy. Výzkumný ústav by pracovníka KVS pustil do pokusného zařízení, nesouhlasí však s focením uvnitř výzkumného ústavu. Jaký bude další postup KVS?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

- § 22 odst. 1: **Krajské veterinární správy** a na území hlavního města Prahy Městská veterinární správa na úseku ochrany zvířat
- a) **vykonávají dozor nad dodržováním povinností** uložených chovatelům a ostatním fyzickým a právnickým osobám,
 - s) **vykonávají pravidelný dozor nad plněním povinností stanovených** chovatelům pokusných zvířat, dodavatelům pokusných zvířat a **uživatelům pokusných zvířat,**
 - m) **podávají podněty obecním úřadům obcí s rozšířenou působností** k projednávání přestupků vyplývajících z porušení povinností uložených chovatelům a ostatním fyzickým nebo právnickým osobám na úseku ochrany zvířat.
- § 25 odst. 1: **Zaměstnanci** zařazení v **orgánu ochrany zvířat, pověřeni výkonem dozoru** nad dodržováním povinností stanovených tímto zákonem, právními předpisy vydanými k jeho provedení a přímo použitelnými předpisy Evropské unie, posuzovatelé zařízení ve správním řízení o udělení oprávnění k chovu pokusných zvířat, k dodávce pokusných zvířat nebo k používání pokusných zvířat a při dodržení podmínek stanovených veterinárním zákonem **také zaměstnanci obcí zařazení v obecních úřadech obcí s rozšířenou působností,** pokud je to nezbytné k provedení řízení o přestupku nebo při provádění zvláštního opatření podle tohoto zákona, jsou oprávněni
- a) **vstupovat do zařízení** chovatele pokusných zvířat, dodavatele pokusných zvířat nebo uživatele **pokusných zvířat,** do objektů, v nichž je prováděna obchodní činnost se zvířaty, do objektů a na místa, kde se konají veřejná vystoupení anebo kde jsou provozovány útulky pro zvířata, do objektů chovatelů, v nichž jsou chována zvířata, a do objektů, v nichž jsou zvířata usmrcována,
 - b) **vyžadovat** od chovatelů potřebné **doklady, informace, věcnou osobní a jinou pomoc** nezbytnou k výkonu své činnosti; tato pomoc je bezplatná,
 - c) **pořizovat obrazovou dokumentaci.**

- § 25 odst. 2: **Každý chovatel** nebo pořadatel veřejného vystoupení je **povinen pracovníkům orgánů ochrany zvířat provádějícím dozor** nad dodržováním tohoto zákona a právních předpisů vydaných k jeho provedení a osobám uvedeným v odstavci 1
- a) **umožnit vstup do prostor** a míst uvedených v odstavci 1 písm. a),
 - b) **poskytnout potřebné informace, doklady, věcnou a osobní pomoc** nezbytnou k výkonu jejich činnosti, včetně umožnění bezplatného přístupu na veřejná vystoupení,
 - c) **předvést na požádání zvíře** nebo zvířata na místo určené pracovníkem provádějícím dozor.
- § 27a odst. 1 písm. m): Právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že **neposkytne součinnost** podle § 25 odst. 2, nesplní povinnost předvést zvíře nebo jinak **maří výkon** oprávnění osob uvedených v § 25 odst. 1 (*pokuta do 200 tis. Kč*).
- § 28 odst. 2: **Přestupky** podle tohoto zákona **projednává obecní úřad obce s rozšířenou působností**.
- § 24a odst. 2: Obecní úřad obce s rozšířenou působností je povinen projednat všechny podněty podané podle § 22 odst. 1 písm. m), a po vydání rozhodnutí ve věci, usnesení o odložení věci nebo usnesení o zastavení řízení je bezodkladně zaslat příslušné krajské veterinární správě.
- § 28 odst. 3: **Pokuty vybírá a vymáhá orgán, který je uložil.**

215.

Pracovník KVS pověřený dozorem nad dodržováním zákona na ochranu zvířat proti týrání na základě plánu pro dozorovou činnost nad uživatelskými zařízeními pokusných zvířat v kraji se dostavil ke kontrole pokusného zařízení Výzkumného ústavu pro mikrobiologii. Pracovník odpovědný za péči o pokusná zvířata výzkumného ústavu odmítá pracovníkovi KVS předložit projekty pokusů, které byly v uplynulém roce realizovány na výzkumném ústavu s tím, že tyto pokusy byly již ukončeny, a proto nepodléhají kontrole. Jaký bude další postup KVS?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

- § 22 odst. 1: **Krajské veterinární správy** a na území hlavního města Prahy **Městská veterinární správa** na úseku ochrany zvířat
- a) **vykonávají dozor nad dodržováním povinností** uložených chovatelům a ostatním fyzickým a právnickým osobám,
 - s) **vykonávají pravidelný dozor nad plněním povinností stanovených** chovatelům pokusných zvířat, dodavatelům pokusných zvířat a **uživatelům pokusných zvířat**,
 - m) **podávají podněty obecním úřadům obcí s rozšířenou působností** k projednávání přestupků vyplývajících z porušení povinností uložených chovatelům a ostatním fyzickým nebo právnickým osobám na úseku ochrany zvířat.
- § 25 odst. 1: **Zaměstnanci** zařazení v **orgánu ochrany zvířat, pověřeni výkonem dozoru** nad dodržováním povinností stanovených tímto zákonem, právními předpisy vydanými k jeho provedení a přímo použitelnými předpisy Evropské unie, posuzovatelé zařízení ve správním řízení o udělení oprávnění k chovu pokusných zvířat, k dodávce pokusných zvířat nebo k používání pokusných zvířat a při dodržení podmínek stanovených veterinárním zákonem **také zaměstnanci obcí zařazení v obecních úřadech obcí s rozšířenou působností**, pokud je to nezbytné k provedení řízení o přestupku nebo při provádění zvláštního opatření podle tohoto zákona, jsou oprávněni
- a) **vstupovat do zařízení** chovatele pokusných zvířat, dodavatele pokusných zvířat nebo uživatele **pokusných zvířat**, do objektů, v nichž je prováděna obchodní činnost se zvířaty, do objektů a na místa, kde se konají veřejná vystoupení anebo kde jsou

- provozovány útulky pro zvířata, do objektů chovatelů, v nichž jsou chována zvířata, a do objektů, v nichž jsou zvířata usmrcována,
- b) **vyžadovat** od chovatelů potřebné **doklady, informace, věcnou osobní a jinou pomoc** nezbytnou k výkonu své činnosti; tato pomoc je bezplatná,
 - c) **pořizovat obrazovou dokumentaci.**
- § 25 odst. 2: **Každý chovatel** nebo pořadatel veřejného vystoupení je **povinen pracovníkům orgánů ochrany zvířat provádějícím dozor** nad dodržováním tohoto zákona a právních předpisů vydaných k jeho provedení a osobám uvedeným v odstavci 1
- a) **umožnit vstup do prostor** a míst uvedených v odstavci 1 písm. a),
 - b) **poskytnout potřebné informace, doklady, věcnou a osobní pomoc** nezbytnou k výkonu jejich činnosti, včetně umožnění bezplatného přístupu na veřejná vystoupení,
 - c) **předvést na požádání zvíře** nebo zvířata na místo určené pracovníkem provádějícím dozor.
- § 27 odst. 1 písm. p): **Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že neposkytne součinnost** podle § 25 odst. 2, nesplní povinnost předvést zvíře nebo jinak **maří výkon** oprávnění osob uvedených v § 25 odst. 1.
- § 27 odst. 12 písm. c): **Za přestupek lze uložit pokutu** do 100 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. p).
- § 28 odst. 2: **Přestupky** podle tohoto zákona **projednává obecní úřad obce s rozšířenou působností.**
- § 24a odst. 2: Obecní úřad obce s rozšířenou působností je povinen projednat všechny podněty podané podle § 22 odst. 1 písm. m), a po vydání rozhodnutí ve věci, usnesení o odložení věci nebo usnesení o zastavení řízení je bezodkladně zaslat příslušné krajské veterinární správě.
- § 28 odst. 3: **Pokuty vybírá a vymáhá orgán, který je uložil.**

216.

Obecní úřad obce s rozšířenou působností Volmec (pracovník pověřený řízením o přestupku proti zákonu na ochranu zvířat proti týrání) se dostavil do Výzkumného ústavu mikrobiologického s tím, že je nezbytné, aby mu pracovník odpovědný za péči o pokusná zvířata pan Malíř předložil osvědčení o odborné způsobilosti podle § 15d odst. 3 zákona na ochranu zvířat proti týrání. Obecní úřad provádí kontrolu na základě oznámení pana Zedníka, který je spolupracovníkem pana Malíře, a který se domnívá, že pan Malíř má osvědčení podle § 15d odst. 4 a nikoli podle § 15d odst. 3 zákona na ochranu zvířat proti týrání. Pracovník odpovědný za péči o pokusná zvířata výzkumného ústavu pan Malíř nechce pracovníkovi obecního úřadu své osvědčení předložit s tím, že dokument nemůže najít. Jaký bude další postup obecního úřadu?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

- § 25 odst. 1: **Zaměstnanci** zařazení v orgánu ochrany zvířat, pověřeni výkonem dozoru nad dodržováním povinností stanovených tímto zákonem, právními předpisy vydanými k jeho provedení a přímo použitelnými předpisy Evropské unie, posuzovatelé zařízení ve správním řízení o udělení oprávnění k chovu pokusných zvířat, k dodávce pokusných zvířat nebo k používání pokusných zvířat a při dodržení podmínek stanovených veterinárním zákonem **také zaměstnanci obcí zařazení v obecních úřadech obcí s rozšířenou působností**, pokud je to nezbytné k provedení řízení o přestupku nebo při provádění zvláštního opatření podle tohoto zákona, jsou oprávněni
- a) **vstupovat do zařízení** chovatele pokusných zvířat, dodavatele pokusných zvířat nebo uživatele **pokusných zvířat**, do objektů, v nichž je prováděna obchodní činnost se zvířaty, do objektů a na místa, kde se konají veřejná vystoupení anebo kde jsou

provozovány útulky pro zvířata, do objektů chovatelů, v nichž jsou chována zvířata, a do objektů, v nichž jsou zvířata usmrčována,

- b) **vyžadovat** od chovatelů potřebné **doklady, informace, věcnou osobní a jinou pomoc** nezbytnou k výkonu své činnosti; tato pomoc je bezplatná,
- c) **pořizovat obrazovou dokumentaci.**

§ 25 odst. 2: **Každý chovatel** nebo pořadatel veřejného vystoupení je **povinen pracovníkům orgánů ochrany zvířat provádějícím dozor** nad dodržováním tohoto zákona a právních předpisů vydaných k jeho provedení a osobám uvedeným v odstavci 1

- a) **umožnit vstup do prostor** a míst uvedených v odstavci 1 písm. a),
- b) **poskytnout potřebné informace, doklady, věcnou a osobní pomoc** nezbytnou k výkonu jejich činnosti, včetně umožnění bezplatného přístupu na veřejná vystoupení,
- c) **předvést na požádání zvíře** nebo zvířata na místo určené pracovníkem provádějícím dozor.

§ 27 odst. 1 písm. p): **Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že neposkytne součinnost** podle § 25 odst. 2, nesplní povinnost předvést zvíře nebo jinak **maří výkon** oprávnění osob uvedených v § 25 odst. 1.

§ 27 odst. 12 písm. c): **Za přestupek lze uložit pokutu** do 100 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. p).

§ 28 odst. 2: **Přestupky** podle tohoto zákona **projednává obecní úřad obce s rozšířenou působností.**

§ 28 odst. 3: **Pokuty vybírá a vymáhá orgán, který je uložil.**

217.

Výzkumný ústav pro výzkum stresu u zvířat má oprávnění k provádění pokusů na zvířatech od Ministerstva zemědělství. Výzkumný ústav se zabývá stresovou reakcí krav na umístění ve fixační kleci pro úpravu paznehtů. V tomto zařízení je kráva umístěna ve stojící vertikální poloze, po upevnění končetin, krku a těla je překllopena do boční ležící vertikální polohy, ve které dochází k úpravě paznehtů. Po dokončení úpravy zařízení opět překloupí krávu do stojící polohy a po odepnutí končetin, krku a těla je vrácena do stáda. Výzkumný ústav má k provádění pokusů na kravách od Ministerstva zemědělství schválený projekt pokusů, schválení projektu pokusů oznámil krajské veterinární správě a sdělil jí také datum zahájení pokusů. V den zahájení pokusu se dostavil ke kontrole do výzkumného ústavu pracovník krajské veterinární správy, který v rámci dozoru má provést kontrolu pokusného zařízení, kontrolu osvědčení osob podílejících se na pokusech a zdokumentovat provádění pokusu na kravách. Výzkumný ústav odmítá pracovníka KVS vpustit do pokusného zařízení s tím, že má platné oprávnění k pokusům na zvířatech od Ministerstva zemědělství, má schválený projekt pokusů od Ministerstva zemědělství a krajské veterinární správě vše řádně oznámil a navíc kontrola v jeho zařízení proběhla před pěti měsíci, a tak je zbytečné další kontrolu provádět.

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 22 odst. 1: **Krajské veterinární správy** a na území hlavního města Prahy **Městská veterinární správa** na úseku ochrany zvířat

- a) **vykonávají dozor nad dodržováním povinností** uložených chovatelům a ostatním fyzickým a právnickým osobám,
- s) **vykonávají pravidelný dozor nad plněním povinností stanovených** chovatelům pokusných zvířat, dodavatelům pokusných zvířat a **uživatelům pokusných zvířat,**

m) **podávají podněty obecním úřadům obcí s rozšířenou působností** k projednávání přestupků vyplývajících z porušení povinností uložených chovatelům a ostatním fyzickým nebo právnickým osobám na úseku ochrany zvířat.

§ 25 odst. 1: **Zaměstnanci** zařazení v **orgánu ochrany zvířat, pověřeni výkonem dozoru** nad dodržováním povinností stanovených tímto zákonem, právními předpisy vydanými k jeho provedení a přímo použitelnými předpisy Evropské unie, posuzovatelé zařízení ve správním řízení o udělení oprávnění k chovu pokusných zvířat, k dodávce pokusných zvířat nebo k používání pokusných zvířat a při dodržení podmínek stanovených veterinárním zákonem **také zaměstnanci obcí zařazení v obecních úřadech obcí s rozšířenou působností**, pokud je to nezbytné k provedení řízení o přestupku nebo při provádění zvláštního opatření podle tohoto zákona, jsou oprávněni

a) **vstupovat do zařízení** chovatele pokusných zvířat, dodavatele pokusných zvířat nebo uživatele **pokusných zvířat**, do objektů, v nichž je prováděna obchodní činnost se zvířaty, do objektů a na místa, kde se konají veřejná vystoupení anebo kde jsou provozovány útulky pro zvířata, do objektů chovatelů, v nichž jsou chována zvířata, a do objektů, v nichž jsou zvířata usmrcována,

b) **vyžadovat** od chovatelů potřebné **doklady, informace, věcnou osobní a jinou pomoc** nezbytnou k výkonu své činnosti; tato pomoc je bezplatná,

c) **pořizovat obrazovou dokumentaci.**

§ 25 odst. 2: **Každý chovatel** nebo pořadatel veřejného vystoupení **je povinen pracovníkům orgánů ochrany zvířat provádějícím dozor** nad dodržováním tohoto zákona a právních předpisů vydaných k jeho provedení a osobám uvedeným v odstavci 1

a) **umožnit vstup do prostor** a míst uvedených v odstavci 1 písm. a),

b) **poskytnout potřebné informace, doklady, věcnou a osobní pomoc** nezbytnou k výkonu jejich činnosti, včetně umožnění bezplatného přístupu na veřejná vystoupení,

c) **předvést na požádání zvíře** nebo zvířata na místo určené pracovníkem provádějícím dozor.

§ 27a odst. 1 písm. m): Právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že **neposkytne součinnost** podle § 25 odst. 2, nesplní povinnost předvést zvíře nebo jinak **maří výkon** oprávnění osob uvedených v § 25 odst. 1 (*pokuta do 200 tis. Kč*).

§ 28 odst. 2: **Přestupky** podle tohoto zákona **projednává obecní úřad obce s rozšířenou působností.**

§ 24a odst. 2: Obecní úřad obce s rozšířenou působností je povinen projednat všechny podněty podané podle § 22 odst. 1 písm. m), a po vydání rozhodnutí ve věci, usnesení o odložení věci nebo usnesení o zastavení řízení je bezodkladně zaslat příslušné krajské veterinární správě.

§ 28 odst. 3: **Pokuty vybírá a vymáhá orgán, který je uložil.**

3.23. Přestupky na úseku ochrany pokusných zvířat

218.

Pracovník krajské veterinární správy v rámci dozorové činnosti provedl kontrolu v Ústavu pro výzkum léčiv. Zaměřil se na realizaci projektu pokusů při zkoumání účinnosti nových léčivých látek. Při dozorové činnosti bylo pracovníkem krajské veterinární správy zjištěno, že zaměstnanec ústavu pan Odborný řídil projekt pokusů, nicméně v době provádění pokusů měl osvědčení o odborné způsobilosti podle § 15d odst. 3, kterému vypršela platnost před sedmi dny. Jaký bude další postup krajské veterinární správy a případně dalších orgánů ochrany zvířat?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 27 odst. 1: Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

k) **provede projekt pokusů bez osvědčení** o odborné způsobilosti **podle § 15d odst. 3** (pokuta do 1 mil. Kč),

l) **provede pokus, pečuje o pokusné zvíře, usmrtí pokusné zvíře bez osvědčení o odborné způsobilosti podle § 15d odst. 4** (pokuta do 1 mil. Kč),

m) **nařídí provést pokus bez jeho schválení ministerstvem** (pokuta do 1 mil. Kč, zákaz činnosti),

n) **odchytí zvíře ve volné přírodě pro pokusy, aniž má odbornou způsobilost** (vedoucí pokusu, provádění pokusu, jiná kvalifikace k odchytu) (pokuta do 100 tis. Kč),

q) **usmrtí pokusné zvíře nepovoleným způsobem** (povolené způsoby ve vyhlášce) (pokuta do 400 tis. Kč).

§ 22 odst. 1: **Krajské veterinární správy** a na území hlavního města Prahy Městská veterinární správa na úseku ochrany zvířat

a) **vykonávají dozor nad dodržováním povinností** uložených chovatelům a ostatním fyzickým a právnickým osobám,

s) **vykonávají pravidelný dozor nad plněním povinností stanovených** chovatelům pokusných zvířat, dodavatelům pokusných zvířat a uživatelům pokusných zvířat,

m) **podávají podněty obecním úřadům obcí s rozšířenou působností** k projednávání přestupků vyplývajících z porušení povinností uložených chovatelům a ostatním fyzickým nebo právnickým osobám na úseku ochrany zvířat.

§ 28 odst. 2: **Přestupky podle tohoto zákona projednává obecní úřad obce s rozšířenou působností.**

§ 24a odst. 2: Obecní úřad obce s rozšířenou působností je povinen projednat všechny podněty podané podle § 22 odst. 1 písm. m), a po vydání rozhodnutí ve věci, usnesení o odložení věci nebo usnesení o zastavení řízení je bezodkladně zaslat příslušné krajské veterinární správě.

§ 28 odst. 3: **Pokuty vybírá a vymáhá orgán, který je uložil.**

219.

Pracovník krajské veterinární správy v rámci dozorové činnosti provedl kontrolu v Ústavu pro výzkum léčiv. Zaměřil se na realizaci projektu pokusů při zkoumání účinnosti nových léčivých látek. Při dozorové činnosti bylo pracovníkem krajské veterinární správy zjištěno, že zaměstnanec ústavu pan Ustaraný se staral o pokusná zvířata v průběhu pokusu, nicméně v době provádění pokusů měl osvědčení o odborné způsobilosti podle § 15d odst. 4, kterému vypršela platnost před čtrnácti dny. Jaký bude další postup krajské veterinární správy a případně dalších orgánů ochrany zvířat?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:
Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 27 odst. 1: Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

k) **provede projekt pokusů bez osvědčení** o odborné způsobilosti **podle § 15d odst. 3** (pokuta do 1 mil. Kč),

l) **provede pokus, pečuje o pokusné zvíře, usmrtí pokusné zvíře bez osvědčení o odborné způsobilosti podle § 15d odst. 4** (pokuta do 1 mil. Kč),

m) **nařídí provést pokus bez jeho schválení ministerstvem** (pokuta do 1 mil. Kč, zákaz činnosti),

n) **odchytí zvíře ve volné přírodě pro pokusy, aniž má odbornou způsobilost** (vedoucí pokusu, provádění pokusu, jiná kvalifikace k odchytu) (pokuta do 100 tis. Kč),

q) **usmrtí pokusné zvíře nepovoleným způsobem** (povolené způsoby ve vyhlášce) (pokuta do 400 tis. Kč).

§ 22 odst. 1: **Krajské veterinární správy** a na území hlavního města Prahy Městská veterinární správa na úseku ochrany zvířat

a) **vykonávají dozor nad dodržováním povinností** uložených chovatelům a ostatním fyzickým a právnickým osobám,

s) **vykonávají pravidelný dozor nad plněním povinností stanovených** chovatelům pokusných zvířat, dodavatelům pokusných zvířat a **uživatelům pokusných zvířat**,

m) **podávají podněty obecním úřadům obcí s rozšířenou působností** k projednávání přestupků vyplývajících z porušení povinností uložených chovatelům a ostatním fyzickým nebo právnickým osobám na úseku ochrany zvířat.

§ 28 odst. 2: **Přestupky** podle tohoto zákona **projednává obecní úřad obce s rozšířenou působností**.

§ 24a odst. 2: Obecní úřad obce s rozšířenou působností je povinen projednat všechny podněty podané podle § 22 odst. 1 písm. m), a po vydání rozhodnutí ve věci, usnesení o odložení věci nebo usnesení o zastavení řízení je bezodkladně zaslat příslušné krajské veterinární správě.

§ 28 odst. 3: **Pokuty vybírá a vymáhá orgán, který je uložil.**

220.

Pracovník krajské veterinární správy v rámci dozorové činnosti provedl kontrolu v Ústavu pro výzkum léčiv. Zaměřil se na realizaci projektu pokusů při zkoumání účinnosti nových léčivých látek. Při dozorové činnosti bylo pracovníkem krajské veterinární správy zjištěno, že zaměstnanec ústavu pan Usmrčka usmrtil pokusná zvířata v souladu s projektem pokusů, nicméně v době provádění pokusů měl osvědčení o odborné způsobilosti podle § 15d odst. 4, kterému vypršela platnost před dvaceti dny. Jaký bude další postup krajské veterinární správy a případně dalších orgánů ochrany zvířat?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 27 odst. 1: Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

k) **provede projekt pokusů bez osvědčení** o odborné způsobilosti **podle § 15d odst. 3** (pokuta do 1 mil. Kč),

l) **provede pokus, pečuje o pokusné zvíře, usmrtí pokusné zvíře bez osvědčení o odborné způsobilosti podle § 15d odst. 4** (pokuta do 1 mil. Kč),

m) **nařídí provést pokus bez jeho schválení ministerstvem** (pokuta do 1 mil. Kč, zákaz činnosti),

n) **odchytí zvíře ve volné přírodě pro pokusy, aniž má odbornou způsobilost** (vedoucí pokusu, provádění pokusu, jiná kvalifikace k odchytu) (pokuta do 100 tis. Kč),

q) **usmrtí pokusné zvíře nepovoleným způsobem** (povolené způsoby ve vyhlášce) (*pokuta do 400 tis. Kč*).

§ 22 odst. 1: **Krajské veterinární správy** a na území hlavního města Prahy Městská veterinární správa na úseku ochrany zvířat

a) **vykonávají dozor nad dodržováním povinností** uložených chovatelům a ostatním fyzickým a právnickým osobám,

s) **vykonávají pravidelný dozor nad plněním povinností stanovených** chovatelům pokusných zvířat, dodavatelům pokusných zvířat a **uživatelům pokusných zvířat**,

m) **podávají podněty obecním úřadům obcí s rozšířenou působností** k projednávání přestupků vyplývajících z porušení povinností uložených chovatelům a ostatním fyzickým nebo právnickým osobám na úseku ochrany zvířat.

§ 28 odst. 2: **Přestupky** podle tohoto zákona **projednává obecní úřad obce s rozšířenou působností**.

§ 24a odst. 2: Obecní úřad obce s rozšířenou působností je povinen projednat všechny podněty podané podle § 22 odst. 1 písm. m) a po vydání rozhodnutí ve věci, usnesení o odložení věci nebo usnesení o zastavení řízení je bezodkladně zaslat příslušné krajské veterinární správě.

§ 28 odst. 3: **Pokuty vybírá a vymáhá orgán, který je uložil.**

221.

Pracovník krajské veterinární správy v rámci dozorové činnosti provedl kontrolu v Ústavu pro výzkum léčiv. Zaměřil se na realizaci projektu pokusů při zkoumání účinnosti nových léčivých látek. Při dozorové činnosti bylo pracovníkem krajské veterinární správy zjištěno, že zaměstnanec ústavu pan Účastník prováděl pokusy podle stanoveného projektu pokusů, nicméně v době provádění pokusů měl osvědčení o odborné způsobilosti podle § 15d odst. 4, kterému vypršela platnost před dvaceti dny. Jaký bude další postup krajské veterinární správy a případně dalších orgánů ochrany zvířat?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 27 odst. 1: Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

k) **provede projekt pokusů bez osvědčení** o odborné způsobilosti **podle § 15d odst. 3** (*pokuta do 1 mil. Kč*),

l) **provede pokus, pečuje o pokusné zvíře, usmrtí pokusné zvíře bez osvědčení o odborné způsobilosti podle § 15d odst. 4** (*pokuta do 1 mil. Kč*),

m) **nařídí provést pokus bez jeho schválení ministerstvem** (*pokuta do 1 mil. Kč, zákaz činnosti*),

n) **odchytí zvíře ve volné přírodě pro pokusy, aniž má odbornou způsobilost** (vedoucí pokusu, provádění pokusu, jiná kvalifikace k odchytu) (*pokuta do 100 tis. Kč*),

q) **usmrtí pokusné zvíře nepovoleným způsobem** (povolené způsoby ve vyhlášce) (*pokuta do 400 tis. Kč*).

§ 22 odst. 1: **Krajské veterinární správy** a na území hlavního města Prahy Městská veterinární správa na úseku ochrany zvířat

a) **vykonávají dozor nad dodržováním povinností** uložených chovatelům a ostatním fyzickým a právnickým osobám,

s) **vykonávají pravidelný dozor nad plněním povinností stanovených** chovatelům pokusných zvířat, dodavatelům pokusných zvířat a **uživatelům pokusných zvířat**,

m) **podávají podněty obecním úřadům obcí s rozšířenou působností** k projednávání přestupků vyplývajících z porušení povinností uložených chovatelům a ostatním fyzickým nebo právnickým osobám na úseku ochrany zvířat.

§ 28 odst. 2: **Přestupky podle tohoto zákona projednává obecní úřad obce s rozšířenou působností.**

§ 24a odst. 2: Obecní úřad obce s rozšířenou působností je povinen projednat všechny podněty podané podle § 22 odst. 1 písm. m) a po vydání rozhodnutí ve věci, usnesení o odložení věci nebo usnesení o zastavení řízení je bezodkladně zaslat příslušné krajské veterinární správě.

§ 28 odst. 3: **Pokuty vybírá a vymáhá orgán, který je uložil.**

222.

Pracovník krajské veterinární správy v rámci dozorové činnosti provedl kontrolu v Ústavu pro etologii zvířat. Zaměřil se na realizaci projektu pokusů při zkoumání stresových markerů u volně žijících zvířat. Při dozorové činnosti bylo pracovníkem krajské veterinární správy zjištěno, že zaměstnanec ústavu pan Chytačka odchytil sýkorky v souladu s projektem pokusů, nicméně v době provádění pokusů měl osvědčení o odborné způsobilosti podle § 15d odst. 4, kterému vypršela platnost před třiceti dny. Jaký bude další postup krajské veterinární správy a případně dalších orgánů ochrany zvířat?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 27 odst. 1: Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

k) **provede projekt pokusů bez osvědčení o odborné způsobilosti podle § 15d odst. 3** (pokuta do 1 mil. Kč),

l) **provede pokus, pečuje o pokusné zvíře, usmrtí pokusné zvíře bez osvědčení o odborné způsobilosti podle § 15d odst. 4** (pokuta do 1 mil. Kč),

m) **nařídí provést pokus bez jeho schválení ministerstvem** (pokuta do 1 mil. Kč, zákaz činnosti),

n) **odchytí zvíře ve volné přírodě pro pokusy, aniž má odbornou způsobilost** (vedoucí pokusu, provádění pokusu, jiná kvalifikace k odchytu) (pokuta do 100 tis. Kč),

q) **usmrtí pokusné zvíře nepovoleným způsobem** (povolené způsoby ve vyhlášce) (pokuta do 400 tis. Kč).

§ 22 odst. 1: **Krajské veterinární správy a na území hlavního města Prahy Městská veterinární správa na úseku ochrany zvířat**

a) **vykonávají dozor nad dodržováním povinností** uložených chovatelům a ostatním fyzickým a právnickým osobám,

s) **vykonávají pravidelný dozor nad plněním povinností stanovených** chovatelům pokusných zvířat, dodavatelům pokusných zvířat a **uživatelům pokusných zvířat,**

m) **podávají podněty obecním úřadům obcí s rozšířenou působností** k projednávání přestupků vyplývajících z porušení povinností uložených chovatelům a ostatním fyzickým nebo právnickým osobám na úseku ochrany zvířat.

§ 28 odst. 2: **Přestupky podle tohoto zákona projednává obecní úřad obce s rozšířenou působností.**

§ 24a odst. 2: Obecní úřad obce s rozšířenou působností je povinen projednat všechny podněty podané podle § 22 odst. 1 písm. m) a po vydání rozhodnutí ve věci, usnesení o odložení věci nebo usnesení o zastavení řízení je bezodkladně zaslat příslušné krajské veterinární správě.

§ 28 odst. 3: **Pokuty vybírá a vymáhá orgán, který je uložil.**

223.

Pracovník krajské veterinární správy v rámci dozorové činnosti provedl kontrolu v Ústavu pro výzkum léčiv. Zaměřil se na realizaci projektu pokusů při zkoumání účinnosti nových léčivých látek. Při dozorové činnosti bylo pracovníkem krajské veterinární správy zjištěno, že zaměstnanec ústavu pan Nepovolný má osvědčení o odborné způsobilosti podle § 15d odst. 4 a v souladu s projektem pokusů usmrtil pokusná zvířata myši. Nicméně použití anestetik pro usmrcení uvedené v projektu pokusů se mu zdálo komplikované, a tak myši usmrtil utopením tím, že je vhodil do nádoby s vodou. Jaký bude další postup krajské veterinární správy a případně dalších orgánů ochrany zvířat?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 27odst. 1: Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

k) **provede projekt pokusů bez osvědčení o odborné způsobilosti podle § 15d odst. 3** (pokuta do 1 mil. Kč),

l) **provede pokus, pečuje o pokusné zvíře, usmrtí pokusné zvíře bez osvědčení o odborné způsobilosti podle § 15d odst. 4** (pokuta do 1 mil. Kč),

m) **nařídí provést pokus bez jeho schválení ministerstvem** (pokuta do 1 mil. Kč, zákaz činnosti),

n) **odchytí zvíře ve volné přírodě pro pokusy, aniž má odbornou způsobilost** (vedoucí pokusu, provádění pokusu, jiná kvalifikace k odchytu) (pokuta do 100 tis. Kč),

o) **usmrtí pokusné zvíře nepovoleným způsobem** (povolené způsoby ve vyhlášce) (pokuta do 400 tis. Kč).

§ 22 odst. 1: **Krajské veterinární správy** a na území hlavního města Prahy Městská veterinární správa na úseku ochrany zvířat

a) **vykonávají dozor nad dodržováním povinností** uložených chovatelům a ostatním fyzickým a právnickým osobám,

s) **vykonávají pravidelný dozor nad plněním povinností stanovených** chovatelům pokusných zvířat, dodavatelům pokusných zvířat a **uživatelům pokusných zvířat,**

m) **podávají podněty obecním úřadům obcí s rozšířenou působností** k projednávání přestupků vyplývajících z porušení povinností uložených chovatelům a ostatním fyzickým nebo právnickým osobám na úseku ochrany zvířat.

§ 28 odst. 2: **Přestupky** podle tohoto zákona **projednává obecní úřad obce s rozšířenou působností.**

§ 24a odst. 2: Obecní úřad obce s rozšířenou působností je povinen projednat všechny podněty podané podle § 22 odst. 1 písm. m) a po vydání rozhodnutí ve věci, usnesení o odložení věci nebo usnesení o zastavení řízení je bezodkladně zaslat příslušné krajské veterinární správě.

§ 28 odst. 3: **Pokuty vybírá a vymáhá orgán, který je uložil.**

224.

Pracovník krajské veterinární správy v rámci dozorové činnosti provedl kontrolu pana Rybáře, který podniká v oblasti produkce pstruží násady k jejímu vysazování do potoků. Pan Rybář současně provádí pokusy na rybí násadě k zjištění, zda je zdraví pstruží násady ovlivněno průnikem silážních šťáv do vody. Kontrola byla provedena na základě upozornění, že při pokusech dochází k usmrcování ryb odtěním hlavy od trupu. Při dozorové činnosti bylo pracovníkem krajské veterinární správy zjištěno, že pan Rybář má oprávnění k pokusům na rybách ve svém zařízení, plní podmínky stanovené krajskou veterinární správou, má vypracovaný projekt pokusů schválený Ministerstvem zemědělství, nicméně v době provádění pokusů měl osvědčení o odborné způsobilosti podle § 15d odst. 3, kterému vypršela platnost před třemi měsíci. Jaký bude další postup krajské veterinární správy a případně dalších orgánů ochrany zvířat?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů

§ 22 odst. 1: **Podnikající fyzická osoba** je pachatelem, jestliže k naplnění znaků přestupku došlo při jejím podnikání nebo v přímé souvislosti s ním a **podnikající fyzická osoba svým jednáním porušila právní povinnost**, která je uložena podnikající fyzické osobě nebo fyzické osobě.

§ 22 odst. 2: Podnikající fyzická osoba je pachatelem též v případě, jestliže k naplnění znaků přestupku došlo **jednáním fyzické osoby, jejíž jednání je přičitatelné podnikající fyzické osobě**.

§ 22 odst. 3: Za osobu, jejíž jednání je přičitatelné podnikající fyzické osobě se považuje

- a) **zaměstnanec** nebo osoba v obdobném postavení při plnění úkolů vyplývajících z tohoto postavení,
- b) fyzická osoba, která plní úkoly podnikající fyzické osoby,
- c) fyzická osoba, kterou podnikající fyzická osoba používá při své činnosti, nebo
- d) fyzická osoba, která za podnikající fyzickou osobu jednala, jestliže podnikající fyzická osoba výsledku takového jednání využila.

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 27a odst. 2: **Podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že**

- a) utratí zvíře a není vet. lékařem a nebo nemá osvědčení podle § 15 odst. 3 nebo § 15 odst. 4 (*pokuta do 1 mil. Kč*),
- b) **provede projekt pokusů bez osvědčení o odborné způsobilosti podle § 15d odst. 3** (*pokuta do 3 mil. Kč*),
- c) provede pokus, pečuje o pokusné zvíře, usmrtí pokusné zvíře bez osvědčení o odborné způsobilosti podle § 15d odst. 4 (*pokuta do 3 mil. Kč*).

§ 22 odst. 1: **Krajské veterinární správy** a na území hlavního města Prahy Městská veterinární správa na úseku ochrany zvířat

- a) **vykonávají dozor nad dodržováním povinností** uložených chovatelům a ostatním fyzickým a právnickým osobám,
- s) **vykonávají pravidelný dozor nad plněním povinností stanovených** chovatelům pokusných zvířat, dodavatelům pokusných zvířat a **uživatelům pokusných zvířat**,
- m) **podávají podněty obecním úřadům obcí s rozšířenou působností** k projednávání přestupků vyplývajících z porušení povinností uložených chovatelům a ostatním fyzickým nebo právnickým osobám na úseku ochrany zvířat.

§ 28 odst. 2: **Přestupky** podle tohoto zákona **projednává obecní úřad obce s rozšířenou působností**.

§ 24a odst. 2: Obecní úřad obce s rozšířenou působností je povinen projednat všechny podněty podané podle § 22 odst. 1 písm. m) a po vydání rozhodnutí ve věci, usnesení o odložení věci nebo usnesení o zastavení řízení je bezodkladně zaslat příslušné krajské veterinární správě.

§ 28 odst. 3: **Pokuty vybírá a vymáhá orgán, který je uložil.**

225.

Pracovník krajské veterinární správy v rámci dozorové činnosti provedl kontrolu v Ústavu pro výzkum léčiv. Zaměřil se na realizaci projektu pokusů při zkoumání účinnosti nových léčivých látek. Při dozorové činnosti bylo pracovníkem krajské veterinární správy zjištěno, že zaměstnanec ústavu pan Odpovědný je osobou odpovědnou za péči o pokusná zvířata. Dále bylo zjištěno, že pokusná morčata jsou umístěna z hlediska podlahové plochy v nedostatečných prostorech, teplota prostředí je okolo 30 °C a morčata jsou vyhublá z nedostatku potravy, přičemž projekt pokusů takto změněné podmínky nepředpokládá. Jaký bude další postup krajské veterinární správy a případně dalších orgánů ochrany zvířat?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 27 odst. 7: **Fyzická osoba se jako osoba odpovědná za péči o pokusná zvířata dopustí přestupku** tím, že nesplní povinnost podle § 15f odst. 1 (*pokuta do 400 tis. Kč*):

§ 15f odst. 1 písm. a) nezajistí dohled nad životními podmínkami pokusných zvířat a péči o ně,

§ 15f odst. 1 písm. b) nezajistí přístup k informacím o druzích pokusných zvířatech v zařízení pro osoby zacházející s pokusnými zvířaty,

§ 15f odst. 1 písm. c) nezajistí vzdělání a kvalifikaci osob zacházejících s pokusnými zvířaty (absolvování kursů, prodloužení kursů, dohled nad osobami, které zatím kursy nemají).

§ 22 odst. 1: **Krajské veterinární správy** a na území hlavního města Prahy Městská veterinární správa na úseku ochrany zvířat

a) **vykonávají dozor nad dodržováním povinností** uložených chovatelům a ostatním fyzickým a právnickým osobám,

s) **vykonávají pravidelný dozor nad plněním povinností stanovených** chovatelům pokusných zvířat, dodavatelům pokusných zvířat a **uživatelům pokusných zvířat,**

m) **podávají podněty obecním úřadům obcí s rozšířenou působností** k projednávání přestupků vyplývajících z porušení povinností uložených chovatelům a ostatním fyzickým nebo právnickým osobám na úseku ochrany zvířat.

§ 28 odst. 2: **Přestupky** podle tohoto zákona **projednává obecní úřad obce s rozšířenou působností.**

§ 24a odst. 2: Obecní úřad obce s rozšířenou působností je povinen projednat všechny podněty podané podle § 22 odst. 1 písm. m) a po vydání rozhodnutí ve věci, usnesení o odložení věci nebo usnesení o zastavení řízení je bezodkladně zaslat příslušné krajské veterinární správě.

§ 28 odst. 3: **Pokuty vybírá a vymáhá orgán, který je uložil.**

226.

Pracovník krajské veterinární správy v rámci dozorové činnosti provedl kontrolu v Ústavu pro výzkum léčiv. Zaměřil se na realizaci projektu pokusů při zkoumání účinnosti nových léčivých látek. Při dozorové činnosti bylo pracovníkem krajské veterinární správy zjištěno, že zaměstnanec ústavu pan Zodpovědný je osobou odpovědnou za péči o pokusná zvířata. Pracovníci starající se o pokusné králíky v průběhu kontroly uváděli, že neví, jak mají pokusné králíky krmit, napájet, a v jaké teplotě prostředí je mají udržovat, protože záměr pokusu neznají a přesné pokyny jim nikdo nedal. Na dotaz pracovníka krajské veterinární správy uvedli, že žádný zvláštní kurs nebo osvědčení nemají. Jaký bude další postup krajské veterinární správy a případně dalších orgánů ochrany zvířat?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 27 odst. 7: **Fyzická osoba se jako osoba odpovědná za péči o pokusná zvířata dopustí přestupku** tím, že nesplní povinnost podle § 15f odst. 1 (*pokuta do 400 tis. Kč*):

§ 15f odst. 1 písm. a) nezajistí dohled nad životními podmínkami pokusných zvířat a péči o ně,

§ 15f odst. 1 písm. b) nezajistí přístup k informacím o druzích pokusných zvířatech v zařízení pro osoby zacházející s pokusnými zvířaty,

§ 15f odst. 1 písm. c) nezajistí vzdělání a kvalifikaci osob zacházejících s pokusnými zvířaty (absolvování kursů, prodloužení kursů, dohled nad osobami, které zatím kursy nemají).

§ 22 odst. 1: **Krajské veterinární správy** a na území hlavního města Prahy Městská veterinární správa na úseku ochrany zvířat

a) vykonávají dozor nad dodržováním povinností uložených chovatelům a ostatním fyzickým a právnickým osobám,

s) vykonávají pravidelný dozor nad plněním povinností stanovených chovatelům pokusných zvířat, dodavatelům pokusných zvířat a uživatelům pokusných zvířat,

m) podávají podněty obecním úřadům obcí s rozšířenou působností k projednávání přestupků vyplývajících z porušení povinností uložených chovatelům a ostatním fyzickým nebo právnickým osobám na úseku ochrany zvířat.

§ 28 odst. 2: **Přestupky** podle tohoto zákona projednává obecní úřad obce s rozšířenou působností.

§ 24a odst. 2: Obecní úřad obce s rozšířenou působností je povinen projednat všechny podněty podané podle § 22 odst. 1 písm. m) a po vydání rozhodnutí ve věci, usnesení o odložení věci nebo usnesení o zastavení řízení je bezodkladně zaslat příslušné krajské veterinární správě.

§ 28 odst. 3: **Pokuty vybírá a vymáhá orgán, který je uložil.**

227.

Pracovník krajské veterinární správy v rámci dozorové činnosti provedl kontrolu v Ústavu pro výzkum léčiv. Zaměřil se na realizaci projektu pokusů při zkoumání účinnosti nových léčivých látek. Při dozorové činnosti bylo pracovníkem krajské veterinární správy zjištěno, že zaměstnanec ústavu pan Šefovec je vedoucím projektu pokusů. Současně bylo zjištěno, že projekt pokusů již probíhá, nicméně krajská veterinární správa nemá v evidenci, že by projekt mohl začít, projekt pokusů uvádí jako pokusné zvíře ovce, ale pokus je prováděn na kozách, prý z důvodu jejich snazší dostupnosti, a není žádný záznam z prováděného pokusu. Jaký bude další postup krajské veterinární správy a případně dalších orgánů ochrany zvířat?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 27 odst. 8: **Vedoucí projektu pokusů se dopustí přestupku tím, že nesplní povinnost** podle § 15f odst. 3 (*pokuta do 400 tis. Kč*):

§ 15f odst. 3: Osoby, které odpovídají za celkové provedení projektu pokusů a za jeho soulad s rozhodnutím o schválení projektu pokusů (dále jen „vedoucí projektu pokusů“), **musí zajistit**, aby

- a) bylo zastaveno působení veškeré bolesti, utrpení, strachu nebo trvalého poškození pokusného zvířete v průběhu pokusu, ledaže je to pro účely pokusu zcela nevyhnutelné,
- b) **projekty pokusů byly prováděny v souladu s rozhodnutím o schválení projektu pokusů**, a aby v případě porušení požadavků byla přijata a zaznamenána vhodná nápravná opatření,
- c) byl zpracován projekt pokusů a předložen ke stanovisku odborné komisi pro zajišťování dobrých životních podmínek pokusných zvířat,
- d) v případě **schválení projektu pokusů to bylo oznámeno krajské veterinární správě**,
- e) po zahájení pokusu **byl veden protokol** a v něm potvrzovány úkony stanovené projektem pokusů,
- f) byla umožněna osobě odpovědné za péči o pokusná zvířata, odborné komisi pro zajišťování dobrých životních podmínek pokusných zvířat a orgánům ochrany zvířat kontrola plnění podmínek projektu pokusů, včetně provádění zápisů o této kontrole do protokolu,
- g) byla zabezpečena péče o pokusná zvířata při pokusu a kontrolována činnost dalších zaměstnanců související s pokusem, zejména ošetřovatelů, kteří se na ní podílejí,
- h) byl pokus ukončen po dosažení cíle nebo nejpozději v termínu stanoveném projektem pokusů.

§ 22 odst. 1: **Krajské veterinární správy** a na území hlavního města Prahy Městská veterinární správa na úseku ochrany zvířat

- a) **vykonávají dozor nad dodržováním povinností** uložených chovatelům a ostatním fyzickým a právnickým osobám,
- s) **vykonávají pravidelný dozor nad plněním povinností stanovených** chovatelům pokusných zvířat, dodavatelům pokusných zvířat a **uživatelům pokusných zvířat**,
- m) **podávají podněty obecním úřadům obcí s rozšířenou působností** k projednávání přestupků vyplývajících z porušení povinností uložených chovatelům a ostatním fyzickým nebo právnickým osobám na úseku ochrany zvířat.

§ 28 odst. 2: **Přestupky** podle tohoto zákona **projednává obecní úřad obce s rozšířenou působností**.

§ 24a odst. 2: Obecní úřad obce s rozšířenou působností je povinen projednat všechny podněty podané podle § 22 odst. 1 písm. m) a po vydání rozhodnutí ve věci, usnesení o odložení věci nebo usnesení o zastavení řízení je bezodkladně zaslat příslušné krajské veterinární správě.

§ 28 odst. 3: **Pokuty vybírá a vymáhá orgán, který je uložil.**

228.

Pracovník krajské veterinární správy v rámci dozorové činnosti provedl kontrolu v Ústavu pro výživu zvířat. Zaměřil se na realizaci projektu pokusů při zkoumání účinnosti nových krmiv pro zvířata. Při dozorové činnosti bylo pracovníkem krajské veterinární správy zjištěno, že zaměstnanec ústavu pan Velící je vedoucím projektu pokusů. Současně bylo zjištěno, že v pokusu je ověřována účinnost nového přípravku na ketózu dojnic, přípravek však není příliš účinný, krávy jsou v hluboké ketóze a jejich zdravotní stav se stále zhoršuje. Jaký bude další postup krajské veterinární správy a případně dalších orgánů ochrany zvířat?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 27 odst. 8 **Vedoucí projektu pokusů se dopustí přestupku tím, že nesplní povinnost** podle § 15f odst. 3 (*pokuta do 400 tis. Kč*):

§ 15f odst. 3: Osoby, které odpovídají za celkové provedení projektu pokusů a za jeho soulad s rozhodnutím o schválení projektu pokusů (dále jen „vedoucí projektu pokusů“), **musí zajistit, aby**

- a) **bylo zastaveno působení veškeré bolesti, utrpení, strachu nebo trvalého poškození** pokusného zvířete v průběhu pokusu, ledaže je to pro účely pokusu zcela nevyhnutelné,
- b) projekty pokusů byly prováděny v souladu s rozhodnutím o schválení projektu pokusů, a aby v případě porušení požadavků byla přijata a zaznamenána vhodná nápravná opatření,
- c) byl zpracován projekt pokusů a předložen ke stanovisku odborné komisi pro zajišťování dobrých životních podmínek pokusných zvířat,
- d) v případě schválení projektu pokusů to bylo oznámeno krajské veterinární správě,
- e) po zahájení pokusu byl veden protokol a v něm potvrzovány úkony stanovené projektem pokusů,
- f) byla umožněna osobě odpovědné za péči o pokusná zvířata, odborné komisi pro zajišťování dobrých životních podmínek pokusných zvířat a orgánům ochrany zvířat kontrola plnění podmínek projektu pokusů, včetně provádění zápisů o této kontrole do protokolu,
- g) byla zabezpečena péče o pokusná zvířata při pokusu a kontrolována činnost dalších zaměstnanců související s pokusem, zejména ošetřovatelů, kteří se na ní podílejí,
- h) **byl pokus ukončen po dosažení cíle nebo nejpozději v termínu stanoveném projektem pokusů.**

§ 22 odst. 1: **Krajské veterinární správy** a na území hlavního města Prahy Městská veterinární správa na úseku ochrany zvířat

- a) **vykonávají dozor nad dodržováním povinností** uložených chovatelům a ostatním fyzickým a právnickým osobám,
- s) **vykonávají pravidelný dozor nad plněním povinností stanovených** chovatelům pokusných zvířat, dodavatelům pokusných zvířat a **uživatelům pokusných zvířat,**
- m) **podávají podněty obecním úřadům obcí s rozšířenou působností** k projednávání přestupků vyplývajících z porušení povinností uložených chovatelům a ostatním fyzickým nebo právnickým osobám na úseku ochrany zvířat.

§ 28 odst. 2: **Přestupky** podle tohoto zákona **projednává obecní úřad obce s rozšířenou působností.**

§ 24a odst. 2: Obecní úřad obce s rozšířenou působností je povinen projednat všechny podněty podané podle § 22 odst. 1 písm. m) a po vydání rozhodnutí ve věci, usnesení o odložení věci nebo usnesení o zastavení řízení je bezodkladně zaslat příslušné krajské veterinární správě.

§ 28 odst. 3: **Pokuty vybírá a vymáhá orgán, který je uložil.**

229.

Pracovník krajské veterinární správy v rámci dozorové činnosti provedl kontrolu ve Výzkumném ústavu pro deratizaci. Zaměřil se na realizaci projektu pokusů při zkoumání účinnosti nových látek pro deratizaci. Při dozorové činnosti bylo pracovníkem krajské veterinární správy zjištěno, že zaměstnanec ústavu pan Vysoký je vedoucím projektu pokusů. Současně bylo zjištěno, že v pokuse je ověřována účinnost nového přípravku na deratizaci, přičemž pokus probíhá podle schváleného projektu pokusů. Dále bylo zjištěno, že při vyjádření odborné komise k projektu pokusů toto souhlasné vyjádření za odbornou komisi podepsal vedoucí odborné komise pan Krámek, v zápise z projednání projektu pokusů jsou uvedeni jako členové odborné komise pan Krámek jako vedoucí odborné komise, pan Nívl jako osoba odpovědná za péči o pokusná zvířata a pan Vysoký jako další člen odborné komise. Všichni tři mají osvědčení o odborné způsobilosti podle § 15d odst. 3. Je postup na Výzkumném ústavu pro deratizaci v pořádku, případně jaký bude další postup krajské veterinární správy a případně dalších orgánů ochrany zvířat?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 27 odst. 9: **Vedoucí projektu pokusů nebo jeho zástupce se dopustí přestupku tím, že se účastní na zpracování stanoviska v rozporu s § 15f odst. 4 (pokuta do 100 tis. Kč).**

§ 15f odst. 4: **Vedoucí projektu pokusů nebo jeho zástupce se nesmí účastnit zpracování stanoviska, které se týká jejich projektu pokusů, jako člen odborné komise pro zajišťování dobrých životních podmínek pokusných zvířat nebo státního orgánu příslušného ke schvalování projektů pokusů.**

§ 22 odst. 1: **Krajské veterinární správy a na území hlavního města Prahy Městská veterinární správa na úseku ochrany zvířat**

a) **vykonávají dozor nad dodržováním povinností** uložených chovatelům a ostatním fyzickým a právnickým osobám,

s) **vykonávají pravidelný dozor nad plněním povinností stanovených** chovatelům pokusných zvířat, dodavatelům pokusných zvířat a **uživatelům pokusných zvířat,**

m) **podávají podněty obecním úřadům obcí s rozšířenou působností** k projednávání přestupků vyplývajících z porušení povinností uložených chovatelům a ostatním fyzickým nebo právnickým osobám na úseku ochrany zvířat.

§ 28 odst. 2: **Přestupky podle tohoto zákona projednává obecní úřad obce s rozšířenou působností.**

§ 24a odst. 2: **Obecní úřad obce s rozšířenou působností je povinen projednat všechny podněty** podané podle § 22 odst. 1 písm. m) a po vydání rozhodnutí ve věci, usnesení o odložení věci nebo usnesení o zastavení řízení je bezodkladně zaslat příslušné krajské veterinární správě.

§ 28 odst. 3: **Pokuty vybírá a vymáhá orgán, který je uložil.**

230.

Pracovník krajské veterinární správy v rámci dozorové činnosti provedl kontrolu ve Výzkumném ústavu pro nemoci zvířat. Zaměřil se na realizaci projektu pokusů při zkoumání účinnosti nové látky, která má potlačovat vzájemné oklovávání nosnic při jejich chovu. Při dozorové činnosti bylo pracovníkem krajské veterinární správy zjištěno, že zaměstnanec ústavu pan Krámek je vedoucím odborné komise, pan Nívl je členem odborné komise jako osoba odpovědná za péči o pokusná zvířata a pan Vysoký je další člen odborné komise. Pan Krámek jako vedoucí má osvědčení o odborné způsobilosti podle § 15d odst. 3, pan Nívl a pan Vysoký mají osvědčení o odborné způsobilosti podle § 15d odst. 4. Je složení odborné komise v pořádku, případně jaký bude další postup krajské veterinární správy a případně dalších orgánů ochrany zvířat?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 27 odst. 10: **Fyzická osoba se jako osoba odpovědná za péči o pokusná zvířata, vedoucí projektu pokusů, jeho zástupce, nebo jiný kvalifikovaný odborník, anebo člen odborné komise podle § 15g dopustí přestupku tím, že není držitelem osvědčení o odborné způsobilosti pro vedoucí pokusů podle §15d odst. 3 (pokuta do 400 tis. Kč).**

§ 22 odst. 1: **Krajské veterinární správy** a na území hlavního města Prahy Městská veterinární správa na úseku ochrany zvířat

- a) **vykonávají dozor nad dodržováním povinností** uložených chovatelům a ostatním fyzickým a právnickým osobám,
- s) **vykonávají pravidelný dozor nad plněním povinností stanovených** chovatelům pokusných zvířat, dodavatelům pokusných zvířat a **uživatelům pokusných zvířat,**
- m) **podávají podněty obecním úřadům obcí s rozšířenou působností** k projednávání přestupků vyplývajících z porušení povinností uložených chovatelům a ostatním fyzickým nebo právnickým osobám na úseku ochrany zvířat.

§ 28 odst. 2: **Přestupky** podle tohoto zákona **projednává obecní úřad obce s rozšířenou působností.**

§ 24a odst. 2: **Obecní úřad obce s rozšířenou působností** je povinen projednat všechny podněty podané podle § 22 odst. 1 písm. m) a po vydání rozhodnutí ve věci, usnesení o odložení věci nebo usnesení o zastavení řízení je bezodkladně zaslat příslušné krajské veterinární správě.

§ 28 odst. 3: **Pokuty vybírá a vymáhá orgán, který je uložil.**

231.

Pracovník krajské veterinární správy v rámci dozorové činnosti provedl kontrolu pana Potočka, který podniká v oblasti produkce pstruží násady k jejímu vysazování do potoků. Pan Rybář současně provádí pokusy na rybí násadě k zjištění, zda je zdraví pstruží násady ovlivněno přítomností estrogenních látek ve vodách vypouštěných do řek z městských aglomerací. Při dozorové činnosti bylo pracovníkem krajské veterinární správy zjištěno, že pan Rybář má oprávnění k pokusům na rybách ve svém zařízení, plní podmínky stanovené krajskou veterinární správou, má vypracovaný projekt pokusů schválený Ministerstvem zemědělství a že pan Pomahač, který jako zaměstnanec u pana Rybáře řídí pokusy, má platné osvědčení o odborné způsobilosti podle § 15d odst. 4. Jaký bude další postup krajské veterinární správy a případně dalších orgánů ochrany zvířat?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů

§ 22 odst. 1: **Podnikající fyzická osoba** je pachatelem, jestliže k naplnění znaků přestupku došlo při jejím podnikání nebo v přímé souvislosti s ním a **podnikající fyzická osoba svým jednáním porušila právní povinnost**, která je uložena podnikající fyzické osobě nebo fyzické osobě.

§ 22 odst. 2: **Podnikající fyzická osoba** je pachatelem též v případě, jestliže k naplnění znaků přestupku došlo **jednáním fyzické osoby, jejíž jednání je přičitatelné podnikající fyzické osobě.**

§ 22 odst. 3: **Za osobu, jejíž jednání je přičitatelné podnikající fyzické osobě** se považuje

- a) **zaměstnanec** nebo osoba v obdobném postavení při plnění úkolů vyplývajících z tohoto postavení,
- b) fyzická osoba, která plní úkoly podnikající fyzické osoby,
- c) fyzická osoba, kterou podnikající fyzická osoba používá při své činnosti, nebo

d) fyzická osoba, která za podnikající fyzickou osobu jednala, jestliže podnikající fyzická osoba výsledku takového jednání využila.

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 27a odst. 1: **Podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že**

i) používá pokusná zvířata bez oprávnění, nebo chová a nebo dodává bez oprávnění (*pokuta do 3 mil. Kč, propadnutí zvířete, zákaz chovu*),

j) provede projekt pokusů bez schválení státním orgánem (*pokuta do 3 mil. Kč, zákaz činnosti*),

l) usmrtí zvíře v rozporu s požadavky na usmrcování zvířat (*pokuta do 3 mil. Kč*),

k) odchytí zvíře ve volné přírodě pro pokusy osobou, která nemá odbornou způsobilost (vedoucí pokusu, provádění pokusu, jiná kvalifikace k odchytu) (*pokuta do 200 tis. Kč*).

§ 27a odst. 2: **Podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že**

a) utratí zvíře a není vet. lékařem a nebo nemá osvědčení podle § 15 odst. 3 nebo § 15 odst. 4 (*pokuta do 1 mil. Kč*),

b) **provede projekt pokusů bez osvědčení o odborné způsobilosti podle § 15d odst. 3** (*pokuta do 3 mil. Kč*),

c) provede pokus, pečuje o pokusné zvíře, usmrtí pokusné zvíře bez osvědčení o odborné způsobilosti podle § 15d odst. 4 (*pokuta do 3 mil. Kč*).

§ 22 odst. 1: **Krajské veterinární správy** a na území hlavního města Prahy Městská veterinární správa na úseku ochrany zvířat

a) **vykonávají dozor nad dodržováním povinností** uložených chovatelům a ostatním fyzickým a právnickým osobám,

s) **vykonávají pravidelný dozor nad plněním povinností stanovených** chovatelům pokusných zvířat, dodavatelům pokusných zvířat a **uživatelům pokusných zvířat**,

m) **podávají podněty obecním úřadům obcí s rozšířenou působností** k projednávání přestupků vyplývajících z porušení povinností uložených chovatelům a ostatním fyzickým nebo právnickým osobám na úseku ochrany zvířat.

§ 28 odst. 2: **Přestupky** podle tohoto zákona **projednává obecní úřad obce s rozšířenou působností**.

§ 24a odst. 2: Obecní úřad obce s rozšířenou působností je povinen projednat všechny podněty podané podle § 22 odst. 1 písm. m) a po vydání rozhodnutí ve věci, usnesení o odložení věci nebo usnesení o zastavení řízení je bezodkladně zaslat příslušné krajské veterinární správě.

§ 28 odst. 3: **Pokuty vybírá a vymáhá orgán, který je uložil.**

232.

Pracovník krajské veterinární správy v rámci dozorové činnosti provedl kontrolu Výzkumného ústavu pro nemoci zvířat. Kontroloval průběh pokusu, v rámci kterého je ověřována účinnost nové vakcíny proti Aujeszského chorobě, která má zabránit onemocnění loveckých psů při přenosu onemocnění z divokých prasat. V rámci výzkumu jsou odchytávána divoká prasata do odchytových zařízení, vyšetřována na Aujeszského chorobu a od pozitivních prasat je získáván vzorek k infikování pokusných psů v zařízení výzkumného ústavu. Pokusu se účastnil vedoucí projektu pokusů, pracovník provádějící úkony spojené s pokusem a smluvně určený soukromý veterinární lékař. Po ukončení pokusných úkonů a odjezdu všech pracovníků zjistil pracovník krajské veterinární správy, že v odchytovém zařízení je poraněné divoké prase s těžkou tržnou ránou. Jaký bude další postup krajské veterinární správy a případně dalších orgánů ochrany zvířat?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 27a odst. 18: **Fyzická podnikající osoba se jako určený veterinární lékař dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 17d odst. 4 neprohlédne pokusné zvíře nebo neučiní kroky k minimalizaci utrpení pokusného zvířete** (pokuta do 1 mil. Kč).

§ 17d odst. 4: **Každé zvíře, u něhož se při odchytu ve volné přírodě nebo po něm zjistí, že je zraněné nebo ve špatném zdravotním stavu, prohlédne veterinární lékař.** Veterinární lékař nebo uživatel pokusných zvířat **musí učinit kroky k minimalizaci utrpení zvířete odchyceného ve volné přírodě, které má být použito k pokusům.** Státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů může v rámci rozhodnutí o schválení projektu pokusů udělit výjimky z požadavku na učinění kroků k minimalizaci utrpení pokusného zvířete, pokud pro to existují vědecké důvody.

§ 22 odst. 1: **Krajské veterinární správy** a na území hlavního města Prahy Městská veterinární správa na úseku ochrany zvířat

a) **vykonávají dozor nad dodržováním povinností** uložených chovatelům a ostatním fyzickým a právnickým osobám,

s) **vykonávají pravidelný dozor nad plněním povinností stanovených** chovatelům pokusných zvířat, dodavatelům pokusných zvířat a **uživatelům pokusných zvířat,**

m) **podávají podněty obecním úřadům obcí s rozšířenou působností** k projednávání přestupků vyplývajících z porušení povinností uložených chovatelům a ostatním fyzickým nebo právnickým osobám na úseku ochrany zvířat.

§ 28 odst. 2: **Přestupky** podle tohoto zákona **projednává obecní úřad obce s rozšířenou působností.**

§ 24a odst. 2: Obecní úřad obce s rozšířenou působností je povinen projednat všechny podněty podané podle § 22 odst. 1 písm. m) a po vydání rozhodnutí ve věci, usnesení o odložení věci nebo usnesení o zastavení řízení je bezodkladně zaslat příslušné krajské veterinární správě.

§ 28 odst. 3: **Pokuty vybírá a vymáhá orgán, který je uložil.**

233.

Pracovník krajské veterinární správy v rámci dozorové činnosti provedl kontrolu Výzkumného ústavu pro nemoci zvířat. Kontroloval průběh pokusu, v rámci kterého je ověřována účinnost nového anestetika pro celkovou anestezii psů využitelného zejména při úkonech souvisejících se zobrazovací diagnostikou. Pracovník krajské veterinární správy zjistil, že od schválení projektu pokusů Ministerstvem zemědělství do doby provedení pokusů uběhlo 11 měsíců a v této době vypršela výzkumnému ústavu platnost oprávnění k provádění pokusů na zvířatech. Jaký bude další postup krajské veterinární správy a případně dalších orgánů ochrany zvířat?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů

§ 20 odst. 1: **Právnická osoba je pachatelem,** jestliže k naplnění znaků přestupku došlo jednáním fyzické osoby, která se za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považuje za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě a která porušila právní povinnost uloženou právnické osobě, a to při činnosti právnické osoby, v přímé souvislosti s činností právnické osoby nebo ku prospěchu právnické osoby nebo v jejím zájmu; za porušení právní povinnosti uložené právnické osobě se považuje též porušení právní povinnosti uložené organizační složce nebo jinému útvaru, který je součástí právnické osoby.

- § 20 odst. 2: Za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě, se za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přešupek považuje
- a) **statutární orgán** nebo člen statutárního orgánu,
 - b) jiný orgán právnické osoby nebo jeho člen,
 - c) **zaměstnanec** nebo osoba v obdobném postavení při plnění úkolů vyplývajících z tohoto postavení,
 - d) fyzická osoba, která plní úkoly právnické osoby,
 - e) fyzická osoba, kterou právnická osoba používá při své činnosti, nebo
 - f) fyzická osoba, která za právnickou osobu jednala, jestliže právnická osoba výsledku takového jednání využila.

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

- § 27a odst. 1: Právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přešupku tím, že
- i) **používá pokusná zvířata bez oprávnění**, nebo chová anebo dodává bez oprávnění (*pokuta do 3 mil. Kč, propadnutí zvířete*),
 - j) **provede projekt pokusů bez schválení státním orgánem** (*pokuta do 3 mil. Kč, zákaz činnosti*),
 - l) **usmrtí zvíře v rozporu s požadavky na usmrcování zvířat** (*pokuta do 3 mil. Kč*),
 - k) **odchytí zvíře ve volné přírodě pro pokusy osobou, která nemá odbornou způsobilost** (vedoucí pokusu, provádění pokusu, jiná kvalifikace k odchytu) (*pokuta do 200 tis. Kč*).

§ 22 odst. 1: **Krajské veterinární správy** a na území hlavního města Prahy Městská veterinární správa na úseku ochrany zvířat

- a) **vykonávají dozor nad dodržováním povinností** uložených chovatelům a ostatním fyzickým a právnickým osobám,
- s) **vykonávají pravidelný dozor nad plněním povinností stanovených** chovatelům pokusných zvířat, dodavatelům pokusných zvířat a **uživatelům pokusných zvířat**,
- m) **podávají podněty obecním úřadům obcí s rozšířenou působností** k projednávání přešupků vyplývajících z porušení povinností uložených chovatelům a ostatním fyzickým nebo právnickým osobám na úseku ochrany zvířat.

§ 28 odst. 2: **Přešupky** podle tohoto zákona **projednává obecní úřad obce s rozšířenou působností**.

§ 24a odst. 2: Obecní úřad obce s rozšířenou působností je povinen projednat všechny podněty podané podle § 22 odst. 1 písm. m) a po vydání rozhodnutí ve věci, usnesení o odložení věci nebo usnesení o zastavení řízení je bezodkladně zaslat příslušné krajské veterinární správě.

§ 28 odst. 3: **Pokuty vybírá a vymáhá orgán, který je uložil.**

234.

Pracovník krajské veterinární správy v rámci dozorové činnosti provedl kontrolu Výzkumného ústavu pro nemoci zvířat. Kontroloval průběh pokusu, v rámci kterého je ověřována účinnost nového léčiva pro drůbež. Pracovník krajské veterinární správy zjistil, že 10 kuřat je umístěných na ploše o rozměrech 1 x 1 m (1 m²). Jaký bude další postup krajské veterinární správy a případně dalších orgánů ochrany zvířat?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přešupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů

§ 20 odst. 1: **Právnická osoba je pachatelem**, jestliže k naplnění znaků přešupku došlo jednáním fyzické osoby, která se za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přešupek považuje za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě a která porušila právní povinnost uloženou právnické osobě, a to při činnosti právnické osoby, v přímé souvislosti s činností právnické osoby nebo ku prospěchu právnické osoby nebo v jejím

zájmu; za porušení právní povinnosti uložené právnické osobě se považuje též porušení právní povinnosti uložené organizační složce nebo jinému útvaru, který je součástí právnické osoby.

§ 20 odst. 2: Za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě, se za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považuje

- a) **statutární orgán** nebo člen statutárního orgánu,
- b) jiný orgán právnické osoby nebo jeho člen,
- c) **zaměstnanec** nebo osoba v obdobném postavení při plnění úkolů vyplývajících z tohoto postavení,
- d) fyzická osoba, která plní úkoly právnické osoby,
- e) fyzická osoba, kterou právnická osoba používá při své činnosti, nebo
- f) fyzická osoba, která za právnickou osobu jednala, jestliže právnická osoba výsledku takového jednání využila.

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 27a odst. 12: Právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat nebo uživatel pokusných zvířat dopustí přestupku tím, že

- k) **nezajistí požadavky na zařízení, prostory a vybavení** podle § 17 (*pokuta do 1 mil. Kč*),
- l) **nezajistí požadavky na péči a umístění pokusných zvířat** podle § 17a odst. 1, 2 nebo 4 (*pokuta do 1 mil. Kč*),

§ 17 odst. 1: Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen

- a) zajistit, aby všechna jeho zařízení měla prostory a vybavení vhodné pro druhy pokusných zvířat, které jsou v nich umístěny, a jsou-li v daném zařízení prováděny pokusy, rovněž pro provádění těchto pokusů,
- b) dodržovat další požadavky na zařízení, prostory a vybavení stanovené prováděcím právním předpisem.

§ 17 odst. 3: Požadavky na prostory a vybavení zařízení, pokud jde o jejich funkci a obecné uspořádání, chovné prostory, prostory pro provádění obecných a specifických pokusů, provozní prostory, požadavky na prostředí a jeho kontrolu, pokud jde o větrání a teplotu, osvětlení, hluk, poplašné systémy, a další požadavky na zařízení, prostory a vybavení stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

§ 17a odst. 1: Pokud jde o péči a umístění pokusných zvířat, je chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat povinen zajistit, aby

- a) všem pokusným zvířatům bylo zajištěno umístění, životní prostředí, krmivo, voda a péče, které odpovídají jejich zdravotnímu stavu a dobrým životním podmínkám,
- b) veškerá omezení, která pokusnému zvířeti brání v uspokojování fyziologických a etologických potřeb, byla udržována na minimu,
- c) podmínky prostředí, v němž jsou pokusná zvířata chována, držena nebo používána, byly denně kontrolovány,
- d) byla přijata opatření, která zajistí co nejrychlejší odstranění jakýchkoli zjištěných nedostatků nebo jiné než nezbytné bolesti, utrpení, strachu nebo trvalého poškození, a
- e) pokusná zvířata byla přepravována za vhodných podmínek a v kontejnerech označených symbolem upozorňujícím na přepravu pokusných zvířat; tato skutečnost musí být vyznačena v průvodní dokumentaci.

§ 17a odst. 4: Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen dodržovat požadavky týkající se péče a umístění pokusných zvířat a požadavky týkající se péče a umístění ve vztahu k jednotlivým druhům pokusných zvířat stanovených prováděcím právním předpisem.

Vyhláška č. 419/2012 Sb., o ochraně pokusných zvířat, ve znění pozdějších předpisů

§ 6 odst. 2: Požadavky na prostory, jejich velikost a vybavení ve vztahu k jednotlivým druhům pokusných zvířat a požadavky týkající se péče a umístění ve vztahu k jednotlivým druhům pokusných zvířat jsou uvedeny v příloze č. 7 k této vyhlášce.

Příloha č. 7 část 8: Tabulka 8.1 **Kur domácí** v zařízení a během pokusu

hmotnost (g)	min. plocha uzavřeného prostoru (cm ² /všechna zvířata)	plocha (cm ² /zvíře)	výška (cm)
do 200	10 000 (1 m ²)	250	30
200-300	10 000 (1 m ²)	300	30
300-600	10 000 (1 m ²)	500	40
600-1200	20 000 (2 m ²)	900	50
1200-1800	20 000 (2 m ²)	1100	75
1800-2400	20 000 (2 m ²)	1300	75
nad 2400	20 000 (2 m ²)	2100	75

Pokud nelze z vědeckých důvodů tyto minimální rozměry uzavřeného prostoru zajistit, zdůvodní dobu uzavření ptáků v omezeném prostoru osoba provádějící pokus po poradě s veterinárním personálem. Za těchto okolností mohou být ptáci umístěni v menších uzavřených prostorech s vhodnou úpravou prostředí a minimální podlahovou plochou 0,75 m².

§ 22 odst. 1: **Krajské veterinární správy** a na území hlavního města Prahy Městská veterinární správa na úseku ochrany zvířat

- a) **vykonávají dozor nad dodržováním povinností** uložených chovatelům a ostatním fyzickým a právnickým osobám,
- s) **vykonávají pravidelný dozor nad plněním povinností stanovených** chovatelům pokusných zvířat, dodavatelům pokusných zvířat a **uživatelům pokusných zvířat**,
- m) **podávají podněty obecním úřadům obcí s rozšířenou působností** k projednávání přestupků vyplývajících z porušení povinností uložených chovatelům a ostatním fyzickým nebo právnickým osobám na úseku ochrany zvířat.

§ 28 odst. 2: **Přestupky** podle tohoto zákona **projednává obecní úřad obce s rozšířenou působností.**

§ 24a odst. 2: Obecní úřad obce s rozšířenou působností je povinen projednat všechny podněty podané podle § 22 odst. 1 písm. m) a po vydání rozhodnutí ve věci, usnesení o odložení věci nebo usnesení o zastavení řízení je bezodkladně zaslat příslušné krajské veterinární správě.

§ 28 odst. 3: **Pokuty vybírá a vymáhá orgán, který je uložil.**

235.

Pracovník krajské veterinární správy v rámci dozorové činnosti provedl kontrolu Výzkumného ústavu pro nemoci zvířat. Kontroloval průběh pokusu, v rámci kterého je ověřována účinnost nového léčiva pro ovce. Pracovník krajské veterinární správy zjistil, že v projektu pokusů je uvedeno použití 15 ovcí, ve skutečnosti však bylo použito 30 ovcí. Jaký bude další postup krajské veterinární správy a případně dalších orgánů ochrany zvířat?

Ustanovení právních předpisů k řešení uvedeného modelového případu:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

§ 27a odst. 15: Právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako uživatel pokusných zvířat dopustí přestupku tím, že

- b) v rozporu s § 16 **provede pokus mimo rámec schváleného projektu pokusů** nebo v rozporu s rozhodnutím o schválení projektu pokusů (*pokuta do 3 mil. Kč, zákaz činnosti*),

e) v rozporu s § 16e odst. 2 **provede změnu projektu pokusů**, která může mít nepříznivý vliv na životní podmínky pokusných zvířat, bez nového rozhodnutí o schválení projektu pokusů (*pokuta do 3 mil. Kč, zákaz činnosti*),

§ 22 odst. 1: **Krajské veterinární správy** a na území hlavního města Prahy Městská veterinární správa na úseku ochrany zvířat

a) **vykonávají dozor nad dodržováním povinností** uložených chovatelům a ostatním fyzickým a právnickým osobám,

s) **vykonávají pravidelný dozor nad plněním povinností stanovených** chovatelům pokusných zvířat, dodavatelům pokusných zvířat a **uživatelům pokusných zvířat**,

m) **podávají podněty obecním úřadům obcí s rozšířenou působností** k projednávání přestupků vyplývajících z porušení povinností uložených chovatelům a ostatním fyzickým nebo právnickým osobám na úseku ochrany zvířat.

§ 28 odst. 2: **Přestupky** podle tohoto zákona **projednává obecní úřad obce s rozšířenou působností**.

§ 24a odst. 2: Obecní úřad obce s rozšířenou působností je povinen projednat všechny podněty podané podle § 22 odst. 1 písm. m) a po vydání rozhodnutí ve věci, usnesení o odložení věci nebo usnesení o zastavení řízení je bezodkladně zaslat příslušné krajské veterinární správě.

§ 28 odst. 3: **Pokuty vybírá a vymáhá orgán, který je uložil.**

4. Literatura

Evropská dohoda o ochraně obratlovců používaných pro pokusné a jiné vědecké účely přijatá dne 18. března 1986, Řada evropských smluv č. 123

Sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 116/2003 Sb. m. s., o přijetí Evropské dohody o ochraně obratlovců používaných pro pokusné a jiné vědecké účely (č. 123)

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely

Směrnice Rady 86/609/EHS ze dne 24. listopadu 1986 o sblížení právních a správních předpisů členských států týkajících se ochrany zvířat používaných pro pokusné a jiné vědecké účely

Nařízení Rady (ES) č. 338/97 ze dne 9. prosince 1996 o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi, ve znění pozdějších předpisů

Russell W. M. S. and R. L. Burch, 1959. The Principles of Humane Experimental Technique. London: Methuen & Co. Limited.

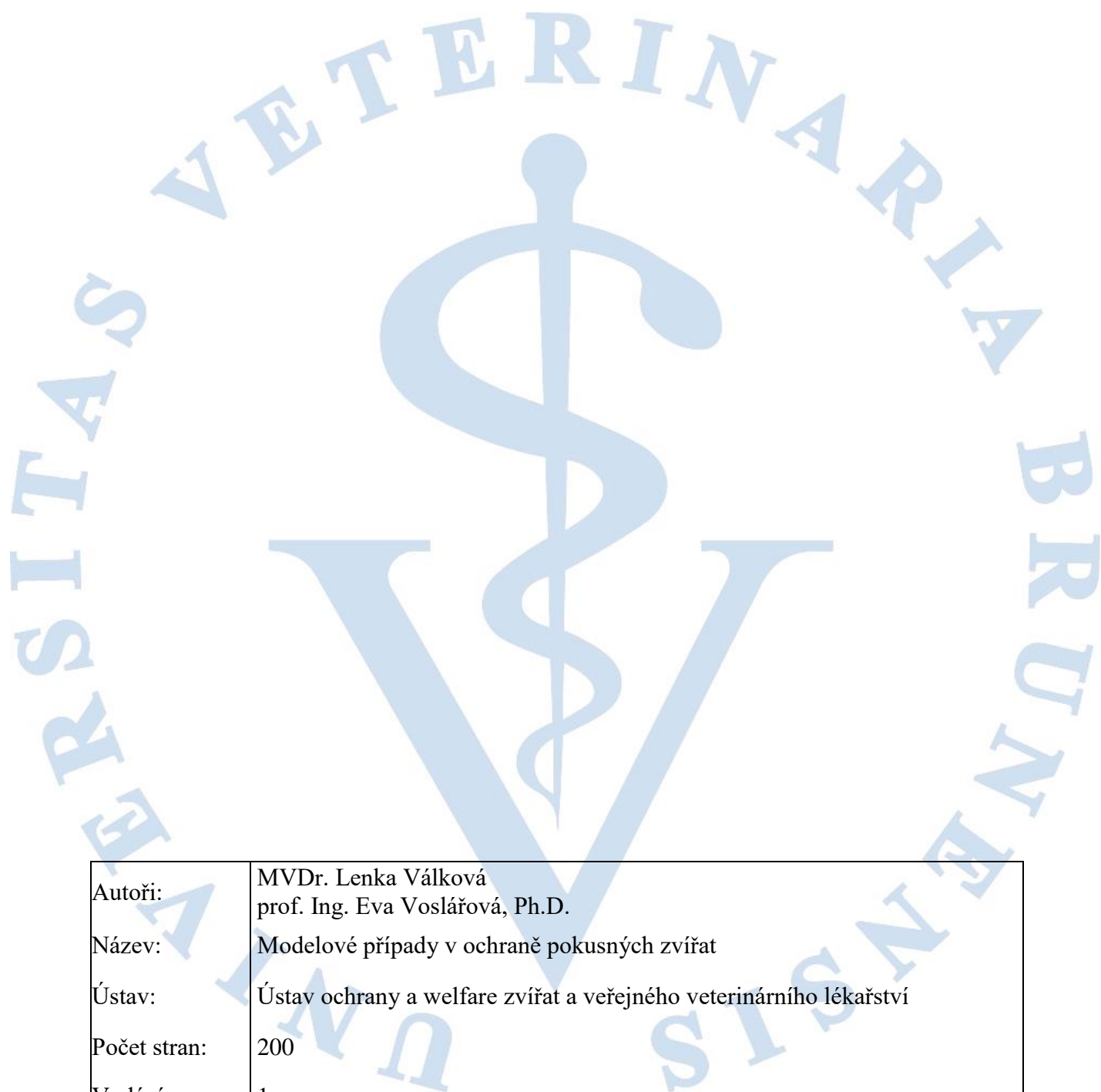
Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška č. 419/2012 Sb., o ochraně pokusných zvířat, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů

Autoři:	MVDr. Lenka Válková prof. Ing. Eva Voslářová, Ph.D.
Název:	Modelové případy v ochraně pokusných zvířat
Ústav:	Ústav ochrany a welfare zvířat a veřejného veterinárního lékařství
Počet stran:	200
Vydání:	1.
Vydavatel:	Veterinární univerzita Brno